

Begroting 2021

Gemeente Maastricht

t.b.v. Raadsvergadering 10 november 2020

Colofon

Programmabegroting 2021
Gemeente Maastricht

Samenstelling

Gemeente Maastricht
Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	BELEIDSBEGROTING	6
1.1	INLEIDING	6
1.2	FINANCIËEL BEGROTINGSBEELD	8
1.3	INFOGRAPHICS	9
HOOFDSTUK 2	PROGRAMMAPLAN	12
	LEESWIJZER	12
PROGRAMMA 1	VEILIGHEID	18
PROGRAMMA 2	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	24
PROGRAMMA 3	ECONOMIE	33
PROGRAMMA 4	ONDERWIJS	43
PROGRAMMA 5	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	51
PROGRAMMA 6	SOCIAAL DOMEIN	65
PROGRAMMA 7	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	88
PROGRAMMA 8	VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING	99
PROGRAMMA 0	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	106
HOOFDSTUK 3	FINANCIËLE BEGROTING	120
3.1	TOELICHTING OP DE FINANCIËLE BEGROTING	120
3.2	UITGANGSPUNTEN VAN DE RAMINGEN	120
3.2.1	INDEXERING	120
3.2.2	ONVOORZIEN EN RISICOBUFFER	120
3.2.3	RENTE	120
3.3	VAN PREBEGROTING 2020 NAAR BEGROTING 2021	121
3.4	UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE SITUATIE	126
3.4.1	RESERVES EN VOORZIENINGEN	126
3.4.2	INVESTERINGSPERSPECTIEF	127
3.4.3	TAAKSTELLINGEN	132
HOOFDSTUK 4	VERPLICHTE PARAGRAFEN	133
4.1	LOKALE LASTENPARAGRAAF	133
4.1.1	INLEIDING	133
4.1.2	BELEID TEN AANZIEN VAN LOKALE HEFFINGEN	133
4.1.3	GERAAMDE INKOMSTEN VAN DE LOKALE HEFFINGEN	134
4.1.4	MAXIMAAL KOSTENDEKKENDE BELASTINGEN (PER BELASTING)	134
4.1.5	KOSTENDEKKENDE LEGES (IN TOTALITEIT)	136
4.1.6	ALGEMENE BELASTINGEN EN PARKEERBELASTING	139
4.1.7	LASTENDRUK BURGERS EN BEDRIJVEN	141
4.1.8	KWIJTSCHELDINGSBELEID	142
4.2	BEDRIJFSVOERING	144
4.2.1	BEDRIJFSVOERINGSPROGRAMMA/PROJECTEN	144
4.2.2	CIJFERS OVER BEDRIJFSVOERINGSTHEMA'S	147
4.3	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	147
4.3.1	WEERSTANDSCAPACITEIT	148
4.3.2	RISICO-INVENTARISATIE	148
4.3.3	RATIO WEERSTANDSVERMOGEN	155
4.3.4	KENGETALLEN	156
4.4	FINANCIERING	157
4.4.1	INLEIDING	157
4.4.2	TREASURYBELEID	157
4.4.3	ONTWIKKELING VAN DE KORTE EN LANGE RENTE / RENTEVISIE	158
4.4.4	KASGELDLIMIET, FINANCIERINGSBEHOEFTE EN RENTERISICONORM	158
4.4.5	ONTWIKKELING LENINGPORTEFEUILLE	159
4.4.6	FINANCIERING ACTIVA EN RENTEOMSLAG	160
4.4.7	SCHATKISTBANKIEREN	161
4.4.8	WET HOUBARE OVERHEIDSFINANCIËN	161
4.5	VERBONDEN PARTIJEN	161
4.5.1	KADERNOTA GOVERNANCE	162
4.5.2	RISICOANALYSE	162
4.5.3	DEELNEMINGEN	164

4.5.4	PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING (PPS)	176
4.5.5	GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	179
4.5.6	STICHTINGEN PERSONEELSBEHEER	188
4.6	DUURZAME KAPITAALGOEDEREN.....	189
4.7	GRONDBELEID	205
4.7.1	GROND- EN VASTGOEDBELEID ALGEMEEN	205
4.7.2	VIGERENDE BELEIDSKADERS	205
4.7.3	GROND- EN VASTGOEDBELEID IN RELATIE TOT DE PROGRAMMA'S	206
4.7.4	ONTWIKKELINGEN	207
	BIJLAGEN	212
BIJLAGE 1	SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN B&W.....	213
BIJLAGE 2	ORGANISATIESCHEMA IN 2021.....	215
BIJLAGE 3	GROOTSTEDELIJKE PROJECTEN.....	216
BIJLAGE 4	RESERVES EN VOORZIENINGEN	225
BIJLAGE 5	OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	236
BIJLAGE 6	OVERZICHT SUBSIDIES.....	237
BIJLAGE 7	EU SUBSIDIES	240
BIJLAGE 8	HERCALCULATIES GRONDEXPLOITATIES.....	241
BIJLAGE 9	BEREKENING EMU SALDO	242
BIJLAGE 10	OVERZICHT STRUCTURELE BATEN EN LASTEN.....	243
BIJLAGE 11	STAND VAN ZAKEN BURGERINITIATIEVEN.....	244
BIJLAGE 12	RAMING UITKERING GEMEENTEFONDS.....	246
BIJLAGE 13	MUTATIES UIT DE MEI- EN JUNICIRCULAIRE 2020.....	248
BIJLAGE 14	VERKLARINGEN VERSCHIL 2020 PRIMITIEF EN GEWIJZIGD	250
BIJLAGE 15	LIJST MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN.....	253

HOOFDSTUK 1 BELEIDSBEGROTING

1.1 Inleiding

Veerkracht en verbondenheid

Onze stad staat voor een enorme opgave. Allereerst uiteraard de uitbraak van het coronavirus, die ook Maastricht in het hart treft. Daarnaast wacht de gemeente een bezuinigingsoperatie van ongekende omvang. Ruim 25 miljoen euro aan bezuinigingen in de pre-begroting, en daarmee zijn we er nog niet. Het amendement op de pre-begroting vraagt nadere keuzes, en we zien daarnaast een aanvullend tekort op het sociaal domein voor het lopend en het komend jaar. Dat vraagt een enorme inzet van college, uw raad en onze organisatie. Bezuinigen doet pijn. Bij iedereen. Zaak is nu dat we strakke regie voeren op het dynamisch proces dat bezuinigen is. Want, zeker bij een omvangrijk pakket aan maatregelen als dit, is het zeer belangrijk goed in de gaten te houden hoe de maatregelen uitpakken. Het vraagt om constante alertheid en bijsturen waar nodig. Uiteraard zullen we uw raad daar nauw bij betrekken. De Begroting 2021 straalt daarom vooral realisme uit. Geen hosanna-verhaal, maar de harde werkelijkheid. Dit realisme heeft het college eerder al doen besluiten om met urgentie de tekorten in het sociale domein aan te pakken. Bij ongewijzigd beleid zal met name bij de WMO en de jeugdzorg de kostengroei onverantwoord blijven oplopen. Het is daarom niet langer een optie om deze tekorten zo breed mogelijk binnen de gemeente op te vangen. Het betekent dat naast maatregelen in de bedrijfsvoering ook de visie op het sociaal domein herijkt wordt. In december presenteert het college concrete maatregelen voor het sociaal domein.

Lobby

Wat nu al duidelijk is, is dat alleen maatregelen vanuit onze eigen organisatie niet voldoende zijn. We doen er als organisatie alles aan, maar tekorten van deze omvang kunnen we niet alleen dekken. Bovendien is Maastricht ook niet uniek in deze financiële opgave. Twee-derde van de gemeenten krijgt de begroting niet sluitend vanwege oplopende uitgaven en daarmee tekorten in het sociale domein. Voor Maastricht is de maat vol. Onze stad kan en wil niet blijven schrappen in voorzieningen van burgers omdat het Rijk gemeentes te weinig uitkeert voor de uit te voeren taken. Het college eist daarom een amendement van de Rijksbegroting ten gunste van een grotere uitkering in het Gemeentefonds van tenminste 1 miljard. De lobby daarvoor is reeds ingezet, en loopt via koepelorganisaties alsook individuele Kamerleden. We vragen om concrete acties en ook om oplossingen voor de financiële problemen waar gemeenten mee geconfronteerd worden in de diverse verkiezingsprogramma's. We roepen uw raad met klem op deze lobby te ondersteunen via de partijlijnen. Het Rijk bepaalt, Maastricht verschaalt en de burger betaalt. Dat kan nooit de bedoeling zijn!

Haw pin

Belangrijk blijft dat Maastricht haar sociale gezicht zoveel mogelijk behoudt. Op die manier willen we voorkomen dat steeds meer mensen en groepen achterop raken in de samenleving of zelfs helemaal afhaken. Want dat zou de druk op de budgetten in het sociale domein nog meer doen toenemen. Dan komen we in een neerwaartse spiraal terecht. Tekorten ontstaan immers niet alleen door systemen, maar ook door de stijgende zorgvraag. Een sociaal en saamhorige stad ben je daarom niet met een mateloos en onbegrensd pakket aan sociale voorzieningen. Wel met een stevig fundament van onder andere onderwijs, gezondheid, huisvesting, netwerken, leefbaarheid en veiligheid. Veerkracht is de continue sterkte van Maastricht. Hoe groot de misère in de afgelopen eeuwen bij tijd en wijle ook was, onze voorouders redden altijd weer de rug. In verbondenheid sloegen ze nieuwe paden in op weg naar een vitale toekomst. Het heeft de oude vesting gevormd tot een moderne en welvarende universiteitsstad. In Maastricht zijn saamhorigheid en solidariteit dan ook net zo monumentaal als de pracht van de stad.

Het afgelopen jaar werd de wereld verrast door een pandemie. Ook Maastricht werd zwaar getroffen door de uitbraak van Covid-19. Meerdere stadsgenoten verloren het leven of werden ernstig ziek. Er moesten pijnlijke maatregelen getroffen worden die het sociale leven ingrijpend beperkten, grote delen van de economie kwamen tot stilstand, mensen verloren hun zekerheid.

Onze waardering gaat dan ook uit naar de mensen in de vitale beroepen, speciaal in de zorg, die zich met hart en ziel hebben ingespannen om hulp te bieden. We zijn eveneens onze inwoners en ondernemers, uw raad en onze ambtenaren erkentelijk voor hun inzet. Want als vanouds toont Maastricht veerkracht. Burenhulp en mantelzorg zijn inmiddels de gewoonste zaak van de wereld, onze

ondernemers weten met veel creativiteit nieuwe inkomsten te genereren. De eendracht in de stad is ongekend groot. Inwoners, ondernemers, organisaties en gemeente vormen een machtig blok tegen de crisis; we steunen elkaar. De saamhorigheid wordt geïllustreerd door twee breed gedragen Maastrichtse woorden, die nu al legendarisch zijn: 'haw pin' (hou vol). 'Haw pin', zo heeft het afgelopen jaar ons geleerd, betekent eveneens schouder aan schouder staan: raad, college, inwoners, bedrijven en organisaties. Het weefsel van de stad is sterk. Samen staan we voor Maastricht. En samen moeten we nu nog steviger dan ooit opkomen voor ons gezamenlijk financieel belang. Voor wat de begroting betreft, kunnen we niet langer alleen 'pin hawwe'. Daar is nu alle mogelijke steun voor nodig, op alle gebied. In de overtuiging dat veerkracht en verbondenheid onze sterkste wapens zijn, presenteren we u de begroting voor 2021.

Financieel perspectief

Vanaf het moment dat de begroting 2020 door uw raad is vastgesteld is het financieel perspectief alleen maar verslechterd. In begroting 2020 was het tekort ruim 12 mln. Het tekort werd veroorzaakt door de verwachte tegenvaller op Jeugd/Wmo in 2019 (6,6 mln.). Daarnaast werden de draaiknoppen teruggedraaid. Dat leverde een bezuinigingsopgave (taakstelling) van 10,5 mln. op. In de prebegroting is het tekort opgelopen naar 25,7 mln. Voor het eerst werd een prognose voor meerdere jaren gemaakt voor de uitgaven Jeugd/Wmo. Dat was ook één van de aanbevelingen van het KPMG-rapport. Bijstelling van het tekort op Jeugd/Wmo was onafwendbaar. Nu bij begroting 2021 zijn we wederom genoodzaakt een bijstelling te doen. De prognose van de kosten Jeugd/Wmo voor 2020 en 2021 lopen meer op dan in de prebegroting verwacht werd. Zie voor nadere analyse pagina 120.

De voorliggende begroting is sluitend. Het is voor ons college en ook voor uw raad een behoorlijke opgave om de juiste bezuinigingsafwegingen te maken. De prebegroting liet na amendering nog een tekort van ongeveer 1,3 mln. zien. Maar zoals aangegeven is dit door nieuwe prognoses van de kosten voor Jeugd/Wmo inmiddels opgelopen met 3,5 mln. In deze begroting stellen we u dan ook aanvullende bezuinigingsvoorstellen binnen het sociale domein voor. Binnen het sociale domein wordt een veranderplan, naast het lopende noodplan, in december opgeleverd. We gaan ervan uit dat met dit plan alle bezuinigingen mogelijk worden gemaakt.

Mede naar aanleiding van de ontwikkelingen binnen het sociale domein heeft het college flink gelobbyd richting Den Haag. In G40 verband en met het ondersteunen van moties/amendementen bij de VNG ledenraadpleging. Wij zijn voorstander van de nieuwe verdeelmodellen die meer recht doen aan een betere verdeling gebaseerd op de werkelijke lasten. Ook zijn we nadrukkelijk voorstander van het afschaffen van de zogenaamde 'opschalingskorting', meer geld voor het sociale domein, betere naleving van het art. 2 Financiële verhoudingswet en een objectieve toetsingscommissie op het Gemeentefonds. In alle realiteit is het maar de vraag of het huidige kabinet hierover besluiten neemt. Daarom willen we ook nog inzetten op het informeren en stimuleren van Tweede Kamerleden om toch het huidige kabinet te bewegen wel besluiten te nemen.

In het financiële kader in deze begroting hebben we met de genomen, pijnlijke maatregelen een uiterste poging gedaan om niet onder preventief toezicht van de Provincie komen te vallen. Met het gegeven dat deze nieuwe begroting geen nieuwe taakstellingen bevat en niet geanticipeerd wordt op een hogere algemene uitkering leveren wij u een begroting die een redelijk stabiele basis vormt in deze onzekere tijden. We hopen op een vruchtbare discussie met uw raad over deze begroting.

1.2 Financieel begrotingsbeeld

Onderstaand volgt een samenvatting per programma van de lasten en baten per jaar. Het saldo van de baten en lasten is voor resultaatbestemming. Het geraamd resultaat is inclusief de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves.

Samenvatting programmabegroting 2020 - 2024							
(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2019	2020 primitief	2020 gewijzigd	2021	2022	2023	2024
Lasten							
Programma 1 Veiligheid	12.890	16.874	17.297	15.870	15.927	15.984	15.948
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	25.839	28.390	25.352	29.395	24.882	24.746	24.537
Programma 3 Economie	9.577	15.402	12.379	13.479	10.514	10.072	10.124
Programma 4 Onderwijs	13.333	12.832	13.600	13.901	13.887	13.851	13.758
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	43.803	45.476	46.407	45.239	43.741	41.951	41.047
Programma 6 Sociaal Domein	372.762	388.282	389.624	391.084	381.334	374.627	369.646
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	34.453	37.733	36.261	38.038	37.712	37.731	37.648
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	38.126	24.204	23.543	21.027	19.519	14.846	13.849
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	104.914	80.791	87.150	90.598	93.534	94.061	93.432
Totaal Lasten excl. toevoeging reserves	655.697	649.984	651.613	658.632	641.050	627.870	619.989
Baten							
Programma 1 Veiligheid	417	407	1.182	750	750	750	750
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.148	10.238	3.122	3.207	3.207	3.207	3.207
Programma 3 Economie	6.739	2.163	9.062	11.892	9.105	8.969	8.705
Programma 4 Onderwijs	6.766	6.177	6.528	6.615	6.615	6.615	6.615
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	11.731	10.002	10.222	10.933	11.126	9.915	8.884
Programma 6 Sociaal Domein	201.622	214.520	207.372	212.437	212.237	212.237	212.237
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	39.042	39.613	39.632	40.479	40.578	40.604	40.530
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	32.576	16.020	10.298	13.079	13.405	8.751	7.764
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	340.805	336.167	347.950	334.865	336.295	336.513	334.494
Totaal Baten excl. onttrekking reserves	644.846	635.308	635.367	634.256	633.316	627.562	623.185
Totaal saldo van baten en lasten	-10.851	-14.676	-16.246	-24.376	-7.734	-308	3.195
Toevoeging reserves	37.793	24.936	26.766	24.706	22.811	23.487	27.550
Onttrekking van reserves	45.142	39.650	43.050	49.103	30.570	23.867	24.416
Geraamd resultaat	-3.502	38	38	21	26	72	62

BEGROTING 2021 IN ÉÉN OOGOPSLAG

INKOMSTEN / TOTAAL 683,3 MILJOEN EURO

VAN HET RIJK / 263

LOKALE HEFFINGEN / 94,4

ONTTREKKING RESERVES / 49,1

ANDERE INKOMSTENBRONNEN / 276,8

(bv. Grondexploitaties, projecten, huren, bijdragen derden, doorbelastingen jeugd)

UITGAVEN / TOTAAL 683,3 MILJOEN EURO

BESTUUR EN ONDERSTEUNING / 90,6

VEILIGHEID / 15,9

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT / 29,4

ECONOMIE / 13,5

ONDERWIJS / 13,9

SPORT, CULTUUR EN RECREATIE / 45,2

SOCIAAL DOMEIN / 391,1

VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU / 38

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING / 21

TOEVOEGING RESERVES / 24,7

Bedragen in miljoenen euro's

GEMIDDELDE LASTEN IN 2021

	GEMIDDELD OZB TARIEF WONINGEN	€ 261,81
	RIOOLHEFFING EIGENAAR	€ 148,02
	RIOOLHEFFING GEBRUIKER	€ 51,48
	AFVALSTOFFENHEFFING (per gemiddeld huishouden)	
	VASTRECHT	€ 306,21
	RESTZAKKEN (30 restzakken van 50L.)	€ 30,00
	HONDENBELASTING	
	EERSTE HOND	€ 92,39
	TWEDE HOND	€ 133,13

SPEERPUNTEN 2021 (en verder)

Maastricht: onbegrensd en ontspannen

CORONA

Aanpak gevolgen Corona
Samen met daadkracht werken aan herstel

FINANCIËN

Begroting op orde
Financieel fundament verstevigen

DUURZAME EN BEREIKBARE STAD

Regionale energie-opwekking en warmtevisie
In gesprek met inwoners en betrokkenen, concepten gereed

Actieplannen Omgevingsvisie
Actieplan fiets, parkeren en groen

Omgevingswet
2021 verdere implementatie

AANTREKKELIJKE STAD

Nieuwe stadvisie
Waar willen we heen met Maastricht?

Investeren in culturele infrastructuur
Locatie voor philharmonie, Middenzaal

Cultuurparticipatie samen met de stad
Nieuwe rol voor Kumulus

Veilige stad
Focus op ondermijning, integrale aanpak van veelvoorkomende criminaliteit en overlast. Blijvende aandacht voor het verbeteren van de veiligheidsbeleving

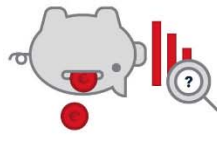

Beste uit afval
Aan de slag met fase 2 van Maastricht Afvalloos

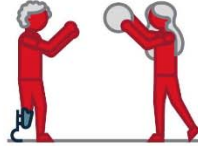
SOCIALE EN SAAMHORIGE STAD

Passende zorg
Vertrouwen in onze inwoners en professionals

Aanpak armoede
Met Aanvalsplan naast verzachten van de gevolgen van armoede steviger inzetten op een brede aanpak van de oorzaken

Stad voor iedereen
Werken aan een stad waar mensen met een beperking écht mee kunnen doen

Woonprogrammering 2021 - 2026
Voldoende aanbod: van student tot senior

ECONOMISCH STERKE STAD

Aan het werk
Gevolgen corona dempen door mensen versneld van werk naar werk te begeleiden, te activeren en te scholen

Creatieve maakindustrie
Ruimte voor start-ups en broedplaatsen

Internationale Kennisstad
Lobby voor de Einsteintelescoop

Bewegvriendelijke omgeving
Meer mensen buiten in beweging in de openbare ruimte

Positieve Gezondheid
Een integrale aanpak via pilots en initiatieven in de buurt

SLIMME EN LERENDE STAD

Educatieve Agenda
Opstellen Educatieve Agenda voor Maastricht 2021 -2024

School van de toekomst
Uitvoering integraal huisvestingsplan kindcentra en vaststellen integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs

Overheids- en burgerparticipatie
Start burgerbegroting

Uitvoering agenda Euregio
Gezamenlijke aanpak Euregionale projecten

STAAT VAN DE STAD Hoe gaat het met Maastricht?

BEVOLKINGSONTWIKKELING

ALGEMENE INKOMSTEN EN UITGAVEN

INVESTERINGEN

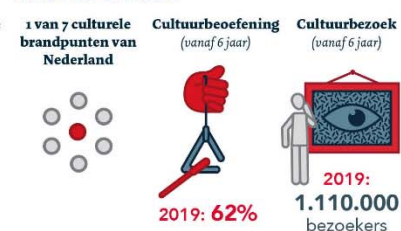
SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE

VERKEER EN MOBILITEIT

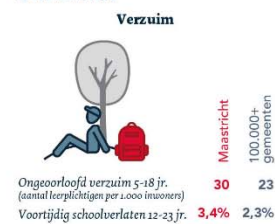
KUNST EN CULTUUR

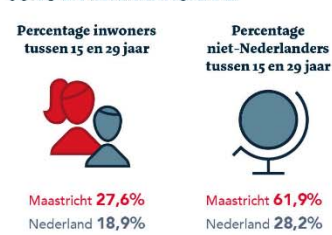
SPORT

ONDERWIJS

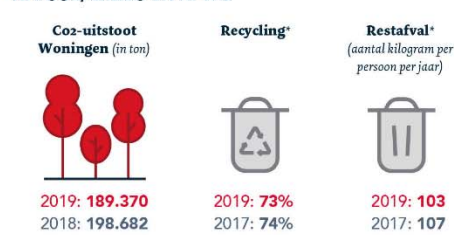
JONG EN INTERNATIONAAL

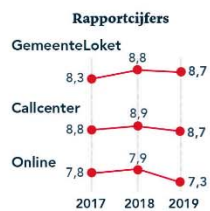
WONEN

NATUUR, MILIEU EN AFVAL

BESTUUR EN DIENSTVERLENING

IN DE BUURT

Bronnen: meest actuele gegevens volgens Telos, CBS, ZKA, Beerda, Market, Maastricht in Cijfers en waarstaatjegemeente.nl, beleidscijfers politie, veiligheidsmonitor, Minimascan Stimulansz, Buurtmonitor. *niet jaarlijks gemeten

HOOFDSTUK 2 PROGRAMMAPLAN

Leeswijzer

Opbouw programmaplan

Algemeen

Programma's

Op advies van de raadscommissie Begroting en Verantwoording heeft de raad in maart 2018 besloten dat het programmaplan van begroting 2019 en volgende volledig aansluit bij de 9 hoofdtaakvelden uit het herziene BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten).

De 9 programma's zijn:

1. Veiligheid
2. Verkeer en vervoer
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)
0. Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

Gemeenten geven hun geld uit aan een breed scala aan deelterreinen, variërend van bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, tot de gemeentelijke plantsoendienst of de jeugdzorg. Om te zorgen dat deze uitgaven geaggregeerd kunnen worden en vergeleken kunnen worden tussen gemeenten heeft het rijk in het herziene BBV een uniforme set van 48 eenheden gedefinieerd. Deze eenheden noemen we 'taakvelden', die op hun beurt weer geclusterd kunnen worden in 9 hoofdtaakvelden (onze 9 programma's).

Om het inzicht in de relatie tussen de 3 w-vragen (Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag het kosten?) te verbeteren is elk programma in deze begroting zowel beleidsmatig als financieel op taakveldniveau uitgewerkt.

BBV-indicatoren

In het herziene BBV is voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en rekening. Om inzicht te krijgen hoe Maastricht scoort in vergelijking met andere gemeenten is bij elke BBV-indicator naast de Maastrichtse score ook de gemiddelde score weergegeven van gemeenten met een inwoneraantal tussen 100.000 en 300.000. Op www.waarstaatjegemeente.nl kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

Beleidsmatige context

Geeft een overzicht van de strategische beleidsnota's, die een sterke relatie vertonen met het programma in de begroting.

Per taakveld

Toelichting taakveld

Onder dit kopje is aangegeven welke taken van de gemeente vallen onder dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

Beschrijft het doel van het taakveld op strategisch niveau. Maastrichtse effectindicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onder dit kopje is aangegeven welke prestaties het college meerjarig uitvoert. Maastrichtse prestatie-indicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Voor de raad? En voor het college? Een antwoord op deze vragen wordt onder dit kopje gegeven onder de subkopjes 'Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)' en 'Uitvoering (collegebevoegdheden)'. Merk op, dat een subkopje alleen is opgenomen indien van toepassing.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Geeft aan welke verbonden partij een bijdrage levert aan de realisatie van de doelstellingen van het taakveld. Het kopje is alleen opgenomen indien van toepassing.

Wat mag het kosten?

Onder dit kopje volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld en een toelichting van de belangrijkste ontwikkelingen tussen de verschillende jaren. Daar waar de verschillen klein zijn, heeft geen toelichting plaatsgevonden. De verschillen tussen de primitieve en de gewijzigde begroting 2020 worden verklaard in bijlage 14.

Totaaloverzicht kosten programma

Omvat het totaaloverzicht van het programma inzake lasten, baten en belangrijke ontwikkelingen. Daarnaast zijn de intensiveringen en bezuigingen uit de budgettaire kaders van de (pre-)begroting opgenomen.

Verbinding tussen hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 en programmaplan begroting

Het hoofdlijnenakkoord van de coalitie 2018-2022 schetst zeven toekomstperspectieven voor onze stad en regio in 2030. Daaraan hebben we concrete doelstellingen voor de periode 2018-2022 gekoppeld. Met deze doelstellingen beogen we onze stad iedere dag een stapje vooruit te brengen, zodat de inwoners aan het eind van de coalitieperiode een merkbare verandering voelen. Dat maken we meetbaar met indicatoren.

In onderstaand overzicht wordt per doelstelling en indicator uit het hoofdlijnenakkoord beknopt weergegeven met welk begrotingsprogramma de doelstelling of indicator de meeste raakvlakken heeft.

Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022		Begroting
Open stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
A1	Burger- en overheidsparticipatie	0 Bestuur en ondersteuning
A2	Burgerbegroting	0 Bestuur en ondersteuning
A3	Euregio agenda	0 Bestuur en ondersteuning
A4	Working on Europe	0 Bestuur en ondersteuning
A5	Opgavegericht werken	alle programma's
A6	SSC-ZL	Paragraaf bedrijfsvoering
A7	Verbeteren integraal werken en dienstverlening	8 VHROSV
A8	Stadsvisie	0 Bestuur en ondersteuning
A9	Actief uitdragen kernwaarden (75 jaar bevrijding)	0 Bestuur en ondersteuning
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van betrokkenheid inwoners irt lokale lokaal bestuur	0 Bestuur en ondersteuning
	Herkenbaarheid inwoners van (eu)regionale samenwerkingsagenda	0 Bestuur en ondersteuning

Sociale en saamhorige stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
B1	Intensiveren transformatie sociaal domein	6 Sociaal domein
B2	Alternatieven aanbesteding en subsidies	6 Sociaal domein
B3	Basis op orde voor succesvolle re-integratie	6 Sociaal domein
B4	Afstand tot de arbeidsmarkt	Paragraaf bedrijfsvoering
B5	50-gezinnen	6 Sociaal domein
B6	Aanvalsplan armoede	6 Sociaal domein
B7	Intensivering schuldhulpverlening	6 Sociaal domein
B8	Flexibele schil studentenhuysvesting	8 VHROSV
B9	Innovatieve woonvormen	8 VHROSV
B10	Woningsplitsing	8 VHROSV
B11	Gemengde buurten	8 VHROSV
B12	Welkome en tolerante stad	6 Sociaal domein
B13	Kloppend hart	6 Sociaal domein
B14	Voldoende en betaalbare woningen	8 VHROSV
Te ontwikkelen indicatoren		
	Geluksindicator, mate van algeheel welbevinden	6 Sociaal domein
	Armoede-indicator	6 Sociaal domein

Duurzame en bereikbare stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
C1	Klimaatneutrale organisatie	7 Volksgezondheid en milieu
C2	Brede duurzaamheidsagenda	7 Volksgezondheid en milieu
C3	Woningen van het gas	7 Volksgezondheid en milieu
C4	Milieuzone	7 Volksgezondheid en milieu
C5	Emissieloze stadsdistributie	7 Volksgezondheid en milieu
C6	Optimalisatie afvalinzameling	7 Volksgezondheid en milieu
C7	Aanpassing parkeergarages t.b.v. E-auto's	7 Volksgezondheid en milieu
C8	Uitvoeringsprogramma MEA	7 Volksgezondheid en milieu
C9	Zonneweides	7 Volksgezondheid en milieu
C10	Zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed	7 Volksgezondheid en milieu
C11	Laadpalen	7 Volksgezondheid en milieu
C12	Eigen oplaadpunten	7 Volksgezondheid en milieu
C13	Hanteerbare woonlasten door verduurzaming	7 Volksgezondheid en milieu
C14	Duurzaamheid als economische kans	3 Economie
C15	Beroepsonderwijs betrekken bij duurzaamheidstransitie	3 Economie
C16	Duurzaamheidsdoelstellingen aankoopbeleid	7 Volksgezondheid en milieu
C17	Nationaal groene energie	7 Volksgezondheid en milieu
C18	Vergroenen Openbare ruimte	5 Sport, cultuur en recreatie
C19	Onderhoudsniveau groen verhogen	5 Sport, cultuur en recreatie
C20	Terugdringen restafval	7 Volksgezondheid en milieu

C21	Vergroenen eigen omgeving	5 Sport, cultuur en recreatie
C22	0-emissie gemeentelijk wagenpark	7 Volksgezondheid en milieu
C23	Groenbonus	5 Sport, cultuur en recreatie
C24	Brede mobiliteitsagenda	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C25	Nieuw verkeerscirculatieplan	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C26	Uitstekende P&R voorzieningen en meer fietsenstallingen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C27	Omzetten parkeerruimte	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C28	Oplossing vrachtverkeer uit België	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C29	Maastricht Bereikbaar	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C30	Tram	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C31	Stad en spoor	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C32	Lange afstandsbussen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C33	Reservering einde exploitatieperiode parkeergarages	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Te ontwikkelen indicatoren		
	CO2-voetafdruk van de stad	7 Volksgezondheid en milieu
	Verhouding duurzame energie in relatie tot het totale energieverbruik.	7 Volksgezondheid en milieu
	Verschuiving tussen gebruik van verschillende mobiliteitsvormen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Slimme, lerende stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
D1	Onderwijstafel en LEA	4 Onderwijs
D2	Integraal HuisvestingsPlan	4 Onderwijs
D3	Versterking profiel als internationale universiteitsstad	0 Bestuur en ondersteuning
D4	Lobby UM	0 Bestuur en ondersteuning
D5	Aantrekkelijk vestigingsklimaat	3 Economie
D6	Verbreding science profiel UM	0 Bestuur en ondersteuning
D7	Studentenstad	3 Economie
D8	Toepassen kennis en innovatie	3 Economie
D9	Onbegrensde euregionale kennisregio	0 Bestuur en ondersteuning
D10	Einsteintelecoop	0 Bestuur en ondersteuning
D11	Detachering personeel	Paragraaf bedrijfsvoering
D12	Onderzoek vestigings- en vertrekmotieven	3 Economie
Te ontwikkelen indicatoren		
	Percentage Maastrichtse kinderen dat in Maastricht naar school gaat.	4 Onderwijs
	Percentage inwoners dat opleiding volgt.	4 Onderwijs
	Gemiddeld opleidingsniveau.	4 Onderwijs
	Mate van vervroegde schooluitval.	4 Onderwijs
	Mate waarin studenten zich thuis voelen	3 Economie

Gezonde stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
E1	Transformatie sociaal domein	6 Sociaal domein

E2	Sociaal domein financieel in Balans	6 Sociaal domein
E3	Structurele instelling SIF	6 Sociaal domein
E4	Alternatieve vormen aanbesteding	6 Sociaal domein
E5	Verdere ontschotting	6 Sociaal domein
E6	Positieve gezondheidsbenadering	6 Sociaal domein
E7	Blauwe zorg	6 Sociaal domein
E8	1 gezin-1 plan- 1 regisseur	6 Sociaal domein
E9	Regie toegang jeugdzorg	6 Sociaal domein
E10	Vergaande samenwerking partijen cliëntondersteuning etc.	6 Sociaal domein
E11	Steunpunt mantelzorg	6 Sociaal domein
E12	Kennisinstellingen inzetten bij verbetering preventieve gezondheid	6 Sociaal domein
E13	Stimuleren sporten, bewegen en recreëren	5 Sport, cultuur en recreatie
E14	Ondersteuning sportevenementen	5 Sport, cultuur en recreatie
E15	Borgstelling sportverenigingen	5 Sport, cultuur en recreatie
E16	Bredere maatschappelijke rol Maastricht sport	5 Sport, cultuur en recreatie
E17	Toegankelijkheid gebouwen	6 Sociaal domein
E18	Integreren aandacht voor ouderen	6 Sociaal domein
Te ontwikkelen indicatoren		
	Positieve gezondheidsscore	6 Sociaal domein
	Aantal beweegkilometers (of alternatief)	5 Sport, cultuur en recreatie

Economisch vitale stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
F1	ESZL	3 Economie
F2	Aanhaken bij provinciaal aanvalsplan arbeidsmarkt	3 Economie
F3	Vergroten arbeidsparticipatie	3 Economie
F4	Leerwerktrajecten	Paragraaf bedrijfsvoering
F5	Uitdragen aantrekkelijk vestigingsklimaat nieuwe bewoners	0 Bestuur en ondersteuning
F6	Bevorderen aantrekkelijk vestigingsklimaat	3 Economie
F7	Versterking MCB	3 Economie
F8	Evaluatie hotelbeleid en invoer regels Airbnb	3 Economie
F9	Stationsstraat	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
F10	Impuls creatieve maakindustrie	3 Economie
F11	Stimuleren circulaire economie	3 Economie
F12	Smart cities	0 Bestuur en ondersteuning
F13	Integrale dienstverlening voor ondernemers	3 Economie
F14	Duurzaamheid als economische kans	3 Economie
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van arbeidsparticipatie	6 Sociaal domein
	Aantal startups	3 Economie
	Europees Innovatie Scorebord (regionaal)	3 Economie

Aantrekkelijke stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
G1	Verstevigen culturele ketens	5 Sport, cultuur en recreatie
G2	Meer grip en sturing op gemeentelijke instellingen	5 Sport, cultuur en recreatie
G3	Meer ontplooiingsmogelijkheden theater.	5 Sport, cultuur en recreatie
G4	Onderzoeken verdere verzelfstandiging theater.	5 Sport, cultuur en recreatie
G5	Philharmonie Zuid	5 Sport, cultuur en recreatie
G6	Middenzaal	5 Sport, cultuur en recreatie
G7	Presentatie collecties	5 Sport, cultuur en recreatie
G8	Herbestemming ENCI	8 VHROSV
G9	Educatieve presentatie in ENCI	5 Sport, cultuur en recreatie
G10	Cultureel aantrekkelijke Euregio	5 Sport, cultuur en recreatie
G11	Speerpunten cultureel aantrekkelijke regio	5 Sport, cultuur en recreatie
G12	Onderzoek regels en voorschriften evenementen	3 Economie
G13	Sturen op evenementenbeleid en -locaties	3 Economie
G14	Meerjarenprogramma veiligheid	1 Veiligheid
G15	Uitdragen veiligheidscijfers gericht op hogere veiligheidsbeleving	1 Veiligheid
G16	PvA meertaligheid gemeentelijke communicatie	0 Bestuur en ondersteuning
G17	Mensen optimaal bereiken	0 Bestuur en ondersteuning
G18	Uitbreiden digitale berichtenservice	0 Bestuur en ondersteuning
G19	Positioneren en profileren Maastricht	0 Bestuur en ondersteuning
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van cultuurparticipatie	5 Sport, cultuur en recreatie
	Veiligheidsbeleving	1 Veiligheid
	Klanttevredenheid vergunningverlening evenementen	3 Economie
	Beeld (naamsbekendheid en imago) van Maastricht bij bezoekers en (potentiële) bewoners	0 Bestuur en ondersteuning

Programma 1 Veiligheid

Taakvelden

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

BBV-indicatoren ¹	Jaar	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren 12 tot 18 jaar ^{3,2a}	2019	190	151
Aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners ^{2b}	2018	3,1	3,4
Aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners ^{2b}	2018	6,1	5,8
Aantal diefstallen uit woning per 1000 inwoners ^{2b}	2018	3,5	2,9
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners ^{2b}	2018	7,1	6,4

- 1) De BBV-indicatoren zijn wettelijk verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige één op één vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.
- 2) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 11-8-2020 waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) CBS. De meest actuele meting is weergegeven.
- 3) Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
Doelstellingen (beknopt)
G14 *Meerjarenprogramma Veiligheid*
G15 *Uitdragen veiligheidscijfers gericht op hogere veiligheidsbeleving*
- Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 (raad, 19 maart 2019)
- Meerjarenprogramma Handhaven Openbare Ruimte 2020-2023 (raad, 12 mei 2020)
- Meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Limburg (Samen Veilig) 2020-2023 (april 2020).

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Wat willen we bereiken?

Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) zet de gemeente in op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

De VRZL zorgt voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing en rampenbestrijding (inclusief bevolkingszorg) binnen haar werkgebied (Zuid-Limburg).

Het algemeen bestuur van de VRZL (waarin Maastricht zitting heeft) heeft dit jaar het Regionaal beleidsplan VRZL 2020-2023 vastgesteld. De taken van de VRZL zijn hierin omschreven.

Voorafgaand aan de vaststelling overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan. Het beleidsplan is gebaseerd op een door het bestuur van de VRZL vastgesteld risicoprofiel. Dit risicoprofiel wordt vastgesteld na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid. Voordat dezen door het algemeen bestuur worden vastgesteld, worden de raden van de deelnemende gemeenten om hun zienswijze gevraagd.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Ter zienswijze ontvangt de raad in tweede kwartaal 2021 via de Rekening 2020 de verantwoording van de VRZL. De financiële gevolgen van de uitbraak van het coronavirus op het boekjaar 2020 worden hierbij inzichtelijk gemaakt.
- Ter zienswijze ontvangt de raad in tweede kwartaal 2021 via de Begroting 2022 de planning van de VRZL.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Sinds de invoering van de Wet veiligheidsregio's zijn de brandweer en de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionale schaal georganiseerd. De gemeente Maastricht draagt via een financiële bijdrage bij aan de instelling en instandhouding van de VRZL. Voorts draagt de gemeente zorg voor de lokale inzet van personele capaciteit (piketregeling) ten behoeve van de crisisorganisatie van de VRZL. De jaarlijkse planning en verantwoording van de VRZL vindt plaats via de begroting en de rekening.

Wat mag het kosten?

CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	8.053	9.933	9.932	9.960	10.103	10.201	10.200
BATEN	8	298	298	298	298	298	298
SALDO	-8.045	-9.635	-9.634	-9.662	-9.805	-9.904	-9.902

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 is het gevolg van een hogere bijdrage voor de veiligheidsregio. De bijdrage van gemeente Maastricht aan de veiligheidsregio is vanaf 2020 gestegen als gevolg van de nieuwe kostenverdeelsleutel en toename van de begroting van de VRZL.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid. Denk aan: toezicht en handhaving openbare orde, BOA's; Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit; preventie van criminaliteit; opstellen en handhaven APV; veilige woon- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Een zo veilig mogelijk Maastricht in 2022: een stad waar criminaliteit, misdaad en overlast zo weinig mogelijk voorkomen en waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven.

Meer specifieke afgeleide doelen richting 2022 zijn:

- een verdere daling van het slachtofferschap van delicten objectieve veiligheid

- een percentage inwoners van Maastricht dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt dat gelijk is aan of lager is dan 25 procent. En een Maastrichtse rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt dat gelijk is aan dan wel hoger is dan een 7.
- het vanuit een integrale werkwijze (één organisatie, één aanspreekpunt) werken aan de veiligheid en veiligheidsbeleving in een aantal (pilot)buurten.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting	Eindambitie MJP
	2017	2018	2019	2021 ⁵	2022
Schaalscore per 1000 inwoners: totale slachtofferschap delicten ¹	45,3	38,5	40,2	<< 45,3	<< 45,3
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt ²	25,9	Geen meting	21,9	<< 25	≤ 25
rapportcijfer veiligheid in buurt ³	6,9	Geen meting	7,1	≥ 7,0	≥ 7,0
% inwoners dat tevreden is over functioneren gemeente met betrekking tot aanpak leefbaarheid en veiligheid ³	31	Geen meting	34,9	35	35
Schaalscore sociale kwaliteit ⁴	17,9	20,2	19,1	<< 17,9	<< 17,9

- 1) Delicten vallend onder objectieve veiligheid: woninginbraak, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval woning, inbraak garage/schuur/box, zakkenrollerij, autokraak, autodiefstal, (brom)fietsendiefstal.
Bron: Maastrichts Informatieknooppunt (MIK, politiecijfers); De opbouw van deze schaalscore wijkt op onderdelen af van de opbouw zoals gehanteerd in het MJP Veiligheid. Enkele delictsvormen waarop wij als gemeente geen sturing/invloed hebben, zijn verwijderd (moord, zedenmisdrijf, diefstal water, overige vermogensdelicten en diefstal overige voertuigen).
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de veiligheidsbeleving is. Bron van de indicator is de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM). Deze landelijke monitor is met ingang van 2017 een tweejaarlijks (in oneven jaren) terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap.
- 3) Bron: Integrale Veiligheidsmonitor (IVM);
- 4) De schaalscore sociale kwaliteit omvat per 1000 inwoners het totaal van gemelde overlast van: burengerucht, overlast personen met verward gedrag, overlast zwervers en drugsoverlast. Indicatorbron: (MIK, politiecijfers).
- 5) De effectindicatoren voor het jaar 2021 zijn conform de nagestreefde eindambitie van het MJP Veiligheid (eindambitie 2022). Hoewel uit de realisatiecijfers blijkt dat in 2019 deze eindambitie (op één na) reeds bereikt is, is onduidelijk welke gevolgen de uitbraak van het coronavirus en de bezuinigingsopgave heeft op deze effectindicatoren in 2020 en 2021. Natuurlijk wordt getracht elk jaar een verdere verbetering te bewerkstelligen van de meest actuele realisatie (realisatie 2019).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Uitvoeren Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 (MJP Veiligheid)

Voor de periode 2019-2022 heeft de raad de volgende prioritaire veiligheidsthema's vastgesteld:

- Een centrale focus op de aanpak van ondermijnende criminaliteit
- Het voortzetten van de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit
- Een samenhangende aanpak van veiligheidsgerelateerde overlast
- Voortdurende aandacht voor veiligheidsbeleving

Zowel vanuit een repressieve inzet (waaronder handhaving van de openbare orde) als preventieve maatregelen en in verbinding met en betrokkenheid van andere (interne) domeinen, inwoners en professionele en maatschappelijke partners, wordt hier jaarlijks structureel op ingezet. De raad wordt via de P&C-cyclus en tussentijdse rapportages op de hoogte gehouden van de voortgang van het MJP Veiligheid. Ten gevolge van de bezuinigingsmaatregel 'niet werven criminoloog (11.7)' uit de prebegroting zal bezien worden of er mogelijkheden zijn om het gemis van deze expertise enigszins te compenseren, bijvoorbeeld door de inzet van stagiaires van de universiteit.

Ondermijnende criminaliteit

We zetten de integrale aanpak tegen ondermijnende personen en criminele samenwerkingsverbanden voort. Enerzijds door de inzet van onze lokale instrumenten (zoals Wet Bibob, Flexteam) en de integrale aanpak samen met onze ketenpartners en anderzijds door het zichtbaarder maken van ondermijnende fenomenen. Door gerichte voorlichting en informatie zetten wij in op het vergroten van de awareness en meldingsbereidheid van onze inwoners over signalen van ondermijning in hun buurt.

Veelvoorkomende criminaliteit

We zetten de plannen van aanpak High Impact Crime (HIC) en andere vermogenscriminaliteit voort (zoals de integrale aanpak van woninginbraak, straatroof, overvallen etc.). Hierbij blijven we inzetten op het versterken van preventie, onder meer door invoer van het Digitaal Opkopers Register, bestuurlijke maatregelen en 'predictive policing' (informatiegestuurd voorspellen van criminaliteit).

Veiligheidsgerelateerde overlast

Overlast die een duidelijk effect heeft op de openbare orde en veiligheid wordt in nauw overleg met de verschillende partners zoals woningcorporaties, veiligheidshuizen en politie van een structurele en gerichte aanpak voorzien. Deze aanpak kan gebiedsgericht (buurt of straat) of themagericht zijn. Betrokkenheid van onze inwoners hierbij is een vanzelfsprekendheid. Veelplegers van overlast en criminaliteit worden vanuit het Veiligheidshuis gericht benaderd: inzet is om hen vanuit een persoonsgerichte aanpak door een combinatie van drang en dwang (veiligheid, zorg, strafrecht) op het rechte pad te krijgen en te houden.

Veiligheidsbeleving

Vanuit de 'Maastrichtse Aanpak' van veiligheidsbeleving werken wij opgave- en gebiedsgericht aan het verbeteren van de veiligheidsbeleving in stad en buurt. De tijdelijke extra middelen voor het uitdragen van veiligheidscijfers zijn bij amendement pre-begroting gehalveerd. Als gevolg van dit besluit kan het voornemen om tot 31 december 2022 in 6 buurten de Maastrichtse aanpak veiligheidsbeleving uit te rollen, nu slechts in drie buurten plaatsvinden. Op basis van de scores uit de Veiligheidsmonitor wordt bezien welke 3 buurten voor uitrol in aanmerking komen.

Handhaven openbare ruimte

We handhaven conform de uitgangspunten en prioriteiten zoals die in het Meerjarenprogramma Handhaven Openbare Ruimte 2020-2023 en het hierop gebaseerde uitvoeringsprogramma 2020-2021 zijn vastgesteld. Uiteraard met inachtneming van de bezuinigingsmaatregel 'terugdraaien inzet extra handhaving (11.1)' dat wil zeggen beperking inzet Handhaven OR in 2021 in relatie tot overlastsituaties in de avond- en nachtelijke uren op donderdag, vrijdag en zaterdag en beëindiging van deze inzet vanaf 2022. Dit betekent dat Handhaving OR slechts beperkt kan reageren op overlastsituaties tijdens deze uren.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen tussentijdse evaluatie MJP Veiligheid Maastricht 2019-2022 en bijbehorend uitvoeringsplan MJP Veiligheid 2021-2022 in 2^e kwartaal 2021.
- Vaststellen APV-wijziging seksinrichtingen/prostitutie medio 2021.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Voorkomen veelvoorkomende criminaliteit

De aanvankelijk in 2020 voorziene ingebruikname van het Digitaal Opkopers Register (DOR) (waarbij opkopers van goederen verplicht worden deze in een inkoopregister te registreren) is (vanwege gewijzigde inzet in relatie tot de uitbraak van het coronavirus) vertraagd en vindt thans in de eerste helft van 2021 plaats met de ingebruikname van een digitaal opkopersloket.

Handhaven openbare ruimte

In 2021 wordt de gebiedsgerichte aanpak handhaving openbare ruimte voortgezet. Vanuit het door de raad vastgestelde Meerjarenprogramma Handhaven Openbare Ruimte en het hiervan afgeleide Uitvoeringsprogramma Handhaven Openbare Ruimte 2020-2021 wordt hieraan gewerkt. Als gevolg van de intensieve inzet en betrokkenheid van het team Handhaven Openbare ruimte bij het in goede banen

leiden van de diverse in de stad getroffen maatregelen in het kader van de uitbraak van het coronavirus, zal een deel van de in het uitvoeringsprogramma voor het jaar 2020 opgenomen maatregelen en acties noodgedwongen doorschuiven naar het jaar 2021. Ook zal de bezuinigingsmaatregel 'terugdraaien inzet extra handhaving (11.1)' geïmplementeerd worden.

Andere aandachtspunten

- Experiment gesloten coffeeshopketen: de op 1 juli 2020 gestarte voorbereidingsfase van het experiment eindigt naar verwachting medio 2021. In deze fase en daarna zullen de voor het experiment noodzakelijke besluiten voor college en raad worden voorbereid. Het experiment zelf start na deze voorbereidingsfase. Ten behoeve van de pilot heeft de gemeente een financiële bijdrage van het Rijk ontvangen. Met deze bijdrage zijn de kosten van de pilot (voorbereidingsfase- en experimenteerfase) gedekt.
- Ter voorkoming en bestrijding van cybercrime (ontwikkelthema in MJP Veiligheid) wordt in 2021 een lokaal cyberbeeld opgesteld. Vanuit dit beeld wordt een handelingskader opgesteld waarin is opgenomen welke bijdrage de gemeente kan leveren aan het voorkomen en bestrijden van cybercrime. Dit handelingskader wordt medio 2021 aan het college ter besluitvorming voorgelegd.

Wat mag het kosten?

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	4.837	6.941	7.366	5.910	5.824	5.783	5.748
BATEN	409	109	885	452	452	452	452
SALDO	-4.428	-6.832	-6.481	-5.458	-5.372	-5.331	-5.296

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 is enerzijds het gevolg van onderuitputting (minder uitgegeven dan begroot) op de budgetten in 2019 en anderzijds extra budgetten/middelen in 2020. Bij laatstgenoemde valt te denken aan extra middelen voor aanpak Ondernijning, uitdragen veiligheidscijfers en extra handhaving capaciteit voor groeiende behoefte vanuit wijken en buurten (allen budgettair kader PGB 2019). Daarnaast zijn in de begroting 2020 incidentele middelen opgenomen voor radicalisering (€ 0,85 mln.). Het incidenteel karakter van laatstgenoemde post verklaart ook grotendeels waarom de begrote uitgaven in 2021 substantieel lager zijn dan in 2020. Radicalisering is een subsidie welke elk jaar opnieuw aangevraagd dient te worden. Voorts vervallen in 2022 tijdelijke budgetten zoals o.a. veiligheidsbeleving en pilot beleid toeristisch woningverhuur (airbnb). Beide projecten hebben een looptijd van 2 jaar welke in 2021 vervalt.

Totaaloverzicht kosten programma

PROGRAMMA 1 VEILIGHEID							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	8.053	9.933	9.932	9.960	10.103	10.201	10.200
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	4.837	6.941	7.366	5.910	5.824	5.783	5.748
TOTAAL LASTEN	12.890	16.874	17.297	15.870	15.927	15.984	15.948
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	8	298	298	298	298	298	298
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	409	109	885	452	452	452	452
TOTAAL BATEN	417	407	1.182	750	750	750	750
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	-8.045	-9.635	-9.634	-9.662	-9.805	-9.904	-9.902
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	-4.428	-6.832	-6.481	-5.458	-5.372	-5.331	-5.296
TOTAAL SALDO	-12.473	-16.467	-16.115	-15.120	-15.177	-15.234	-15.198

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Terugdraaien inzet extra handhaving		225	225	225
Verminderen budget voor verkeersremmende maatregelen bij evenementen	35	35	35	35
Besparen onderdeel communicatie MJP veiligheid	50	50		
Criminologie	100	100	100	100

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakvelden

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer

BBV-indicatoren

Het rijk heeft geen BBV indicatoren bepaald gerelateerd aan programma 2.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
  - Doelstellingen (beknopt)*
  - C24 Brede mobiliteitsagenda*
  - C25 Nieuw verkeerscirculatieplan*
  - C26 Uitstekende P&R voorzieningen en meer fietsenstallingen*
  - C27 Omzetten parkeerruimte*
  - C28 Oplossing vrachtverkeer uit België*
  - C29 Maastricht Bereikbaar*
  - C30 Tram*
  - C31 Stad en spoor*
  - C32 Lange afstandsbussen*
  - C33 Reservering einde exploitatieperiode parkeergarages*
  - F9 Stationsstraat*
- Omgevingsvisie 2040 [raad, vast te stellen in tweede helft 2020]
- Stadsvisie 2030 [raad, juni 2008]
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) 2017 [raad, maart 2017]

2.1 Verkeer en vervoer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur. Denk o.a. aan: verkeersbeleid; verkeersmaatregelen (verkeersborden, verkeersregelininstallaties, bewegwijzering en straatmeubilair tbv verkeersregulering); aanleg, reconstructie en onderhoud van de verharde openbare ruimte; civieltechnische kunstwerken: inspectie, beheer en onderhoud bruggen, tunnels, spoorwegovergangen en dergelijke; verlichting wegen: aanleg, beheer en onderhoud; gladheidbestrijding; straatreiniging: schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval.

Wat willen we bereiken?

Streven is een duurzaam bereikbare stad die leefbaar is voor haar inwoners. Een stad met robuuste en veilige netwerkstructuren waarbij de verharde openbare ruimte veilig en schoon is. We willen de multimodale bereikbaarheid van centrumgebieden verbeteren en een verschuiving naar meer duurzame vervoerswijzen met een toenemend gebruik van actieve vervoerswijzen (fiets en lopen).

Effectindicatoren ¹		Realisatie			Begroting
		2013-2017	2014-2018	2015-2019	2017-2021
Aandeel van het gebruik van actieve vervoerswijzen en OV gemiddeld per jaar ²	In Maastricht	64%	67%	65%	68%
	Van en naar Maastricht	27%	28%	26%	29%

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. Het gebruik van actieve vervoerswijzen en het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de verschuiving is tussen het gebruik van verschillende mobiliteitsvormen. Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Monitoring en beleidsontwikkeling

De ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, inclusief het meten van verkeerstromen en parkeren, worden jaarlijks gemeten en tweejaarlijks gepresenteerd in een mobiliteits- en verkeersmonitor. Onderdeel van de verkeersmonitor is zicht op de omvang van het vrachtverkeer in Maastricht-West. Op basis van deze ontwikkelingen kan een verandering plaatsvinden in de beleidsvoornemens of projecten en maatregelen

Voor de opgave voor het verduurzamen van het mobiliteitssysteem, waaronder het stimuleren van elektrisch rijden en de uitrol van laadpunten wordt verwezen naar de separaat opgestelde klimaatbegroting.

Uitvoeren van het Mobiliteitsprogramma

Elk jaar worden onder de noemer van het mobiliteitsprogramma kleine- en middelgrote infrastructurele projecten uitgevoerd die met name gericht zijn op het verbeteren van de verkeersveiligheid en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en fiets. Het programma wordt jaarlijks gevoed vanuit het MJIP met een bedrag van € 590.000 en de insteek is om daar waar mogelijk de financiering van de onderliggende projecten aan te vullen met (provinciale) subsidies of bijdragen van derden.

Uitvoeren van het Actieplan fietsparkeren

Om de stijgende groei van het fietsgebruik te kunnen faciliteren is het noodzakelijk om de kwaliteit en kwantiteit aan fietsparkeervoorzieningen uit te breiden. Naast uitbreiding is het ook noodzakelijk aandacht te hebben voor beheer & onderhoud en communicatie & handhaven om zo ook de negatieve gevolgen van fietsparkeren (o.a. belemmeringen van doorgang op trottoirs) aan te pakken.

Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit

Om slimme en duurzame mobiliteit te stimuleren werken wij binnen het programma Maastricht Bereikbaar samen met regionale overheden en het Rijk in PPS-verband met werkgevers, (logistieke) dienstverleners, ondernemers en mobiliteitsaanbieders. Doel is het beheersen van de groei van de automobilititeit, het reduceren van de CO2 en het verbeteren van de vitaliteit van werknemers.

Beheer verkeersmanagementsystemen en topdagenregime

Om het verkeer dagelijks in goede banen te leiden wordt gebruik gemaakt van diverse (technische) systemen en voorzieningen. Deze voorzieningen betreffen o.a. verkeersregelinstallaties, selectieve afsluitingen, bewegwijzering en straatmeubilair. Om deze voorzieningen technisch en functioneel in orde te houden is het noodzakelijk deze voorzieningen te beheren, te onderhouden en aan het einde van hun (technische) levensduur te vervangen.

Als gemeente coördineren wij het zogeheten topdagenregime voor 25 tot 35 dagen in het jaar waarop het huidige verkeerssysteem ontoereikend is om het verkeersaanbod te verwerken. Hierbij wordt intensief samengewerkt met Q-park, Arriva, de nood- en hulpdiensten en het platform Maastricht Bereikbaar. Op deze dagen is het verkeersaanbod dusdanig groot dat additionele maatregelen wenselijk zijn als aanvulling op de reguliere verkeersmanagementsystemen, zoals het inzetten van verkeersregelaars en doelgroepgericht communicatie.

Stad en Spoor / Stationsomgeving

Met de door de raad vastgestelde Ambitienota 'Over het spoor' (feb. 2019) zijn de kansen en mogelijkheden voor de stationsomgeving op sociaal, economisch en ruimtelijk vlak in beeld gebracht. De drie beschreven strategische doelen geven richting en bieden houvast bij het toekomstbestendig maken van het hele gebied en leveren een bijdrage aan het vormgeven van het multimodale OV knooppunt Maastricht, met bijzondere aandacht voor duurzaam vervoer en actieve vervoerswijzen.

Met onze partners NS, ProRail, Arriva, Maastricht Bereikbaar, provincie Limburg en Projectbureau A2 werken we intensief samen aan deze integrale gebiedsontwikkeling die opgenomen is in de Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht. Als gemeente initiëren en coördineren we de samenwerking, geven we richting aan de inhoudelijke ambities en bewaken de samenhang en integratie van de diverse belangen in het gebied.

Kleinschalige infrastructurele maatregelen en aanpak en voorkomen verkeersonveilig gedrag

Naar aanleiding van meldingen die binnen komen voeren we kleine wijzingen door in de infrastructuur om ergernissen ten aanzien van fiets, parkeren en verkeersveiligheid te verminderen. Ook leveren wij een bijdrage aan veilig verkeersgedrag en veilige schoolomgevingen.

Mobiliteit in relatie tot integrale projecten

Aanpassingen aan infrastructuur komen ook voort uit diverse integrale projecten die door de Gemeente en/of haar partners worden uitgevoerd. Meestal zijn dit langlopende projecten over meerdere jaren met hun eigen projectorganisatie, opgave en begroting.

Uitvoeren meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen

Wij onderhouden structureel de verhardingen en de openbare verlichting binnen de gemeente (dagelijks en groot onderhoud). Dat onderhoud is gebaseerd op de Omgevingsvisie, de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte, de Leidraad Verhardingen 2019-2023 en de nog dit jaar (2020) te actualiseren Leidraden Openbare Verlichting en Civiele kunstwerken. In de paragraaf kapitaalgoederen wordt nader ingegaan op de meerjarenplanning van het groot onderhoud van wegen/verhardingen, de civiele kunstwerken en de openbare verlichting.

Toetsen, adviseren

Door het jaar heen komen er diverse initiatieven binnen bij de gemeente zoals bouwplannen, gebiedsontwikkelingen, evenementen en onderhoud en aanleg van kabels en leidingen. Bijna al deze plannen hebben een effect op het mobiliteits- en verkeerssysteem. Afhankelijk van de rol die de gemeente heeft en de fase waarin in het project verkeert toetsen wij deze plannen of adviseren wij hierin. Verder komen er andere meldingen binnen die binnen de daar voorgestelde termijnen van een reactie worden voorzien.

Wij reguleren de openbare ruimte door het uitgeven/beoordelen van vergunningen voor o.a. inritten, aanleg kabels en leidingen, standplaatsen, het tijdelijk plaatsen van voorwerpen op de openbare weg en door handhaving. In dit verband is in samenwerking met andere Limburgse gemeenten de Overeenkomst Gemeenten Nutsbedrijven (ONG) 2021 gesloten voor de periode 2021 - 2035. Verder zorgen wij permanent (24/7) voor het toezicht op de Maasboulevardtunnel zodat de veiligheid van die tunnel gewaarborgd is. Verder zal vanaf 2021 worden gewerkt met nieuwe actuele meerjaren-onderhoudsplannen (MJOP's) voor de Maasboulevardtunnel en de Hoeg Brök

Onderhoud en beheer

Om de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen op de afgesproken (CROW) niveaus plegen wij structureel onderhoud aan verhardingen, civiele kunstwerken, infrastructurale elementen en openbare verlichting. Ook het schoonhouden van de openbare ruimte en de gladheidsbestrijding valt hieronder. Om de sturing op het beheer van de openbare ruimte te faciliteren wordt het kwaliteitsniveau structureel jaarlijks gemonitord). Het aanstralen van monumenten zal hierbij beperkt worden tot de wettelijke taak conform maatregel 13.5 uit de pre-begroting. Ook zal het weghalen van een drietal fonteinen conform bezuinigingsmaatregel 13.8 uit de pre-begroting geëffectueerd worden.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2021
CROW-kwaliteitsniveau openbare ruimte			
• Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied	A	A	B
• verhardingen rest	A/B	A/B	C
• schoon binnen de singels	A	A	A
• schoon buiten de singels	A	A	B
• openbare verlichting	A	A	B
• civiele kunstwerken	Veilig	Veilig	Veilig

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 1^e kwartaal 2021 inrichtingsvoorstel Tongerseweg tussen grens en Javastraat.
- Vaststellen in 3^e kwartaal 2021 verkeersstudie stationsomgeving inclusief de financiële consequenties ingedachtig maatregel 'intrekken extra middelen voor kwalitatieve impuls stationsstraat en autoluwer maken Wyck (bezuinigingsmaatregel 13.2 in pre-begroting).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen inrichtingsvoorstel Snelle fietsroute Maastricht – Sittard traject deel Viaductweg en bebouwde kom grens.
- Vaststellen inrichtingsvoorstel rotonde Nobellaan – Gentelaan.
- Opstellen visie ontwerp fietsvriendelijk J.F. Kennedybrugtracé.
- In 2020 wordt door het college het Actieplan fietsparkeren vastgesteld met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma.

Voorgenomen projecten hierin zijn:

- Het realiseren van circa 40 nieuwe fietsstallingsmogelijkheden in het centrum met start aanbesteding eind 2020.
  - Verbeteren integrale aanpak fietsparkeren, handhaving en fietsdiefstal inclusief grootschalige communicatie en bewustwordingscampagnes
- Uitvoeren Mobiliteitsprogramma:

Voorgenomen projecten	Aanleiding	Maatregel
Noordelijke fietsroute Europaplein	Fiets	Realiseren van een nieuwe fietsverbinding aan de noordzijde van het Europaplein
Via Regia, Brusselseweg, Dr. Van Kleefstraat	Onderhoud en fiets	Verbeteren fietsinfrastructuur
Randwycksingel	Verkeersveiligheid en fiets	Bromfiets naar de rijbaan
Aanpak paaltjes en obstakels op fietsvoorzieningen (fase 2)	Verkeersveiligheid en fiets	Verminderen en anders inrichten paaltjes en obstakels
Aanpak kwaliteit fietspadverhardingen (fase 2)	Fiets	Bijdrage aan het onderhoudsprogramma om wegdekverhardingen te herstellen
Post onvoorzien	Diversen	Kleinschalige maatregelen die inspelen op de actualiteit

- Vervangingsprogramma verkeersmanagement:

Voorgenomen projecten	Aanleiding	Maatregel
Verkeersregelinstallatie Terblijterweg - Vijverdalseweg	Vervanging	Vervanging van de verkeersregelinstallatie
Verkeersregelinstallatie Terblijterweg – Ambyerstraat Zuid	Vervanging	Vervanging van de verkeersregelinstallatie
Verkeersregelinstallatie Tongerseweg - Javastraat	Vervanging	Vervanging van de verkeersregelinstallatie

Wat mag het kosten?

VERKEER EN VERVOER (2.1)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	20.331	22.269	19.847	22.565	19.700	19.615	19.584
BATEN	2.138	180	194	218	218	218	218
SALDO	-18.193	-22.090	-19.654	-22.347	-19.482	-19.397	-19.365

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote hogere lasten in 2021 komen voort uit geraamde uitgaven/investeringen verkeer en mobiliteit welke gedekt worden middels het mobiliteitsfonds. De onttrekking uit de reserve mobiliteitsfonds komt op taakveld 0.10 tot uitdrukking.

2.2 Parkeren

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen. Denk o.a. aan: parkeerbeleid; inrichting en onderhoud parkeervoorzieningen; parkeermeters; fietsenstallingen.

Wat willen we bereiken?

Vanuit duurzaamheid en bereikbaarheid van de stad wordt parkeren ingezet als een sturingselement om duurzame vervoerswijzen te stimuleren en om interne autoverplaatsingen in de stad te verminderen. Om daarmee de druk op het hoofdwegennet te verminderen en de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren. Bezoekers van de stad worden steeds meer verleid om aan de rand van de stad en/of in de goed bereikbare parkeergarages te parkeren (ringenmodel). Streven is een verdere uitbouw (locaties en omvang) van P&R-voorzieningen aan de randen van de stad en tevens een groter aanbod aan fietsparkeerplaatsen. Dit streven in combinatie met het reduceren van het aantal parkeerplaatsen in het centrum kan pas op langere termijn gerealiseerd worden.

Effectindicatoren ^{1,2}	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2017	2018	2019	2021
Aantal parkeerplaatsen op afstand (P+W en P+R) ²	1425	1425	945	945

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. De ontwikkelingen op het gebied van parkeren zijn hier onderdeel van.
- 2) Vanwege het vergroten van het centrumgebied met het Frontenpark is het parkeerterrein Frontenpark verschoven van de P+W-zone naar de centrum-zone. Dit als gevolg dat er een afname is van het aantal parkeerplaatsen op afstand.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Parkeerregulering

Met parkeerregulering van straatparkeren als beleidsinstrument gaan we sturen om de juiste doelgroepen op de juiste plek te laten parkeren. Dit is nodig om onevenwichtig gebruik van de parkeercapaciteit te realiseren of bovenmatige parkeerdruk in wijken aan aanpakken of om de doelen vanuit de Omgevingsvisie te realiseren. Het omzetten van blauwe zones naar betaald parkeren met een laag starttarief

conform maatregel 13.12 uit pre-begroting 2021 wordt per 1 januari doorgevoerd en is daarmee verankerd in de reguliere parkeerregulering.

Exploitatie, beheer en onderhoud straat parkeren en P+R terrein(en)

Met goed beheer en onderhoud van parkeervoorzieningen en bijbehorende apparatuur zoals parkeerautomaten zorgen we voor goed functionerende voorzieningen.

Monitoren afspraken met Q-park

Ter uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) is de stuurgroep PPS Parkeren (van gemeente en Q-Park) verantwoordelijk voor afsprakenbeheer voortkomend uit de SOK en voor afstemming van parkeerbeleid. Voor zover niet strijdig met de SOK gaat de stuurgroep mogelijkheden om fietsparkeren en laden van elektrische auto's in de parkeervoorzieningen benutten. In het Parkeerplan gaan we vooruitkijken naar de periode van na de SOK (2032) om dan een duurzame visie op de toekomst te hebben ten aanzien van het gebruik van de parkeergarages.

Fietshandhaving

Met een gerichte handhaving op weesfietsen, fietswrakken en fout gestalde fietsen bij hotspots zorgen we ervoor dat we de overlast van geparkeerde fietsen beperken. Dit doen we via de, in samenwerking met Maastricht Bereikbaar ontwikkelde, drietrapsraket: informeren, aanspreken en handhaven. De ervaringen tot op heden leren dat deze opgave vraagt om een structurele aanpak.

Exploitatie, beheer en onderhoud van fietsparkeerplaatsen

We bieden fietsers de mogelijkheid om hun fiets te stallen onder toezicht in de stallingen aan de Kesselskade en Markt.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 1^e kwartaal 2021 verordening parkeren.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen Actieplan Parkeren inclusief financieel kader.
- Vaststellen Nota mobiliteitsnormen als vervanging van de nota parkeernormen.
- Vaststellen Implementatieplan parkeren op afstand.
- Invoeren combiparkeren stedelijk gebied.
- Invoeren parkeerhandhaving op straat met scanauto.

Wat mag het kosten?

PARKEREN (2.2)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	5.436	6.056	5.445	6.814	5.165	5.114	4.936
BATEN	3.010	10.059	2.928	2.989	2.989	2.989	2.989
SALDO	-2.426	4.003	-2.517	-3.824	-2.175	-2.124	-1.947

Toelichting ontwikkeling lasten:

De incidenteel hogere lasten in 2021 betreft de aanschaf/investering scanauto's. Dekking van deze uitgaven/investeringen vindt plaats middels een onttrekking uit het vruchtboomfonds welke op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt.

2.3 Recreativee havens

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren havens voor de recreatieve scheepvaart.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke recreatieve havens (Bassin en jachthaven Hoge Kanaaldijk).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onderhoud en baggeren

We zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het baggeren (gemiddeld 1x per 10 jaar). Beide havens zijn in erfpacht uitgegeven. Het onderhoud voor de jachthaven wordt door de hier gevestigde clubs gedaan. Bij het Bassin gebeurt het door de exploitatiemaatschappij 'Bassin BV'.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- In het gemeentelijk baggerplan is baggeren van de jachthaven Hoge Kanaaldijk voorzien in de periode 2022-2023. Exacte planning is mede afhankelijk van de totale aanbesteding van de diverse werken en zal in afstemming met de gebruikers gebeuren.
- In en rond het Bassin wordt de komende periode nieuwe verlichting aangebracht door Bassin BV.
- Jachthaven het Bassin mag zich sinds kort drager van de Blauwe Vlag noemen. De Blauwe Vlag is een internationale milieuonderscheiding, die jaarlijks wordt toegekend aan stranden en jachthavens die aangetoond hebben schoon en veilig te zijn. Komende jaren zetten we in op behoud van dit keurmerk. Verder zal de jachthaven op termijn mee gaan profiteren van de aankomende ontwikkelingen rond Sappi en het Landbouwbelang.

Wat mag het kosten?

RECREATIEVE HAVENS (2.3)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	72	64	60	17	17	17	17
BATEN	0	0	0	0	0	0	0
SALDO	-72	-64	-60	-17	-17	-17	-17

2.4 Economische havens en waterwegen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken ten behoeve van de (beroeps)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur. Denk bijvoorbeeld aan: baggerwerkzaamheden.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke economische havens (Beatrixhaven).

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderhoud en baggeren.

In de afgelopen jaren zijn bij de revitalisering van de Beatrixhaven kades gerealiseerd die in erfpacht zijn uitgegeven aan de aangrenzende bedrijven. Zij verzorgen het onderhoud. Wij monitoren de waterbodem en baggeren periodiek.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Bij een positieve uitkomst van het onderzoek (2020) naar haalbaarheid havenverordening (doelmatig, doeltreffend), kan besloten worden vaststelling van een havenverordening.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Indien de raad besluit tot het vaststellen van een havenverordening (na onderzoek in 2020), zullen de nodige maatregelen moeten worden getroffen om scheepsregistratie en inning van gelden mogelijk te maken.

2.5 Openbaar vervoer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van openbaar vervoer en bijbehorende (omvangrijke) infrastructurele voorzieningen. Denk bijvoorbeeld aan: voorzieningen en informatievoorziening ter ondersteuning van het openbaar vervoer; OV experimenten.

Wat willen we bereiken?

Het streven is een toename van het gebruik van openbaar vervoer als duurzame vervoerswijze en als onderdeel van ketenverplaatsingen in combinatie met P+R voorzieningen.

Effectindicatoren ¹		Realisatie			Begroting
		2013-2017	2014-2018	2015-2019	2017-2021
Aandeel van het gebruik van OV gemiddeld per jaar ²	In Maastricht	3%	3%	3%	3%
	Van en naar Maastricht	14%	16%	16%	16%

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. Het gebruik van het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Stimuleren gebruik openbaar vervoer

Wij ondersteunen de Provincie Limburg bij de realisatie van de gedeelde ambities uit haar railagenda (waaronder het doortrekken van de drielandentrein naar Luik). Verder nemen we deel aan de uitvoering van het programma Zuid-Limburg Bereikbaar met als opgave om het gebruik van het OV te stimuleren. Ook ondersteunen wij Arriva met het uitvoeren van haar concessie en zijn we betrokken bij de diverse integrale projecten zoals:

- Stad en Spoor / Stationsomgeving (zie taakveld 2.1)
- Tram Maastricht Hasselt (zie bijlage 3 "Grootstedelijke projecten")
- Uitbreiding station Maastricht Noord met aanleg perrons op spoorlijn Maastricht – Roermond

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Stad en Spoor / Stationsomgeving. Zie taakveld 2.1.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Stad en Spoor / Stationsomgeving. Zie taakveld 2.1.
- Tram Maastricht Hasselt. Zie bijlage 3 "Grootstedelijke projecten".

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
VERKEER EN VERVOER (2.1)	20.331	22.269	19.847	22.565	19.700	19.615	19.584
PARKEREN (2.2)	5.436	6.056	5.445	6.814	5.165	5.114	4.936
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	72	64	60	17	17	17	17
TOTAAL LASTEN	25.839	28.390	25.352	29.395	24.882	24.746	24.537
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
VERKEER EN VERVOER (2.1)	2.138	180	194	218	218	218	218
PARKEREN (2.2)	3.010	10.059	2.928	2.989	2.989	2.989	2.989
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	5.148	10.238	3.122	3.207	3.207	3.207	3.207
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
VERKEER EN VERVOER (2.1)	-18.193	-22.090	-19.654	-22.347	-19.482	-19.397	-19.365
PARKEREN (2.2)	-2.426	4.003	-2.517	-3.824	-2.175	-2.124	-1.947
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	-72	-64	-60	-17	-17	-17	-17
TOTAAL SALDO	-20.691	-18.151	-22.230	-26.188	-21.674	-21.538	-21.329

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Inkind kosten stadsbeheer aan evenementen doorbelasten	20	20	20	20
Intrekken extra middelen voor kwalitatieve impuls Stationsstraat en autoluwer maken Wyck	200	200	200	200
Aanstralen van monumenten beperken tot wettelijke taak	40	40	40	40
Verminderen aantal fonteinen	13	13	13	13
Rattenbestrijding	-50	-50	-50	-50
> dekking onderuitputting budget graffiti	50	50	50	50
Werkbudget schoon	21	21	21	21
Huur/controlerandkranen	73	73	73	73
Inhuur ondersteuning DVM	52	52	52	52
Blauwe zones omzetten	160	160	160	160
Onderhoud Beatrixhaven	43	43	43	43

Uit het budgettair kader van de begroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Aanschaf scanauto	-1.620	0	0	0

Programma 3 Economie

Taakvelden

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ²	2019 ^{1a}	54,9	56,2
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2019 ^{1b}	133,1	139,6

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 11-08-2020 waarbij geldt: (1a) CBS BAG/LISA, (1b) LISA. De meest actuele meting is weergegeven.

2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
  - Doelstellingen (beknopt)*
  - C14. Duurzaamheid als economische kans*
  - C15. Beroepsonderwijs betrekken bij duurzaamheidstransitie*
  - D5. Aantrekkelijk vestigingsklimaat*
  - D7. Studentenstad*
  - D8. Toepassen kennis en innovatie*
  - D12. Onderzoek vestigings- en vertrekmotieven*
  - F1. ESZL*
  - F2. Aanhaken bij provinciaal aanvalsplan arbeidsmarkt*
  - F3. Vergroten arbeidsparticipatie*
  - F6. Bevorderen aantrekkelijk vestigingsklimaat*
  - F7. Versterking MCB*
  - F8. Evaluatie hotelbeleid en invoer regels Airbnb*
  - F10. Impuls creatieve maakindustrie*
  - F11. Stimuleren circulaire economie*
  - F13. Integrale dienstverlening voor ondernemers*
  - F14. Duurzaamheid als economische kans*
  - G12. Onderzoek regels en voorschriften evenementen*
  - G13. Sturen op evenementenbeleid en -locaties*
- Visie op de binnenstad 2030 (raad, 9 juni 2015)
- Ruimte voor Ondernemen, Van bedrijventerreinen naar Bedrijvenparken en Stedelijke werklocaties (raad, 19 nov.2013)
- Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus (raad, 16-12-2014)
- Evaluatie & Actualisatie Hotelbeleid (raad, 27 november 2018)
- Programma Creatieve Industrie (raad, 12 januari 2015)
- Evenementennota (raad, 31 mei 2016)
- Horecabeleid Maastricht 2016-2019 (raad, 31 mei 2016)
- Detailhandelsvisie 2016 (raad, 13 december 2016)
- Visie vrijetijdseconomie 2030 (raad, 12 mei 2020)

3.1 Economische ontwikkeling

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid. Denk o.a. aan: clusterontwikkeling en versterking van sectoren, stimulering van (samenwerkings-)projecten van onderzoeksinstituten en bedrijven; lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en innovatie gerichte samenwerkingsverbanden; samenwerking met bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstituten; ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's.

Wat willen we bereiken?

Maastricht streeft naar een duurzame, internationaal georiënteerde kennis- en maakeconomie, waarin voor burgers banen op alle niveaus bereikbaar zijn en blijven. Tegelijkertijd willen we dat er voldoende en passend geschoolde arbeidskrachten zijn om onze ondernemingen te kunnen voorzien van de gevraagde werknemers. We ambiëren een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor het behouden en aantrekken van economische bedrijvigheid en instellingen. We willen ruimte creëren voor ondernemerschap ten behoeve van een duurzame sterke (regionale) economie. We streven naar participatie van iedereen, zodat mensen en ondernemingen kunnen groeien, zich ontwikkelen en ook de weerbaarheid toeneemt. We willen cultuur in relatie tot economie versterken en vergroten de zichtbaarheid van creatief Maastricht voor een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Maastricht streeft ernaar een toppositie te blijven bekleden als onderscheidende Nederlandse (winkel)stad. Een groot aantal bezoekers wordt naar de stad getrokken door een combinatie van het grote en onderscheidende aanbod aan detailhandel en horeca in combinatie met een aantrekkelijke binnenstad in een aantrekkelijke omgeving.

Effectindicatoren		Realisatie			Begroting
		2018	2019	2020	2021
Aantal oprichtingen en werkgelegenheidseffect ^{1,2}	• Vestigingen	979	982		923 ⁴
	• Werkzame personen	1373	1.454		1.366 ⁴
Aantal opheffingen en werkgelegenheidseffect ¹	• Vestigingen	-588	-597		-561 ⁴
	• Werkzame personen	-1437	1.254		1.178 ⁴
Aantal gevestigde bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	• Vestigingen	274	307		288 ⁴
	• Werkzame personen	914	517		485 ⁴
Aantal vertrekkende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	• Vestigingen	-266	-335		-333 ⁴
	• Werkzame personen	-528	-539		-506 ⁴
Groeiende bedrijven en werkgelegenheidseffect ^{1,3}	• Vestigingen	795	709		666 ⁴
	• Werkzame personen	3268	3.005		2.824 ⁴
Krimpende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	• Vestigingen	514	527		495 ⁴
	• Werkzame personen	-1497	-1.726		-1.622 ⁴
Totaal aantal bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	• Vestigingen	10.676	11.030		10.368 ⁴
	• Werkzame personen	73.772	75.239		70.724 ⁴
% studenten dat Maastricht als (zeer) prettig ervaart om in te wonen ⁵		90			90
Klanttevredenheid over informatie voorafgaand en tijdens vergunningaanvraag evenementen ^{6,7}				6,9	6,9
Klanttevredenheid over dienstverlening medewerkers tijdens vergunningprocedure evenementen ^{6,7,8}				7,1	7,1

1. Bron: LISA en Vestigingsregister Limburg

2. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal startups is en het verschil weergeeft tussen start ups en startende bedrijven. Bron van de indicator is CBS en LISA.

3. De indicator Europees Innovatie Scorebord is benoemd in het coalitieakkoord. Er wordt bekeken of een vertaling van het Europees Innovatie Scorebord op Maastrichts niveau haalbaar is.

4. Op basis van de CPB prognose van juli 2020 is gerekend met een krimp van 6% in 2021 (-6% t.o.v. de cijfers 2019) als gevolg van de uitbraak van het coronavirus.

5. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate studenten zich thuis voelen in de stad. Bron: Buurtmonitor onder studenten en scholieren.

6. Bron: Stadspeiling (nulmeting in 2020).

7. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die klanttevredenheid vergunningverlening evenementen weergeeft.

8. Dienstverlening medewerkers. Denk aan: vriendelijkheid, betrokkenheid, deskundigheid, betrouwbaarheid, duidelijkheid.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Economische samenwerking en ondersteunen MKB

We hechten aan een goede en sterke regionale economie en dus ook regionale samenwerking op dit gebied, ongeacht de vorm. Voor de versterking van de regionale kennis en innovatie ontwikkeling

subsiidiëren wij in 2021 ESZL en dragen bij door de inzet van een programmamanager MKB en stimuleren samenwerking tussen bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstellingen. In het jaarplan 2020-2021 heeft het bestuur van ESZL een prioriteitenstelling aangebracht op de thema's; ondernemers door de crisis helpen als gevolg van de uitbraak van het coronavirus, Energietransitie/Circulaire economie, Arbeidsmarkt met als centrale opgave gekwalificeerde vakkrachten, MKB en toerisme/horeca en Innovatie. Met de regio zetten we in op speerpuntsectoren (voor Maastricht zijn dat horeca/leisure, maakindustrie en customer service centers). We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma arbeidsmarktbeleid vanuit regionale afstemming.

Ondersteunen campusontwikkeling

We ondersteunen daar waar er een rol is voor de gemeente Maastricht de campusontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus en de internationale positie van de campus. Spin-offs en nieuw life sciences vestigers worden begeleid bij allerlei vragen voor ondersteuning en het vinden van nieuwe huisvesting. Ook worden zij verbonden met diverse (MKB) ondernemersnetwerken. De gebiedsontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus is gericht op het verstevigen van de (inter)nationale positie van de Campus. Tevens wordt de Brightlands Campus ondersteund in de aansluiting in landelijke en internationale netwerken ten behoeve van de ontwikkelingen van nieuwe innovatieve economische activiteiten. Een voorbeeld hiervan is de Einstein Telescoop.

Versterken clusterontwikkeling

We versterken de clusters Steelport en Customer Service Valley (CSV) door het organiseren van netwerken, het leggen van verbindingen en het participeren en faciliteren van projecten en structuren. De aanjaagsubsidie voor customer service valley is per 2021 afgelopen (bezuinigingsmaatregel 10.5 in prebegroting). Dit resulteert met name in activiteiten en projecten in Triple Helix verband op het gebied van arbeidsmarkt, bereikbaarheid, (employer) branding en duurzaamheid. Binnen het Steelport cluster worden nadere accenten gelegd op de optimalisatie van verkeersmodaliteiten (weg, spoor en water) én samen met MEA op CO2 vermindering en energiebesparing. Bij CSV ligt de nadruk op samenwerking om middels (employer) branding, arbeidstoeleiding en kennisontwikkeling deze sector voor Zuid-Limburg te behouden en versterken. CSV is partner binnen MEA in het cluster 'Kantoren' en PV-project om energiebesparing te realiseren. CSV werkt samen met Universiteit Maastricht, Zuyd en Smart Service Campus aan innovaties en kennisontwikkelingen op gebied van artificial intelligence en datavisualisatie.

Uitvoering plan van aanpak starters, start ups, incubators, broedplaatsen

De gemeente heeft een wettelijke taak (krediet en uitkering) voor begeleiding van starters vanuit de bijstand. Voor uitstroom uit de Werkloosheidswet zetten we het middel voorlichting en advies in alsook een proeftijd. Met voorlichting, bijeenkomsten, workshops en advies faciliteren we starters zich beter voor te bereiden op hun start op de arbeidsmarkt.

Kennisinstellingen en onderwijsinstellingen aan de stad verbinden

Er worden met (internationale) kennisinstellingen en onderwijsinstellingen gezamenlijke ambities gedeeld en waar mogelijk gezamenlijke projecten uitgevoerd of ondersteund. Een van de onderdelen daarin is programma Studentenstad waarin enerzijds aandacht is voor het faciliteren van studenten en anderzijds de mogelijkheden die er zijn om studenten en de kennisinstellingen meer aan de stad te verbinden. Dit wordt gedaan onder de noemer van Agenda Stad, de citydeal kennismaken. Projecten die onder Studentenstad vallen zijn onder meer de Housing Helpdesk, Match, MyMaastricht. Het Match project verbindt studenten letterlijk aan de stad door het doen van vrijwilligerswerk in de buurten. Hier ligt een koppeling met het internationale YUFE-programma van de UM.

Uitvoering plan van aanpak Creatieve (maak)industrie

We versterken de bijdrage van cultuur aan een bloeiende economie en een aantrekkelijk vestigingsklimaat door uitvoering te geven aan het plan van aanpak Creatieve (maak)industrie. Er worden onder meer projectsubsidies verstrekt voor de versterking van zichtbaarheid, ondernemerschap en netwerkvorming (via de subsidieregeling Creatieve Maakindustrie Maastricht 2019-2022). Daarnaast stimuleren we vastgoedpartijen om ruimte te bieden aan creatieve makers (werkbudget ruimte voor makers).

Integrale dienstverlening aan ondernemers

Om ondernemers beter te faciliteren investeren we in een integrale dienstverlening vanuit de ambtelijke organisatie naar deze ondernemers toe, groot en klein. Hiertoe ondersteunen we nieuwe winkelconcepten en integrale ontwikkelplannen voor winkelcentra en toetsen dit aan bestaand beleid.

Verder bouwen we voort op de visie op de binnenstad en sluiten aan op bestaand binnenstadbeleid door middel van het ondersteunen van initiatieven van binnenstadondernemers. Daarnaast adviseren we over initiatieven en ontwikkellocaties vanuit marktontwikkelingen en beleidskaders (zoals de economische visie, structuurvisie, visie binnenstad, detailhandelsnota, horecanota, hotelbeleid, bedrijventerreinvisie, SVREZL).

Ondersteunen lobby voor internationale verbindingen

We ondersteunen de lobby van de provincie voor het verbeteren van onze internationale verbindingen. Vanuit economisch oogpunt steunen wij de beoogde lijnverbinding van MAA met een internationale hub door initiatiefnemers te helpen op gebied van contacten met ondernemers en ondernemersnetwerken. Ook zijn we lid van de Uitgiftecommissie bedrijventerreinen MAA. Voor de internationale verbindingen per spoor en weg verwijzen wij naar mobiliteit in programma 2.

Visie Vrijtijdseconomie 2030

Op Zuid-Limburgse schaal is een visie vrijetijdseconomie opgesteld. Wij participeren in dat proces. Binnen deze visie zijn gezamenlijke ambities geformuleerd. Er wordt gewerkt aan het vaststellen van een aantal gezamenlijke Zuid-Limburgse acties.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen nieuwe Economische visie. In 2021 wordt op basis van het eind 2020 vastgestelde plan van aanpak gewerkt aan herijking van de stadsvisie in combinatie met enkele deelvisies zoals op het terrein van economie.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarprogramma evenementen 2021. Het jaarprogramma is afgestemd met alle relevante partijen zoals politie, vergunningen, Centrummanagement, communicatie, omwonenden, etc.
- Evaluatie visie bedrijventerreinen (2021). Met name de marktontwikkelingen op het gebied van vraag en aanbod van terreinen zijn aanleiding tot deze evaluatie.
- Monitoren pilot toeristische woningverhuur. De gemeenteraad heeft eind 2018 het college opdracht gegeven een pilot in te stellen om zo inzicht te verkrijgen in de toeristische woning verhuur. In juli 2021 is de tweejarige pilot voorbij. Na de zomer 2021 wordt de evaluatie opgeleverd.
- Vaststellen plan van aanpak circulaire economie. De aanpak circulaire economie zal bestaan uit te beginnen een onderzoek op welke wijze een regionaal grondstoffenplan te realiseren.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)

Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) werkt als triple-helix netwerk aan het versterken van de regionale economie. Het strategisch actieplan 'Randstad Zuid-Limburg' en de daarin geformuleerde strategische opgaven vormen de inhoudelijke onderlegger voor een gezamenlijke regionale agenda door de inzet van drie gezamenlijke meerjarige programma's: Onderwijs & Arbeidsmarkt, MKB, Economie & Vestigingsklimaat. Door de inzet van programmamanagement wordt regie gevoerd door het aanjagen, verbinden en faciliteren (kennis/middelen/stakeholders) van initiatieven/projecten die bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen binnen deze drie programma's.

MECC Maastricht BV

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een congres- en beurzen centrum als motor in de regionale economie. MECC is als congrescentrum de primaire locatie voor congressen en beurzen voor de Brightlands campussen waar cruciale kennisontwikkeling, -deling en -valorisatie plaats vindt. Hierbij wordt er ruimte en invulling gegeven aan het zakelijk toerisme. Naast de internationale promotie van de stad is MECC voor de congres- en beursbezoeker de stepping stone naar overnachtingen en bestedingen in de stad.

De effecten van de uitbraak van het coronavirus in 2020 zullen impact hebben op de resultaten en de ambities zullen mogelijk worden bijgesteld. Onder voorbehoud van de gevolgen van deze crisis zal het MECC proberen zo veel mogelijk (aangepaste) congressen en beurzen te organiseren met inachtneming van de gestelde veiligheidsmaatregelen.

Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) B.V.

De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder.

Wat mag het kosten?

ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	3.581	5.042	4.714	4.257	4.253	4.250	4.247
BATEN	239	246	246	254	254	254	254
SALDO	-3.342	-4.796	-4.467	-4.003	-3.999	-3.996	-3.993

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 is enerzijds het gevolg van onderuitputting (minder uitgegeven dan begroot) op de budgetten in 2019. Voorgaande betreft o.a. circulaire economie alsmede het budget bijdrage Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL). In 2019 is hierop € 0,4 mln. uitgegeven waarbij in de begroting 2020 € 0,8 mln. begroot is. In de begroting 2020 zijn echter ook enkele nieuwe dan wel verhoogde budgetten (o.a. Maastricht International Centre etc.) alsmede hogere apparaatskosten.

De daling van de begrote lasten in 2021 t.o.v. 2020 komt door de lagere bijdrage ESZL in 2021 en volgende jaren.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid. Denk o.a. aan: grondexploitatie bedrijventerreinen; ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her)ontwikkeling van bedrijfspanden; herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties.

Wat willen we bereiken?

Ons streven is een goed vestigingsklimaat met voldoende werkruimte voor divers ondernemerschap. De stad moet daarbij met zijn werklocaties blijven faciliteren aan de flexibele behoefte aan ontwikkelruimte van aanwezige en nieuwe bedrijvigheid (grotendeels MKB). Hierin werken we nauw samen met de regio Zuid-Limburg, als één gemeente en met een veelheid aan partners (zoals kennisinstellingen, LIOF, SIM, Centrummanagement).

Specifiek voor de ontwikkeling van Maastricht als kennisstad scheppen we de fysieke condities voor huisvesting van (internationale) kennisinstellingen.

Wat gaan we daar (meerjarig) voor doen?

Ontwikkeling en (tijdelijke) exploitatie van kantoorlocaties en bedrijfsterreinen

Als gemeente faciliteren, ontwikkelen en revitaliseren wij werklocaties en bedrijvenparken en exploiteren we enkele bedrijfsverzamelgebouwen. Zie ook paragraaf 4.7 inzake grondbeleid.

Advisering/ondersteuning internationale instellingen

We bieden advisering en/of ondersteuning op het gebied van huisvesting en activiteiten aan internationale instituten, o.a. aan European Institute of Public Administration [EIPA], United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology [UNU-MERIT], Maastricht School of Management [MSM], United World College [UWC], European Journalism Centre [EJC], European Association of Distant Teaching Universities [EADTU], Confucius Instituut Maastricht. Conform bezuinigingsmaatregel 10.3 uit de pre-begroting is per 2021 de financiële ondersteuning die eerder mogelijk was vervallen.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen bestemmingplan bedrijventerrein Lanakerveld t.b.v. Zonneweide
- Economische visie, zie taakveld 3.1.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitgifte kavels. Indien opportuun vindt uitgifte plaats bij bedrijventerrein Maastricht Zuid en Beatrixhaven (afhankelijk van vraag).
- Realisatie broedplaats 'de Botermijn'. Broedplaatsen ontwikkeling en ondersteunende programma's voor startups zullen in 2021 verder worden ontwikkeld, in samenwerking Maastricht Centre for entrepreneurship and innovation (van de UM).

Wat mag het kosten?

FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	59	6.647	2.067	4.685	1.783	1.347	1.403
BATEN	0	0	1.715	4.546	1.396	1.261	996
SALDO	-59	-6.647	-352	-139	-387	-87	-407

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt primair (€ 1,7 mln.) voort uit een nadere duiding en herverdeling van budgetten grondexploitatie over de taakvelden. Conform de BBV-voorschriften omtrent taakvelden zijn de grondexploitatieprojecten welke samenhangen met bedrijventerreinen opgenomen in taakveld 3.2 fysiek bedrijfsinfrastructuur. Voorts zijn in 2020 kosten inzake aanloopstraten begroot. De dekking van deze uitgaven vindt plaats middels onttrekking uit de reserve aanloopstraten welke op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt. De incidentele stijging in 2021 betreft kosten inzake GREX Beatrixhaven middengebied (o.a. terugbetaling Limburgse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen LHB).

Toelichting ontwikkeling baten:

De stijging van de begrote baten in 2020 en 2021 komt voort uit de grondexploitatieprojecten en hangen samen met bovengenoemde oorzaken stijgingen in de lasten.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente. Denk o.a. aan: bedrijvenloket; stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers; aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven; financiële steunregelingen voor bedrijven.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Maastricht streeft naar een optimaal leefklimaat voor burgers, bedrijven en organisaties, nu en in de toekomst en stemt de dienstverlening hier zo goed mogelijk op af. Maastricht is een ondernemersvriendelijke gemeente die aantrekkelijk is voor (internationale) kenniswerkers, grenswerkers en praktijkgerichte werkers. We benutten onze Euregionale ligging door het bevorderen van grensoverschrijdende arbeidsparticipatie. We zijn toegankelijk voor de gevestigde en nieuwe ondernemers in de stad en hebben een goed vestigingsklimaat voor startende ondernemers.

Wat gaan we daar (meerjarig) voor doen?

Borgen Maastricht International Centre

Maastricht International Centre (MIC) is hét service- en expertisecentrum voor werken en wonen over grenzen. Het bundelt dienstverlening en werkt voor werknemers en werkgevers uit heel Zuid-Limburg. Het Expat Centre Maastricht Region, het Grensinfopunt Maastricht en de Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA) zijn belangrijke onderdelen van het MIC. Het MIC verleent diensten aan bedrijven en organisaties met internationale- en grensmedewerkers. Daarnaast biedt MIC persoonlijke ondersteuning en dienstverlening aan internationale (kennis)werkers en grenswerkers. Ook draagt MIC bij aan het ontwikkelen van een Euregionale arbeidsmarkt. Het MIC werkt samen met het kennisinstituut ITEM van Maastricht University, dat belemmerende wet- en regelgeving voor grensregio's probeert weg te nemen. Ook de IND, belastingdienst en Sociale Verzekeringsbank werken samen met het MIC. Al deze diensten zijn op een locatie gevestigd.

Team Ondernemen Maastricht (TOM)

TOM spant zich maximaal in om economische ontwikkeling en bedrijvigheid te stimuleren en te faciliteren. Voor ondernemers en ondernemingen is een gemeente een verzameling van vele loketten en ingangen. TOM begeleidt ondernemers en ondernemingen bij hun vragen binnen de gemeente, functioneert als eerste aanspreekpunt, geeft advies en begeleidt huisvestingsvraagstukken. Ondernemersbelangen worden door TOM via verslagen en analyses in beeld gebracht. De activiteiten van TOM zijn terug te vinden in het Jaarverslag.

Zelfstandigenloket

Voor startende bedrijven uit de bijstand is er het Zelfstandigenloket (voor uitkeringsgerechtigden). In samenwerking met diverse organisaties in Maastricht (banken, ZZP-fabriek, Zelfstandigenloket, OndernemersKlankbord, Maastricht Centre for entrepreneurship and innovation, etc.) worden voorlichtingen, workshops en adviestrajecten georganiseerd die starters moeten begeleiden in de start en hen moeten toerusten zo goed mogelijk te starten met de meeste kans op succes. Op basis van bezuinigingsmaatregel 10.4 uit de pre-begroting zal jaarlijks een bedrag van € 60.000 bezuinigd worden op het budget voor startersbeleid. I.v.m. de negatieve effecten op starters door de gevolgen van Corona zal – mede op verzoek van collega gemeenten in Zuid- en Midden-Limburg - deze bezuiniging niet – zoals in de pre-begroting aangegeven - op het StartersCentrum plaatsvinden. Voor ‘internationale’ starters (studenten en expats) is er een spreekuur verbonden aan het Maastricht International Centre.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Versterken van relatie MIC met bedrijven vanuit vraaggericht perspectief
- Versterken van de Service Grensoverschrijdende Arbeidsmarkt (SGA)

Wat mag het kosten?

BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	645	271	1.046	888	860	858	858
BATEN	0	0	458	469	469	469	469
SALDO	-645	-271	-589	-419	-391	-389	-389

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt primair door de geraamde uitgaven acquisitie. De dekking van laatstgenoemde vindt plaats middels onttrekking uit het wervingsfonds acquisitie welke op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt. Voorts betreft dit het budget bevorderen vestigingsklimaat startups (cf. budgettair kader prog.begr.2019).

3.4 Economische promotie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Denk o.a. aan: promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers; aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente; investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken; promotie toerisme.

Wat willen we bereiken?

We promoten Maastricht als internationale kennisstad, complete cultuurstad, werk- en bezoeksstad. Door middel van economische promotie zetten we in op het versterken van Maastricht als ontmoetingsstad en het vergroten en verlengen van het zakelijk en toeristisch verblijf. We willen meer economische activiteiten in de stad door bedrijvigheid te stimuleren en meer economische dynamiek in de stad te krijgen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2021
Aantal overnachtingen zakelijk	440.000	450.000	270.000 ²

Aantal overnachtingen toeristisch	880.000	955.000	573.000 ²
-----------------------------------	---------	---------	----------------------

- 1) Bron: CBS.
- 2) Door de uitbraak van het coronavirus zullen deze bezettingscijfers beduidend lager zijn in vergelijking met 2019. Door de overheidsmaatregelen om dit virus te bestrijden is er een hoge onzekerheid over de te realiseren bezettingscijfers. Als uitgangspunt is genomen een bezetting van 60% van de gerealiseerde bezetting in 2019. Waarbij de onzekerheid voor de bezetting vanuit de zakelijke markt nog hoger is.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Ondersteuning van de werving van congressen en beurzen

We ondersteunen de acquisitie- en promotietaak van het Maastricht Convention Bureau (MCB). Dit doen we door bij te dragen in de exploitatie van het MCB. Ook stellen wij aan het MCB via het 'convenant meeropbrengsten toeristenbelasting' middelen ter beschikking toegespitst op de acquisitie van congressen en beurzen, in het bijzonder t.a.v. de topsectoren. MCB werkt hiervoor nauw samen met het MECC als congreslocatie.

De effecten van de uitbraak van het coronavirus in 2020 zullen impact hebben op de resultaten en de ambities zullen mogelijk worden bijgesteld. Onder voorbehoud van de gevolgen van deze crisis zal het MCB proberen zo veel mogelijk (aangepaste) congressen en beurzen te organiseren met inachtneming van de gestelde veiligheidsmaatregelen.

Subsidiëren economische promotie en marketing

Samenwerken met en subsidiëren van Maastricht Marketing om bezoekers naar de stad en haar ondernemers te trekken. Tevens subsidiëring van specifieke majeure projecten/activiteiten die het imago van de stad versterken en/of tot meer (overnachtende) bezoekers leiden, zoals TEFAF, Flikken Maastricht en Magisch Maastricht. Via het 'convenant meeropbrengsten toeristenbelasting' worden ook voor leisure middelen ter beschikking gesteld om overnachtingen te stimuleren.

De effecten van de uitbraak van het coronavirus in 2020 zullen impact hebben op de resultaten en de ambities zullen mogelijk worden bijgesteld. Onder voorbehoud van de gevolgen van deze crisis zal Maastricht Marketing proberen zo veel mogelijk (aangepaste) activiteiten te organiseren met inachtneming van de gestelde veiligheidsmaatregelen.

De bijdrage aan centrummanagement en Maastricht markering zijn conform bezuinigingsmaatregelen 10.2 en 10.8 uit de pre-begroting verlaagd en hun opdracht conform aangepast.

Toeristische marketing

Maastricht Marketing moet met hun activiteiten bijdragen aan de huidige visie van de stad. Het gaat hierbij om het versterken van het imago van de stad voor de doelgroep bezoekers. Toerisme moet bijdragen aan een imago van Maastricht als sociale en saamhorige stad, als een internationale universiteitsstad, met een top leef- werk- en verblijfsklimaat voor bewoners en bezoekers. De toeristische marketing richt zich op het verlengen van de verblijfsduur, het aantrekken van meer verblijfsgasten en het verhogen van de bestedingen van de verblijf- en dag recreatieve bezoeker aan de stad, om daarmee de werkgelegenheid te borgen.

De effecten van de uitbraak van het coronavirus in 2020 zullen impact hebben op de resultaten en de ambities zullen mogelijk worden bijgesteld. Onder voorbehoud van de gevolgen van deze crisis zal Maastricht Marketing met aangepaste activiteiten proberen zo veel mogelijk toeristen aan te trekken met inachtneming van de gestelde veiligheidsmaatregelen.

Wat zijn onze aandachtspunten 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen verdere uitwerking van doorlopend proces Tefaf & the City en samen met de betrokken 10 partners TEFAF blijvend verbinden aan de stad en de spin-off steeds meer te vergroten. Dat vloeit voort uit het 10-jarig contract dat met TEFAF is gesloten.
- Aanbesteding Magische Maastricht met inachtneming van bezuinigingsmaatregel 10.1 uit de pre-begroting.
- Minder terughoudendheid bij vergunnen van (middel) grote reclamemasten (bezuinigingsmaatregel 11.5 uit pre-begroting 2021).

Wat mag het kosten?

ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	5.292	3.443	4.552	3.650	3.618	3.617	3.617
BATEN	6.500	1.917	6.642	6.623	6.986	6.986	6.986
SALDO	1.208	-1.526	2.090	2.974	3.369	3.369	3.369

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt primair voort uit nadere duiding van de BBV-voorschriften omtrent taakvelden. Gebleken is dat de kosten van het beleidsproduct IGOR welke in jaarrekening 2019 nog in dit taakveld opgenomen waren, op andere taakvelden behoren te staan (o.a. taakvelden 1.2, 3.3 en 5.3). De daling van de geraamde lasten in 2021 komt primair doordat er lagere lasten evenementen geraamd worden. De dekking van deze lasten komt uit de evenementenreserve welke op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt. Voorts zijn er lagere lasten c.q. vervallen de in 2020 nog geraamde bijdragen Jumping Indoor Maastricht (JIM), extra bijdrage Ironman en uitgaven cultuur en marketing.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 3 ECONOMIE							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	3.581	5.042	4.714	4.257	4.253	4.250	4.247
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	59	6.647	2.067	4.685	1.783	1.347	1.403
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	645	271	1.046	888	860	858	858
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	5.292	3.443	4.552	3.650	3.618	3.617	3.617
TOTAAL LASTEN	9.577	15.402	12.379	13.479	10.514	10.072	10.124
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	239	246	246	254	254	254	254
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	0	0	1.715	4.546	1.396	1.261	996
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	0	0	458	469	469	469	469
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	6.500	1.917	6.642	6.623	6.986	6.986	6.986
TOTAAL BATEN	6.739	2.163	9.062	11.892	9.105	8.969	8.705
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	-3.342	-4.796	-4.467	-4.003	-3.999	-3.996	-3.993
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	-59	-6.647	-352	-139	-387	-87	-407
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	-645	-271	-589	-419	-391	-389	-389
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	1.208	-1.526	2.090	2.974	3.369	3.369	3.369
TOTAAL SALDO	-2.838	-13.239	-3.317	-1.588	-1.409	-1.103	-1.420

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Stoppen met aanjaagsubsidie project customer service valley	35	35	35	35
Gemeentelijke bijdrage Maastricht international centre	72	72	72	72
Stoppen subsidie aan starterscentrum	60	60	60	60
Gratis schoolschaatsen onderbrengen in aanbesteding Magisch Maastricht		36	36	36
Bijdrage aan centrummanagement t.b.v. cultuurprogramma MM incorporeren in reguliere subsidie	41	41	41	41
Stoppen subsidiering huisvesting Internationale instituten	50	50	50	50
Aanscherpen convenant Maastricht Marketing (VVV)	100	100	100	100
Minder terughoudend beleid t.a.v. (grote) reclamemasten	0	200	200	200
Energievoorziening Vrijthof (raadsbesluit)	-40	-40	-40	-40

Programma 4 Onderwijs

Taakvelden

- 4.1 Openbaar basisonderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

BBV-indicatoren	(School)jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
<i>Absoluut verzuim</i> aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2016/2017	0	2,5
<i>Relatief verzuim</i> aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2017/2018	30	23
<i>Vsv-ers</i> % leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	2017/2018	3,4	2,3

1) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 11-8-2020 waarbij geldt gegevens afkomstig van DUO/Ingrado. De meest recente meting is weergegeven.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
  - Doelstellingen (beknopt)*
  - D1 Onderwijstafel en LEA*
  - D2 Integraal Huisvestingsplan*
- Onderwijsvisie Samen Leren in Maastricht (2019)
- Beleidsplan Jeugd (2019)
- Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland (raad, 19 januari 2016)
- Integraal Huisvestingsplan Integrale Kindcentra Maastricht 2020-2036 (raad, december 2019)
- Beleid Participatiewet met bijbehorende verordeningen (raad, 17 mei 2016)

4.1 Openbaar Onderwijs

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs.

Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht is verzelfstandigd en overgedragen aan de schoolbesturen KomLeren en LVO.

Wat willen we bereiken?

Behoud van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toe zien op de wezenskenmerken.

De gemeenteraad heeft het begrotingsrecht over de huisvesting van het (openbaar) onderwijs en het overlegrecht over de jaarstukken van deze schoolbesturen en gebruikt dat jaarlijks.

De raad keurt hun statuten goed en doet een bindende voordracht voor de toezichthouders met het aandachtsgebied openbaar onderwijs van deze besturen wanneer dat aan de orde is.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Zienswijzen geven op begroting 2022 en rekening 2020 LVO en KomLeren.

- Bindende voordracht nieuw lid RvT van LVO op kwaliteitszetel Openbaar Onderwijs (wanneer dat aan de orde is).

4.2 Onderwijshuisvesting

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. Denk o.a. aan: nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen; verhuur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal; opstellen programma onderwijshuisvesting.

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor het onderwijs binnen haar grenzen, de zogenaamde zorgplicht Onderwijshuisvesting.

Wat willen we bereiken?

Goede en bij de tijd passende onderwijshuisvesting.

De gemeente heeft samen met de schoolbesturen een verantwoordelijkheid waar het gaat om het investeren in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Er is hierbij sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid omdat de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de schoolgebouwen bij de schoolbesturen ligt.

Als gevolg van ontgroening/krimp hebben gemeente en schoolbesturen beiden de verantwoordelijkheid genomen om de ontstane leegstand in schoolgebouwen weg te werken, schoolgebouwen toekomstbestendig te maken en te verduurzamen ((B)ENG en Frisse scholen). Beoogd effect is om daarmee voor schoolbesturen de materiële instandhouding van schoolgebouwen beter in overeenstemming te brengen met de normbekostiging die zij daarvoor van het rijk ontvangen, zodat er meer middelen geïnvesteerd kunnen worden in de kwaliteit van onderwijs en zorg.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Integraal plannen en realiseren.

Met schoolbesturen PO en kinderopvangorganisaties wordt uitvoering gegeven aan het integraal huisvestingsplan Kindcentra (IHP Kindcentra) (en op termijn speciaal onderwijs). Dit (spreidings)plan is in december 2019 vastgesteld en is maatgevend voor de realisatie in 2021 en verder.

Met het schoolbestuur VO is vanuit het in 2018 opgestelde Masterplan VO gewerkt aan de uitwerking van het eindscenario (vastgesteld door LVO en Raad) in een Huisvestingsplan VO, dat begin 2021 aan de raad ter vaststelling zal worden voorgelegd. Hoge prioriteit heeft het positioneren van het VMBO in de onderbouw op drie brede scholengemeenschappen en in de bovenbouw in doorgaande leerroutes met het MBO van Vista en Citaverde (Sterk Beroepsonderwijs in samenwerking met het bedrijfsleven).

Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs is er door het regionaal bestuurlijk platform Onderwijs-Jeugd Zuid-Limburg een werkgroep ingericht die een voorstel zal uitwerken voor regionale spreiding (concentratie) van speciale onderwijsvoorzieningen en voor meer inclusief onderwijs in de reguliere setting. Hun voorstel zal na bespreking in het Regionaal Platform, naar het OOGO in de subregio's gebracht worden en uiteindelijk landen in de Integrale Huisvestingsplannen van gemeenten.

Uitwerking/realisatie van de huisvestingsplannen gebeurt op grond van de verordening 'Voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2017' in jaarprogramma's, via aanvragen van schoolbesturen die op het Programma Onderwijshuisvesting en afwijzingen die op het Overzicht Onderwijshuisvesting geplaatst worden en daarna in de begroting verwerkt worden. De gemeenteraad wordt met een jaarlijkse Raadsinformatiebrief over het Programma Onderwijshuisvesting geïnformeerd. In voorkomende gevallen is het college bevoegd te beslissen op aanvragen met een spoedeisend karakter.

Prestatie-indicator	Realisatie	Ambitie	Begroting
	2019	2020	2021
Herschikking PO via IHP	28	28	28
Herschikking VO via IHP	7	7	7
Herschikking (V)SO via IHP	6	6	6

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2021 Integraal Huisvestingsplan VO Maastricht.
- Businesscases Kindcentra van nieuwbouwlocaties incl. verduurzaming (ENG en BENG) (indien gereed).
- Toekennen van benodigde middelen Onderwijshuisvesting bij vaststellen begroting 2022, voor het Programma OHV 2023 conform vastgestelde huisvestingsplannen.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoeren van Programma onderwijshuisvesting 2021 voor de Kindcentra, speciaal- en voortgezet onderwijs:
Locaties:
  - Kindcentrum De Groene Loper (voorbereiding nieuwbouw)
  - Kindcentrum Dynamiek (voorbereiding renovatie)
  - Kindcentrum Scharn (voorbereiding renovatie)
  - 2D plein west (JF Kennedy, Emile Wesly, kinderopvang en plusvoorzieningen)
(Vorbereidingskrediet ontvangen in 2020, in 2021 stap naar ontwerp en mogelijk uitvoering)
  - Uitbreiding Bernard Lievegoedschool
- Opstellen van Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2022 voor de Kindcentra, speciaal- en voortgezet onderwijs door college van B&W (na voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met schoolbesturen).

Wat mag het kosten?

ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	4.661	4.438	4.436	4.990	4.984	4.957	4.875
BATEN	859	307	307	315	315	315	315
SALDO	-3.802	-4.130	-4.129	-4.675	-4.669	-4.642	-4.561

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de begrote lasten in 2021 t.o.v. 2020 betreft de hogere kapitaallasten als gevolg van onderwijsinvesteringen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen. Denk o.a. aan: onderwijs-ondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie; achterstandenbeleid; coördinatie samen naar school, passend onderwijs; volwasseneducatie; peuterspeelzalen; leerling-zorg en leerlingbegeleiding; leerlingenvervoer; stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Partner van het onderwijsveld

Naast de toezichtfunctie op het openbaar onderwijs en de fysieke zorgplicht voor onderwijshuisvesting voert de gemeente aangaande onderwijsbeleid en leerlingenzaken nog enkele wettelijke taken uit, zoals Leerplicht/RMC, Voorkomen van Voortijdig Schoolverlaten, bestrijden van Onderwijsachterstanden, coördinatie van voor- en vroegschoolse educatie (VVE), tegengaan van segregatie, afstemmen van Passend Onderwijs en Jeugdhulp en Leerlingenvervoer.

Vanwege het maatschappelijk belang van onderwijs en de evidente relatie van onderwijs met het gemeentelijk beleid in het Sociaal Domein (Jeugd, WMO en Participatie) en met Economie en Arbeidsmarktbeleid, Sport en bewegen, Gezondheid en Cultuur en Natuur & Milieu zetten wij naast deze wettelijke taken ook in op een intensieve samenwerking met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante partners. Dat doen wij op de schaal van de stad, het Heuvelland en Zuid-Limburg.

Wat willen we bereiken?

Samen met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante kindpartners zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om vervolgens volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Inrichten interprofessionele samenwerking

Onderwijs is een van de belangrijke partners in het samen vorm geven van een nieuwe basisondersteuning op school/buurniveau en het leveren van extra ondersteuning waar dit nodig is. Kindcentra en scholen zijn voor passend onderwijs en onze jeugdhulp de vindplaats én de werkplaats in de buurt, om thuisnabij meer inclusiever onderwijs en betere opvang mogelijk te maken.

Hiervoor is regionaal in ZL een bestuurlijk platform Onderwijs-Jeugd-Zorg ingericht en wordt er op schoolniveau (primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs) interprofessioneel samengewerkt in zogenaamde Knooppunten door zorgmedewerkers van school/Samenwerkingsverband en consulenten jeugdhulp/WMO/Participatie van de gemeente, samen met Schoolmaatschappelijk werk en Jeugdarts als kernpartners.

Met de concentratie van voorzieningen in een nieuwe spreiding van Kindcentra en Voortgezet Onderwijs (als antwoord op de leegstand/krimp) wordt tevens een gedeelte van de ontstane segregatie en tweedeling in scholen met kansarme en kansrijke populatie weggewerkt. Bij nieuwbouw en renovatie worden schoolgebouwen verduurzaamd en aangepast aan de inclusieopgaven (ruimte voor kinderen met een beperking en werkruimten voor professionals).

Achterstanden doorbreken

Het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) heeft belangrijke beleidsopgaven zoals Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), Taalactiviteiten Primair Onderwijs en Taalklassen voor Nieuwkomers, al of niet met een verblijfsstatus, om vroegtijdig taal- en ontwikkelingsachterstanden te onderkennen en aan te pakken. In de uitvoering wordt daarbij qua prioritering en bekostiging nauw afgestemd met het Armoedeplan. Maastricht is daarvoor ook toegetreden tot de Gelijke Kansen Alliantie van OCW. Op deze lijn wordt de uitvoering van de Gezonde Basisschool van de Toekomst medegefinancierd om reproducerende achterstanden te doorbreken die ook doorwerken in de gezondheid van kinderen (programma Trendbreuk).

In het sociale domein past ook de aandacht voor de afstemming tussen passend onderwijs en participatie om meer kwetsbare jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te scholen en toe te leiden naar werk (Projecten Voordeel&Vervolg en Perspectief op Werk)) en aandacht te hebben voor laaggeletterdheid en een Leven Lang Leren. Het onderwijs moet ook zijn maatschappelijke taak kunnen vervullen om voldoende aanbod te leveren dat past bij de veranderende vraag op de arbeidsmarkt.

Educatieve Agenda Maastricht

Verder wil de gemeente graag op vele belendende beleidsterreinen (sport en bewegen, gezondheid, veiligheid, burgerschapszin, kunst en cultuur, natuur en milieu) bij haar beleidsuitvoering een relatie leggen met schoolgaande jeugd. De relevante thema's daarbij zijn met het onderwijsveld afgestemd en opgenomen in de Onderwijsvisie 2019 en worden uitgewerkt in de Educatieve Agenda Maastricht.

Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie

De uitvoering van Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie wordt door SZMH in een GR voor Maastricht Heuvelland uitgevoerd, maar zal nog meer in overeenstemming gebracht worden met de werkwijzen van Parkstad en Westelijke Mijnstreek in RMC-regio 39.

Voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV) is in 2020 een nieuw Regionaal Programma VSV opgesteld voor Zuid-Limburg, dat na goedkeuring door OCW geldt voor de periode 2020-2024.

Effectindicatoren				
	Realisatie		Begroting	Begroting
	2018-2019	2019-2020	2019-2020	2020-2021
Aantal leerplichtigen van 5 – 18 jaar per 1 oktober ¹	12.481		nmb	12.500
Aantal uitgeschreven leerlingen zonder startkwalificatie (VSV) per 1 oktober ²	229		nmb	200
	Realisatie			Begroting
	2017	2019	2020	2021
<i>Onderwijsniveau³</i>		28	30	30
% inwoners van 15 tot 75 jaar met laag opleidingsniveau		38	37	37
% inwoners van 15 tot 75 jaar met gemiddeld opleidingsniveau		34	32	32
% inwoners van 15 tot 75 jaar met hoog opleidingsniveau				
VVE		84	85	87
Het % van alle peuters die gebruikmaken van peuteropvang met een VVE-programma		72	75	80
Het % van alle peuters met een door de GGD geïndiceerde ondersteuningsbehoefte die gebruikmaken van peuteropvang met een VVE-programma (doelgroep)				
<i>Onderwijsachterstand</i>				
% peuters en basisschoolleerlingen met het risico op (onderwijs)achterstand per 1 oktober ⁴	18			<18

- 1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal leerplichtige leerlingen in Maastricht is (krimpindicator). Bron van de indicator: Jaarverslag Leerplicht/RMC.
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de mate is van vervroegde schooluitval.
- 3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het gemiddeld opleidingsniveau is. Bron van de indicator is CBS (leeftijdsgroep: beroeps- en niet beroepsbevolking). Laag opleidingsniveau = basisonderwijs, vmbo, 3-jaar HAVO of VWO, mbo-1. Gemiddeld opleidingsniveau = HAVO, VWO, mbo-2, mbo-3, mbo-4. Hoog opleidingsniveau = HBO, WO.
- 4) De indicator is door het CBS i.o.v. ministerie OCW bepaald op basis van de omgevingskenmerken: opleidingsniveau van ouders, herkomst, verblijfsduur van de moeder in NL, wel of niet in de schuldsanering, het gemiddelde opleidingsniveau van de moeder op school. Landelijk stelde het ministerie OCW in 2017 voor 15% van de kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstand extra financiering beschikbaar. In 2017 waren er in Maastricht in totaal 7.225 kinderen (peuters + basisschoolleerlingen). Van deze kinderen viel 18% binnen de landelijke doelgroep. Bron: CBS, dashboard onderwijskansen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Het educatief partnerschap met schoolbesturen en kindpartners voortzetten

Naast de wettelijke uitvoeringstaken van de gemeente zelf (VVE, Leerplicht/RMC, Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten (VSV) Leerlingenvervoer, Onderwijshuisvesting), draagt de gemeente een belangrijke medeverantwoordelijkheid in het onderwijs in afstemming met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs (schoolbesturen PO, VO, MBO) en partners in de kinderopvang. Daarbij wordt samen uitvoering gegeven aan de Onderwijsvisie door met de lokale partners vanuit een Educatieve Agenda Maastricht als gezamenlijke uitvoeringsagenda te werken.

Belangrijkste thema's daarin:

- *Passend Onderwijs-Jeugdhulp-Zorg*
Afstemmen van de transformatieopgaven passend onderwijs en jeugdhulp op weg naar meer inclusie en een sterkere pedagogische basisondersteuning op schoolniveau en in de buurt (Bestuurlijk Regionaal Platform).
Intensiveren van de interprofessionele samenwerking met en tussen partijen op en rond de school (Inclusie) in Knooppunten, om de noodzaak te voorkomen om zwaardere vormen van ondersteuning in te moeten zetten vanuit Jeugdwet, WMO en Participatiewet. We werken toe naar lichtere gezamenlijke onderwijs-zorgarrangementen en meer preventie.
- *Onderwijshuisvesting*
Aanpakken van ontgroening/krimp/leegstand en toenemende segregatie en stimuleren van integratie en inclusie door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs.
- *Gemeentelijke Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)*
Stedelijke coördinatietaak vervullen op Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE/ontwikkelrecht voor alle peuters via kindgebondensubsidie /peutermonitor).
Uitvoering van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid koppelen aan prioritering in armoedepplan.
Ondersteunen van het onderwijs bij dagarrangementen en verlengde leertijd vanuit een Educatieve Agenda Maastricht (cultuureducatie; bewegen, sport en gezondheid; natuur- en milieueducatie; veiligheid en burgerschapszin) als onderdeel van de Trendbreuk Gezondheid en de Gelijke kansen Alliantie (OCW).
- *Leerplicht/Regionale Meld- en Registratiefunctie*
Uitvoering van wettelijke leerplicht- en RMC-taken (team Onderwijs) in samenwerking met team Jeugd en team Participatie (Jongerenteam SZMH) vanuit Integrale Gebiedsgewijze Teams en via Knooppunten op scholen en met andere partners in het voorliggend veld.
Voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten via regionale afspraken (Regionaal Programma VSV 2020-2024 en extra aandacht voor kwetsbare jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt).
- *Leerlingenvervoer (LLV)*
Passend aansluiten bij de transformaties Passend Onderwijs en Jeugdhulp. Afstemming LLV conform verordening en maatwerkvervoer Jeugdhulp.
- *Onderwijs- Economie en Arbeidsmarkt*
Een betere aansluiting van het onderwijs op de lokale arbeidsmarkt (doorgaande leerlijnen VMBO-MBO in Sterk Beroepsonderwijs) realiseren, aansluitend bij sectorplannen Arbeidsmarktregio Voordeel & Vervolg/Perspectief op Werk voor kwetsbare jongeren versterken, aansluitend op beleid en uitvoering Participatiewet.

Voor deze afstemming worden geen nieuwe onderwijstafels ingericht, maar wordt gebruik gemaakt van de vaste overlegvormen met de onderwijs- en kindpartners:

- Regionaal Bestuurlijk Platform Onderwijs-Jeugd-Zorg Zuid-Limburg
- AB Regionaal Programma VSV
- Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO (verplicht), over, VVE, Onderwijshuisvesting, Passend Onderwijs-Jeugdhulp)
- Stuurgroep Herinrichting VO
- Stuurgroep Kindcentra Maastricht
- Stedelijke Coördinatiegroep VVE.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2021 Educatieve Agenda Maastricht.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarverslag leerplicht/RMC/VSV 2019-2020 van Team Onderwijs SZMH.
- Aanbieden van leerlingenvervoer via verbonden partij (zie hierna).
- Uitvoeren van leerplicht- en RMC-taken via verbonden partij (zie hierna).
- Sterkere gebiedsteams inrichten op buurt en schoolniveau en vanuit deze IGT's aansluiten bij knooppunten (school als buurt; school als werkplaats).
- Voeren van OOGO Passend Onderwijs-Jeugdhulp van Portefeuillehouders Onderwijs/Sociaal Domein MH met onderwijsbestuurders ten einde tot gezamenlijke ontwikkel- en uitvoeringsagenda te komen (wordt voorbereid en afgestemd op schaal van Zuid-Limburg).
- Implementeren/verbeteren van Knooppunten Onderwijs-Jeugdhulp in Kindcentra, (V)SO, VO en MBO.
- Zuid-Limburg is in 2019 aangemerkt als één van de elf inspiratieregio's Onderwijs-Jeugd-Zorg in het land. Via het programma 'Met ándere ogen' in Zuid-Limburg de netwerkregie versterken, alsook de interprofessionele samenwerking in de diverse knooppunten. Het programma Met ándere ogen loopt tot nadere uitkomst van de landelijke verkiezingen in 2021.
- Bevorderen implementatie, effectmeting en evaluatie van onderwijsbeleid door gezamenlijke uitvoeringsafspraken (opgavegericht werken).
- Uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid: subsidiëren van vroegtijdige taalinterventies (VVE) in de voorschoolse peuteropvang, in de vroegschoolse aanpak in Integrale Kindcentra en van Taalactiviteiten in het basisonderwijs.
- Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusief onderwijs door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs in brede scholengemeenschappen.
- Inkopen van educatieve trajecten voor volwasseneneducatie.
- Subsidiëren en ondersteunen van de dagarrangementen en verlengde leertijd in Integrale Kindcentra en sociaal-maatschappelijk curriculum VO, conform de vast te stellen Educatieve Agenda Maastricht door onze uitvoeringsorganisaties (Kumulius, Maastricht Sport, Trajekt, CNME, Veiligheidshuis).
- Faciliteren en ondersteunen van onderwijsinnovaties.
- Bijdragen aan Euregionaal Onderwijs via aanhaking bij provinciale agenda.
- Samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen uitvoeren van de RMC-maatregelen zoals opgenomen in het nieuwe Regionaal Programma VSV 2020-2024 (samen met OCW en het onderwijsveld opgesteld en geaccordeerd).

Welke verbonden partij speelt een rol?

GR-Leerlingenvervoer

Uitvoeren van de Gemeenschappelijke Regeling-Leerlingenvervoer voor de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem en Vaals. Naast onder andere het opstellen van de verordening, afgeven van beschikkingen en contractmanagement verzorgen, betekent het concreet dat we leerlingen vervoeren naar de voor hen dichtstbijzijnde en meest toegankelijke school via voor de leerling "passend" vervoer, rekening houdend met financieel economische aspecten en een zo effectief mogelijke reistijd voor kinderen. Daarbij wordt 'dichtstbijzijnd en meest toegankelijk' meer en meer bepaald door de argumentatie van het knooppunt (in overleg met ouders opgesteld), over de meest passende school qua ondersteuningsprofiel bij de zorgvraag van het kind. Uitvoer gebeurt indachtig bezuinigingsmaatregel 8.2 uit de pre-begroting.

GR-Leerplicht/RMC

Voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (preventie) door het als centrumgemeente uitvoeren van de leerplichtwet (handhaven) en participatie in keten- en zorgnetwerken. Speciale aandacht is er voor het opsporen en aanpakken van risicoverzuimers en voortijdige schoolverlaters via trajectbegeleiding.

Verder coördineren we in samenspraak met contactgemeente Heerlen en contactschool Vistacollege de regionale beleidsaanpak VSV en sturen we op de verbinding in de zorgaanpak in scholen en de verbinding van onderwijsinnovaties zoals Focus op Vakmanschap (MBO) en Passend Onderwijs (PO, VO en MBO), met beleidsmaatregelen VSV en Aanpak Jeugdwerkloosheid (en inzet middelen), in afstemming met regionaal Arbeidsmarktbeleid en uitvoering van Participatiewet en Jeugdwet.

Wat mag het kosten?

ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	8.672	8.394	9.163	8.911	8.904	8.895	8.883
BATEN	5.907	5.869	6.220	6.300	6.300	6.300	6.300
SALDO	-2.765	-2.525	-2.943	-2.611	-2.604	-2.595	-2.583

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	4.661	4.438	4.436	4.990	4.984	4.957	4.875
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	8.672	8.394	9.163	8.911	8.904	8.895	8.883
TOTAAL LASTEN	13.333	12.832	13.600	13.901	13.887	13.851	13.758
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	859	307	307	315	315	315	315
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	5.907	5.869	6.220	6.300	6.300	6.300	6.300
TOTAAL BATEN	6.766	6.177	6.528	6.615	6.615	6.615	6.615
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	-3.802	-4.130	-4.129	-4.675	-4.669	-4.642	-4.561
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	-2.765	-2.525	-2.943	-2.611	-2.604	-2.595	-2.583
TOTAAL SALDO	-6.567	-6.655	-7.072	-7.286	-7.273	-7.237	-7.143

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Innovatiemiddelen onderwijs aanpassen aan aantal scholen	14	21	30	42
Leerlingenvoer verordening versoberen en strikter uitvoeren	60	60	60	60
Verlagen bijdrage aan CNME	200	200	200	200

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakvelden

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
% inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	2016	48,5	46,6

1) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 11-8-2020 waarbij geldt dat cijfers afkomstig zijn uit Gezondheidsmonitor (GGD- en, CBS en RIVM; meting is elke 4 jaar). De meest recente meting is opgenomen in de tabel.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
  - Doelstellingen (beknopt)*
  - C18 Vergroenen Openbare ruimte*
  - C19 Onderhoudsniveau groen verhogen*
  - C21 Vergroenen eigen omgeving*
  - C23 Groenbonus*
  - E13 Stimuleren sporten, bewegen en recreëren*
  - E14 Ondersteuning sportevenementen*
  - E15 Borgstelling sportverenigingen*
  - E16 Bredere maatschappelijke rol Maastricht sport*
  - G1 Verstevigen culturele ketens*
  - G2 Meer grip en sturing op gemeentelijke instellingen*
  - G3 Meer ontplooiingsmogelijkheden theater.*
  - G4 Onderzoeken verdere verzelfstandiging theater.*
  - G5 Philharmonie Zuid*
  - G6 Middenzaal*
  - G7 Presentatie collecties*
  - G9 Educatieve presentatie in ENCI*
  - G10 Cultureel aantrekkelijke Euregio*
  - G11 Speerpunten cultureel aantrekkelijke regio*
- Structuurvisie 2030 (raad, 29 mei 2012)
- Sport
  - Sportnota 2020 "Mee@bewegen" (raad, 21 mei 2013)
  - Nota Spreidingsplan Buitensportaccommodaties (raad, 26 februari 2008)
  - Nota Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties (raad, 21 april 2015)
  - Tarievennota Sport (raad, 28 november 2017)
  - Nota actualisatie Sportaccommodatiebeleid (raad, 27 februari 2018)
- Cultuur
  - Rijksbeleid: Cultuurbrief minister "Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024".
  - Rijksbeleid: Advies Raad voor Cultuur en toekenning subsidies landelijke BIS 2021-2024
  - Maastricht, Stad van Culturele Carrières (raad, oktober 2008)
  - Nota Popbeleid (raad 27 februari 2018)
  - Profielplan Stedelijke Cultuurregio Zuid (raad, november 2018)
  - Cultuurvisie Maastricht (raad, november 2019)
  - Centre Ceramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum: geact. visie en missie (raad, 29 februari 2019)
- Cultureel erfgoed
  - Springlevend Verleden, Beleidsnota Cultureel Erfgoed (raad 29 mei 2007)
  - Vestingvisie (raad 25 januari 2011)
  - Welstandsnota Maastricht 2018 (raad, 30 januari 2018)
  - Monumentenverordening Maastricht 1994, 1e wijziging (raad, 2 december 2011)

5.1 Sportbeleid en activering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport. Denk o.a. aan: ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening; ondersteunen van organisaties die zich met sport bezig houden; sport in de buurt en combinatiefuncties.

Wat willen we bereiken?

Meer Maastrichtenaren laten sporten en bewegen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2021
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport ^{1,3,5}	60	60
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht ^{2,3,5}	58	>53 ⁴

- 1) RSO-norm
- 2) NNGB-norm
- 3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er wordt bewogen in de stad.
- 4) Ambitie in Sportnota 2020 bij Maastrichtenaren tussen 6 en 79 jaar.
- 5) Buurtpeiling

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Verbeteren sport- en bewegingscultuur

Uitgangspunt is de Sportnota 2013. In de daaruit voortvloeiende uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering 2020-2025 zijn de programmaliijnen op de thema's onderwijs, participatie, gezondheid, sport en evenementen /activiteiten nader uitgewerkt. Prioriteit ligt bij inzet in buurten en leeftijdsgroepen die onder het Maastrichts gemiddelde scoren qua sport- en beweegparticipatie. We werken toe naar toevoeging van bewegen en sporten als onderdeel van niet primair op sport gerichte beleidsterreinen zoals de omgevingsvisie, gezondheid, onderwijs en sociale participatie. Ingaande het sportseizoen 2021/2022 zal conform bezuinigingsmaatregel 8.3 uit de pre-begroting een eigen bijdrage ingevoerd worden voor deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten vanuit Maastricht Sport.

Brede regeling Combinatiefunctionarissen

Vanuit de specifieke rijksuitkering (SPUK) Combinatiefunctionarissen Sport is de regeling voor inzet van een functionaris binnen de pijlers onderwijs, sociale participatie, gezondheid en evenementen/activiteiten verruimt. Er zijn 16 vakleerkrachten bewegingsonderwijs in het Primair Onderwijs actief. Er zijn 70 beweeggroepen van Maastricht Sport actief.

Ondersteunen verenigingen

Vanuit verenigingsondersteuning bieden we algemene verenigingsondersteuning en maatwerkondersteuning aan. Hierbij moet duidelijk zijn dat de vereniging zelf geen oplossing kan vinden en dat deze ondersteuning ook niet geboden kan worden door sportbonden of collega verenigingen. Maastricht Sport onderzoekt of en op welke wijze ze ondersteuning en advies kunnen bieden aan sport- en beweegaanbieders die toewerken naar een bredere maatschappelijke rol.

Ook zetten we het instrument van borgstelling in bij investeringen door sportverenigingen in samenwerking met de Stichting Waarborgfonds Sport. Conform maatregel 8.11 uit de pre-begroting gaan we ingaande 2021 de kampioenenhuldiging stoppen. Bekeken wordt nog of deze fors versoerd vormgeven gaat worden.

Ondersteuning evenementen met sport- en beweegstimulering als effect

In overleg met de provincie bekijken we welke sportevenementen we kunnen ondersteunen. Daarbij is onze insteek het stimuleren van de sport- en beweegdeelname en het bevorderen van breedtesport.

De gemeente faciliteert de sportevenementen in de stad door de organisatoren daarvan te adviseren over onder meer regelgeving.

De sportevenementen Ironman en Amstel Gold Race worden financieel ondersteund uit het oogpunt van vrijetijdseconomie (economische spin-off). Het sportevenement Tour de Dumoulin wordt vanwege de breedtesport financieel ondersteund voor een jaarlijks bedrag van € 50.000 over de periode 2019-2022. Hierna stopt deze ondersteuning conform bezuinigingsmaatregel 8.12 uit de pre-begroting.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Samen met alle partners uitvoering geven aan de zes ambities van het Maastrichts Sportakkoord.
- Uitvoering geven aan de uitvoeringsnota sport -en bewegingsstimulering 2020-2025.

Wat mag het kosten?

SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	4.096	3.016	2.808	2.788	2.788	2.501	2.501
BATEN	383	0	242	238	313	75	75
SALDO	-3.713	-3.016	-2.566	-2.550	-2.475	-2.426	-2.426

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt primair uit nadere duiding van de BBV-voorschriften omtrent taakvelden. Gebleken is dat de kapitaallasten van de sportaccommodaties op taakveld 5.2 thuishoren. Daar waar dit in de cijfers jaarrekening 2019 nog op dit taakveld gepresenteerd werd. Voorgaande hierbij ook de verklaring voor de stijging bij taakveld 5.2.

5.2 Sportaccommodaties

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening. Denk o.a. aan: sporthallen, zwembaden; (groene en kunstgras) velden; trapveldjes in de wijk.

Wat willen we bereiken?

Sport- en beweegvoorzieningen die aansluiten bij de behoefte in de stad waardoor meer Maastrichtenaars gaan sporten en bewegen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Efficiënt beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties

We zetten onze sportaccommodaties, waaronder het Geusseltbad, zodanig in dat ze tegemoetkomen aan en in evenwicht zijn met de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen van de gebruikers en we houden daarbij ook rekening met de financiële mogelijkheden die de begroting ons biedt. Dit betekent dat we keuzes moeten maken op welke moment we (onderhouds-) werkzaamheden uitvoeren. We streven daarbij naar een optimale bezetting van alle sportaccommodaties alvorens we overgaan tot investeringen. Twee concrete maatregelen die we in 2021 in gaan voeren respectievelijk voorbereiden conform pre-begroting zijn de tariefsverhoging Geusseltbad (bezuinigingsmaatregel 8.9) en het verminderen van het areaal van openbare sport- en spelvoorzieningen waarvan het gebruik beperkt is (bezuinigingsmaatregel 8.5).

Tarievennota

Met ingang van sportseizoen 2019 - 20 is het harmonisatiemodel geïmplementeerd. In seizoen 2020-2021 is conform raadsbesluit het Taakstellingstarief A ingevoerd. Na het sportseizoen 2020-2021 vindt een tussenevaluatie plaats.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

In het erratum in de memorie van antwoord Pre-begroting 2021 is aangegeven dat de besparing op de twee sportparken van € 200.000 structureel vanaf 2022 (maatregel 8.6 uit de pre-begroting) wordt vervangen door de maatregel om op de drie sportprogramma's "sport- en bewegen", "tweede tranche binnensport" en "beweegvriendelijk Maastricht" een budgetkorting van 200.000 m.i.v. 2022 door te voeren.

1. *Nota 'Sport-en bewegingsstimulering 2020 – 2025'*

De raad wordt na vaststelling door het college over deze nota geïnformeerd via een raadsinformatiebrief en een raadsinformatiebijeenkomst.

2. *Nota 'Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2020-2030'*

Vaststellen door de raad nota 'Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2020-2030'. In verband met de zorgplicht voor het bewegingsonderwijs van primair onderwijs en voortgezet onderwijs wordt deze nota aan uw raad voorgelegd, 3 maanden nadat de raad een besluit heeft genomen over de onderwijsontwikkelingen primair – en voortgezet onderwijs. Doel van deze nota is te komen tot binnensportaccommodaties die beter tegemoetkomen aan de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen en financiële mogelijkheden van de toekomst. In het raadsvoorstel zijn onder andere opgenomen: een voorstel voor optimalisatie en spreiding van binnensportaccommodaties Maastricht 2030, een meerjarig investeringsplan 2020-2030 (inclusief de thema's duurzaamheid en toegankelijkheid), een minimale bezettingsnorm voor elke accommodatie-soort, een beeld van de gymzaal van de toekomst en de ontwikkelingen rond sporthal De Heeg. Middels deze nota wordt uitvoering gegeven aan bezuinigingsmaatregel 8.4 uit de pre-begroting (herijken binnensportaccommodaties, lopende 2^e tranche binnensportaccommodaties).

3. *Nota 'Beweegvriendelijk Maastricht'*

In het eerste kwartaal 2021 wordt - drie maanden na het raadsbesluit over de omgevingsvisie - de beleidsnota 'Beweegvriendelijk Maastricht' ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. De nota is een verdere uitwerking van de vastgestelde principes, maatregelen en uitgangspunten rondom sporten en bewegen, zoals die zijn opgenomen in de omgevingsvisie.

Doel van de nota is het creëren van een beweegvriendelijke omgeving. Dit is een omgeving met voorzieningen (plekken) in de openbare ruimte waar mensen spelen, bewegen, sporten, ontmoeten en zich verplaatsen. Waarin gebruikers worden gestimuleerd zich actief te verplaatsen en bewegen, te spelen en te sporten. En waar aan de voorzieningen een activiteitenaanbod is gekoppeld, zodat de voorziening duurzaam gebruikt wordt. We schetsen een toekomstbeeld van wat beweegvriendelijk Maastricht is en hoe we dat gefaseerd tot 2030 gaan realiseren op de verschillende schaalniveaus (stad, stadsdeel en buurt).

Bezuinigingsmaatregel 8.5 (vermindering van het areaal openbare sport- en speelvoorzieningen waar het gebruik beperkt is) wordt meegenomen in deze nota.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Personeelsbeheer Sport

De stichting heeft medewerkers die werkzaam zijn in het Geusseltbad in dienst. Deze medewerkers worden door de stichting gedetacheerd bij het Geusseltbad met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Zie ook paragraaf verbonden partijen in hoofdstuk 4.

Wat mag het kosten?

SPORTACCOMMODATIES (5.2)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	7.777	9.071	9.465	9.480	9.204	8.223	8.208
BATEN	3.654	4.053	3.886	4.267	4.267	3.296	3.296
SALDO	-4.123	-5.017	-5.579	-5.213	-4.937	-4.927	-4.912

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt primair uit nadere duiding van de BBV-voorschriften omtrent taakvelden. Gebleken is dat de kapitaallasten van de sportaccommodaties op dit taakveld thuishoren. Daar waar dit in de cijfers jaarrekening 2019 nog op taakveld 5.1 gepresenteerd werd. Voorgaande hierbij ook de verklaring voor de daling bij taakveld 5.1.

De daling van de begrote lasten in 2023 hangt samen de specifieke uitkering stimulering sport (SPUK). Voorgaande regeling, welke dient ter vervanging van het recht op btw-af trek, heeft een lasten verhogend effect welk echter middels de specifieke uitkering afgedekt wordt. Dit kostenverhogende effect loopt tot en met 2022. Vanwege de looptijd van deze regeling heeft vanaf 2023 (vooralsnog) geen vertaling plaatsgevonden, hetgeen de daling verklaart. Voorgaande verloopt overigens budgettair neutraal omdat ook de baten met eenzelfde bedrag dalen.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de begrote baten in 2023 hangt samen de specifieke uitkering stimulering sport (SPUK). Zie toelichting aan lastenkant.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel. Denk o.a. aan: subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel; subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel; accommodaties voor beeldende kunst; subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten; kunst aankopen waaronder kunstwerken in de openbare ruimte; subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video; kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod; culturele manifestaties waaronder herdenkingen.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een aantrekkelijke stad met een verrassend stedelijk cultureel klimaat voor bewoners en bezoekers waar een culturele carrière voor iedereen mogelijk is. We willen het meedoen aan en het meemaken van cultuur bevorderen. Hierbij hebben we aandacht voor mensen die nog niet bereikt worden. Iedere Maastrichtenaar moet zijn verhaal kunnen vertellen en moet daartoe over de basisvaardigheden kunnen beschikken om mee te doen en mee te maken. We streven dus naar een inclusief cultuurbeleid.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting	Begroting
	2017	2019	2020	2020	2021
aantal culturele instellingen met rijkssubsidie ¹	6	6	6		7
Aantal bezoekers gesubsidieerde professionele instellingen ²	927.500	1.110.000		≥927.500	pm ³
% Maastrichtenaars vanaf 6 jaar dat een culturele activiteit beoefent ^{4,5}	62			≥ 62	Geen meting
% Maastrichtenaars van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar een culturele activiteit beoefent ^{5,6}			54		≥54

- 1) De Raad voor Cultuur adviseert het ministerie OCW over de toekenning van rijkssubsidies aan culturele instellingen in het kader van de Basisinfrastructuur (BIS). Dit gebeurt eens in de vier jaar (periode 2017-2020, 2021-2024).
- 2) Bron: verslagen culturele instellingen.
- 3) Gevolgen voor publieksdeelname door bezuinigingen zijn op dit moment niet goed in te schatten. Bovendien geen zicht op wat de uitbraak van het coronavirus voor de bezoekersaantallen gaat betekenen in 2021.
- 4) Bron: Cultuurmonitor Maastricht (meting elke 2-3 jaar). Volgende meting in tweede helft 2020.
- 5) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er sprake is van cultuurparticipatie.
- 6) Activiteiten zijn: een instrument bespelen, zingen, toneel, klassiek ballet of moderne dans, volksdans, tango, salsa, stijldans, street- of breakdance, cabaret of stand-up comedy, tekenen, schilderen of aan grafisch werk zonder computer, beeldhouwen, boetsen, potten bakken, sieraden maken of textiele werkvormen, film, videokunst, grafisch ontwerp met de computer of fotografie, verhalen, gedichten of weblogs schrijven. Bron: Stadspeiling (nulmeting in 2020).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Bevorderen cultuurparticipatie door het aanbieden van informatie-, educatie- en presentatiemogelijkheden.

Ter bevordering van maken en meemaken van cultuur door iedereen, ondersteunen we de georganiseerde en de niet-georganiseerde amateurkunst- en cultuurbeoefening. Dit doen we door middel van structurele subsidies voor amateurmuziek- en zangverenigingen en door de professionele cultuurmakers nadrukkelijk te vragen ook het publiek actief als cocreator te betrekken bij hun activiteiten. Daarnaast bieden we een subsidieregeling voor projecten die de (vernieuwing van) cultuurparticipatie bevorderen, stadsbreed en in de buurten. Conform bezuinigingsmaatregel 12.16 uit de pre-begroting worden deze subsidies in 2021 incidenteel niet geïndexeerd. De reservering voor uitbreiding van de opslaghal watermolen 11 is conform bezuinigingsmaatregel 12.3 uit de pre-begroting vervallen ingaande 2021.

Het steunpunt Kunstactief (onderdeel van Kumulus) ondersteunt het amateurkunstenveld op basis van het beleid cultuurparticipatie zoals vastgelegd in de cultuurvisie 2030 en onder meer door middel van de Kunstactiefhal (productie en opslag) en een webplatform.

Daarnaast wordt de in 2020 door Kumulus gestarte uitvoering van het impulsplan cultuurmakers@maastricht in 2021 voortgezet. Op basis van de cultuurvisie staat 'cultuur maken en meemaken' centraal. We zetten in op jongeren, ouderen en buurtparticipatie en op het realiseren van culturele en sociale doelen in samenwerking met stedelijke partners.

Conform bezuinigingsmaatregel 12.15 uit de bezuinigingsonderlegger zal de rol van Kumulus inzake educatie veranderen. De uitwerking hiervan zal in 2021 geconcretiseerd worden.

Voor projecten die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de sector en projectsubsidies is er de regeling 'Impulsgelden popsector'. Deze regeling is conform bezuinigingsmaatregel 12.2 uit de pre-begroting voor 2021 verminderd en vervalt per 2022. Voor kansarme kinderen en jongeren zetten we het Jeugdfonds Cultuur in om actieve deelname aan kunst en cultuur mogelijk te maken. Jong talent wordt ondersteund door het Prinses Christina Concours.

Voor educatiemogelijkheden en informatie over cultuur bieden we vanuit Centre Ceramique en Kumulus in onderlinge samenhang:

- Een bibliotheekvoorziening met een open ontmoetingsplek (stadshal) voor onder meer debat, informatie-uitwisseling, thematische exposities en de presentatie van Maastrichts erfgoed. Conform het geamendeerde bezuinigingsvoorstel 12.18 uit de pre-begroting wordt de inzet op exposities, tentoonstellingen en lezingen verminderd ingaande 2021.
- Educatieve mogelijkheden (cursussen, workshops) op het gebied van kunst en cultuur gefaciliteerd door Centre Ceramique en Kumulus en op locatie, via programma's zoals 'De kunstketel' in de wijken en het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 ('Toon je talent') in het onderwijs met steun van de Provincie en het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Bevorderen presentatie en productie van kunst en cultuur

Op basis van de cultuurvisie 'Cultuur Maakt Maastricht, Maastricht Maakt Cultuur' ondersteunen we enerzijds functies die mogelijkheid bieden voor cultuur 'Maken' zoals een Stadsgezelschap voor toneel, een Stadsgezelschap voor dans en Locatie theater, en anderzijds instellingen die zorgen voor cultuur 'Mee Maken' zoals Theater aan het Vrijthof, het Filmtheater, Poppodium en een Meerdaags mode-event.

Voor een breed toegankelijke presentatie van kunst en cultuur bieden we vanuit het Theater aan het Vrijthof een breed en divers toegankelijk aanbod voor bewoners en bezoekers. Daarbinnen bieden we een (inter)nationaal kwaliteitsaanbod van topproducties en festivals. Deze programmering gaat aangepast worden om een groter bereik te creëren en daarmee de onrendabele top te verkleinen. Dit conform bezuinigingsmaatregel 12.13 uit de pre-begroting. De theatertoeslag voor makers wordt conform bezuinigingsmaatregel 12.19 (inclusief amendement) verhoogd met € 1 om meer inkomsten te genereren.

Conform bezuinigingsmaatregel 12.14 uit de pre-begroting wordt de dependance in de Ainsy ingaande 2021 gesloten.

Op basis van de Subsidieregeling Meerjarige Subsidie professionele kunst 2021-2024 faciliteren we

Diverse culturele functies in de stad zoals bijvoorbeeld het poppodium, het stadgezelschap toneel, het filmhuis en het festivals sacrale muziek. De verschillende subsidies verstrekken we indachtig de bezuinigingsmaatregelen (12.4, 12.7, 12.10, 12.11, 12.12 en 12.16) uit de geamendeerde pre-begroting 2021.

Handhaven Maastricht als landelijk Cultureel Brandpunt

Vanuit het Rijk krijgt een select aantal steden de status van cultureel brandpunt. Voor de periode 2021-2024 is deze status door het rijk opnieuw bevestigd en is het aantal BIS-functies dat gevestigd is in Maastricht zelfs uitgebreid met een functie (Stadsgezelschap voor dans). Deze status is het gevolg van een nagenoeg complete culturele infrastructuur van opleidingen, professionele presentatie- en productie-instellingen met daarvoor een belangrijk aandeel rijksfinanciering. Maar dit schept ook verplichtingen in de vorm van gemeentelijke inzet en matching en behoefte van de instandhouding van deze infrastructuur. Om deze status te handhaven faciliteren (o.a. huisvesting) en subsidiëren we de in samenspraak met het Rijk aangewezen functies (7 voor de periode 2021-2024). Verder geven we uitvoering aan de proeftuinen van de Stedelijke Cultuurregio Zuid Dans, Film en Ruimte voor Makers en ondersteunen deze samen met de partnersteden, de provincie en het rijk door middel van subsidies. Deze proeftuinen komen voort uit de afspraken van de Stedelijke Cultuurregio Zuid met de provincie en de landelijke overheid. Vanaf 2021 zal deze regeling in door een “matchingsregeling” tussen de Stedelijke Cultuurregio Zuid, de provincie en de landelijke overheid worden opgevolgd.

Versterken culturele aantrekkingskracht

De aantrekkelijkheid van de stad wordt met name bepaald door het in standhouden en door ontwikkelen van een complete infrastructuur voor kunst en cultuur (zie hierboven).

Daarnaast investeert Maastricht in startende culturele ondernemingen en in de verblijfskwaliteit voor “artists in residence” door het ondersteunen van de creatieve industrie: verbeteren van de zichtbaarheid, de uitbouw van netwerken, het stimuleren van ondernemerschap en het faciliteren van talent. Dit wordt gerealiseerd via het actieprogramma creatieve maakindustrie. Via de opdracht aan Stichting Ateliers Maastricht houden we de voorraad ateliers bereikbaar en betaalbaar voor startende kunstenaars zodat zij zich kunnen binden aan de stad.

Conform bezuinigingsvoorstel bij amendement pre-begroting wordt ingaande 2021 gestopt met de ondersteuning van de vooropleiding dans.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Besluit met betrekking tot de zelfstandige huisvesting van de philharmonie zuidnederland. Door het realiseren van huisvesting buiten het Theater aan het Vrijthof ontstaat er meer ruimte voor de programmering van het theater en voor realisering van een middenzaal.
- Investeringsbesluit voor de realisering van de middenzaal in het Theater aan het Vrijthof ten behoeve van presentiemogelijkheden voor amateurkunsten en ter verbetering van de efficiency van het theater; dislocatie Ainsl zal conform bezuinigingsmaatregel 12.14 uit de pre-begroting vervallen en de programmering in de grote zaal van het theater krijgt meer ruimte (herhuisvesting van pzn) is voorwaarde voor realisering middenzaal).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststelling nieuwe subsidieregels voor amateurkunsten gebaseerd op de nieuwe cultuurvisie.
- Actualisering atelierbeleid.
- Conform bezuinigingsmaatregel 12.15 uit de bezuinigingsonderlegger zal de rol van Kumulus inzake educatie veranderen. De uitwerking hiervan zal in 2021 geconcretiseerd worden.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)

Deze verbonden partij voert civiele diensten (horeca) uit voor het Theater aan het Vrijthof. Tevens organiseren zij in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof culturele evenementen in Maastricht. Voor meer details zie hoofdstuk 4 paragraaf Verbonden Partijen.

Wat mag het kosten?

CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	17.019	15.975	15.642	15.386	14.471	14.024	13.348
BATEN	5.608	4.719	4.891	4.967	5.087	5.086	4.057
SALDO	-11.411	-11.256	-10.750	-10.419	-9.384	-8.938	-9.291

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 betreft met name de in rekeningcijfers 2019 opgenomen hogere exploitatielasten theater. Voorgaande hangt ook samen met de ontwikkelingen in de baten.

De daling van de begrote lasten in 2022 is het gevolg van lagere apparaatskosten alsmede de ingevoerde bezuiniging (zie pre-begroting inclusief aangenomen amendement) Bureau Europa.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de begrote baten 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 betreft met name de in rekeningcijfers 2019 opgenomen hogere exploitatiebaten. Voorgaande hangt ook samen de ontwikkelingen in de lasten.

5.4 Musea

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur. Denk o.a. aan: musea, exposities; archeologie, heemkunde; historische archieven.

Wat willen we bereiken?

Omdat deze periode bepalend is geweest voor de ontwikkeling van stad in haar compacte omgeving willen we bewoners en bezoekers op aantrekkelijke en toegankelijke wijze informeren over de natuurhistorie in Maastricht en omgeving, met name over de periode van het Maastrichtiën en de vondsten van 'Bèr' en 'Carlo'.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Binnen het Natuurhistorisch Museum Maastricht (NHMM) bieden we een inzicht in natuurhistorie voor bewoners en bezoekers met daarbij specifieke aandacht voor de lokale natuurhistorie, het Maastrichtiën en actieve beleving van de wetenschap door middel van permanente en wisselexposities en in de vorm van het Sciencelab en het Educatielab. Conform bezuinigingsmaatregel 12.17 uit de pre-begroting is het NHMM ingaande 2021 enkel open in het weekend (vr/za/zo) en voor scholen op afspraak.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Er zijn in 2021 geen specifieke aandachtspunten voor de raad en het college.

Wat mag het kosten?

MUSEA (5.4)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	466	296	280	235	235	235	234
BATEN	173	113	113	116	116	116	116
SALDO	-293	-183	-167	-119	-119	-119	-118

5.5 Cultureel erfgoed

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed. Denk aan: historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte; subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed; het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

Wat willen we bereiken?

We waarderen ons cultureel erfgoed, dit is van belang voor de identiteit, de ruimtelijke kwaliteit en de eigenheid van de stad, en als kunstuiting op zich, ook is het een belangrijke economische factor.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Bescherming en instandhouding

We adviseren bij plan- en gebiedsontwikkelingen en bouwinitiatieven op het gebied van cultureel erfgoed (monumenten en archeologie). We beoordelen aangevraagde vergunningen in dezen. We brengen kennis over cultuurhistorie en erfgoed in bij plan-, gebiedsontwikkeling en visievorming. Verder concretiseren we het actieplan 'erfgoed bewust, bewaard, bemind' en de vestingvisie in (jaar)programma's.

Kennisontwikkeling en -overdracht

We ontwikkelen en delen kennis over de geschiedenis van de stad om het verhaal te kunnen vertellen. Dit doen we in nauwe communicatie met erfgoedpartners en burgers maar ook internationale kennisnetwerken zoals Vicusgroep, EAA, CHNT, EFFORTS en MERAC. We ontsluiten en analyseren de beschikbare informatie in archeologische dossiers en rapporten. Ook faciliteren we derden bij onderzoek naar de geschiedenis van onze stad. Verder maken we ons erfgoed zichtbaarder door deelname aan (eu)regionale projecten zoals Via Belgica en Terra Mosana, maar ook door eigen presentaties en exposities in bijvoorbeeld Centre Céramique en applicaties zoals de culturele biografie Conform maatregel 13.9 uit de pre-begroting stoppen we ingaande 2021 met het ondersteunen van open monumentendag en de Victor de Stuersprijs.

Stimuleren van de inzet van erfgoed bij transformaties en gebiedsontwikkelingen

In het kader van de ontwikkelingen van de Omgevingswet zorgen we dat erfgoed nadrukkelijk benut wordt bij transformaties en gebiedsontwikkelingen.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2021 Meerjarenprogramma Vestingwerken. Wegwerken achterstallig onderhoud en uitvoeren regulier onderhoud vestingmuren. Voorbereiding voor het herstel van de ondergrondse vestingwerken om deze te behouden, beleefbaar te maken en betekenis te geven. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van 3D-inmeting en geologische onderzoeken.

Wat mag het kosten?

CULTUREEL ERFGOED (5.5)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	973	1.596	1.562	1.321	1.307	1.299	1.297
BATEN	46	40	40	42	42	42	42
SALDO	-927	-1.555	-1.521	-1.279	-1.265	-1.257	-1.255

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 betreft primair de in de 2020 opgenomen uitgaven walmuur en vestingwerken. De dekking van deze uitgaven komt de uit de reserve walmuur en vestingwerking welke op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt. De structurele daling van lasten in 2021 en verder betreft voornamelijk (€ 0,2 mln.) de ingevoerde bezuiniging (zie pre-begroting inclusief aangenomen amendement) minder ambtelijke inzet onrendabele projecten.

5.6 Media

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers. Denk o.a. aan: bibliotheken; lokale omroep; lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT).

Wat willen we bereiken?

RTV Maastricht zorgt voor een 'Lokaal toereikend media-aanbod', journalistiek verantwoord en onafhankelijk. Daarmee worden inwoners geïnformeerd zodat zij weten kennis kunnen nemen van wat er speelt in de stad op maatschappelijk, cultureel en politiek gebied. Dit biedt kansen voor burgers om meningen te vormen en mee te denken en de praten over ontwikkelingen in stad.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Subsidiëring lokale omroep RTV Maastricht

RTV Maastricht ontvangt subsidie om (nieuws)programma's te maken. Via accountmanagement wordt een vinger aan de pols gehouden. Bij de afrekening wordt gecontroleerd of voldaan is aan de subsidievoorwaarden en vindt definitieve vaststelling plaats. Conform geamendeerd bezuinigingsvoorstel 12.1 uit de pre-begroting wordt ingaande 2022 de subsidie verlaagd.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Er zijn in 2021 geen specifieke aandachtspunten voor de raad en het college.

Wat mag het kosten?

MEDIA (5.6)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	6.571	6.794	7.485	7.028	6.973	6.930	6.753
BATEN	769	930	903	1.154	1.152	1.150	1.149
SALDO	-5.802	-5.864	-6.583	-5.874	-5.821	-5.780	-5.604

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 betreft o.a. de hogere kapitaallasten als gevolg verbouwing Centre Ceramique. Voorts betreft dit in 2020 incidentele lasten Cultuurcentrale. De dekking van deze lasten komt uit de reserve Groot onderhoud cultuurcentrale welke op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt. Het hiervoor benoemde incidentele karakter is ook de verklaring waarom in 2021 en verder de lasten lager zijn.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie. Denk o.a. aan: natuurbescherming, onderhoud bos, heide en overige natuurgebieden; aanleg, onderhoud openbaar groen inclusief plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte; aanleg en onderhoud van openbaar water; aanleg en onderhoud van recreatievoorzieningen; volkstuinverenigingen.

Wat willen we bereiken?

We willen de kernkwaliteit van de groenstructuur per cultuur-historische periode behouden en waar nodig te herstellen en hierbij voorwaarden scheppen van ontmoeting en verbinding in het groen. We behouden en vergrotende soortenrijkdom in de stad. We creëren door de groenstructuur een klimaatbestendiger Maastricht, met de focus op hoogwaterveiligheid, hemelwaterafvoer, tegengaan hittestress en schonere lucht. We verbeteren en complementeren de stedelijke bomenstructuur.

We gaan van kwaliteitsniveau C naar B door een gedifferentieerder en ecologischer groenbeheer toe te passen. We willen burgers betrokken laten voelen op wijk- en buurtniveau bij het beheren, omvormen en vervangen van het groen.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2017	2020	2021
Score (0-100) voor SDG doel (15) Bescherming bos, land en bodem ¹	64		70
- Maastricht	49		
- Gemiddelde 100.000+ gemeenten			
Waardering inwoners over parken en plantsoenen in de eigen buurt ²		7,0	7,0

1) Bron: waarstaatjegemeente.nl, SDG-monitor. De indicator horend bij SDG-doel15 is een samengestelde indicator, opgebouwd uit indicatoren voor aandeel bos en natuurlijk terrein, kwaliteit Natura 2000 gebieden, groenbeleid, vermessing stikstof en fosfaat, soortenrijkdom Rode lijst en groenbeleid (meest actuele meetcijfers zijn weergegeven).

2) Stadspeiling (nulmeting in 2020)

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onderzoeken, uitvoeren, toetsen, monitoren, uitvoeren, adviseren & vergunnen.

Wij geven uitvoering aan de vigerende opgaves en we zullen op operationeel niveau de nieuwe Leidraad Groenbeheer operationaliseren. De leidraad 2020 -2024 legt het accent op het verlagen van de onkruid-druk in de beplantingsvakken waarbij wordt ingezet op een gemiddeld onderhoudsniveau CROW-B. Oude en versleten beplantingsvakken worden vernieuwd per stadsdeel.

Stadsdeel 1 is in 2020 opgepakt, stadsdeel 2 wordt in 2021 uitgevoerd en de overige programma's 3, 4 en 5 worden in de periode tot en met 2024 uitgevoerd. Daarnaast is er een bomenvervangingsplan opgesteld op basis van vooraf opgestelde prioriteiten. Hierbij liggen de accenten op het vervangen van bomen op basis van de VTA inspectie, (veiligheid), maar ook als gevolg van ziektes en aantastingen, droogte en stormschade.

Verder continueren wij de opdrachten die voortvloeien uit het Coalitieakkoord ten behoeve van beleid, bestuursadviesing, maatschappelijke context en wettelijke taken, zoals toetsen & vergunnen. Hierdoor kunnen wij het groen, de natuur en het landschap in Maastricht behouden, uitbreiden, versterken, hoogwaardiger en ecologischer beheren. Dit met inachtnaam van bezuinigingsmaatregel 'verminderen beleidsbudget voor MijnGroenMaastricht (13.4)'.

Projecten	
<ul style="list-style-type: none"> • Verbreding Mijn Groen Maastricht & vergroenen van een selectie van versteende, hittestressgevoelige wijken • Realiseren bijenlinten • Groene schoolpleinen • Inrichting(splannen) waardevolle gebieden & vrijvallende gronden • Natuurinclusiviteit & monitoring 	
Totaal	€ 500.000

Prestatie-indicatoren	Begroting	Begroting
	2020	2021
Aantal strekkende meter bijenlinten, bloeiende bermen, bloemrijke graslanden	2.000	4.000
Toename aantal groene schoolpleinen ten opzichte van 2020	2	4
Toename van het aantal bomen ten opzichte van 2020	500	1000

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2021 leidraad Groen, na vaststellen Omgevingsvisie 2040 in vierde kwartaal 2020.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen realisatiestrategie Actieplan Groen.
- Vaststellen realisatiestrategie Agrarisch Natuurbeheer Zouwdal & Buitengebied Oost.
- Vaststelling Soortenmanagementplan muurhagedis, huismus, grootorvleermuis.
- Uitvoeren leidraad Groen 2020 – 2024. Op hoofdlijnen betekent dit:
  - Een verhoging van de beeldkwaliteit van het regulier groenonderhoud naar een gemiddeld (basis)niveau CROW-B op met name op locaties als de binnenstad, de groene loper en diverse buurtcentra.
  - Het omvormen van de beplantingsvakken op niveau C/D om het onderhoud weer op B te brengen. Voor dit groot onderhoud is in 2020 een bedrag van 800k uit het vorige programma 'omvormen en vervangen' opgenomen, (reservering groen).
  - Het bestrijden van de onkruiddruk en invasieve exoten op basis van een inventarisatie. Voor dit groot onderhoud wordt vanuit het IBOR budget 'reconstructie groen' met ingang van 2021 jaarlijks een bedrag van 552k gereserveerd waarmee in totaal ruim 10% van het areaal beplantingen kan worden aangepakt.
  - Voor de vervanging van straatbomen en het groot onderhoud 'opdrukken verharding door boomwortels' wordt (in samenwerking met het product Grijs) jaarlijks een bedrag van 335k gereserveerd.
  - Voor stimulering van het zelfbeheerproject (project 'Mijn Groen Maastricht') wordt jaarlijks 228k gereserveerd.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Op basis van een jaarlijkse Dienstverleningsovereenkomst quasi inhouse ontwikkelt en beheert het CNME voor de gemeente de ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied. Daarnaast betrekken zij de burgers door middel van educatie en voorlichting bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving. In de overeenkomst voor 2021 is/wordt bezuinigingsmaatregel 13.7 uit de pre-begroting vertaald.

Elisabeth Strouven Fonds (ESF)

Op basis van een samenwerkingsconvenant werkt ESF en de gemeente aan de ontwikkeling van gezamenlijke plannen en projecten binnen hun werkgebied op het gebied van natuur en landschap.

Buitengoed Geul en Maas (BGM)

Het samenwerkingsverband BGM tussen de gemeenten Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul en de provincie Limburg is in 2018 voor de periode 2018-2022 gecontinueerd. Middels een RIB van april 2019 is de raad op de hoogte gesteld van een actueel plan van aanpak transitieproces en bidbook. Hierin wordt de komende jaren verder gewerkt aan: herbestemming cultureel erfgoed, verdere vergroening van het gebied en landschapsontwikkeling, publieke toegankelijkheid en het realiseren van routes (fietsen en wandelen) en promoten van het gebied als interessant stadsuitloop- en recreatief gebied. Daarnaast zetten wij in op co-productie van de ondernemers die BGM moeten gaan dragen na 2022.

Wat mag het kosten?

OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	6.901	8.728	9.165	9.000	8.764	8.739	8.706
BATEN	1.098	146	146	149	149	149	149
SALDO	-5.803	-8.583	-9.019	-8.850	-8.614	-8.590	-8.557

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 is enerzijds het gevolg van onderuitputting (minder uitgegeven dan begroot € 0,7 mln.) op de budgetten in 2019 en anderzijds extra budgetten/middelen in 2020. Bij laatstgenoemde valt te denken aan extra middelen voor areaaluitbreiding en waterschapsbelasting. Voorts zijn er hogere kapitaallasten. Tenslotte zijn er uitgaven t.l.v. de reserve groen waarbij de dekking van deze uitgaven middels onttrekking op de reserve op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de baten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 wordt veroorzaakt doordat in de cijfers 2019 de incidentele vrijval voorziening Groen ad € 0,8 mln. opgenomen is.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	4.096	3.016	2.808	2.788	2.788	2.501	2.501
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	7.777	9.071	9.465	9.480	9.204	8.223	8.208
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	17.019	15.975	15.642	15.386	14.471	14.024	13.348
MUSEA (5.4)	466	296	280	235	235	235	234
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	973	1.596	1.562	1.321	1.307	1.299	1.297
MEDIA (5.6)	6.571	6.794	7.485	7.028	6.973	6.930	6.753
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	6.901	8.728	9.165	9.000	8.764	8.739	8.706
TOTAAL LASTEN	43.803	45.476	46.407	45.239	43.741	41.951	41.047
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	383	0	242	238	313	75	75
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	3.654	4.053	3.886	4.267	4.267	3.296	3.296
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	5.608	4.719	4.891	4.967	5.087	5.086	4.057
MUSEA (5.4)	173	113	113	116	116	116	116
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	46	40	40	42	42	42	42
MEDIA (5.6)	769	930	903	1.154	1.152	1.150	1.149
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	1.098	146	146	149	149	149	149
TOTAAL BATEN	11.731	10.002	10.222	10.933	11.126	9.915	8.884
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	-3.713	-3.016	-2.566	-2.550	-2.475	-2.426	-2.426
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	-4.123	-5.017	-5.579	-5.213	-4.937	-4.927	-4.912
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	-11.411	-11.256	-10.750	-10.419	-9.384	-8.938	-9.291
MUSEA (5.4)	-293	-183	-167	-119	-119	-119	-118
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	-927	-1.555	-1.521	-1.279	-1.265	-1.257	-1.255
MEDIA (5.6)	-5.802	-5.864	-6.583	-5.874	-5.821	-5.780	-5.604
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	-5.803	-8.583	-9.019	-8.850	-8.614	-8.590	-8.557
TOTAAL SALDO	-32.072	-35.473	-36.185	-34.306	-32.616	-32.036	-32.163

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Eigen bijdrage voor sport- en bewegingsstimuleringsactiviteiten door Maastricht Sport	30	75	75	75
Afroken reserve openbare sport- en bewegingsstimulering	295			
Afschaffen kampioenenhuldiging	15	15	15	15
Stoppen met financieel ondersteunen Tour de Dumoulin	-	-	50	50
Herijken binnensportaccommodaties	45	105	105	105
Verminderen areaal van openbare spel- en sport voorzieningen waar gebruik beperkt is	-	200	200	200
Dwingend uitvoering geven aan het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties	80	200	200	200
Afroken reserve openbare sport- en speelvoorzieningen	200			
Verhogen tarieven zwembad	68	68	68	68
Geusseltbad	200	200	200	200
Verminderen impuls gelden voor popsector	15	30	30	30
Niet uitbreiden opslaghal watermolen 11	50	50	50	50
Timmerfabriek deels commercieel inwullen	150	150	150	150
Stoppen subsidiëren studium chorale		6	6	6
Stoppen subsidiëren basissubsidie Bureau Europe		131	131	131
Stoppen subsidiëren sokkel D'Artagnan Zuyd Hogeschool	3	3	3	3
Stoppen subsidiëren Filmfestival	26	26	26	26
Terugbrengen onrendabele top programmering Theater		58	58	58
Sluiten Ainsl vanaf 2021	42	150	150	150
Muziek/dans/beeldende kunst onderwijs niet meer in eigen beheer uitvoeren		600	1.000	1.200
Cultuursubsidies niet indexeren	44	44	44	44
Theatertoeslag verhogen		120	120	120
Stoppen financiering vooropleiding dans	40	40	40	40
NHMM enkel open in het weekend (vrij/zat/zond) voor scholen op afspraak	27	27	27	27
Stoppen met ondersteunen open monumentendag	13	10	13	10
RTV Maastricht subsidie terugbrengen tot landelijke adviesnorm	0	100	100	100
Verminderen tentoonstellingen/lezingen/kleine expo's binnen Centre Céramique/Museum	100	100	100	100
Verminderen beleidsbudget met Mijngroenmaastricht	36	36	36	36
Winterstormen	-60	-60	-60	-60

Veranderopgave Sociaal domein

Het Sociaal Domein is nog steeds volop in beweging. Naast de lopende intensivering van de ingezette transformatieopgave door SZMH wordt de komende jaren geïnvesteerd om beter in control te komen. Een veranderopgave in de vorm van een Noodplan Jeugd is hierop gericht en zal ook doorwerken in de bedrijfsvoering voor Wmo. Een sterkere regievoering en budgetbeheer in onze dienstverlening, een verbeterd prognosemodel en een intensivering van de kwartaalgesprekken met zorgaanbieders moeten bijdragen aan beheersing en betaalbaarheid van de zorgkosten. Dit alles door het versnellen, verzakelijken en vereenvoudigen van de bedrijfsvoering in de zorg. Daarnaast is een breder veranderplan in voorbereiding dat een integratie van beleid, inkoop en bedrijfsvoering en uitvoering binnen het sociaal domein tot doel heeft. Daarmee wordt de beleidscyclus versterkt en krijgt de uitvoering een steviger plek in de beleidsontwikkeling. Tenslotte staat een herijking van de sociale visie in de planning. Maar nu dus eerst beter in control komen.

Taakvelden

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.2	Wijkteams
6.3	Inkomensregelingen
6.4	Begeleide participatie
6.5	Arbeidsparticipatie
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+
6.82	Geëscaleerde zorg 18-

BBV-indicatoren

	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2019	908	871
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ²	2019	62	69
% werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar	2018	2	2
% kinderen tot 18 jaar dat leeft in gezin dat moet rondkomen van bijstandsuitkering	2018	9	8
Per 10.000 inwoners, aantal personen 18+ jaar met bijstandsuitkering	2019, 2 ^e helft	432	443
Per 10.000 inwoners, aantal personen 15 t/m 64 jaar met lopende re-integratievoorziening	2018, 1 ^e helft	353	252
% jongeren 12 t/m 21 jaar met delict voor rechter	2018	1	1
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	2019, 2 ^e helft	15,3	10,9
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	2019, 2 ^e helft	1,8	1,2
% jongeren 12 t/m 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel t.o.v. alle jongeren 12 t/m 22 jaar	2019, 2 ^e helft	0,2	0,4
Per 10.000 inwoners, aantal Wmo-cliënten met maatwerkarrangement ³	2019, 2 ^e helft	940	663

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 11-8-2020. De meest recente peilmomenten zijn weergegeven.

2) % netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking tov van potentiële beroepsbevolking

3) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022

Doelstellingen (beknopt)

- B1 Intensiveren transformatie sociaal domein*
- B2 Alternatieven aanbesteding en subsidies*
- B3 Basis op orde voor succesvolle re-integratie*
- B5 50-gezinnen*
- B6 Aanvalsplan armoede*
- B7 Intensivering schuldhulpverlening*
- B12 Welkome en tolerante stad*
- B13 Kloppend hart*
- E1 Transformatie sociaal domein*
- E2 Sociaal domein financieel in Balans*
- E3 Structurele instelling SIF*
- E4 Alternatieve vormen aanbesteding*
- E5 Verdere ontschotting*
- E6 Positieve gezondheidsbenadering*
- E7 Blauwe zorg*
- E8 1 gezin- 1 plan- 1 regisseur*
- E9 Regie toegang jeugdzorg*
- E10 Vergaande samenwerking partijen cliëntondersteuning etc*
- E11 Steunpunt mantelzorg*
- E12 Kennisinstellingen inzetten bij verbetering preventieve gezondheid*
- E17 Toegankelijkheid gebouwen*
- E18 Integreer aandacht voor ouderen*

- Armoedepan 2006-2010 (raad, 19 september 2006)
- Beleid Wet sociale werkvoorziening (WSW) 2008 (raad, 27 mei 2008)
- Nota samenhangende kaders 3 decentralisaties (raad, 18 februari 2014)
- Toekomstagenda Sociaal Domein 2022 Maastricht-Heuvelland (raad 19 januari 2016)
- Beleid Participatiewet met bijbehorende verordeningen (raad, 17 mei 2016)
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2020 (Raad 1 november 2016)
- Beleidsplan Jeugd 2019-2022 Maastricht (raad, 11 juni 2019)
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 (raad, 17 december 2019; Besluitvorming herziening verordening in 4e kwartaal 2020)
- Verordening subsidies vrijwilligersactiviteiten Welzijn en Zorg 2017 (raad, 14 juni 2016; besluitvorming nieuw beleidskader “Versterken Sociale Basisinfrastructuur door Vrijwillige Inzet” in 4e kwartaal 2020).

Toelichting (financiële) ontwikkelingen in de taakvelden van programma 6:

De raad heeft de keuze gemaakt om af te stappen van de oorspronkelijke programmabegroting en over te gaan naar een indeling cf. de BBV-taakvelden, dit ten doel een betere verbinding te krijgen tussen doelen/prestaties en middelen. Begrotingsposten vanuit de oude indeling met verschillende programma's sluiten niet altijd aan bij deze nieuwe indeling, daarnaast is er altijd een bepaalde mate van keuzevrijheid onder welk taakveld posten gepresenteerd worden, deels ook ingegeven doordat beleid is gewijzigd in de tijd.

Als gevolg hiervan is sociaal gestart om de begroting om te vormen naar de BBV-taakvelden door de begroting vanuit de beleidsinhoud in lijn te brengen met de wens van de raad. Hierbij zijn door beleid en uitvoering in samenspraak bij elk BBV-taakveld, doelen en meerjarige prestaties benoemd waarna deze vervolgens zijn gespiegeld aan de verschillende begrotingsposten. Tegenstellingen die hierbij naar voren kwamen zijn aangepast in de beleidsbegroting (prestaties zonder bijbehorende begrotingsposten) of aangepast in de financiële begroting (verplaatsen van budgetten). De consequentie hiervan is dat budgetten zijn verschoven tussen taakvelden.

Per taakveld is – daar waar sprake is van grote verschuivingen – dit verder toegelicht.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Denk o.a. aan: ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg; sociaal en cultureel werk; preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ); buurt- en clubhuizen; collectief aanvullend vervoer; toegankelijkheid voorzieningen (inclusie); kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen; noodopvang vluchtelingen; vreemdelingen.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat Maastrichtenaren zelfredzaam zijn en hun eigen talenten en die van de omgeving goed weten te benutten. Daarvoor kunnen ze onder andere gebruik maken van: op participatie gerichte burgerinitiatieven, activiteiten van vrijwilligers en algemene voorzieningen zoals kinderboerderijen, buurthuizen, opbouwwerk, kinderopvang enz. We gaan zoveel als mogelijk uit van een inclusieve samenleving.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting	Begroting
	2016	2018	2020	2020	2021
% inwoners dat vindt dat ze te weinig contacten heeft met andere mensen buiten werk, school of huishouden ^{1,3}			9		9
% inwoners dat zich voldoende tot zeer voldoende in balans voelt ^{1,3,4,5}			74		74
Score hoe gelukkig 19 jarigen en ouder zich voelen ⁶					
• Maastricht	7,4			7,4	7,4
• Zuid-Limburg gemiddelde	7,4				
% inwoners dat vrijwilligerswerk doet ¹		24	34		34
% overbelaste mantelzorgers ²					
• Maastricht		14,8		14,2	14,2
• Landelijk gemiddelde		14,2			
% inwoners dat aangeeft in de huidige woning hinderlijke obstakels te hebben ¹		29	15		15

1) Bron: Stadspelling.

2) Bron: CBS, meting elke vier jaar (volgende meting in 4e kwartaal 2020).

3) Nieuwe indicator in Stadspelling met ingang van 2020.

4) Onderdelen in balans zijn: dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving, mentaal welbevinden en lichaamsfuncties.

5) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die een positieve gezondheidsscore uitdrukt.

6) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een geluksindicator te ontwikkelen. Bron: Gezondheidsatlas Maastricht, Volwassenen en ouderen GGD Zuid-Limburg. Meting elke vier jaar (volgende meting in 4^e kwartaal 2020).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Versterken sociale basisinfrastructuur door vrijwillige inzet, samenwerking en verbinding

We versterken de sociale basisinfrastructuur met vrijwilliger inzet en laagdrempelige (algemene) voorzieningen, denk hierbij aan o.a. 'kloppende harten' in de buurt. We zetten daarbij ook in op het gebruik maken van bestaande voorzieningen en het leggen van meer verbindingen tussen bestaande activiteiten. Daarmee geven we voor zover mogelijk uitvoering aan een bezuiniging voor de "kloppende harten" vanaf 2022.

We ondersteunen onze (kwetsbare) inwoners om in hun eigen omgeving mee te kunnen doen en gebruik te laten maken van sociale netwerken. De subsidie voor de evenementen voor jongeren zal conform bezuinigingsmaatregel 9.7 uit de pre-begroting worden stopgezet. Net als de werkbudgetten voor de adviesraden anders dan Integrale Adviescommissie Sociaal Domein, deze worden conform bezuinigingsmaatregel 9.1 uit de pre-begroting geleidelijk afgebouwd.

Het in het najaar aan de raad ter besluitvorming voorgelegde nieuwe beleidskader 'Versterken Sociale Basis door Vrijwillige inzet' heeft als doel de vrijwillige inzet beter aan te haken op de gemeentelijke

doelen. Tevens is dit de kapstok om in 2021 en verder de behoeften van inwoners in de verschillende buurten in de stad beter te verbinden met het grote aanbod van vrijwillige inzet. Daarmee geven we invulling aan bezuiniging 9.3 uit de pre-begroting met betrekking tot herijken van het vrijwilligersbeleid en voeren we tevens de bezuinigingen 9.2 stopzetten flexibele vrijwilligersactiviteiten en 9.4 versoberen vrijwilligersdag uit. We faciliteren samenwerking en kennismaking in de buurten. Aan bezuinigingsmaatregel 9.5 uit de pre-begroting geven we uitvoering door de subsidie van Trajekt voor informatie en advies te verminderen. En aan bezuinigingsmaatregel 3.8 geven we gevolg door het integreren van het schoolmaatschappelijk werk in de toegang.

Voor het versterken van de sociale basis zijn ‘samenwerken’ en ‘verbinden’ de sleutelwoorden. De buurtnetwerkorganisaties hebben in de verschillende buurten een verbindende en stimulerende rol. Ze weten vaak goed welke ontwikkelingen voor de buurt van belang zijn en wie welke rol kan vervullen. Samenwerking levert een meerwaarde op voor het eigen initiatief, maar samenwerking met nieuwe organisaties en inwoners in de buurt kan leiden tot initiatieven die eventueel nog beter aansluiten op de behoeften en verlangens van de buurtbewoners.

Stimuleren van langer zelfstandig thuis leven en wonen

Dit willen we bereiken door passende ondersteuning en zorg in en om het huis o.a. door het algemeen vrij toegankelijk organiseren van verschillende maatwerkvoorzieningen zoals de groepsbegeleiding/dagbesteding en het eenvoudiger organiseren van de thuisondersteuning (zie taakveld 6.6 en 6.7). We erkennen de bijdrage van mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers binnen de maatschappelijke ondersteuning. Vanaf 2021 krijgt deze erkenning een andere invulling waardoor bezuinigingsmaatregel 9.5 wordt gerealiseerd. We brengen het belang hiervan onder de aandacht van alle partijen in het maatschappelijk veld. We subsidiëren de ondersteuning van mantelzorgers. We bevorderen de aansluiting tussen de woonbehoefte van onze inwoners en het aanbod van diverse partijen. Door uitvoering te geven aan de prestatieafspraken “wonen en zorg” met de woningcorporaties. We maken afspraken over de realisatie van vernieuwende woonvormen met partijen in het veld.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting
	2018	2020	2021
Aantal overbelaste mantelzorgers dat gebruik maakt van vrijwilligers van steunpunt mantelzorg ¹		Nulmeting	nmb
Aantal toekenningen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten, die bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen ²	34	40	40

Bron: (1) Jaarverslag Steunpunt Mantelzorg; (2) gemeente Maastricht

Stimuleren van zelfredzaamheid

We zetten in op het stimuleren en faciliteren van preventieve, curatieve activiteiten zoals financiële educatie en bewustwording jongeren, extra huiswerkbegeleiding door studenten, inzet van maatjes voor schuldhulpverlening en GGZ. Conform bezuinigingsmaatregel 5.5 uit de pre-begroting wordt het budget voor de professionele coördinatie van de schuld- en budgetbuddies van Trajekt afgebouwd.

Maar ook het faciliteren van extra materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds sport en cultuur, stichting Fietsbank voor kinderen in armoede.

De subsidie aan El Rama zal conform bezuinigingsmaatregel 1.6 uit de pre-begroting worden stopgezet waarbij enkele kerntaken (inclusief budget) zullen worden overgeheveld naar de subsidie voor het Mondiaal Centrum.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2021
Aantal leerlingen dat deelneemt aan No Credit Game Over en/of Moneyways ¹	1.575	1600
Aantal cliënten maatjesprojecten schuldhulpverlening ²	119	135

Bron: (1) scholen ; (2) Trajekt en Humanitas

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 4^e kwartaal 2021 herijkte Sociale Visie.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen subsidies 2022 met betrekking tot het beleidskader "Versterken Sociale Basis door Vrijwillige inzet".
- Uitvoering geven aan het herziene kader voor de mantelzorgwaardering.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Anti Discriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd.

Wat mag het kosten?

SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	11.466	13.253	18.608	15.924	14.274	13.692	13.692
BATEN	222	639	85	287	87	87	87
SALDO	-11.244	-12.614	-18.523	-15.637	-14.186	-13.605	-13.605

Toelichting ontwikkeling lasten:

Naast de algemene toelichting zoals weergegeven onder programma 6 kan gemeld worden dat de wijziging 2020 ten opzichte van de rekening 2019 grotendeels ook te maken heeft met het terugdraaien van de draaiknoppen sociaal domein. De daling van de geraamde lasten 2021 en verder ten opzichte van 2020 wordt onder andere veroorzaakt door afname van budget programmalijn jeugd en daling van de uitgaven ten laste van het investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur en het afbouwen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten.

6.2 Wijkteams

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening). Denk o.a. aa: voorlichting, advisering, cliëntondersteuning, toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen, preventie, vroegsignalering. De dienstverlening van de wijkteams met het karakter van maatwerk dienstverlening WMO valt onder taakveld 6.71.

Wat willen we bereiken?

We willen meer inzetten op vroegsignalering en preventie en lichte vormen van hulp en ondersteuning in de buurt en maatregelen om inzet van zwaardere 2de lijn voorzieningen te voorkomen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Passende Ondersteuning

Deels doen we dit door uitvoering te geven aan de krachtige sociale basis infrastructuur (zie taakveld 6.1). We doen dit ook door de inzet van de juiste ondersteuning (wijkgericht, preventief en integraal) ter bevordering van de zelfredzaamheid en gezondheid. Daarbij hanteren we de methode van positieve gezondheid. We geven goede informatie en vervullen een actieve rol in het netwerk. Op die manier pakken we problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan: voordat problemen te complex en te groot worden. Op dit moment kent Maastricht verschillende toegangen (sociale teams, integrale, gebiedsgerichte teams Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (IGT's), de servicepunten werk en bemiddeling en de knooppunten Jeugd, krachtenbundeling) waar ondersteuning gevraagd wordt. We stimuleren de

ontwikkeling van een netwerkorganisatie waarbij de verschillende toegangen tot ondersteuning zijn geïntegreerd zodat het voor onze burgers duidelijk is waar ze terecht kunnen met hun vraag. We organiseren de toegang anders en geven daarmee voor zover mogelijk uitvoering aan de in de pre-begroting vermelde bezuinigingsmaatregelen 6.3 (Anders organiseren 'voorkeur'/dienstverlening), 2.7 (Aanhalen poortwachtersfunctie bij WMO begeleiding) en 2.8 (Landelijke budgetten met bijbehorende rechten en plichten doorleiden naar aanbieders). Volgend uit de bezuinigingsmaatregelen 6.1 en 6.2 vervallen de middelen uit het sociaal investeringsfonds (SIF).

Stimuleren van gezondheid als positieve en preventieve leefstijl

Dit stimuleren we door aandacht te vragen en hebben voor positieve gezondheid in wijken via opdrachtverlening en subsidiëring van o.a. Jeugdgezondheidszorg en andere op preventie gerichte inzet door GGD (Vangnet OGGZ), Mondriaan (Verslavingspreventie, Wijkpsychiater, GGZ in de buurt, Inloopvoorzieningen personen met psychiatrische problematiek etc.).

Volgend uit de bezuinigingsmaatregelen 7.1 (Bijdrage corporaties aan Vangnet OGGZ), 7.2 (Afbouwen minst renderende activiteiten verslavingspreventie GGZ (Mondriaan)), 7.3 (Stoppen budget 'door de wijk gevraagde producten' en 'familiespreekuur' (preventie en participatie GGZ/ Mondriaan)), 7.4 (Samenvoegen inloopvoorzieningen GGZ (Mondriaan)), 7.5 (Verminderen inzet mental health) en 7.6 (Verminderen inzet en participatie GGZ/vangnet door verbinding van taken en inzet) vervalt 30% van de inzet van Vangnet alsmede 25% van de inzet van Mondriaan. Op basis van het amendement van de pre-begroting vervalt daarnaast nog 25% van de inzet van de FACTteams (Mondriaan).

In het kader van "Kansrijk van start "wordt door de Jeugdgezondheidszorg extra ingezet op risicokinder en o.a. door meer gesprekken en voorzorgtrajecten. Ten aanzien van de sociaal medische indicaties/kindgebonden subsidies worden afspraken gemaakt hoe dit meer passend ingezet kan worden als alternatieve vorm van ondersteuning passend bij 'gewoon' meedoen en ter voorkoming van jeugdhulp. Ook subsidiëren wij (deels) uitvoering van concrete meerjarige programma's zoals: jongeren op gezond gewicht programma (JOGG), het GIDS programma en psychosociale ondersteuning door het Algemeen Maatschappelijk Werk. Daarnaast nemen wij deel aan het gezamenlijk ontwikkelproject 'Blauwe zorg' dat erop gericht is om de zorginfrastructuur toekomstbestendig en in de nabijheid van de burger te organiseren. Vanaf 2021 krijgt de samenwerking met zorgverzekeraars meer aandacht.

Prestatie-indicatoren	Begroting	Begroting
	2020	2021
% nieuwe meldingen dat door toegang SZMH en sociale teams wordt doorverwezen naar de sociale basisinfrastructuur ¹	nulmeting	Nnb
Bron: (1) Gemeente Maastricht		

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoering geven aan de verdere vormgeving van een netwerkorganisatie voor ondersteuning en zorg in de buurten.
- Extra inzet op verslavingspreventie door deelname aan de pilot Gesloten Koffieshop Keten (in samenwerking met het Veiligheidshuis en Zorg en Veiligheid).

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid-Limburg

De GGD-ZL heeft een centrale rol in het bestrijden van de gezondheidsachterstand in Zuid-Limburg en dus ook in Maastricht. Daartoe is sinds 2020 het Programmabureau Trendbreuk in het leven geroepen en ondergebracht bij de GGD-ZL. In het kader van Trendbreuk worden diverse activiteiten ingezet gericht in samenwerking met gemeenten, provincie Limburg en de rijksoverheid.

De GGD-ZL voert verder ook de regie op het programma Gezond In de Stad (GIDS). Dit programma is bedoeld om de gezondheidsachterstanden in onze stad terug te dringen. De looptijd is tot en met 2021. Per 2021 zal met de inzet vanuit GIDS dichter worden aangesloten bij de inzet vanuit Trendbreuk om daarmee ook te voldoen aan de uitgangspunten van het regionaal gezondheidsbeleid 2020-2023.

Wat mag het kosten?

WIJKTEAMS (6.2)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	2.999	1.239	13.730	14.338	14.070	13.421	13.321
BATEN	0	0	2.698	2.704	2.704	2.704	2.704
SALDO	-2.999	-1.239	-11.033	-11.634	-11.366	-10.717	-10.617

Toelichting ontwikkeling lasten:

De toename van de lasten in de begroting 2020 ten opzichte van de jaarrekening 2019 komt voornamelijk doordat de kosten van uitvoering van bijvoorbeeld Jeugd en Wmo etc. in 2019 verantwoord waren onder de taakvelden 6.5 t/m 6.82. Conform BBV zijn deze kosten vanaf 2020 verantwoord onder 6.2. Voorgaande is een nadere duiding van hetgeen bij de algemene verklaring is weergegeven.

Toelichting ontwikkeling baten:

De dienstverlening ten behoeve van andere gemeenten betreffende de loketfunctie is verschoven van de inhoudelijke taakvelden naar taakveld 6.2. Voorgaande is een nadere duiding van hetgeen bij de algemene verklaring is weergegeven.

6.3 Inkomensregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen. Denk o.a. aan: inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet; adviezen in verband met de bijstandverlening; IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers); IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen); gemeentelijke armoedebeleid.

Wat willen we bereiken?

Bieden van bestaanszekerheid en het verzachten van de gevolgen van armoede. Een deel van onze inwoners heeft immers (blijvend) ondersteuning nodig, omdat er geen sprake (meer) is van het kunnen nemen van eigen regie. Onze dienstverlening is zo eenvoudig mogelijk en passend bij de vraag. We streven hierbij naar het verminderen van instroom in de bijstand, het bevorderen van uitstroom naar werk (zie ook taakveld 6.5) en het beperken van misbruik van de inkomensregelingen. We verwachten ook dat mensen zich houden aan de verplichtingen die het verkrijgen van inkomensondersteuning met zich meebrengt.

Doel is dat iedereen die inkomensondersteuning nodig heeft en aan de voorwaarden voldoet, deze ondersteuning kan krijgen. Specifiek ondersteunen we zo veel mogelijk kinderen die in armoede opgroeien, extra om mee te kunnen doen op school, bij de sportvereniging, of muziekschool. In toenemende mate willen we ook de oorzaken ervan aanpakken. De preventieve inzet maakt onderdeel uit van taakveld 6.1.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2021
Aantal huishoudens met een inkomen tot 110% wettelijk sociaal minimum ¹	7.976	7.902	X ²
% toe-/afname aantal Pw uitkeringen (incl. kleine regelingen)	- 4,7 ³	- 2,4 ³	+ 7 ⁴

1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een armoede-indicator te ontwikkelen.

Bron: minimascan Stimulansz.

2) Een ambitiecijfer voor deze indicator in 2021 ontbreekt, omdat de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus op dit moment niet duidelijk zijn. Landelijk inschatting is nog niet voorhanden.

3) Bron: gemeente Maastricht (SZMH)

4) Bron: ministerie SZW/CPB. Dit cijfer is een eerste voorzichtige inschatting o.b.v. landelijke cijfers, omdat de impact van de uitbraak van het coronavirus nog onvoldoende helder is. De komende maanden zal er naar verwachting meer zicht op komen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toewijzen en periodiek onderzoeken van de inkomensvoorziening aan bijstandsgerechtigden

We verstrekken een passende inkomensvoorziening aan mensen die daar recht op hebben en we handelen aanvragen voor levensonderhoud zo snel mogelijk binnen de wettelijke termijn af. Streven hierbij is het verminderen van instroom in de bijstand en bevordering van uitstroom. Dat doen we door enerzijds bij de toegang tot een bijstandsuitkering strikt toe te zien op rechtmatigheid (poortwachtersfunctie) en anderzijds door een adequate inzet van re-integratiemiddelen (zie taakveld 6.5). Verder wordt het niet of onvoldoende meewerken aan participatie/re-integratie door inwoners die een (tijdelijke) bijstandsuitkering ontvangen verder ingeperkt door consequent te handhaven. Ook wordt actief ingezet op het voorkomen en tegengaan van oneigenlijk gebruik en misbruik door middel van signalering, gericht fraudeonderzoek en strikte handhaving.

Verstrekken bijzondere bijstand en lokale minimaregelingen

We verstrekken tijdig, rechtmatig en doelmatig bijdragen in het kader van bijzondere bijstand en lokaal minimabeleid. Het amendement in het kader van de pre-begroting met betrekking tot het stoppen van het actieprogramma Liftjeleven wordt doorgevoerd. Net als de bezuinigingsmaatregelen uit de pre-begroting 5.3 (versoberen tegemoetkoming kosten aanvullende ziektekostenverzekering) en 5.4 (schrappen extra onderzoeken aanvalsplan armoede). Naar de bezuinigingsmaatregelen 5.2 (Generieke declaratieregelingen ombouwen naar maatwerk) en 5.6 (Bijzondere bijstand duurzame gebruiksgoederen o.b.v. tweede hands NIBUD) wordt nader onderzoek gedaan.

Extra aandacht voor kinderen in armoede

We subsidiëren extra materiele verstrekkingen via onder meer Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2021
% mensen waarvan wordt voorkomen, dat zij aanspraak moeten maken op een uitkering (Preventiequote Pw-instroom) ¹	44	55	40
Aantal unieke cliënten met toekenning bijzondere bijstand/declaratieregelingen ²			
- Eenmalig	5.617	5.387	5.700
- periodiek	2.457	2.413	2.500
Aantal keren dat kinderen geholpen zijn met materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank ³	2.208	2.655	2.700

Bron: (1) SZMH; (2) SZMH, monitor Sociaal Domein; (3) Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 3^e of 4^e kwartaal 2021 actualisatie verordeningen Participatiewet, indien noodzakelijk o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen mede i.r.t. landelijke evaluaties.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties.
- Vaststellen prestaties 2021 uit aanvalsplan armoede.
- Besluitvorming over voortgang pilot 50 gezinnen aanpak en Voorkoming betalingsachterstanden Vaste Lasten.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft onder meer de uitvoering van het inkomens- en minimabeleid. Het gaat dan enerzijds om het bieden van een vangnet onder voorwaarden, aan mensen die (tijdelijk) niet in een eigen inkomen kunnen voorzien. Anderzijds wordt getracht via de minimaregelingen de gevolgen van armoede te verzachten.

Wat mag het kosten?

INKOMENSREGELINGEN (6.3)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	74.313	75.590	70.886	74.094	74.068	74.331	74.331
BATEN	67.649	67.580	66.325	70.838	70.838	70.838	70.838
SALDO	-6.664	-8.010	-4.561	-3.256	-3.231	-3.494	-3.494

Toelichting ontwikkeling lasten:

Het verschil tussen de begroting 2020 en 2021 wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere lasten op onderdeel Buig-Participatiewet.

Toelichting ontwikkeling baten:

Het verschil tussen de begroting 2020 en 2021 wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere baten op onderdeel Buig-Participatiewet.

6.4 Begeleide participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van de (arbeids)participatie onder aangepaste omstandigheden of waarbij de doorstroom naar arbeid een langere route kent. Denk o.a. aan de sociale werkvoorziening en beschut werken.

Wat willen we bereiken?

Onze arbeidsgehandicapte inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden, bieden wij voldoende geschikte arbeidsplaatsen. De gemeente heeft hier immers een verantwoordelijkheid in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) alsook de Participatiewet. Economische onafhankelijkheid is ook voor deze doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt het primaire doel. Bij voorkeur door middel van werk bij reguliere werkgevers. Maar als dat (nog) niet mogelijk is, dan biedt de gemeente een zo regulier mogelijke, beschutte werkomgeving. Waar mensen dan werken naar vermogen en in staat gesteld worden om ervaring op te doen en zich verder te ontwikkelen.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2019	2021
Uitvoering en afbouw Wsw in arbeidsjaren ¹	798	739	638

1) Bron: MTB

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Zorgdragen voor uitvoering Wsw

Voor de uitvoering van de Wsw wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB opgesteld met afspraken over de resultaten en de bijbehorende middelen. Bij de invoering van de Participatiewet in 2015 is de Wsw evenwel afgesloten voor nieuwe instroom. Hierdoor is voor dit onderdeel van de dienstverlening van MTB sprake van afbouw, die voornamelijk via natuurlijk verloop plaats vindt. In financiële zin betekent dit een jaarlijks afnemende Wsw-rijksbijdrage en bijgevolg, vanwege deels gelijkblijvende kosten, een jaarlijks stijgende gemeentelijke bijdrage.

Faciliteren doorontwikkeling MTB

Teneinde de know-how van MTB met betrekking tot de doelgroep te behouden, is de organisatie gepositioneerd als leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet binnen de gemeentelijke uitvoeringsketen re-integratie. Ook wordt de samenwerking op het snijvlak van Wmo en Participatiewet steeds meer opgezocht, bijvoorbeeld met zorgpartijen. Dit komt ten goede aan een integrale dienstverlening aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2021 wordt conform bezuinigingsmaatregel 4.2 uit de pre-begroting het proces in gang gezet om de governance van MTB aan te passen. Uitdrukkelijk bezien in samenhang met de uitkomsten van de onderzoeksopdracht.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in tweede helft 2021 actualisatie verordeningen Wsw indien noodzakelijk o.b.v. aangekondigde wijzigingen Participatiewet en (indien aan de orde) vormgeving nieuwe Cao Onderkant Arbeidsmarkt.
- Vaststellen van de keuzes inzake de toekomst van MTB voortkomend uit de onderzoeksopdracht, voor zover deze keuzes behoren tot de bevoegdheid van de raad.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen actualisatie uitvoeringsbesluiten Wsw, indien noodzakelijk o.b.v. aangekondigde wijzigingen Participatiewet en (indien aan de orde) vormgeving nieuwe cao Onderkant Arbeidsmarkt.
- Vaststellen van de keuzes inzake de toekomst van MTB voortkomend uit de onderzoeksopdracht, voor zover deze keuzes behoren tot de bevoegdheid van het college. Dit houdt tevens in het adviseren van gemeenteraad en Algemene Vergadering van Aandeelhouders MTB omtrent de door deze gremia te maken keuzes.

Welke verbonden partij speelt een rol?

MTB

Als sociaal werkbedrijf in het kader van de Wsw biedt MTB van oudsher een werkplek aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Dit doet MTB voor drie gemeenten in Maastricht-Heuvelland: Maastricht, Eijsden-Margraten en Meerssen. In verband met de komst van de Participatiewet, is de opdracht aan MTB in 2015 verbreed. Op grond daarvan blijft MTB onder meer (zie ook taakveld 6.5) verantwoordelijk voor het behoud van werk voor de afnemende Wsw-populatie.

Wat mag het kosten?

BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	27.327	21.283	22.490	22.206	21.392	20.604	20.411
BATEN	613	11	11	12	12	12	12
SALDO	-26.714	-21.272	-22.479	-22.195	-21.381	-20.592	-20.399

Toelichting ontwikkeling lasten:

De afname van de begroting 2020 ten opzichte van de jaarrekening 2019 komt primair voort uit nadere duiding van de BBV-voorschriften omtrent taakvelden. Daarnaast nemen de uitgaven ingaande 2021 e.v. jaren af als gevolg van de circulaire van het Rijk.

6.5 Arbeidsparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte re-integratie- en participatievoorzieningen. Denk o.a. aan Work First, detacheringsbanen, proefplaatsing, participatieplaatsen, jobcoaching en werkplekaanpassing, sociale activering, scholing en ontwikkeling.

Wat willen we bereiken?

Onze inwoners zijn zo veel als mogelijk economisch zelfstandig. Mensen werken naar vermogen en dat doen zij bij voorkeur bij werkgevers in reguliere banen. Wanneer dat niet lukt en/of regulier werk nog niet tot de mogelijkheden behoort, werken mensen naar vermogen in andere vormen van werk (gesubsidieerd werk, werken met behoud van uitkering, tegenprestatie, beschut werk) of participeren zij. Dat doen ze in de wijken en kernen van de regio Maastricht-Heuvelland in het beheer van de openbare ruimte, bij maatschappelijke organisaties, bij verenigingen etc.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2021
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ¹	61,2	61,8	62,2 ²

1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de netto arbeidsparticipatie is in Maastricht. Deze indicator is tevens een BBV-indicator.

2) In 2019 is de arbeidsparticipatie met 0,6 toegenomen in vergelijking met 2018. Het is moeilijk inschatten of deze groei doorzet als gevolg van de uitbraak van het coronavirus. In 2021 ambiëren we in vergelijking met 2019 in ieder geval een lichte groei en schatten we de nettoparticipatie op 62,2.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Uitvoering ketensamenwerking re-integratie

Kern van de ketensamenwerking in de uitvoering re-integratie Participatiewet is de gezamenlijke verantwoordelijkheid en opdracht van de eigen uitvoeringsorganisaties Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH), Annex, MTB en Podium24. Op grond van de vastgestelde beleidslijn diagnose-plaatsing-ontwikkeling wordt ieders expertise ingezet ten gunste van het geheel. Zodoende kunnen betere resultaten worden bereikt: qua dienstverlening aan de inwoners, bestandsontwikkeling en beantwoording van de arbeidsmarktvrage. Die gezamenlijke opdracht is ook nadrukkelijk leidend voor de aansturing en besturing van het geheel én de afzonderlijke organisaties. Problemen en successen zijn van allen, waardoor de uitvoeringsketen afhankelijk is van al haar schakels en aldus genoodzaakt als eenheid te functioneren om de afgesproken resultaten te kunnen realiseren: gezamenlijk, gelijkwaardig en gemeenschappelijk.

Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt

Voor de burgers worden mogelijkheden op de arbeidsmarkt gecreëerd en benut door het ontwikkelen van projecten gericht op de speerpuntsectoren. We doen dit in Maastricht-Heuvelland, Zuid-Limburg en de Euregio, en vanuit de work first aanpak. We zetten de uitvoeringsorganisaties SZMH, Podium24, Annex en MTB gezamenlijk in om hieraan vorm en inhoud te geven.

Hierbij is de koppeling met andere beleidsvelden binnen het Sociaal Domein en Economie & Arbeidsmarkt van belang. Samenwerking op dit vlak, zowel op arbeidsmarktregionaal (ZLB) als (EU)regionaal niveau, leidt tot vergroting van loopbaanperspectieven. Daardoor profiteren de inwoners met een bijstandsuitkering optimaal van de actuele kansen op de arbeidsmarkt. Ook blijft talent behouden, wat bijdraagt aan de economische vitaliteit van Maastricht.

Ondersteuning naar werk of participatie

Teneinde die kansen te kunnen verzilveren is de ondersteuning voor inwoners vanaf dag 1 gericht op werk of, waar dat nog niet kan, op participatie. Vanuit een goede diagnose aan de voorkant, plaatsen we mensen die dat kunnen meteen in werk/participatie, zodat zij zich verder ontwikkelen. Daartoe wordt de komende periode ingezet op een verdere verbetering van de re-integratieaanpak door nog meer focus aan te brengen in (de organisatie van) de dienstverlening: waaronder verbetering van het poortproces, meer aandacht voor de re-integratietaken en de inzet van onze eigen uitvoeringpartners als first

suppliers. Zodat efficiënter en effectiever gewerkt kan worden. Uitgangspunt is een reëel arbeidsmarkt-perspectief dat is afgestemd op de mogelijkheden en individuele situatie van de burger enerzijds en de kansen op de arbeidsmarkt anderzijds. Hiertoe zetten we activiteiten en werkwijzen in als:

- sluitende aanpak en Work First
- werkgeversbenadering en toeleiding naar regulier werk
- gesubsidieerd werk: loonkostensubsidies (incl. noodzakelijke begeleiding en betaald uit het BUIG-budget, zie ook taakveld 6.3) en groeibanen
- werken met behoud van uitkering
- begeleiding via de Servicepunten Werk en Bemiddeling in een aantal wijken (zie ook 6.2)
- social return en maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo)
- doelgroepaanpak jeugdwerkloosheid, ouderenwerkloosheid en re-integratie statushouders

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2021
Aantal inwoners geplaatst in betaald werk ¹	391	320	350
Aandeel (%) volledige uitstroom uit Pw-uitkering naar betaald werk van totale volledige uitstroom uit uitkering ²	33	34	34
Aandeel (%) Pw-uitkeringsgerechtigden met inkomsten uit parttime werk ²	8	10	8

Bron: (1) Podium24; (2) SZMH

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in derde/vierde kwartaal 2021 actualisatie verordeningen Participatiewet indien noodzakelijk o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen mede i.r.t. landelijke evaluaties.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet indien noodzakelijk o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen mede i.r.t. landelijke evaluaties.
- Vaststellen uitvoeringsbesluit beschut werk nieuw o.b.v. landelijke evaluatie.
- Besluitvorming over voortgang optimalisatie uitvoering re-integratie Participatiewet inclusief de bezuinigingsmaatregel 4.1 (Meer focus in re-integratie) uit de pre-begroting.
- Inzetten op verbeteren re-integratie aanpak, met meer focus in dienstverlening, om zodoende een nog effectievere en efficiëntere dienstverlening te realiseren.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft onder meer de uitvoering van het re-integratiebeleid. Daartoe werkt SZMH nauw samen met de andere gemeentelijke uitvoeringpartners re-integratie: Podium24, Annex en MTB.

Podium24

Podium24 is voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten hét aanspreekpunt voor werkgevers en verantwoordelijk voor de plaatsing en bemiddeling van mensen in/naar werk. Waaronder ook de uitvoering van gesubsidieerde arbeid en projecten. Voor Zuid-Limburg is Podium24 de detachings-faciliteit voor werkgevers en ook heeft ze een uitzendlicentie. De organisatie werkt vraaggericht én aanbodgeschikt en stelt het aanbod van werkzoekenden steeds centraler. Zo werkt Podium24 met jobcarving/jobcreation en heeft ze arbeidsanalisten in dienst. Samen met werkgevers en de ketenpartners re-integratie (SZMH, Annex en MTB) ontwikkelt Podium24 doorlopende leerlijnen voor de ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Annex

Annex is het re-integratiebedrijf van en voor de zes gemeenten in Maastricht-Heuvelland. De dienstverlening bestaat uit verdiepende praktijkdiagnose, activeringsplekken (voor niet-willers) en ontwikkelactiviteiten (zoals sollicitatie- en taaltrainingen, empowerment, persoonlijke begeleiding, etc.). De inhoud en omvang van deze dienstverlening is in nauwe afstemming met de ketenpartners re-integratie (SZMH, Podium24 en MTB) ontwikkeld en wordt modulair aangeboden, afgestemd op de behoefte van de doelgroep en de kansen op de arbeidsmarkt.

MTB

Als sociaal werkbedrijf in het kader van de Wsw biedt MTB van oudsher een werkplek aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking (zie ook taakveld 6.4). In verband met de komst van de Participatiewet, is de opdracht aan MTB in 2015 verbreed. Op grond daarvan biedt de organisatie nu voor meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid zich voor te bereiden op een reguliere baan. Dit doet MTB vanuit haar leerwerkfunctie voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet van alle zes Maastricht-Heuvellandgemeenten en als één van de partners in de uitvoeringsketen re-integratie: SZMH, Podium24, Annex en MTB.

Wat mag het kosten?

ARBEDSPARTICIPATIE (6.5)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	10.354	10.818	5.608	5.108	4.521	4.628	4.423
BATEN	2.596	2.649	44	45	45	45	45
SALDO	-7.758	-8.169	-5.564	-5.063	-4.476	-4.583	-4.377

Toelichting ontwikkeling lasten:

De afname van de begroting 2020 ten opzichte van de jaarrekening 2019 betreft voornamelijk de verplaatsing van de kosten van uitvoering van dit taakveld naar taakveld 6.2 conform BBV. Voorgaande is een nadere duiding van hetgeen bij de algemene verklaring is weergegeven.

Toelichting ontwikkeling baten:

Zie toelichting onder lasten waarbij hier dan gaat over de bijdragen van andere gemeenten.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden. Denk o.a. aan: huisautomatisering (domotica); woningaanpassingen.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met voorzieningen op maat. We zorgen voor efficiënte en doelmatige ondersteuning die bijdraagt aan de ervaren kwaliteit van leven.

Effectindicator	Realisatie	Begroting
	2018	2021
% inwoners dat de Wmo-ondersteuning als passend ervaart ¹		
• Maastricht	81	81
• Landelijk gemiddeld	81	

1) Bron: Waarstaatjegemeente.nl (onderdeel Gemeentelijke monitor sociaal domein)

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

We geven uitvoering aan de in het najaar aan de raad voorgelegde gewijzigde verordening: "Wet maatschappelijke ondersteuning", waarin de door de raad vastgestelde bezuinigingen zijn doorgevoerd.

Toewijzen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Op basis van de verordening vinden toewijzingen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers plaats. De verordening is/wordt eind 2020 aangepast om de bezuinigingsmaatregel 9.6 uit de pre-begroting te incorporeren. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht. Het proces en de termijnen zoals deze in de Verordening maatschappelijke ondersteuning zijn vastgelegd, zijn daarbij leidend. Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen op eigen kracht, met hulp van personen uit het sociaal netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen. Wanneer hierin geen passende oplossing wordt gevonden, ondersteunen we burgers met maatwerk.

We onderzoeken periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning resultaat heeft en of deze nog steeds voldoet. De frequentie en wijze waarop dit onderzoek plaatsvindt, is afhankelijk van de individuele situatie (o.a. beoogde doelstelling).

Sturen op kwaliteit voorzieningen en dienstverlening

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de voorzieningen en de bijhorende dienstverlening. Daarbij is aandacht voor de samenhang tussen verschillende vormen van voorzieningen en ondersteuning, zowel binnen het gemeentelijk domein als daarbuiten. Dit draagt bij aan een merkbaar beter ervaren kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning en een positief effect op de zelfredzaamheid van onze Wmo-klanten. Conform maatregel 2.3 uit de pre-begroting is de pilot "vergoeding kosten gehandicaptenkaarten" gestopt.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen Dienstverleningsovereenkomsten zorgaanbieders en arrangementstarieven Wmo/Beschermd Wonen 2022.
- Uitvoering geven aan het abonnementstarief Wmo met toepassing van het landelijke normbedrag;
- Ontwikkelen van een uitvoeringskader voor de verstrekking van scootmobielen als algemene voorziening. Alsmede de implementatie van dit uitvoeringskader.

Wat mag het kosten?

MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	2.935	29.756	2.770	2.682	2.576	2.506	2.431
BATEN	0	5.217	298	298	298	298	298
SALDO	-2.935	-24.539	-2.472	-2.383	-2.277	-2.207	-2.132

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking. Denk o.a. aan: individuele begeleiding; huishoudelijke verzorging; respijtzorg ten behoeve van mantelzorgers; individueel vervoer; financiële tegemoetkoming voor personen met een fysieke beperking, een psychische of psychosociale beperking van daarmee verband houdende extra kosten; schuldhulpverlening; PGB WMO.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met dienstverlening op maat. Met schuldhulpverlening willen we ervoor

zorgen dat zo min mogelijk mensen in de schulden komen en dat ze, als ze toch schulden hebben, daar zo min mogelijk last (stress) van hebben.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

We geven uitvoering aan de in het najaar aan de raad voorgelegde gewijzigde verordening: “Wet maatschappelijke ondersteuning”, waarin de door de raad vastgestelde bezuinigingen zijn doorgevoerd.

Toewijzen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Op basis van de verordening vinden toewijzingen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers plaats. De verordening is/wordt eind 2020 aangepast om de bezuinigingsmaatregelen 2.1 (Afschaffen verlaging eigen bijdrage/abonnementstarief Wmo) en 2.2 (Afschaffen forfaitaire meerkostenregeling WMO (eerder voorstel was inkomensafhankelijkheid)) uit de pre-begroting te incorporeren. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht. Het proces en de termijnen zoals deze in de Verordening maatschappelijke ondersteuning zijn vastgelegd, zijn daarbij leidend. Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen op eigen kracht, met hulp van personen uit het sociaal netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen. Conform maatregel 2.4 (Vergroten aandeel PGB binnen de dienstverlening huishoudelijke hulp) uit de pre-begroting zal hierbij ook gestreefd worden om het aandeel PGB binnen de dienstverlening huishoudelijke hulp te verhogen. Wanneer hierin geen passende oplossing wordt gevonden, ondersteunen we burgers met maatwerk.

We onderzoeken periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning resultaat heeft en of deze nog steeds voldoet. De frequentie en wijze waarop dit onderzoek plaatsvindt, is afhankelijk van de individuele situatie (o.a. beoogde doelstelling).

Sturen op kwaliteit van de ondersteuning

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de ingezette ondersteuning door aanbieders. Daarbij is aandacht voor de samenhang tussen verschillende vormen van ondersteuning, zowel binnen het gemeentelijk domein en daarbuiten. Dit draagt bij aan een merkbaar beter ervaren kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning en een positief effect op de zelfredzaamheid van onze Wmo-klanten.

Passende ondersteuning en zorg in de vorm van een algemene voorziening

We willen passende ondersteuning en zorg in en om het huis o.a. door het algemeen vrij toegankelijk organiseren van verschillende maatwerkvoorzieningen zoals de groepsbegeleiding/dagbesteding en het eenvoudiger organiseren van de thuisondersteuning. Daarvoor geven we uitvoering aan de ontwikkelagenda “algemeen toegankelijke voorziening, begeleiding groep voor ouderen”.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Concretiseren en implementeren van nieuwe inkoopstrategie begeleiding en beschermd wonen met als doel nieuwe contracten per 1 januari 2022.
- Bevorderen integrale ouderenzorg aan de hand van de ontwikkelagenda algemeen toegankelijke voorziening begeleiding groep voor ouderen.
- Ontwikkelen van een uitvoeringskader waardoor meer mensen gebruik gaan maken van een PGB binnen de dienstverlening huishoudelijke hulp.
- Ontwikkelen en vaststellen van de aangescherpte indicatierichtlijn Hulp bij het Huishouden.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Omnibuzz

Sinds 11 mei 2016 werken 32 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor “Vervoer op Maat”. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

Kredietbank Limburg (KBL)

De Kredietbank Limburg biedt hulpverlening aan inwoners die door hun schulden in de problemen zijn of kunnen komen. Daartoe voert zij het minnelijk schuldhulpverleningstraject uit. Waar een minnelijk traject niet mogelijk blijkt, draagt ze zorg voor aanmelding voor doorverwijzing naar de rechtbank voor een WSNP traject (wet sanering natuurlijke personen). KBL biedt ook hulp aan mensen die niet in staat zijn zelf hun financiële zaken te behartigen, middels budgetbeheer of beschermingsbewind. Waar mogelijk verwijst de KBL door of werkt ze samen met (vrijwilligers)organisaties die mensen ondersteunen bij thuisadministratie.

Tenslotte voorziet de KBL op sociaal verantwoorde wijze in de behoefte aan krediet, door sociale kredietverlening. KBL is daarnaast een professionele bewindvoerder.

Wat mag het kosten?

MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	43.418	19.915	46.254	55.394	51.397	48.499	46.199
BATEN	5.632	2.896	4.351	4.500	4.500	4.500	4.500
SALDO	-37.786	-17.020	-41.903	-50.894	-46.897	-43.999	-41.699

Toelichting ontwikkeling lasten:

De wijziging van lasten ten opzichte van de jaarrekening 2019 ingaande 2020 e.v. jaren is het gevolg van een toename in de raming van huishoudelijke zorg in natura (ZIN), begeleiding (ZIN) en programmakosten en circulaires vanuit het Rijk.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt. Denk o.a. aan: begeleiding 18-, jeugd- en opvoedhulp; jeugd-GGZ; jeugdzorg aan verstandelijk beperkten; vervoer (18-); PGB Jeugd.

Wat willen we bereiken?

Jongeren die bij het opgroeien problemen ervaren, ontvangen tijdig goede en effectieve hulp waarbij de eigen kracht van de jongere en diens gezin en sociale omgeving zoveel als mogelijk wordt ingezet en versterkt. Door eerder passende hulp in te zetten, stimuleren we dat jongeren zoveel mogelijk thuis kunnen opgroeien.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2019, 2 ^e helft	2021
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar ¹	15,3	≤15,3

1) BBV indicator. Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 11-8-2020. Het meest recente peilmoment is weergegeven.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Organiseren en financieren maatwerkdienstverlening

Deze maatwerkdienstverlening omvat alle vormen van gespecialiseerde jeugdhulp die op indicatie en in de nabijheid van de jeugdige worden verleend. Deze ambulante vormen van jeugdhulp worden meestal als zorg in natura verstrekt, maar kan ook als persoonsgebonden budget worden verleend. Onder jeugdhulp vallen begeleiding en behandeling bij jeugd- en opvoedproblematiek, bij problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking en bij psychische aandoeningen en stoornissen. We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate, ambulante jeugdhulp aan onze jeugdigen. Dat doen we door inkoopafspraken of subsidiëring. We werken daarbij samen met onze regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel

gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

Investeren in verbetering van maatwerkdienstverlening

Om onze doelstelling te realiseren organiseren en financieren we niet alleen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg maar werken we sinds de decentralisatie van de Jeugdzorg naar gemeenten ook aan continue verbetering van de aanpak (inhoud, processen en bedrijfsvoering). Bijvoorbeeld de invoering van de praktijkondersteuners bij de huisartsen en de inrichting van de knooppunten jeugd in het onderwijs. Dat is een samenwerking van partijen die betrokken zijn bij leerlingen die ondersteuning behoeven.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualiseren inkoopafspraken voor 2022 onder de meerjarige dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) waaronder het waar mogelijk verminderen van het aantal aanbieders.
- Aanbesteden nieuwe, langjarige DVO voor het onderdeel gesloten en intensief klinische jeugdhulp (G-IKJ) voor de periode 2022 e.v.
- Bezuinigingsmaatregel 3.4 en 3.5 uit de pre-begroting door het voorbereiden en de implementatie van een nieuwe, regionale inkoopstrategie voor 2023 e.v. voor de overige vormen van jeugdhulp, waarbij kostenbeheersing een belangrijk uitgangspunt vormt. Daarbij zetten we sterker in op erkende bewezen interventies. Door middel van een bonus-/malusregeling gaan we aanbieders meer stimuleren om te sturen op kortere trajecten en verantwoorde afbouw waarbij passende jeugdhulp uitgangspunt blijft.
- Versterken van de bedrijfsvoering gericht op betere kostenbeheersing. Dit gebeurt door meer sturing op en monitoring van de toegang tot jeugdhulp (indicatiestelling en regievoering), door handhaving van bedrijfsvoeringsafspraken bij aanbieders (declaratieprotocol) en versterking van control en risicomangement binnen het sociaal domein (prognosemodel en sturingsinformatie).
- Bezuinigingsmaatregel 3.1 uit de pre-begroting door strikter toe te zien op de afstemming tussen subsidiëring en inkoop om overlap hiertussen uit te sluiten.
- Bezuinigingsmaatregel 3.6 uit de pre-begroting door de toegang tot dyslexiebehandeling meer met scholen vorm te geven en de expertise van professionals eerder op school in te zetten.
- Versterken regievoering in gezinnen met meervoudige, complexe problematiek.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht is centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp op basis van een lichte gemeenschappelijke regeling.

Wat mag het kosten?

MAATWERKDIENTVERLENING 18- (6.72)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	141.418	173.403	115.169	122.060	120.117	118.259	116.388
BATEN	121.882	133.065	97.971	98.037	98.037	98.037	98.037
SALDO	-19.536	-40.338	-17.198	-24.023	-22.081	-20.223	-18.352

Toelichting ontwikkeling lasten:

De grote afwijking ten opzichte van de rekening betreft met name de verschuiving van de lasten van dit taakveld naar taakveld 6.82. Voorgaande is een nadere duiding van hetgeen bij de algemene verklaring is weergegeven.

Toelichting ontwikkeling baten:

Zie toelichting onder lasten.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven. Denk o.a. aan: vrouwenopvang, aanpak huiselijk geweld (Veilig thuis); beschermd wonen voor personen met psychische of psychosociale problemen; inloopfunctie GGZ; maatschappelijke opvang voor cliënten met een meervoudige problematiek, waaronder verslaving; WMO maatwerkdienstverlening en - maatwerkvoorzieningen bij opvang; zorg die wordt verleend in het kader van de Wet verplichte GGZ en de Wet zorg en dwang.

Wat willen we bereiken?

We bieden een veilige en beschermende omgeving en begeleiding naar nieuwe perspectieven aan inwoners in zeer kwetsbare posities die niet (geheel) zelfstandig kunnen wonen en de regie over hun leven niet (voldoende) kunnen voeren. Om dit mogelijk te maken moet er een verschuiving komen naar meer ambulante hulpverlening in de eigen omgeving van de burger, meer solidariteit tussen de samenwerkende gemeenten, ontschotting tussen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Zoals ook beschreven bij taakveld 6.1 wordt de individuele en collectieve kracht in buurten zoveel mogelijk benut en is er maatschappelijke betrokkenheid zowel van inwoners, van maatschappelijke instellingen als ook bedrijven.

Effectindicatoren	begroting	begroting
	2020	2021
aantal dak- en thuisloze jongeren ¹	nulmeting	nmb
(1) Bron: gemeente Maastricht		

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Zorgen voor voldoende en passende opvang en woonvormen

Hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de passende opvang en woonvormen waarbij we partijen de kans bieden daaraan invulling te geven middels verschillende financieringsbronnen. We stimuleren de markt om flexibeler en dicht bij huis, kleinschalige en woonvormen-op-maat in te zetten. Hiermee vormen we het hele palet van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen om richting kleine kwalitatief hoogwaardige locaties over de hele stad en regio.

Zorgen voor passende ondersteuning.

Dit willen we bereiken door zorg in en om de opvang en de diverse woonvormen te organiseren, gebruik makend van de kennis en kunde binnen de doelgroep zelf. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan individuele begeleiding op diverse levensgebieden. Ook hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor passende ondersteuning.

Zorgen voor uitstroom naar zo zelfstandig wonen en leven.

Dit doen we o.a via het onderdeel 'housing' binnen het programma Wonen en Zorg (onderdeel wonen en wijken Maastricht). De gemeente en de woningcorporaties in Maastricht maken jaarlijks prestatieafspraken over de uitvoering van het woonbeleid (zie ook programma 8). In het kader van de 'Huisvesting bijzondere doelgroepen' zijn afspraken gemaakt met betrekking tot een pilot inzake het faciliteren en bevorderen van de uitstroom uit de MO/GGZ (Housing Maastricht). De gemeente en partijen in de samenwerkingsovereenkomst subsidiëren gezamenlijk de uitvoering van de pilot.

We werken ook via het programma "kwartiermaken" (Mondriaan) aan de integratie binnen de eigen leefomgeving.

Prestatie-indicatoren	Begroting	Begroting
	2020	2021
aantal burgers dat na bemiddeling door Loket Housing meer zelfstandig kan wonen en leven ¹	80	90

(1) Loket Housing is het centrale toegangslot in Zuid-Limburg voor burgers vanaf 18 jaar met een bestaande of urgente huisvestingsvraag in combinatie met een begeleidingsvraag en/of begeleidingsbehoefte. Het loket bemiddelt naar een voor de burger passende huurwoning en woonomgeving of bemiddelt bij ernstige woonoverlast om uithuiszetting te voorkomen.

Pilot Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren.

De gemeente Maastricht neemt deel aan de pilot 100% ambitie van het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019 – 2021. Het kabinet wil dak- en thuislozenproblematiek onder jongeren zo snel mogelijk met 100% terugdringen. Alleen meer maatwerk, of betere samenwerking tussen ketenpartners zal niet voldoende zijn om deze jongeren verder te helpen. Er moeten structurele doorbraken komen op het gebied van wonen, zorg, inkomen en schulden, om deze jongeren weer kansen te bieden. Daarom heeft het Ministerie van VWS het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) gevraagd om een actieonderzoek vorm te geven waarin we leren wat structureel moet veranderen om de 100% ambitie mogelijk te maken. Tijdens de pilot wordt onder begeleiding van het IPW bij 14 gemeenten 70(5 per stad) jongeren dak- en thuisloze jongeren geholpen. Ook wordt door IPW leeromgeving georganiseerd waarin de steden onderzoeken hoe op basis van de casuïstiek tot structurele oplossingen per stad, en voor Nederland gekomen kan worden. De coördinatoren van de deelnemende steden zullen deelnemen aan de Topklas Jongeren. Daarnaast zal het IPW onderzoek doen op basis van de casuïstiek en de lessen in de Topklas om zo te komen tot een set basisnormen waarlangs de 100% ambitie vorm krijgt.

Veilig Thuis

We willen bereiken dat iedereen een thuis heeft en zich daar ook veilig voelt in een leefbare omgeving. Daarvoor stimuleren en faciliteren we de uitvoering van Veilig Thuis.

Maatschappelijke Opvang en Beschermd Thuis

De doelgroep van de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Thuis is in de afgelopen jaren flink gewijzigd. De huidige opvang en woonmogelijkheden hebben zich daarin niet mee ontwikkeld. Om te komen tot meer differentiatie en daarmee beter maatwerk moeten er nieuwe passende opvang en woonmogelijkheden ontwikkeld worden.

Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen zijn regiotaken voor de regio Maastricht-Heuvelland-Westelijke Mijnstreek. Voor Beschermd Wonen splitst de Westelijke Mijnstreek zich vanaf 2022 af en wordt een aparte regio. Met de gemeenten van Maastricht-Heuvelland worden nadere samenwerkingsafspraken gemaakt voor de duur van 5 jaren.

Prestatie-indicatoren	Begroting	
	2020	2021
Mate van diversiteit in plekken maatschappelijke opvang passend bij de doelgroep ¹	nulmeting	Nnb
Mate van diversiteit in plekken beschermd thuis passend bij de doelgroep ¹	nulmeting	nnb

1) Bron: gemeente Maastricht

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste/tweede kwartaal 2021 visie en financiële vertaling visie ondersteuning en huisvesting kwetsbare burgers.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen convenant gemeente en woningcorporaties inzake wonen en zorg voor ouderen
- Vaststellen nieuwe inkoopstrategie BW per 2022 en meerjarige contractering.
- Uitvoering geven aan het project “kleinschalige locaties voor daklozen in de stad” gericht op het vinden en begeleiden van alternatieve, kleinschalige locaties voor daklozen in de stad
- Uitvoering geven aan het project “Crisisopvang” met uitbreiding naar de doelgroep dakloze jongeren.

Wat mag het kosten?

GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	40.936	43.025	42.862	28.519	28.229	28.069	27.832
BATEN	3.028	2.463	2.321	2.449	2.449	2.449	2.449
SALDO	-37.908	-40.562	-40.540	-26.070	-25.780	-25.620	-25.383

Toelichting ontwikkeling lasten:

De afname van de lasten vanaf 2021 betreft voornamelijk de verlaging van de lasten van Wmo-beschermd wonen als gevolg van overdracht van deze taken naar andere gemeenten en het verwerken van een stelpost.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerk dienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven. Denk o.a. aan: kinderbeschermingsmaatregelen, aanpak kindermishandeling; jeugdreclassering; opvang (18-); vrouwenopvang/huiselijk geweld (Veilig Thuis) (18-); beschermd wonen (18-); programma's rond verslaving (18-).

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat steeds minder jeugdigen in Maastricht zijn aangewezen op (gedwongen) hulpverlening, omdat de zelfredzaamheid van jeugdigen en de opvoedingskracht van gezinnen zijn versterkt. Waar tijdelijk deze hulp toch nog noodzakelijk is, duurt die niet langer dan nodig is en draagt de hulp bij aan het versterken van de zelfredzaamheid. Daartoe is de gedwongen hulpverlening een schakel in het hele stelsel van jeugdhulp en is er sprake van een doorgaande lijn zowel bij het opschalen naar de gedwongen hulpverlening als bij het afschalen na afloop van de maatregel.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2 ^e helft 2019	2021
% jongeren 12 tot 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel ¹	0,2	< 0,2
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ¹	1,8	< 1,8

1) BBV indicator; bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 11-8-2020. Het meest recente peilmoment is weergegeven.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Organiseren en financieren geëscaleerde zorg

Geëscaleerde zorg omvat maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Hieronder valt gedwongen hulpverlening waarbij een voogd toezicht houdt in een gezin of de voogdij van ouder(s) tijdelijk wordt overgenomen. Ook de inzet van Veilig Thuis bij meldingen van (vermoeden van) kindermishandeling en de inzet van hulp bij crisis valt hieronder. Daarnaast alle vormen van jeugdhulp waarbij de jongere niet thuis verblijft, maar in een vorm van verblijf zoals pleegzorg, gezinshuis of een gespecialiseerde instelling.

We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate jeugdhulp in een verblijfsvorm voor jeugdigen die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen. Daarbij streven we naar een verblijfsvorm die zoveel mogelijk op een gezin lijkt, dus pleegzorg of een gezinshuis.

Voor het verlenen van hulp in het gedwongen kader – als ouders niet meewerken – maken we subsidieafspraken met gecertificeerde instellingen voor het verlenen van jeugdbescherming en jeugdreclassering. We kopen crisishulp in voor jeugdigen die in een acuut onveilige situatie verkeren. We werken nauw samen met onze regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

Sinds 2015 is Veilig Thuis, het advies en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, van start gegaan. De verwachting is dat het aantal meldingen n.a.v. de aanscherping van de meldcode en de aandacht door landelijke campagnes zal blijven stijgen.

Effectindicator	Realisatie		Begroting
	2018	2019	2021
Aantal jongeren in een pleeggezin of gezinshuis	196	223	> 223
Aantal jongeren in een verblijfsgroep	159	155	< 140

1) Bron: Zorgned

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualiseren inkoopafspraken voor 2022 onder de meerjarige dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) waaronder het waar mogelijk verminderen van het aantal aanbieders.
- Aanbesteden nieuwe, langjarige DVO voor het onderdeel gesloten en intensief klinische jeugdhulp (G-IKJ) voor de periode 2022 e.v.
- Voorbereiden en implementatie van een nieuwe, regionale inkoopstrategie voor 2023 e.v. voor de overige vormen van jeugdhulp waarbij kostenbeheersing een belangrijk uitgangspunt vormt.
- Uitvoering geven aan een versterkte bedrijfsvoering gericht op betere kostenbeheersing. Dit gebeurt door meer sturing op en monitoring van de toegang tot jeugdhulp (indicatiestelling en regievoering), door handhaving van bedrijfsvoeringsafspraken bij aanbieders (declaratieprotocol) en versterking van control en risicomanagement binnen het sociaal domein (prognosemodel en sturingsinformatie)
- Uitvoering geven aan een versterkte regievoering in gezinnen met meervoudige, complexe problematiek. Hiermee wordt het aantal verschillende hulpverleners in deze gezinnen verminderd en is naar verwachting minder geïndiceerde jeugdhulp nodig.
- Uitvoering geven aan het transformatieplan bij en nauwere samenwerking met gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming/jeugdreclassering. Hiermee kan naar verwachting de in te zetten jeugdhulp bij jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel verminderd worden.
- Stimuleren pleegzorg en uitbreiding gezinshuizen om daarmee verblijf van jongeren in een instelling terug te dringen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht is centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp op basis van een lichte gemeenschappelijke regeling.

Wat mag het kosten?

GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	17.596	0	51.246	50.760	50.689	50.618	50.618
BATEN	0	0	33.268	33.268	33.268	33.268	33.268
SALDO	-17.596	0	-17.979	-17.492	-17.421	-17.350	-17.350

Toelichting ontwikkeling lasten:

De grote afwijking ten opzichte van de rekening betreft met name de verschuiving van de lasten van dit taakveld van taakveld 6.72. Voorgaande is een nadere duiding van hetgeen bij de algemene verklaring is weergegeven.

Toelichting ontwikkeling baten:

Zie toelichting onder lasten.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 6 SOCIAAL DOEIN							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	11.466	13.253	18.608	15.924	14.274	13.692	13.692
WUKTEAMS (6.2)	2.999	1.239	13.730	14.338	14.070	13.421	13.321
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	74.313	75.590	70.886	74.094	74.068	74.331	74.331
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	27.327	21.283	22.490	22.206	21.392	20.604	20.411
ARBEDSPARTICIPATIE (6.5)	10.354	10.818	5.608	5.108	4.521	4.628	4.423
MAATWERKV OORZIENINGEN (WMO) (6.6)	2.935	29.756	2.770	2.682	2.576	2.506	2.431
MAATWERKDIENTSV ERL ENING 18+ (6.71)	43.418	19.915	46.254	55.394	51.397	48.499	46.199
MAATWERKDIENTSV ERL ENING 18- (6.72)	141.418	173.403	115.169	122.060	120.117	118.259	116.388
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	40.936	43.025	42.862	28.519	28.229	28.069	27.832
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	17.596	0	51.246	50.760	50.689	50.618	50.618
TOTAAL LASTEN	372.762	388.282	389.624	391.084	381.334	374.627	369.646
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	222	639	85	287	87	87	87
WUKTEAMS (6.2)	0	0	2.698	2.704	2.704	2.704	2.704
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	67.649	67.580	66.325	70.838	70.838	70.838	70.838
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	613	11	11	12	12	12	12
ARBEDSPARTICIPATIE (6.5)	2.596	2.649	44	45	45	45	45
MAATWERKV OORZIENINGEN (WMO) (6.6)	0	5.217	298	298	298	298	298
MAATWERKDIENTSV ERL ENING 18+ (6.71)	5.632	2.896	4.351	4.500	4.500	4.500	4.500
MAATWERKDIENTSV ERL ENING 18- (6.72)	121.882	133.065	97.971	98.037	98.037	98.037	98.037
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	3.028	2.463	2.321	2.449	2.449	2.449	2.449
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	0	33.268	33.268	33.268	33.268	33.268
TOTAAL BATEN	201.622	214.520	207.372	212.437	212.237	212.237	212.237
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	-11.244	-12.614	-18.523	-15.637	-14.186	-13.605	-13.605
WUKTEAMS (6.2)	-2.999	-1.239	-11.033	-11.634	-11.366	-10.717	-10.617
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	-6.664	-8.010	-4.561	-3.256	-3.231	-3.494	-3.494
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	-26.714	-21.272	-22.479	-22.195	-21.381	-20.592	-20.399
ARBEDSPARTICIPATIE (6.5)	-7.758	-8.169	-5.564	-5.063	-4.476	-4.583	-4.377
MAATWERKV OORZIENINGEN (WMO) (6.6)	-2.935	-24.539	-2.472	-2.383	-2.277	-2.207	-2.132
MAATWERKDIENTSV ERL ENING 18+ (6.71)	-37.786	-17.020	-41.903	-50.894	-46.897	-43.999	-41.699
MAATWERKDIENTSV ERL ENING 18- (6.72)	-19.536	-40.338	-17.198	-24.023	-22.081	-20.223	-18.352
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	-37.908	-40.562	-40.540	-26.070	-25.780	-25.620	-25.383
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	-17.596	0	-17.979	-17.492	-17.421	-17.350	-17.350
TOTAAL SALDO	-171.140	-173.762	-182.252	-178.647	-169.097	-162.391	-157.409

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Stopzetten subsidie aan El Rama i.r.t. Mondiaal centrum	10	10	10	10
Niet benutte SIF-gelden laten vrijvallen	165			
Schrappen werkbudgetten adviesraden anders dan Integrale Adviescommissie Sociaal Domein	44	71	110	110
Afbouwen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten	150	150	150	150
Stoppen met Sociaal Investeringsfonds na de huidige coalitieakkoord	-	-	200	200
Herijken vrijwilligersbeleid	70	100	120	120
Versoberen vrijwilligersdag	20	20	20	20
Verminderen budget Informatie en advies bij Trajekt	188	300	375	375
Anders organiseren mantelzorgcompliment	350	350	350	350
Stoppen met matchfunding	12	25	25	25
Afbouwen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten I5		90	150	150
Stoppen met subsidie evenementen jongeren	140	140	140	140
Anders organiseren "voordeur"/dienstverlening	500	1.000	1.500	2.000
Schrappen extra onderzoeken aanvalsplan armoede	25	25		
Schrappen professionele coördinatie schuld en budgetbuddy's Trajekt	30	45	60	60
Stoppen met actieprogramma Liftjeleven	18	35	35	35
BUIG	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
> dekking aanvulling macrobudget en coronacompensatie	2.500	2.500	2.500	2.500
Prognose armoede	-512	-512	-512	-512
Aanpassing governance MTB	75	150	150	150
MTB	-500	-500	-500	-500
Meer focus in re-integratie		750	1.000	1.210
Scotmobielen inregelen als algemene voorziening	75	165	225	300
Afschaffen verlaging eigen bijdrage WMO	238	238	238	238
Inkomensafhankelijk maken van de forfaitaire meerkostenregeling WMO	200	200	200	200
Pilot "vergoeding kosten gehandicaptenkaarten" onderbrengen bij bijzondere bijstand	23	23	23	23
Aantrekkelijker maken PGB-hbh	150	350	550	750
Tarievenkorting begeleiding WMO	1.250	1.000	1.000	1.000
Verminderen inzet inloopvoorziening GGZ (mondriaan)		25	50	75
Prognose Jeugd	-5.100	-5.100	-5.100	-5.100
Budgetplafonds jeugd		1.700	3.400	5.100
Afschaffen forfaitaire meerkostenregeling Wmo B2	600	600	600	600
Aanscherpen indicatierichtlijn HbH B4	200	500	500	500
Aanscherpen indicatiestelling vervoer op maat B6	50	150	150	150
Stoppen met mantelzorgondersteuning	150	150	150	150
Verbeteren afstemming subsidiëring en inkoop	200	200	200	200
Aleen erkende bewezen interventies inzetten als geïndiceerde begeleiding Jeugd	293	293	293	293
Toegang tot dyslexiebehandeling in nauwere samenwerking met scholen vormgeven door professionals eerder te betrekken	25	25	25	25
Afschaffen specifiek innovatiebudget Jeugd	145	145	145	145
50 Gezinnen aanpak incorporeren in reguliere werkwijze		100	200	300
Soc. Med. Indicatie/kindgebonden subsidies	-219	-219	-219	-219
Prognose Wmo	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Budgetplafonds Wmo		1.500	3.000	4.700
Bonus/malussysteem inbouwen in DVO's om aanbieders te stimuleren uitstroom te bevorderen	100	100	100	100
Verminderen vangnet OGGZ	-	95	95	95
Verminderen verslavingspreventie GGZ (mondriaan)	-	30	30	30
Verminderen preventie en participatie GGZ (Mondriaan)	-	130	130	130
Beperken inhuur fact / KPMG rapport	42	42	42	42
Meer maatwerkoplossingen en regie inzetten in gezinnen met complexe problematiek	331	331	331	331
Door stimulering pleegzorg en uitbreiden aantal gezinshuizen terugdringen van inzet klinisch verblijf	72	143	214	214
Transformatieplan GI's waardoor minder jeugdhulp wordt ingezet	130	130	130	130
Afschaffen tegemoetkoming kosten aanvullende ziektekostenverzekering	99	99	99	99

Uit het budgettair kader van de begroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Kloppend hart I10	0	200	200	200
Indicatiestelling Omnibuzz	12	15	120	220
Indicatiestelling gebruikelijke hulp B10	-1.465	110	1.080	1185
Buig lasten	-600	-900	-1.200	-1.200
Buig inkomsten	1.900	1.900	1.900	1.900
Nachtopvang Singel 9 / Overmaze	100	100	100	100
No credit game over		100	100	100
Sociale teams		300	300	300
Verslechtering prognose jeugd/Wmo	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500

Beleidsmatige context

- Hoofdpijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
  - Doelstellingen (beknopt)*
  - C1 *Klimaatneutrale organisatie*
  - C2 *Brede duurzaamheidsagenda*
  - C3 *Woningen van het gas*
  - C4 *Milieuzone*
  - C5 *Emissieloze stadsdistributie*
  - C6 *Optimalisatie afvalinzameling*
  - C7 *Aanpassing parkeergarages tbv E-auto's*
  - C8 *Uitvoeringsprogramma MEA*
  - C9 *Zonneweides*
  - C10 *Zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed*
  - C11 *Laadpalen*
  - C12 *Eigen oplaadpunten*
  - C13 *Hanteerbare woonlasten door verduurzaming*
  - C16 *Duurzaamheidsdoelstellingen aankoopbeleid*
  - C17 *Nationaal groene energie*
  - C20 *Terugdringen restafval*
  - C22 *0-emissie gemeentelijk wagenpark*
- Omgevingsvisie Maastricht – Koester de balans [vast te stellen in oktober 2020]
- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022. (raad 12 december 2017)
- Afvalbeleidsplan 2016 – 2020 (raad, 5 april 2016)
- Afvalloos Maastricht in 2030 (raad, 29 januari 2019)
- Klimaatbegroting 2018-2022 (raad, 13 november 2018)
- Beleidsvisie Externe Veiligheid (raad, 29 mei 2012)
- Hogere grenswaardenbeleid (raad, 27 september 2011)
- Locatiebeleid lucht (raad, 16 september 2008)
- Zonebeheerplan Beatrixhaven (raad, 21 april 2015, bijlage bp Beatrixhaven)
- Zonebeheerplan Bosscherveld (raad, 18 juni 2013, bijlage bp Bosscherveld noord)
- Begraafplaats, bedrijfsplan (raad, 27 februari 2018)

7.1 Volksgezondheid**Toelichting taakveld**

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. Denk o.a. aan: het monitoren van de gezondheidssituatie; uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren; uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid; bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties; het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders; het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen; het bevorderen van medisch milieukundige zorg; het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen; Centra voor Jeugd en Gezin; ambulance en ziekenvervoer.

Wat willen we bereiken?

Bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Effectindicatoren ^{1,2}	realisatie	Begroting
	2020	2021
% Maastrichtenaren dat eigen gezondheid beoordeelt als (zeer) goed	77	77
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid het dagelijks functioneren in thuissituatie (heel) veel belemmert ³	5	5
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid deelname aan het maatschappelijk leven (heel) veel belemmert ⁴	5	5

1) De effectindicatoren met betrekking tot positieve gezondheid zijn opgenomen in taakveld 6.1.

2) Bron: Stadspeiling (nulmeting in 2020)

- 3) Uitvoeren van dagelijkse taken zoals voor jezelf zorgen, het huishouden doen, om kunnen gaan met geld.
- 4) Sociale contacten, bewegingsvrijheid, iets voor een ander kunnen doen, vrijetijdsbesteding, werken.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Wet publieke gezondheid

De gemeente Maastricht heeft de uitvoering van taken volgens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de GGD Zuid-Limburg: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering, psychosociale hulp bij ongevallen en rampen.

Preventieprogramma's

Voor de uitvoering van de preventieprogramma's JOGG en GIDS verwijzen we naar taakveld 6.2.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in tweede kwartaal 2021 zienswijze op jaarstukken 2020 GGD Zuid-Limburg.
- Vaststellen in tweede kwartaal 2021 zienswijze op begroting 2022 GGD Zuid-Limburg.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid-Limburg

De gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg voert de wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid uit voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Daarnaast is de GGD Zuid-Limburg opdrachtnemer voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), Veilig Thuis en voor de Acute Zorg (ambulancezorg: meldkamer en rijdende dienst) in opdracht van de ziektekostenverzekeraars en de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio).

Wat mag het kosten?

VOLKSGEZONDHEID (7.1)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	7.711	7.762	7.753	7.908	7.491	7.491	7.491
BATEN	1.309	1.133	1.159	1.195	1.195	1.195	1.195
SALDO	-6.402	-6.629	-6.595	-6.714	-6.296	-6.296	-6.296

7.2 Riolering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding. Denk o.a. aan: opvang en verwerking van afval- en hemelwater; inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater; voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater; rioolwaterzuivering; bestrijding verontreiniging oppervlaktewater.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een gezonde, veilige en water & klimaat robuuste(re) stad. Bij de inrichting van de openbare ruimte hanteren we richtlijnen voor de aanleg van regenwaterberging om wateroverlast of verstoring van oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen te beperken. Wat betreft het overstromingsgevaar van de Maas voldoen we momenteel aan de door het rijk gestelde veiligheidsnormen maar zijn we ook bewust van het veranderende klimaat en werken toe naar een stad die een bescherming geniet op basis van de nieuwe normeringen. Een optimale riolering voert al het afvalwater af naar de rioolwaterzuivering en beperkt, op een doelmatige wijze, wateroverlast en/of verstoring van de oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen uit het rioolstelsel.

De oppervlaktewaterkwaliteit is goed en voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn Water en past bij de (gebruiks)functie van het betreffende oppervlaktewater en de omgeving daarvan.

Effectindicatoren

Begroting

Begroting

	2020	2021
% Maastrichtenaren dat in eigen buurt vaak last heeft van teveel regenwater op straat ¹	4	4
1) Bron: Stadspeiling. Nulmeting in 2020.		

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Vanuit de omgevingsvisie en het Gemeentelijk rioleringsplan ligt er een ambitie om wijken met weinig openbaar groen te transformeren tot gebieden met meer bomen en oppervlaktewater dit biedt tevens de kans om de stad klimaatbestendiger in te richten. Dit niet alleen ten behoeve van voorkomen van wateroverlast maar ook voor het tegengaan van hittestress. Zwaardere buien zullen namelijk leiden tot heviger en vaker voorkomende wateroverlast. Het is niet duurzaam en financieel onhaalbaar om die extra regen alleen met grotere rioolbuizen af te voeren. Aan de oppervlakte verzamelen, opvangen, afvoeren en infiltreren heeft meerdere voordelen.

Rioolbeheer

We houden de basisvoorzieningen op een doelmatige wijze in stand. Daarvoor worden rioleringen periodiek geïnspecteerd en indien nodig via de reliningsmethode (een herstelmethod van buitenaf) hersteld. In sommige gevallen, met name bij huisaansluitingen, is relining niet altijd mogelijk. In die gevallen zal daarvoor het gereserveerde reliningsbudget vanuit het gemeentelijk rioleringsplan worden aangewend. Verder werken we intergemeentelijk samen op basis van het gemeentelijk rioleringsplan en het regionaal waterplan. Om lozingen uit het rioolstelsel op oppervlaktewater te voorkomen, koppelen we verharding af en leiden regenwater naar waterbergingslocaties. Bestaande waterstructuren worden daarvoor gebruikt en verder verbeterd; indien nodig worden nieuwe aangelegd.

Preventie van wateroverlast

We treffen maatregelen die de kans op wateroverlast verkleinen. Bij gemeentelijke projecten wordt standaard getoetst op de water- en rioleringseffecten, waar mogelijk wordt de integraliteit opgezocht. Ook burgers en bedrijven zijn via een watercampagne en stimuleringsregeling- actief betrokken bij het voorkomen van wateroverlast. In dit kader zijn gratis regentonnen verstrekt aan de inwoners binnen Maastricht.

Hoogwaterveiligheid

Naast de regionale wateropgave heeft Maastricht ook een (inter)nationale opgave, dit heeft betrekking op de Maas. In samenspraak met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg worden de kansrijke oplossingen onderzocht, dit om Eijsden-Margraten en Maastricht te beschermen tegen overstromingen bij mogelijk hogere afvoeren in de Maas. Voor de diverse oplossingen zijn grote investeringen benodigd om richting 2050 de noodzakelijke bescherming te hebben gerealiseerd. Grote bijdragen zijn daarbij benodigd van de medeoverheden: Rijk, Provincie en Waterschap. Binnen het MIRT overleg met het Rijk en de Provincie vindt hierover continue afstemming plaats. Het streven is om samen met de eerder genoemde partijen een regionale verkenning uit te voeren.

Wat zijn onze aandachtspunten voor 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Regionale verkenning met betrekking tot de hoogwaterveiligheid.
- In samenspraak met de regio Maas- en Mergelland actief aan de slag met de klimaatopgave met als uiteindelijk doel een gezamenlijke uitvoeringsagenda.
- Evaluatie stimuleringsregeling afkoppeling verhard oppervlak/regentonnen

Wat mag het kosten?

RIOLERING (7.2)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	9.642	10.445	9.653	10.627	10.727	10.755	10.746
BATEN	15.564	15.888	15.426	16.472	16.572	16.600	16.591
SALDO	5.922	5.444	5.772	5.845	5.845	5.845	5.845

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in 2021 betreft primair de hogere kapitaallasten als gevolg van investeringen 2020. Daarnaast is er een verhoging van het budget nieuw beleid gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2021-2024).

Toelichting ontwikkeling baten:

Als gevolg van de sluitende financiering* van taakveld 7.2. Riolering is de mutatie van de baten gelijk aan de mutatie lasten. Dit middels de voorziening productiemiddelen riolen.

*saldo baten en lasten betreft compensabele btw, toerekening kwijtschelding en overhead. E.e.a. ook toegelicht in lokale lasten paragraaf.

7.3 Afval en Schoon

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval en de reiniging van de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

Afval zien we als een verzameling waardevolle grondstoffen die we steeds opnieuw gebruiken. Restafval dat wordt verbrand, is ongewenst. Streven is dat de hoeveelheid restafval per inwoner daalt van 114 kg in 2014 naar 0 kg in 2030 (Maastricht Afvalloos). Verder wil Maastricht een schone stad zijn. Het doel is om te komen tot een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt. De basistaak het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels (zie ook taakveld 2.1).

Effectindicatoren ¹	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2021	Begroting 2030
Aantal kg (fijn en grof) restafval per inwoner	107	99	80	0
Plaats Maastricht in afvalbenchmark (gemeenteklasse B) wat betreft percentage afvalscheiding	3	3	≤ 3	≤ 3

1) Bron: Landelijke benchmark huishoudelijk afval. Maastricht valt in gemeenteklasse B, 35%-49% hoogbouw. De meetgegevens over 2019 komen eind 2020 beschikbaar.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Gescheiden inzamelen van afgedankte grondstoffen voor hergebruik

We hebben diverse voorzieningen voor het inzamelen van herbruikbare grondstoffen zoals de huis-aan-huis-inzameling van gft-afval, papier en textiel, de milieuperrons en de milieuparken. Huishoudelijk restafval ontmoedigen we door de 'betaalde restafvalzak'. Om onze doelstellingen te halen passen we ons inzamelsysteem aan. Met ingang van 2020 zijn we gft-afval vaker aan huis op gaan halen. In de komende jaren volgt het gescheiden inzamelen van (nog) meer afvalsoorten voor recycling (luiers/incontinentiemateriaal, textiel, elektrische apparaten), meer hergebruik van grof huishoudelijk afval via het haalsysteem en het aanpassen van de frequentie van het inzamelen van restafval. We ondersteunen huishoudens bij de afvalscheiding door inzet van onder andere de milieuapp, afvalcoaches en 'hoogbouwteams'. Consequente overtreders (afvaldumpingen, bijplaatsingen op milieuperrons) worden beboet. Het inzamelsysteem en de communicatie over afvalscheiding, is zoveel mogelijk afgestemd met onze verbonden partijen (zie onderstaand).

Sluiten van de kringlopen

De gescheiden ingezamelde grondstoffen van huishoudens verwerken we op een zodanige manier dat hun waarde zoveel mogelijk behouden blijft. Dit betekent dat we de afgedankte grondstoffen steeds

opnieuw proberen in te zetten als nieuwe grondstof met behoud van de originele waarde (circulaire economie). De gemeente treedt daarbij op als grondstoffenmakelaar: we proberen de grondstoffen te vermarkten met maximale winst voor milieu, mens en economie. Dat doen we zoveel mogelijk in regionaal verband (zie ook verbonden partijen).

Monitoring en doorontwikkeling grondstoffenbeleid

De resultaten van het grondstoffenbeleid voor huishoudelijk afval worden gemonitord, getoetst aan de doelen en zoveel mogelijk regionaal afgestemd. Waar nodig sturen we tussentijds bij.

Verantwoord beheer met focus op voorkomen zwerfafval

Naast het regulier onderhoud voor de diverse aandachtsgebieden zoals graffiti, ongediertebestrijding en hondenuitlaatgebieden, ligt de focus met name op zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, zijnde educatie (o.a. CNME), preventie (gedragsbeïnvloeding en repressie) en verduurzaming (elektrificatie bladblazers en mogelijk op termijn een proef met een elektrische veegmachine). De effecten van deze activiteiten worden gemonitord en waar nodig sturen we tussentijds bij. Afgelopen jaar bleken op diverse plekken in Maastricht buiten het riool rattenpopulaties gevestigd te zijn. Met de sterk verminderde mogelijkheid om chemische bestrijdingsmiddelen in te zetten is bestrijding hiervan moeizaam. Om te komen tot een structureel betere aanpak in Maastricht worden in 2021 conform de pre-begroting extra middelen ingezet om betere vallen en extra personeelsinzet te kunnen bekostigen.

Wat zijn onze aandachtspunten voor 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- 1^e/2^e kwartaal 2021, vaststellen aanpassing afvalstoffenverordening. De aanpassing van het inzamelsysteem vraagt om een aangepaste verordening, omdat we meer soorten afgedankte grondstoffen gescheiden gaan inzamelen.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Gefaseerde implementatie aanpassing inzamelsysteem huishoudelijk afval (uitwerking Afvalloos Maastricht 2030).
- Opbouw en uitbouw regionale afvalsamenwerking Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul (via de verbrede GR Geul en Maas).
- Instemmen met het verlenen van mandaat aan de vereniging afvalsamenwerking Limburg (ASL) om namens de Limburgse gemeenten een aanbesteding te starten voor zoveel mogelijk circulaire verwerking van huishoudelijk restafval (HRA), groente, fruit- en tuinafval (GFT) en plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD) per 2024.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum.

Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas

Via een verbrede GR Geul en Maas (besluitvorming in raad 2^e helft 2020) wordt de afvalsamenwerking tussen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul met ingang van 2021 stapsgewijs uitgebreid: niet alleen exploitatie en beheer van vier regionale milieuparken, maar ook gescheiden inzameling van afvalstoffen en beleidsmatige afstemming gaan onderdeel uitmaken van de GR.

Wat mag het kosten?

AFVAL (7.3)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	13.464	14.647	14.000	13.921	13.919	13.917	13.851
BATEN	21.657	21.846	22.302	22.164	22.163	22.161	22.096
SALDO	8.193	7.199	8.302	8.243	8.243	8.243	8.245

7.4 Milieubeheer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu. Denk o.a. aan: bescherming en sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer; beheersing van geluidhinder; bescherming tegen straling en dergelijke; verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven; ongediertebestrijding (bijvoorbeeld eikenprocessierups); RUD (Regionale Uitvoeringdiensten).

Wat willen we bereiken?

Beheerste situatie fysieke leefomgeving

De gemeente heeft wettelijke taken om te hoog belaste situaties van bodem, geluid, luchtkwaliteit, risico's (gevaarlijke stoffen, elektromagnetische straling) te saneren en bij ruimtelijke ontwikkelingen te voldoen aan de gestelde normen.

Een klimaatneutrale samenleving

Met het Maastricht Energie Akkoord (MEA) wordt gewerkt aan breed draagvlak in Maastricht, aan (gezaamenlijke) successen en aan inspirerende voorbeelden. Het MEA-uitvoeringsprogramma is gebaseerd op een strategie die aansluit bij de complexiteit van het samenbrengen van technische en sociale innovatie; van een samenleving in transitie. De focus ligt op zes actielijnen: wonen, gebiedsontwikkeling, industrie, MKB, (elektrische) mobiliteit, en de gemeentelijke organisatie. Het einddoel is een klimaatneutrale gemeente in 2050 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030. Conform maatregel 13.6 uit de pre-begroting wordt ingaande 2021 de actielijn industrie bevroren en de actielijn MKB stopgezet.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2017	2021
Aantal geluidbelaste woningen door ^{1a} :		
- wegverkeer 55-64 dB	17.400	Geen meting
- wegverkeer > 65 dB	4.678	Geen meting
- treinlawaai 55-64 dB	900	Geen meting
- treinlawaai >65 dB	300	Geen meting
- Industrielawaai 55-64 dB	500	Geen meting
- Industrielawaai > 65 dB	100	Geen meting
Aantal gevoelige objecten t.a.v. ^{1b} :		
- NO2 (stikstofdioxide)	0	0
- PM10 (fijnstof)	0	0
Aantal spoedeisende bodemlocaties ^{1c}	4	1

Bron: (1a) Geluidbelastingkaarten, meting elke 5 jaar. Eerst volgend meting: 2022.; (1b) Rapportage luchtkwaliteit; (1c) Jaarlijkse voortgangsrapportage spoedlocaties Midterm Review.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Vergunnen en handhaven

Op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid bewaken wij de kwaliteit en zorgen ervoor dat wordt voldaan aan de wettelijke Maastrichtse vereisten.

Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit

Via toetsing en advies wordt met behulp van akoestisch onderzoek, gezorgd dat ingediende plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse hogere grenswaardenbeleid zijn vastgesteld.

Uitvoeren geluidsisolatieprojecten

Voor diverse projecten wordt subsidie aangevraagd voor geluidsisolatie. Voor woningen aan de Wilhelminasingel en Tongerseweg wordt de geluidsisolatie voorbereid.

Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit

Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen die in de wet en in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.

Milieuzone Statensingel

De handhaving van de Milieuzone Statensingel wordt gecontinueerd. Bekeken wordt hoe na 1 januari 2022 kan worden omgegaan met de landelijk voorgestelde aanscherping van de toegangseisen van de milieuzone.

Update landelijk monitoringstool luchtkwaliteit

Jaarlijks vindt een update plaats van de monitoringstool. Op het gemeentelijke wegennet is momenteel geen sprake van wettelijke overschrijdingen.

Plan van aanpak (PvA) Bewustwording Luchtkwaliteit

- Het project privé meetbuisjes waarbij stikstofoxide wordt gemeten, wordt (indien haalbaar) conform de wens van de deelnemers uitgebreid met het meten van fijnstof.
- Het educatieproject bij scholen i.s.m. het CNME wordt voortgezet.
- Bekeken wordt of i.s.m. Maastricht Bereikbaar goed gedrag van huidige fietsers en OV-gebruikers beloond kan worden.
- Informatievoorziening over de luchtkwaliteit in Maastricht wordt verder uitgebreid bijvoorbeeld door informatieborden bij de luchtmeetstations of PRIS gekoppeld aan luchtkwaliteitsapp van het RIVM
- Groene luchtzuiverende plantjes campagne, groene gevels/heester in de stad, meer groen in de tuinen. Groen zorgt voor vermindering van hittestress ook voor verbetering van de luchtkwaliteit. Bekeken zal worden hoe de verstening van Maastricht kan worden verminderd.

Voorkomen nieuwe knelpunten externe veiligheid

Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke eisen en de eisen die in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.

Duurzaam beheren en gebruiken van bodem en ondergrond

Continu wordt het proces begeleid dat de ondergrond in relatie tot de bovengrond bij bovengrondse toedeling van functies op een duurzame en efficiënte manier wordt uitgevoerd. Aandachtspunt hierbij is ervoor te zorgen dat bij herontwikkeling en of nieuwe ruimtelijke plannen de ondergrond vroegtijdig wordt betrokken en de boven en ondergrond als één geheel wordt beschouwd (integrale aanpak).

Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht Oost en grondwater Meetnet Maastricht

Het grondwater voor geheel Maastricht wordt periodiek kwalitatief en kwantitatief gemonitord.

Informatiebeheer bodem

Het huidige bodeminformatiesysteem heeft niet optimaal gefunctioneerd, mede hierdoor is een achterstand aan invoer bodeminformatie ontstaan. Desondanks is besloten om het contract met de leverancier van het bodeminformatiesysteem te verlengen. De reden hiervoor is de invoering van Omgevingswet waarvan het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) een belangrijk onderdeel is en het nog niet duidelijk is hoe het bodeminformatiesysteem hierin dient te worden geïntegreerd.

Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen

In samenwerking met de RUD zien wij continu erop toe dat alle nieuwe gevallen van bodemverontreiniging volledig worden opgeruimd.

Aanpak Loodproblematiek

Inventarisatie van het gemeentelijk loodprobleem voor kwetsbare groepen.

Aanpak energietransitie

Het doel is een grootschalige energietransitie waarbij we van fossiele brandstoffen overstappen naar volledig duurzame energiebronnen. In de overgangssituatie waarin we nu zitten, wordt het aandeel conventionele energiebronnen steeds verder verkleind. Tegelijkertijd wordt gewerkt om zo veel mogelijk

energie te besparen en worden duurzame energiebronnen geïntroduceerd. In december wordt separaat een klimaatbegroting uitgebracht met de geactualiseerde stand van zaken. Hierbij worden de Maastrichtse scores vergeleken met de landelijke indicatoren uit de Klimaatmonitor.

Wat zijn de aandachtspunten voor 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

Omgevingswet

- In 2021 wordt gewerkt aan de thema-uitwerkingen geluid, lucht, trillingen, licht, geur en externe veiligheid t.b.v. omgevingswet. Vaststelling van de thema-uitwerkingen loopt samen met vaststelling van de definitieve omgevingsvisie en het omgevingsplan.

Houtstook

- In 2021 vaststellen nota aangaande mogelijkheden om hinder van houtstook te beperken en hoe dit te handhaven is.

Milieuzone

- In 4^e kwartaal 2021 vaststellen uitbreiding toelatingseisen milieuzone Statensingel conform harmonisatievoorstel Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Zero-emissie stadslogistiek

- In 1^e kwartaal 2021 vaststellen aankondiging zero-emissie-zone per 1 januari 2025 aan de hand van implementatieplan invoering zero-emissie stadslogistiek.

Bodem

- Op basis van het Aanvullingsbesluit Bodem als onderdeel van de Omgevingswet wordt in het derde kwartaal van 2021 de geactualiseerde Nota gemeentelijk bodembeleid voor vaststelling aangeboden. De nieuwe Nota wordt verwerkt in het nog op te stellen Omgevingsplan gemeente Maastricht.

Energie

- In het tweede kwartaal 2021 vaststellen Regionale Energie Strategie (RES) 1.0. In de RES 1.0 staat welke gebieden qua infrastructuur geschikt zijn voor duurzame opwekking, waarbij rekening wordt gehouden met ruimtelijke kwaliteit en andere maatschappelijke opgaven en acceptatie. Ook staat in de RES welke infrastructuur nodig is om het opwekvermogen aan het net te koppelen en wat daarvan de consequenties zijn (ruimtelijk, financieel, planmatig en voor de besluitvorming). Onderdeel van de RES is een zogenaamde Regionale Structuur Warmte (RSW), waarin afspraken staan over de regionale verdeling van het warmteaanbod als voorbereiding op de Transitievisie Warmte (TVW).
- In de tweede helft van 2021 vaststellen Transitievisie Warmte (TVW). Hierin wordt een tijdpad vastgesteld waarop wijken van het aardgas gaan. Indien er wijken zijn waarvan de transitie vóór 2030 gepland is, wordt ook de potentiële alternatieve energie infrastructures (all electric, (type) warmtenet etc.) bekend.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- *Uitvoering schermenproject spoor Meerssenerweg*
Door ProRail is de uitvoering van het geluidsscherm gepland voor 2021. Het geluidsscherm zal voor ca. 25 woningen een behoorlijke verlaging van de geluidsbelasting a.g.v. spoorlawaai betekenen.
- *Onderzoek locaties schadelijke stoffen*
Met nieuwe stoffen die een bedreiging vormen worden nu conform landelijke trend PFAS (Poly / Per Fluor Alkyl Stoffen) bedoeld. Op basis van het inventariserend onderzoek uitgevoerd in 2019 wordt in 2021 gestart met onderzoek van de verdachte bronlocaties. Afhankelijk van deze uitkomsten kan worden vastgesteld of aanvullend meer locaties onderzocht moeten worden.
- *Aanpak loodproblematiek*
In 2019 is een bureaustudie opgesteld waar op basis van het huidig bodemgebruik mogelijke aandachtgebieden/ locaties met een verhoogd loodgehalte niet uitgesloten kan worden uitgesloten. In het vierde kwartaal van 2020 wordt fysiek onderzoek op verdachte aandachtgebieden/ locaties opgestart om de werkelijke loodgehalten ter plaatse in beeld te brengen. Afhankelijk van eventuele risico's worden in 2021 gepaste maatregelen uitgevoerd.
- *Aanpak spoedlocaties*
Voor 2021 resteert nog de Seringenstraat als spoedlocatie. Een saneringsplan met beheersmaatregelen wordt uitgewerkt.
- *Haalbaarheidsstudie uitbreiding warmtenet*
In 2021 wordt de ontwikkeling van het robuuste warmtenet in de stad voortgezet, zijn de resultaten van het onderzoek naar de technische en economische haalbaarheid van een warmtenet in het

Centrum bekend en kan op basis van deze resultaten een verantwoorde keuze gemaakt worden m.b.t. de buurten die op een warmtenet zouden kunnen worden aangesloten en welke niet (vaststellen zogenaamde warmtekavels).

Parallel aan het onderzoek in het Centrum leggen wij, in het kader van de regionale ontwikkeling van het warmtenet en de levering van warmte van Chemelot aan Maastricht, de focus in 2021 op het uitbouwen van een robuuste samenwerking met de zeven Maasvallei-gemeenten en dat in 2021 besloten wordt dat Maastricht wel of niet toetreedt tot Mijn Streek Warmte BV.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. In de overeenkomst voor 2021 is/wordt bezuinigingsmaatregel 13.7 uit de pre-begroting vertaald. Zie verder verplichte paragraaf Verbonden partijen.

Bodemzorg Limburg

Nazorg over veertien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg. Zie verder verplichte paragraaf Verbonden partijen.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergunning- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven (+ 120). In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 18 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

Wat mag het kosten?

MILIEUBEHEER (7.4)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	3.099	4.275	4.251	4.977	4.971	4.963	4.957
BATEN	15	162	162	165	165	165	165
SALDO	-3.084	-4.112	-4.088	-4.812	-4.805	-4.798	-4.791

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 is primair het gevolg van onderuitputting (minder uitgegeven dan begroot € 0,7 mln.) op de budgetten in 2019. Voorts is er in 2020 sprake van een stijging in de kapitaallasten ad € 0,4 mln. De stijging in 2021 betreft ook primair de kapitaallasten. Dit als gevolg van de in 2020 begrote investering milieuzone.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging. Denk o.a. aan: begraafplaatsen en crematoria; lijkschouw (het vaststellen dat de betrokkene is overleden).

Wat willen we bereiken?

Alle burgers kunnen, ongeacht hun geloofsovertuiging, begraven worden op de gemeentelijke begraafplaats aan de Tongerseweg of er kan voor hen een asbestemming (verstrooiing of urnen bijplaatsing) plaatsvinden (= uitvoering Wet op de lijkbezorging).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toekomstbestendig exploiteren algemene begraafplaats

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. De begraafplaats wordt opgeknapt en uitgebreid met een extra strooiweide en herdenkingsbos. De begraafplaats wordt de komende jaren geleidelijk omgevormd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. De begraafplaats sluit daarmee beter

aan op de behoeften van deze tijd en op de komst van een nieuw crematorium in Maastricht. Daarmee zijn afspraken gemaakt over de asbestemming op de begraafplaats.

Wat zijn onze aandachtspunten voor 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Actualisering en vaststelling verordening met nieuwe tarieven begraafplaats (planning: 2^e kwartaal 2021).

Uitvoerend (collegebevoegdheden)

- Na afronding aanbestedingsprocedure (gunning) start omvorming groenvoorzieningen, vervanging bomen en hagen, opknappen paden, verbeteren (digitale) informatievoorziening en bewegwijzering.
- Binnen de bestaande begraafplaats verdere herinrichting bestaande graven in meer natuurlijke graven en planvorming tbv renovatie kindergraven.
- Na afronding aanbestedingsprocedure (gunning) op basis van nieuw bestemmingsplan, start uitvoering uitbreiding begraafplaats door plaatsing nieuwe afrastering met poorten zijde Planetenhof, aanleg nieuwe paden, aanplant bomen en groen, aanleg nieuwe strooiweide, uitbreiding Islamitische graven, start aanleg herdenkingsbos en aanpassing parkeren Javastraat.
- Actualiseren bedrijfsplan begraafplaats incl. uitgewerkte exploitatieopzet herdenkingsbos.
- Haalbaarheidsonderzoek en besluitvorming gericht op een zogenaamde Memorial Cube; een mogelijk te plaatsen voorziening die op een eigentijdse wijze tegemoet kan komen aan behoefte van mensen om de as van een overledene te bewaren.

Wat mag het kosten?

BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	537	605	603	605	605	604	604
BATEN	497	583	583	483	483	483	483
SALDO	-40	-22	-20	-122	-121	-121	-121

Totaaloverzicht kosten programma

PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	7.711	7.762	7.753	7.908	7.491	7.491	7.491
RIOLERING (7.2)	9.642	10.445	9.653	10.627	10.727	10.755	10.746
AFVAL (7.3)	13.464	14.647	14.000	13.921	13.919	13.917	13.851
MILIEUBEHEER (7.4)	3.099	4.275	4.251	4.977	4.971	4.963	4.957
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	537	605	603	605	605	604	604
TOTAAL LASTEN	34.453	37.733	36.261	38.038	37.712	37.731	37.648
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	1.309	1.133	1.159	1.195	1.195	1.195	1.195
RIOLERING (7.2)	15.564	15.888	15.426	16.472	16.572	16.600	16.591
AFVAL (7.3)	21.657	21.846	22.302	22.164	22.163	22.161	22.096
MILIEUBEHEER (7.4)	15	162	162	165	165	165	165
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	497	583	583	483	483	483	483
TOTAAL BATEN	39.042	39.613	39.632	40.479	40.578	40.604	40.530
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	-6.402	-6.629	-6.595	-6.714	-6.296	-6.296	-6.296
RIOLERING (7.2)	5.922	5.444	5.772	5.845	5.845	5.845	5.845
AFVAL (7.3)	8.193	7.199	8.302	8.243	8.243	8.243	8.245
MILIEUBEHEER (7.4)	-3.084	-4.112	-4.088	-4.812	-4.805	-4.798	-4.791
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	-40	-22	-20	-122	-121	-121	-121
TOTAAL SALDO	4.589	1.880	3.371	2.441	2.865	2.874	2.882

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Verminderen inzet mental health	-	30	30	30
Jeugdgezondheidszorg GGD (voorheen Envida)	-84	-154	-154	-154
(vooralsnog) Niet instellen milieuzone	60	60	60	60
Verminderen/vertragen ambities klimaatbegroting	200	200	200	200
Bijstelling begroting RUD	-92	-92	-92	-92
Begraafplaats	-100	-100	-100	-100

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
  - Doelstellingen (beknopt)*
  - A7 *Verbeteren integraal werken en dienstverlening*
  - B8 *Flexibele schil studentenhuisvesting*
  - B9 *Innovatieve woonvormen*
  - B10 *Woningsplitsing*
  - B11 *Gemengde buurten*
  - B14 *Voldoende en betaalbare woningen*
  - G8 *Herbestemming ENCI*
- Beleidsplan Handhaving Fysieke Ruimte/ Nota prioriteiten WABO Handhaving 2015 (college, 28/10/2014)
- Woonprogrammering Maastricht 2016-2020 (raad, 27/9/2016)
- Regionale structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (raad, 27/9/2016)
- Actieplan Vraaggericht Bouwen (raad, 01/11/2016)
- Herijking herstructurering (raad, 13/12/2016)
- Woonvisie Maastricht 2018 (raad, 30/01/2018)
- Woonprogrammering Studentenhuisvesting Maastricht 2019-2024 (raad, 25/06/2019)
- Facet bestemmingsplan en facet beheersverordening woningsplitsing en woningomzetting (raad, 28/05/2019)
- Tijdelijke versoepeling compensatie woningbouwplannen (raad, 25/06/2019)
- Omgevingsvisie (raad, oktober 2020)

8.1 Ruimtelijke ordening

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening. Denk o.a. aan: voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies; voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen; faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid). De gemeente zelf voert geen actief grondbeleid, zij laat dit over aan private ontwikkelaars. Kosten die de gemeente maakt in het kader van dit faciliterend grondbeleid, (moeten) worden verhaald op de private ontwikkelaars.

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste condities creëren in Maastricht om goed te leven, werken, wonen, recreëren, studeren en meer. Hiervoor bewaken en versterken we de fysieke leefomgeving om zo sociale, economische en culturele dynamiek te faciliteren.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Kaderstelling en advisering

Met de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's stellen we de kaders voor bestemmingsplannen (dit is het omgevingsplan). Op basis van onder andere deze kaders adviseren wij initiatiefnemers bij de planuitwerking. De verantwoordelijkheid voor het creëren van een zo groot mogelijk draagvlak (communicatie en participatie) voor de ontwikkeling leggen we vooral neer bij de initiatiefnemer. Dit voorkomt aan de achterkant veel juridische procesgang naar de Raad van State.

NB: in voorkomende gevallen acteert de gemeente zelf als initiatiefnemer. Ten gevolge van de bezuinigingsmaatregel 13.10 uit de pre-begroting (inclusief amendement) is de gemeentelijke capaciteit t.b.v. dit eigen initiatief verlaagd.

Toetsing, vaststelling en ontsluiting van bestemmingsplannen

We toetsen integraal de ingediende bestemmingsplannen aan het gemeentelijk beleid. Na de vaststelling publiceren we de bestemmingsplannen digitaal.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen bestemmingsplan(nen) Enci-gebied: op basis van het raadsbesluit van 9 juni 2020, kunnen er één of meerdere deel-bestemmingsplannen voor het Enci-gebied worden voorgelegd.
- Vaststellen beheersverordening Lanakerveld (na aanpassing lokale woningbouwprogrammering)
- Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied Oost (onder voorbehoud van de verdere uitwerking van de Spoedwet Aanpak Stikstof en het provinciale beleid hierover)
- Vaststellen meerdere bestemmingsplannen voor A2-vastgoed (afhankelijk van nadere stedenbouwkundige uitwerking)
- Onder voorbehoud van de gevolgen van Spoedwet Aanpak Stikstof faciliteren we naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2021 aandienen met een (postzegel)bestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan).
- Vaststellen in eerste kwartaal 2021, Participatieleidraad Omgevingswet.
- Vaststellen in eerste en tweede kwartaal 2021 verordeningen 'fysieke leefomgeving' en 'wijzigingsverordening voorbereiding omgevingsplan' en besluitvorming over de beoogde opbouw van het omgevingsplan ter voorbereiding op de Omgevingswet.

Wat mag het kosten?

RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	6.467	7.637	7.704	6.788	6.772	6.766	6.761
BATEN	1.638	873	771	959	909	909	909
SALDO	-4.829	-6.764	-6.933	-5.829	-5.863	-5.856	-5.851

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 is primair het gevolg van een stijging in de kapitaallasten. Dit als gevolg van investeringen en activeringen Noorderbrug. De daling van de begrote lasten in 2021 komt door het wegvallen van de in 2020 nog begroten bedragen invoering omgevingswet (€ 0,4 mln.), aanpak herstructurering (€ 0,4 mln.). Voorts de als gevolg van de bezuinigingen ingevoerde bezuiniging (zie pre-begroting inclusief aangenomen amendement) minder ambtelijke inzet onrendabele projecten.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de baten in de begroting 2020 t.o.v. rekening 2019 komt primair doordat in de cijfers van rekening 2019 de winstnemingen projecten ad € 0,75 mln. zitten.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Denk o.a. aan: grondverwerving, bouw- en woonrijp maken; bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen; verkoop van bouwrijpe gronden.

Wat willen we bereiken?

Grondeigendom benutten als instrument om doelstellingen van andere beleidsprogramma's te realiseren.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Grondexploitaties zijn een middel ter realisatie van gemeentelijke doelen/projecten. Zie voor meer details begrotingsparagraaf 4.7.3 'Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's' en bijlage 3 (grootstedelijke projecten).

Samen met het instrument 'vastgoed' wordt het gemeentelijk grondbeleid gemonitord via de rapportage "Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties" (MPGV). Deze rapportage wordt jaarlijks aan de raad aangeboden als onderdeel van de jaarrekening.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- *Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid (1^e kwartaal 2022)*
Het grond- en vastgoedbeleid is, in beginsel, een ondersteunend middel om ruimtelijk en sectoraal beleid van de gemeente te realiseren. In de kadernota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten van het grond- en vastgoedbeleid zij aan het ruimtelijk en sectoraal beleid uitvoering wenst te geven. Met het oog op de invoering van de Omgevingswet is de gemeente op weg naar één integrale Omgevingsvisie waarin de doelen en de gewenste ontwikkelrichting van de stad tot 2040 worden beschreven. Mede in het licht van de Omgevingsvisie wordt de huidige Kadernota grond- en vastgoedbeleid uit 2012 geëvalueerd en geactualiseerd in 2021 waarna vaststelling door de gemeenteraad 1e kwartaal 2022.
- *Stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grex 2021*
Jaarlijkse rapportage over de voortgang van de totale gebiedsontwikkeling Belvédère uitgesplitst naar deelprojecten en activiteiten met daarbij een financiële onderbouwing en toelichting. Er wordt teruggekeken en worden prognoses gegeven voor de komende jaren van de looptijd van de grondexploitatie.
- *Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV)*
Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:
  - De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
  - Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
  - Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
  - Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- MPGV 2021.
- Zie bijlage 3 Grootstedelijke projecten. Discussienotitie grond- en vastgoedbeleid: voorafgaand aan de vaststelling van de geactualiseerde kadernota grond- en vastgoedbeleid, wordt in 3^e kwartaal 2021 een discussienotitie opgesteld voor diverse onderwerpen die terug zullen komen in voornoemde kadernota. In deze discussienotitie komen de keuzemogelijkheden aan bod voor mogelijke koers/richting qua te voeren grond- en vastgoedbeleid voor de komende jaren.

Welke verbonden partij speelt een rol?

WOM Belvédère

Verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling Belvédère. Voor de concrete inzet voor 2021 verwijzen wij naar bijlage 3.

Wat mag het kosten?

GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	24.210	4.097	4.362	6.799	7.345	2.683	1.696
BATEN	24.210	9.983	4.362	6.831	7.348	2.694	1.706
SALDO	0	5.886	0	32	2	11	11

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt primair voort uit een tweetal oorzaken. De in de rekening 2019 gepresenteerde cijfers bevatten technische boekingen omwille van het voldoen aan de BBV. Bij voorgaande valt o.a. te denken aan mutaties voorzieningen grondexploitaties welke feitelijk geen uitgaven zijn en derhalve op basis van de liquiditeitsbegroting niet begroot worden.

Om dezelfde reden zijn dit soort mutaties ook niet in 2020 en verdere jaren begroot. Daarnaast heeft conform hetgeen toegelicht bij taakveld 3.2 een nadere duiding en herverdeling van budgetten grondexploitatie over de taakvelden plaatsgevonden. Conform de BBV-voorschriften omtrent taakvelden zijn de grondexploitatieprojecten welke samenhangen met bedrijventerreinen vanaf 2020 opgenomen in taakveld 3.2 fysiek bedrijfsinfrastructuur. De grondexploitaties woningbouw worden begroot op dit taakveld 8.2

De stijging van de begrote lasten in 2021 en aansluitend 2022 komt voort uit de verwachte uitgaven woonrijp maken ad € 1,4 mln. op de plannen Ambyerveld, Geusselt en Hoolhoes. Daarnaast is er sprake van een stijging overige kosten welke wordt veroorzaakt door het plan Malberg ad. € 1,1 mln. i.v.m. verrekening voormalige partners GEM Malberg. Het teruglopen van de kosten vanaf 2023 heeft te maken met het feit dat voor een aantal hiervoor genoemde projecten de kosten waaronder woonrijp maken dan afgerond zijn.

8.3 Wonen en bouwen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Denk o.a. aan: (leges) omgevingsvergunning; bouwtoezicht; basisregistratie adressen en gebouwen (BAG); woningbouw en woningverbetering, renovatie; woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning; stedelijke vernieuwing; gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

Iedereen kan op een prettige manier in Maastricht wonen in een hoogwaardige en veilige (bebouwde) leefomgeving. Dit vereist beschikbaarheid van voldoende woningen, die tenminste voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen én die betaalbaar zijn voor de woningzoekenden waarvoor de woningen zijn bedoeld. Het verhogen van de woontevredenheid draagt bij aan waarde behoud van het woningaanbod en het binden van (nieuwe) inwoners aan de stad. Daarmee dragen we conform het Coalitieakkoord bij aan een sociale en saamhorige stad met gemengde buurten, voldoende betaalbare woningen en met een goede balans tussen wonen, werken en leven.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2020	2021
Oordeel inwoners over eigen woonomgeving ¹	7,4	-	7,7	7,7
Saldo ontwikkeling woningvoorraad.				
Aantal eenheden per jaar	-71	-51 ²	300 ³	600

1) Bron: Stadspeiling.

2) Realisatie 2019 (CBS, Statline). Saldo van: opgeleverde nieuwbouw (+ 220), splitsen en functieverandering naar wonen (+ 268), woningomzetting naar onzelfstandige kamers en functieveranderingen van wonen naar andere functie (- 376), sloop (- 144) en administratieve correctie (- 19);

3) Realisatie 2020/2021. Interne berekening gemeente exclusief studentenhuisvesting (2020 ca. 700 eenheden en 2021 ca. 500 eenheden).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Woonbeleid

Het woonbeleid van de gemeente Maastricht is gericht op goed stedelijk wonen voor iedereen; voldoende, betaalbare, kwalitatief goede woningen voor de huidige en toekomstige Maastrichtenaar. De regionale structuurvisie wonen Zuid-Limburg, woonvisie Maastricht, stedelijke woonprogrammering, programmering studentenhuisvesting en regels voor omzetten en splitsen van woningen gelden als beleidsmatige kaders voor (het opstellen en realiseren van) woningbouwplannen. In het woonbeleid is de rol van de gemeente primair die van regisseur, de uitvoering ligt hoofdzakelijk bij andere partijen. Op basis van vrijwilligheid brengt de gemeente partijen bij elkaar om in onderlinge samenwerking te komen tot oplossing van gemeenschappelijke vraagstukken; Daarbij wordt invulling gegeven aan diverse inhoudelijke thema's zoals tijdelijkheid en flexibiliteit (incl. innovatieve woonvormen), betaalbaarheid,

woonruimteverdeling, studentenhuisvesting, ouderenhuisvesting, wonen en zorg en de verduurzaming van het (woon)vastgoed.

Vergunnen, toezicht en handhaving (VTH) bouw- en woningtoezicht

Via een kwalitatieve vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) draagt de gemeente zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en toetst aan de regels van het lokaal en regionaal woonbeleid. In het gemeentelijke bouw- en woningtoezicht ligt de nadruk op het beoordelen van omgevingsvergunningen en de controle op de naleving van de bouwregels bij de uitvoering. Gezien het historisch karakter van de stad Maastricht worden hierbij hoge eisen gesteld aan welstandstechnische en hoog monumentale waarden evenals normeringen brandveiligheid, constructieve veiligheid en duurzaamheid.

Handhaving vindt o.a. plaats door:

- Reageren op meldingen over illegaal slopen en bouwen en strijdig gebruik van gebouwen en/of percelen (WRO),
- periodieke inspecties op de brandveiligheid in grotere verblijfsgebouwen.

Wat zijn de aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2021 woonprogrammering 2021 e.v.
- Vaststellen in eerste helft 2021 (op basis van evaluatie) aangepaste Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL) door Zuid-Limburgse gemeenteraden w.o. Maastricht.
- Vaststellen in tweede helft 2021 mogelijke verlenging tijdelijke versoepeling compensatie woningbouwplannen i.r.t. aanpassing SVWZL.
- Vaststellen in tweede helft 2021 integraal VTH beleidsplan 2022 – 2025.
- Vaststellen mogelijke (op basis van onderzoek) aangepaste Verordening Welstands-/Monumentencommissie. Planning: 1^e helft 2021.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Wonen

- Brede evaluatie beleidsregels splitsen, omzetten en herbestemmen. Start evaluatieonderzoek 1^e kwartaal. Besluitvorming over beleid in 2021.
- Vaststellen van nieuwe lijst met straten die op slot staan voor verdere uitbreiding van kamerverhuur o.b.v. nulmeting 2021. Uitkomst evaluatie kan aanleiding vormen om nulmeting anders in te richten.
- Evaluatie prestatieafspraken 2020, voorbereiding prestatieafspraken 2022, sluiten prestatieafspraken 2021.
- Besluitvorming jaarplan woonruimteverdeling 2022 (verdeelafspraken sociale huurwoningen).
- Het markttechnisch afwegingskader dat op Maastricht-Heuvelland niveau wordt gebruikt om woningbouwplannen te beoordelen zal na de eventuele aanpassing van de StructuurVisie Wonen Zuid-Limburg (SVZWL) worden geactualiseerd.
- Het rijk werkt de zogenaamde “opkoopbescherming” voor bestaande koopwoningen uit (dit is een alternatief voor de zelfbewoningsplicht die door het rijk onhaalbaar wordt geacht). De raad zal over deze nieuwe regelgeving worden geïnformeerd waarbij tevens een voorstel zal worden voorgelegd of deze nieuwe regelgeving in Maastricht toepassing behoeft gezien de uitkomsten van het in juli 2020 gepubliceerde onderzoek van het Kadaster naar buy-to-let in Maastricht.
- Voor de doorstart van Housing als werkmethode voor de huisvesting van cliënten die uitstromen uit de maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en de zorg voor verstandelijk gehandicapten naar een zelfstandige woning met een vorm van ambulante begeleiding en de ombouw van de maatschappelijke opvang naar meer kleinschalige opvangplekken in de stad verwijzen wij naar programma 6.

Vergunnen, Toezicht en Handhaven

- Per 1 januari 2022 valt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Met deze 2 wetten wordt bovenal een efficiëntere dienstverlening beoogd en verschuift de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging bij bouwwerken van gemeenten naar private keuringsinstanties. De ontwikkelingen worden in 2021 op de voet gevolgd en waar nodig worden voorbereidingen getroffen door het organisatieonderdeel Veiligheid en Leefbaarheid.

- Uiterlijk 2e kwartaal 2021 draagt het college zorg voor het VTH evaluatieverslag 2020 en jaarprogramma 2021 alsmede 3^e kwartaal 2021 het jaarverslag 2020 van de Welstands-/Monumentencommissie.
- Vanaf 1 januari 2021 bestaat de Welstands-/Monumentencommissie uit 4 leden. De stroomlijning van de welstandscommissie conform bezuinigingsmaatregel 11.6 uit de pre- begroting zal worden geëffectueerd; per 1 januari 2021 wordt afscheid genomen van 1 burgerlid en 1 architect lid.

Welke verbonden partij speelt een rol?

RUD Zuid-Limburg

De RUD Zuid-Limburg is de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie van de basistaken en enkele specialistische taken milieu, vastgelegd in het jaarlijks werkprogramma. In 2021 worden de zogenaamde asbesttaken ook aan de RUD Zuid-Limburg overgedragen

Wat mag het kosten?

WONEN EN BOUWEN (8.3)	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	7.449	12.469	11.477	7.439	5.401	5.397	5.393
BATEN	6.728	5.164	5.164	5.289	5.148	5.148	5.148
SALDO	-721	-7.305	-6.312	-2.151	-253	-249	-245

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt voort uit de in 2020 geraamde uitgaven/investeringen krimp gelden en stedelijke vernieuwing. Beiden worden gedekt door respectievelijk de reserves Krimp gelden en Stedelijke vernieuwing ISV welke op taakveld 0.10 begroot zijn. Voorgaand geraamde uitgaven zijn er in de daaropvolgende jaren minder tot niet hetgeen ook de daling in desbetreffende jaren verklaart.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de baten in de begroting 2020 t.o.v. rekening 2019 komt primair doordat in de cijfers van rekening 2019 een voordeel op de bouwleges opgenomen is vanwege een aantal grote vergunningaanvragen (o.a. Mosa Vita, Groen Loper, Campus Hotelschool, Sphinx terrein). Dit is niet vertaald in het begrotingsbedrag voor 2020 en verder aangezien het een incidenteel voordeel betrof.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	6.467	7.637	7.704	6.788	6.772	6.766	6.761
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	24.210	4.097	4.362	6.799	7.345	2.683	1.696
WONEN EN BOUWEN (8.3)	7.449	12.469	11.477	7.439	5.401	5.397	5.393
TOTAAL LASTEN	38.126	24.204	23.543	21.027	19.519	14.846	13.849
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	1.638	873	771	959	909	909	909
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	24.210	9.983	4.362	6.831	7.348	2.694	1.706
WONEN EN BOUWEN (8.3)	6.728	5.164	5.164	5.289	5.148	5.148	5.148
TOTAAL BATEN	32.576	16.020	10.298	13.079	13.405	8.751	7.764
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	-4.829	-6.764	-6.933	-5.829	-5.863	-5.856	-5.851
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	0	5.886	0	32	2	11	11
WONEN EN BOUWEN (8.3)	-721	-7.305	-6.312	-2.151	-253	-249	-245
TOTAAL SALDO	-5.550	-8.183	-13.245	-7.948	-6.114	-6.095	-6.085

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Stoppen met deelname aan Provada	10	10	10	10
Rente op projecten	100	50	50	50
Verminderen inzet van personeel bij "onrendabele" projecten	350	350	350	350
Stroomlijnen welstandscommissie (minder adviezen)	41	50	50	50

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting
- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)
- 0.10 Mutaties reserves

BBV-indicatoren ¹	Jaar	Maastricht
Aantal fte formatie per 1 januari per 1000 inwoners ²	2019	12,8
Aantal fte bezetting per 1 januari per 1000 inwoners ³	2019	12,0
Apparaatskosten per inwoner ⁴	2019	1.111
Externe inhuur. Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen ⁵	2019	12,8
Overhead (% van totale lasten) ⁶	2019	8,8

1) Het BBV schrijft voor dat benchmarken plaatsvindt via de cijfers gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. Op deze site ontbreken voor alle BBV indicatoren horend bij programma 0 de cijfers voor 'gemeenten 100.000-300.000 inwoners'. Reden waarom deze kolom daarom ontbreekt in deze tabel. De bron van alle indicatoren in deze tabel is gemeente Maastricht.

2) *BBV-definitie Formatie.*

Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste instelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared serviceorganisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.

3) *BBV-definitie Bezetting.*

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.

4) *BBV-definitie Apparaatskosten.*

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Kort gezegd: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).

5) *BBV-definitie Externe inhuur*

Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, ZZP'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR monitor A+O fonds.

6) *BBV-definitie Overheadkosten.*

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
  - Doelstellingen (beknopt)*
  - A1 *Burger- en overheidsparticipatie*
  - A2 *Burgerbegroting*
  - A3 *Euregio agenda*
  - A4 *Working on Europe*
  - A8 *Stadsvisie*
  - A9 *Actief uitdragen kernwaarden (75 jaar bevrijding)*
  - D3 *Versterking profiel als internationale universiteitsstad*
  - D4 *Lobby UM*
  - D6 *Verbreiding science profiel UM*
  - D9 *Onbegrensde euregionale kennisregio*
  - D10 *Einsteintelecoop*
  - F5 *Uitdragen aantrekkelijk vestigingsklimaat nieuwe bewoners*
  - F12 *Smart cities*
  - G16 *PvA meertaligheid gemeentelijke communicatie*
  - G17 *Mensen optimaal bereiken*
  - G18 *Uitbreiden digitale berichtenservice*
  - G19 *Positioneren en profileren Maastricht*
- Nota Reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement (raad, 16-12-2015)
- Kadernota Governance 2018 (raad, september 2018)
- Financiële verordening (raad, laatste wijziging 29-05-2018)

0.1 Bestuur

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen. Denk aan: college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reis- en verblijfskosten e.d.); raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.); de ondersteuning van de raad, griffie; regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking; lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een sociale en saamhorige stad, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Een stad die vanuit een rijke historie zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad in een krachtige kennisregio. Een veilige, duurzame en vitale stad met een aantrekkelijk leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Dat is onze ambitie voor Maastricht. Dat is onze stad, die zich kenmerkt en onderscheidt als onbegrensd en ontspannen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2017	2020	2021
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende luistert naar de mening van haar inwoners ³	16	29	29
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente inwoners onvoldoende betreft bij plannen, activiteiten en voorzieningen ³	22	30	30
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende ruimte biedt voor realiseren van ideeën en initiatieven ³	19	22	22
% Maastrichtenaren dat gehoord heeft van of bekend is met (eu)regionale samenwerking o.a. met Aken, Luik, Genk, Hasselt, Heerlen en Sittard-Geleen ^{2,4} .	-	91	91
% Maastrichtenaren dat een voorbeeld van (eu)regionale samenwerking weet ^{2,4,5}	-	32	32
Schaalscore herkenning imago Maastricht bij inwoners ^{2,6,7}	-	7,2	7,2

- 1) Bron: Stadspeiling.
- 2) Nulmeting van deze indicator in 2020.
- 3) Deze indicator sluit aan bij onze toezegging in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 te monitoren wat de mate van betrokkenheid is bij inwoners bij het functioneren van en meedoen aan het lokaal openbaar bestuur.
- 4) Deze indicator sluit aan bij onze toezegging in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 te monitoren wat de herkenbaarheid is bij inwoners van (de resultaten van) een (Eu)regionale samenwerkingsagenda..
- 5) Voorbeelden zijn: Grensinfopunt, internationaal openbaar vervoer, samenwerking op het gebied van toerisme, cultuur en campussen.
- 6) Deze indicator sluit aan bij onze toezegging in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 te monitoren wat het beeld (naamsbekendheid en imago) van Maastricht is bij bezoekers en (potentiële) bewoners.
- 7) Gemiddelde score over de aspecten: Cultuurstad, Stad met ruime carrièrekansen, Bourgondische stad, internationale stad, prettige woonstad, sportstad, universiteitsstad, stad in een bijzonder landschap, industriestad, innovatieve kennisstad, sociale en saamhorige stad, ondernemersstad, stad met een gezond leefklimaat, veilige stad, historische stad, toeristenstad; (1=herken ik totaal niet, 10=herken ik helemaal).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

We werken samen in wisselende coalities en op wisselende schaalniveaus. Maastricht is een stad waarin bewoners, bedrijven, instellingen en bestuur met wederzijds respect voor elkaars belang gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de stad.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen beschikbare middelen voor de uitvoering van de projecten van de Burgerbegroting 2022. Afhankelijk van het type projecten wordt gekeken uit welke bestaande middelen budget dient te worden vrijgemaakt.
- Vaststellen Stadsvisie 2040. In 2021 wordt gewerkt aan herijking van de stadsvisie in combinatie met enkele deelvisies op basis van het eind 2020 vastgestelde plan van aanpak.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- *Overheids- en burgerparticipatie inclusief burgerbegroting*
In 2021 wordt het plan van aanpak 'Burger- en Overheidsparticipatie Beter, Bewuster, Efficiënter!' uitgevoerd. Onderdeel hiervan is het vervolg van de in 2020 gestarte implementatie van nieuwe instrumenten: de Burgerbegroting, het Jeugdlintje en de Kinderburgemeester.
  - Burgerbegroting: de ambitie is om in het vierde kwartaal 2020 te starten met de burgerbegroting als onderdeel van het Maastricht-LAB. Mocht dit vanwege de voorzettingen van de maatregelen vanuit de rijksoverheid niet mogelijk zijn, dan wordt de introductie van de burgerbegroting verplaatst naar het eerste kwartaal 2021.
  - Jeugdlintje: na implementatie in 2020 zal in 2021 een tweede ronde van nominaties en uitreikingen van het Jeugdlintje plaatsvinden.
  - Kinderburgemeester: na de start van het educatieve programma rondom de Kinderburgemeester in 2020, zal in 2021 de eerste Kinderburgemeester worden geïnstalleerd.

Andere onderdelen uit dit plan van aanpak, die bijdragen aan de doorontwikkeling van participatie ('beter, bewuster en efficiënter') zijn e-Democratie en kennisontwikkeling participatieve werkvormen.

- *Smart City*
Smart City is een concept, gericht op het slimmer inzetten van data om met name de leefkwaliteit van bewoners en de gastvrijheid aan bezoekers te verhogen. Het is een methode om bestaande of toekomstige vraagstukken op te pakken. In 2020 is duidelijk geworden dat de gemeente Maastricht al veel initiatieven heeft lopen of afgerond, die vallen onder de vlag van Smart City. Daarom koppelen we en in lijn met bezuinigingsmaatregel 1.8 uit de pre-begroting Smart City toepassingen aan bestaande opgaven. Daarnaast participeren we in landelijke initiatieven om meer collectivisering tot stand te brengen, gebruik te kunnen maken van kennis en expertise en om het netwerk rondom Smart City te vergroten.
- *(Eu)regionale samenwerking*
Samen met onze (Eu)regionale partners bouwen we verder aan een gezamenlijke agenda. Dit met inachtnaam van de bezuinigingsmaatregelen 1.3 en 1.4 uit de pre-begroting. Hierin komen in ieder geval de in het hoofdlijnenakkoord genoemde thema's grensoverschrijdende arbeidsmarkt, cultuur, duurzaamheid en mobiliteit aan de orde. Doorwerking vindt plaats op het niveau MAHHL/EMR, Tripool en Zuid-Limburg. Op Zuid-Limburgse schaal wordt op basis van de Agenda van Zuid-Limburg de samenwerking versterkt. De provincie Limburg speelt hierin een leidende rol. Doel van de intensivering van de samenwerking is te komen tot een gezamenlijke positionering en versterkte lobby richting derden, zoals richting het Rijk (Den Haag) en Europa (Brussel). Ook in 2021 en verder willen we samen met de belangrijke partners in onze stad en regio (o.a. Universiteit Maastricht en Provincie Limburg) werken aan de zichtbaarheid en verdere versteviging van het internationale en Europese profiel van onze stad. Hierbij kunnen verbindingen worden aangebracht met de Euregionale agenda. Conform maatregel 1.5 uit de pre-begroting zal het lidmaatschap Platform 31 stopgezet worden.
- *Koningsdag*
Het bezoek van de koninklijke familie aan Maastricht op Koningsdag en de daarmee samenhangende activiteiten zijn dit jaar vanwege de uitbraak van het coronavirus uitgesteld. Op het moment van opstellen van deze begroting is nog niet duidelijk wanneer Koningsdag alsnog plaatsvindt.
- *Lobby*
Ook in 2021 is de inhoud van het coalitieakkoord medebepalend voor de Maastrichtse lobbyagenda. Samen met de provincie benadrukken wij in de Haagse lobby de belangen van de ontwikkeling van Maastricht, de regio en Euregio voor heel Nederland: Limburg maakt Nederland groter. Eind 2020 wordt de lobbyagenda geactualiseerd.
- *Positionering Maastricht (onderdeel Working on Europe)*
Door de bezuinigingen (maatregel 1.1 uit de pre-begroting) op dit onderdeel focust de positionering van Maastricht zich op de Euregionale Careerportal en het onderhoud van de basisproducten, onder meer de Maastricht portal (www.maastricht.nl) en de Maastricht presentatiefilm (in het Nederlands, Chinees en Engels). Positionering blijft een kwestie van samenwerken met externe partijen, de overblijvende budgetten zijn bedoeld ter ondersteuning van die samenwerking.
- *Communicatiebereik*
Onlangs heeft de gemeenteraad besloten de wettelijke bekendmakingen digitaal te publiceren. Dit was nodig omdat het blad VIA (waar de bekendmakingen ook in staan) niet meer huis-aan-huis wordt bezorgd, waarmee de rechtsgeldigheid van de publicaties vervalst. Aan de hand van de adviezen van onafhankelijk deskundige Ina Bakker (rapport 'Mediamix') komt het college in het najaar van 2020 met een plan voor het optimaliseren van de mediamix, gericht op een zo optimaal mogelijk bereik van alle Maastrichtenaars. Het stopzetten van de gemeentepagina in VIA (maatregel 1.2 uit de pre-begroting) maakt hier onderdeel van uit. Dit plan leidt tot uitvoering in 2021.

Wat mag het kosten?

BESTUUR (0.1)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	4.008	6.352	6.341	6.614	5.624	5.624	5.624
BATEN	90	3	0	750	0	0	0
SALDO	-3.918	-6.349	-6.341	-5.864	-5.624	-5.624	-5.624

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in de begroting t.o.v. jaarrekening 2019 komt voort uit een nadere duiding en herverdeling van budgetten over de taakvelden. In de begroting 2020 staan nu enkele budgetten (o.a. bestuur en externe betrekkingen alsmede kosten voormalige bestuur) welke in bij de jaarrekening 2019 nog op taakveld 0.4 Overhead gerubriceerd waren. De daling van de begrote lasten in 2022 t.o.v. 2021 is het gevolg van het feit dat in 2021 nog de incidentele kosten koningsdag begroot zijn. Voorgaande correleert overigens ook met de afname van de baten

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de begrote baten in 2022 t.o.v. 2021 is het gevolg van het feit dat in 2021 nog de incidentele baten (bijdrage provincie) koningsdag begroot zijn.

0.2 Burgerzaken

Toelichting taakveld

Tot het taakveld burgerzaken behoren o.a. paspoorten en rijbewijzen; bevolkingsregister; straatnaamgeving en kadastrale informatie; burgerschap; verkiezingen.

Wat willen we bereiken?

- Tevredenheid over dienstverlening. Inwoners die contact opnemen ervaren een prettige, kwalitatief goede en betaalbare dienstverlening, waarbij de klant centraal staat.
- Een goed functionerende BRP (basisregistratie personen). De BRP beoogt een accuraat beeld te geven van de personen die in Maastricht wonen en vormt daarmee een afspiegeling van de werkelijkheid. Een goed functionerende BRP is een randvoorwaarde voor een kwalitatief goede dienstverlening aan de burger en voor naleving en handhaving van regelgeving.
- Alle Maastrichtenaren die willen en mogen stemmen, kunnen dit ook rechtmatig en zelfstandig. Hierbij wordt de Kieswet toegepast en nageleefd om efficiënte, toegankelijke en rechtmatige verkiezingen te faciliteren.

Effectindicator ¹	Realisatie	Begroting
	2019	2021
Score tevredenheid klanten GemeenteLoket	8,7	8,7
Score tevredenheid klanten Callcenter	8,7	8,7
Score tevredenheid klanten Online dienstverlening	7,3	7,3

1) Bron: NVVB Dashboard Dienstverlening

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Online dienstverlening

Gemeentelijke informatie is nu al 24 uur per dag beschikbaar via www.gemeentemaastricht.nl. Daarnaast zijn er steeds meer producten en diensten online verkrijgbaar. Dat aantal bouwen we de komende jaren waar mogelijk uit. Voor een aantal producten en diensten zal online afgifte niet mogelijk worden. Bijvoorbeeld in verband met identiteitsvaststelling, geringe aantallen of complexe dienstverlening. Er blijft dus altijd een fysieke balie.

Kanaalsturing

De gemeentelijke diensten en producten kunnen via verschillende kanalen aan burgers, bedrijven en instellingen worden geleverd. Online, telefonisch, aan de balie, per post of e-mail en via social media.

Burgers en bedrijven kiezen zelf hun contactkanaal. Middels actieve campagnes brengen we de verschillende mogelijkheden om producten aan te vragen onder de aandacht.

Engelstalig

Maastricht is een internationale stad. Daardoor wonen, werken, verblijven en studeren er steeds meer mensen die geen Nederlands spreken. Als gemeente passen wij de dienstverlening daar steeds meer op aan door relevante thema's en producten ook in het Engels aan te bieden.

Servicenormen

Als gemeente willen wij burgers en bedrijven goed en snel van dienst zijn. Daarbij is het belangrijk dat bekend is wat men van ons kan verwachten. Daarom zijn er servicenormen o.a. voor telefonie, balie-dienstverlening GemeenteLoket en afhandeling restpost.

Beelden bijstellen

De beeldvorming over de gemeentelijke dienstverlening is nog te vaak negatief, terwijl er in de praktijk veel goed gaat. Incidenten krijgen veel aandacht. Via de social media gaat dit steeds sneller. Goede resultaten en mooie ontwikkelingen worden niet actief genoeg gecommuniceerd c.q. krijgen te weinig aandacht. We zetten in op actieve communicatie via bestaande kanalen, maar vooral ook via social media.

BRP

We werken continu aan een correcte BRP door middel van goede registratie, kwaliteitscontroles, fraudeonderzoeken en adresonderzoeken.

Verkiezingen

We organiseren - op het moment dat dit aan de orde is – verkiezingen voor Europa, de Tweede Kamer, Provinciale Staten, het Waterschap en de gemeenteraad.

Huwelijken

In lijn met bezuinigingsmaatregel 1.9 van de Pre-begroting wordt per 1 januari 2021 het nettoresultaat van huwelijken verhoogt. In de in 2020 nog door de raad vast te stellen Legesverordening burgergerichte diensten Maastricht 2021 wordt e.e.a. nader aangeduid. Denk aan gratis trouwen is in Maastricht met ingang van 1 januari 2021 conform de wet tweemaal per week mogelijk en niet zoals nu driemaal.

Prestatie-indicator	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2021
<i>Servicenormen gemeente Maastricht¹</i>			
Als u 14043 belt heeft u binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	80%	68% ²	80%
Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	92%	91%	100%
Als u de gemeente een e-mail stuurt heeft u binnen 2 weken antwoord	96%	94%	100%
Als u de gemeente een brief stuurt heeft u binnen 4 weken antwoord	98%	84% ³	100%

1) Bron: Gemeente Maastricht

2) De daling van het servicelevel in 2019 is veroorzaakt door een wijziging in de bezoekersparkeerregeling, de vervanging van parkeerautomaten en het chippen van de afvalcontainers. Deze ontwikkelingen hebben gezorgd voor een sterk verhoogd aanbod van inkomend telefoonverkeer bij het GemeenteLoket in het tweede, derde en vierde kwartaal van 2019. De extra telefoontjes waren in die periode niet gelijkmatig verdeeld, maar waarneembaar in pieken op dagen en soms zelfs gedurende hele weken. Hierdoor is het servicelevel in die periode dusdanig ver onder de norm uitgekomen, dat dit gedurende de rest van 2019 niet meer kon worden gecompenseerd.

3) In 2019 werd 84% van de brieven waarvoor geen wettelijke afhandeltermijn geldt afgehandeld binnen onze servicenorm van 4 weken (in de Rekening 2019 is per abuis voor 2019 ten onrechte 82% genoemd).

Wat zijn onze aandachtspunten in 2021?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoering verkiezingsproces conform wet- en regelgeving bij de verkiezing van de Tweede Kamer op 17 maart 2021.
- Implementatie nieuw zaakstelsel onderdeel dienstverlening.
- Implementatie dienstverlening gemeente Meerssen, afhankelijk van verdere besluitvorming.

Wat mag het kosten?

BURGERZAKEN (0.2)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	4.692	3.787	3.783	4.077	4.018	3.993	3.975
BATEN	2.115	1.913	1.913	1.967	1.967	1.967	1.967
SALDO	-2.577	-1.874	-1.870	-2.111	-2.051	-2.026	-2.008

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de lasten in de begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt doordat in de rekeningcijfers 2019 het incidenteel kosteneffect van een drietal verkiezingen zit (Provinciale Staten, Waterschap en Europees Parlement).

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen: beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Het gaat hier om beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt. Deze gebouwen / gronden passen in verwachte gemeentelijke bebouwingsuitbreiding, maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting gestart is. Zie ook paragraaf 4.7 Grondbeleid.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Dataland BV

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV met als doel het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven.

Wat mag het kosten?

BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	9.905	13.163	15.114	7.237	8.173	8.166	8.141
BATEN	9.847	5.556	5.701	6.002	6.000	6.499	6.497
SALDO	-58	-7.607	-9.413	-1.235	-2.172	-1.667	-1.644

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019, maar ook in het jaar 2022 komt voort uit de lasten verbouwing MECC. De dekking hiervan vindt plaats middels onttrekking uit de reserve MECC welke op taakveld 0.10 tot uitdrukking komt. De stijging van de begrote lasten in 2022 t.o.v. 2021 betreft de hogere kapitaallasten als gevolg van de activering MECC.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de baten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019, is het gevolg van incidentele resultaten 2019 waaronder activering aankoop parkeergarage P5 MECC alsmede de incidentele verkoopopbrengst Villa Kanjel.

0.4 Overhead

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Maastricht realiseert haar doelen met aanvaardbare overhead. In het BBV is bepaald welke kosten onder overhead vallen. Het gevolg is dat in programma 1 tot en met 8 alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Dit wil zeggen dat in die programma's alleen de kosten van de bedrijfsvoering worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van de BBV uit de onderwerpen: Bestuurs-ondersteuning en beleidsadviesing; Financiën; Personeelszaken en organisatie; Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep); Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening; Facilitaire zaken en huisvesting; Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie; Verzekeringen; Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen.

Wat mag het kosten?

OVERHEAD (0.4)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	61.698	56.121	53.509	53.223	52.982	53.573	53.834
BATEN	3.864	183	3.694	3.502	3.502	3.443	3.443
SALDO	-57.834	-55.938	-49.815	-49.721	-49.480	-50.130	-50.391

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt voort uit een nadere duiding en herverdeling van budgetten over de taakvelden. Zoals ook verklaard bij taakveld 0.1 Bestuur staan in de cijfers rekening 2019 budgetten (o.a. bestuur en externe betrekkingen alsmede kosten voormalige bestuur) welke in nu in de begroting 2020 op taakveld 0.1 Bestuur gerubriceerd zijn. Voorts komt de daling door BBV-voorschriften omtrent overhead. De BBV schrijft voor dat de dekking van de overhead door derden als negatieve last moet worden opgenomen. Waar dit voorheen over diverse taakvelden versnipperd zat als negatieve last is dit nu op het taakveld 0.4 overhead opgenomen.

0.5 Treasury

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie: financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder dividend nutsbedrijven; schenkingen en legaten.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Zie hiervoor paragraaf 4.4.2 Treasurybeleid.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen van maatschappelijk belang.

Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Zie verder paragraaf Verbonden Partijen.

NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners.

Wat mag het kosten?

TREASURY (0.5)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	7.911	9.041	7.870	7.375	7.841	7.412	6.628
BATEN	9.515	9.841	9.841	9.222	9.004	8.428	7.834
SALDO	1.604	800	1.971	1.847	1.163	1.016	1.206

0.61 OZB woningen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op de woning: belasting op eigendom woningen; waardering woningen; heffing en invordering, uitvoering OZB (woningen); bezwaar en beroep.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Vanaf 1 januari 2022 is er landelijk een wettelijke verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Op dit moment hanteert BsGW nog de bruto inhoud als maatstaf. Op basis van de voor gebruiksoppervlakte vastgestelde normen moet van alle woningen de gebruiksoppervlakte bepaald worden. BsGW voert dit project uit in nauwe samenwerking met de deelnemers en zal de kosten verrekenen met de individuele gemeenten, op basis van een per gemeente opgesteld plan van aanpak inclusief kostenraming. In het kader van bezuinigingsmaatregel 14.6 uit de pre-begroting worden de OZB-tarieven met circa 3% bovenop de prijsindex voor 2021 verhoogd.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

BsGW heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, 30 gemeenten en het waterschap.

Wat mag het kosten?

OZB - WONINGEN (0.61)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	0	0	0	0	0	0	0
BATEN	23.190	16.047	16.047	16.977	16.977	16.977	16.977
SALDO	23.190	16.047	16.047	16.977	16.977	16.977	16.977

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de baten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 hangt samen met de mutatie op taakveld 0.62 en komt door de verandering van programma's naar taakvelden. Hierbij is de indeling/grondslag van OZB eigendom + OZB gebruik veranderd naar OZB woningen + OZB niet-woningen. Zie ook de mutatie op taakveld 0.62.

0.62 OZB niet-woningen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op niet-woningen: belasting op eigendom en gebruik niet-woningen, waardering onroerende zaken (niet woningen); heffing en invordering; uitvoering OZB (niet woningen); bezwaar en beroep.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Dit betreft de waardebeoordeling van niet-woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de heffing en inning van gemeentelijke onroerend zaakbelasting op niet-woningen.

Wat mag het kosten?

OZB - NIET WONINGEN (0.62)

	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	0	0	0	0	0	0	0
BATEN	10.141	17.430	17.430	18.493	18.652	18.652	18.652
SALDO	10.141	17.430	17.430	18.493	18.652	18.652	18.652

Toelichting ontwikkeling baten:

De stijging van de baten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 hangt samen met de mutatie op taakveld 0.61 en komt door de verandering van programma's naar taakvelden. Hierbij is de indeling/grondslag van OZB eigendom + OZB gebruik veranderd naar OZB woningen + OZB niet-woningen. Zie ook de mutatie op taakveld 0.61.

0.63 Parkeerbelasting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de inkomsten voor betaald parkeren, naheffing en invordering en opbrengsten van parkeerfaciliteiten en – boetes.

Wat mag het kosten?

PARKEERBELASTING (0.63)

	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	480	157	0	0	0	0	0
BATEN	9.319	2.143	9.300	9.494	9.494	9.494	9.494
SALDO	8.839	1.986	9.300	9.494	9.494	9.494	9.494

0.64 Belastingen overig

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de heffing en inningen van de overige gemeentelijke belastingen waaronder de hondenbelasting en toeristenbelasting. Om uitvoering te geven aan de bezuinigingsmaatregelen 14.1, 14.2 en 14.3 uit de pre-begroting worden met ingang van 2021 de volgende nieuwe heffingen ingevoerd: watertoeristenbelasting, forensenbelasting en vermakelijkhedenretributie.

Wat mag het kosten?

BELASTINGEN OVERIG (0.64)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	410	731	731	731	731	731	731
BATEN	2.979	7.981	2.739	3.170	3.995	3.995	3.995
SALDO	2.569	7.250	2.008	2.439	3.264	3.264	3.264

De stijging van de begroten baten in 2021 en 2022 betreft de als gevolg van de bezuinigingen (pre-begroting) ingevoerde inkomstenverhogingen als gevolg van watertoeristenbelasting, forenzenbelasting en gemakkelijkhedenretributie.

0.7 Algemene en overige uitkering gemeentefonds

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Tot dit taakveld behoren de Algemene Uitkering, Integratie-uitkeringen – zoals de integratie-uitkering WMO en de Integratie-uitkering Sociaal Domein – en decentralisatie-uitkeringen. De gemeentefonds-middelen zijn vrij besteedbaar, dit is een algemeen dekkingsmiddel. Inzet wordt integraal afgewogen in de kadernota en de begroting. In de mei-, september- en decembercirculaire geeft het Rijk informatie over de hoogte en verdeling.

Wat mag het kosten?

ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	938	513	864	333	559	601	150
BATEN	262.628	265.825	271.291	259.017	260.492	260.482	258.912
SALDO	261.690	265.312	270.427	258.684	259.933	259.880	258.762

Voor een toelichting op de algemene uitkering wordt verwezen naar de bijlagen 12 en 13.

0.8 Overige baten en lasten

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld zijn de overige baten en lasten ondergebracht die niet tot een specifiek taakveld behoren, zoals het budget voor onvoorziene uitgaven, de verrekening tussen sectoren in het kader van de afdracht van BCF en de exploitatie van deelnemingen.

Wat mag het kosten?

OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	14.824	-9.073	-1.061	10.858	13.457	13.812	14.199
BATEN	7.117	9.245	9.994	6.270	6.212	6.577	6.723
SALDO	-7.707	18.318	11.055	-4.587	-7.245	-7.234	-7.476

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de lasten in begroting 2020 t.o.v. jaarrekening 2019 komt o.a. door de in 2020 opgenomen taakstellingen "restwaarde/afschrijven" ad € 1 mln. en "vrijval kapitaallasten planningsoptimisme" ad € 1 mln. De belangrijkste verklaring betreft echter de in 2020 opgenomen begrotingstaakstelling ad € 10,5 mln. Dit zorgt voor een incidentele daling in 2020. Voorgaande verklaart hiermee ook de stijging van lasten in 2021. Dan is genoemde taakstelling niet meer in de begroting opgenomen, omdat deze vertaald is in het budgettaire kader van de pre-begroting. Tevens zijn in 2021 de structurele effecten Corona ad € 1 mln. opgenomen. De stijging van de lasten in 2022 komt primair doordat in het voorgaande jaar de post risicobuffer € 1 mln. lager is. Dit conform besluitvorming pre-begroting (G7).

Toelichting ontwikkeling baten:

Het dalen van de begrote baten in 2021 komt primair doordat in 2020 nog een stelpost incidentele dekking ad € 3,8 mln. opgenomen is. In 2021 en verder is deze niet meer opgenomen.

0.9 Vennootschapsbelasting

Alle informatie over grondbeleid inclusief vennootschapsbelasting is gebundeld in de paragraaf 4.7.

VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	48	0	0	150	150	150	150
BATEN	0	0	0	0	0	0	0
SALDO	-48	0	0	-150	-150	-150	-150

0.10 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld zijn alle mutaties (vermeerderingen en vermeerderingen) in de reserves opgenomen. In bijlage 4 is een verloopoverzicht opgenomen van alle reserves.

Wat mag het kosten?

MUTATIES RESERVES (0.10)							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
LASTEN	37.793	24.936	26.766	24.706	22.811	23.487	27.550
BATEN	45.142	39.650	43.050	49.103	30.570	23.867	24.416
SALDO	7.349	14.714	16.284	24.397	7.759	380	-3.133

Toelichting ontwikkeling baten en lasten:

Conform BBV-voorschriften worden alle stortingen in en onttrekkingen uit reserves weergegeven op taakveld 0.10. Deze stortingen en stortingen hangen nauw samen met c.q. zijn het gevolg van de mutaties op de overige taakvelden. De belangrijkste mutaties worden dan ook verder toegelicht bij de overige taakvelden.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING							
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
BESTUUR (0.1)	4.008	6.352	6.341	6.614	5.624	5.624	5.624
BURGERZAKEN (0.2)	4.692	3.787	3.783	4.077	4.018	3.993	3.975
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	9.905	13.163	15.114	7.237	8.173	8.166	8.141
OVERHEAD (0.4)	61.698	56.121	53.509	53.223	52.982	53.573	53.834
TREASURY (0.5)	7.911	9.041	7.870	7.375	7.841	7.412	6.628
OZB - WONINGEN (0.61)	0	0	0	0	0	0	0
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	0	0	0	0	0	0	0
PARKEERBELASTING (0.63)	480	157	0	0	0	0	0
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	410	731	731	731	731	731	731
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	938	513	864	333	559	601	150
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	14.824	-9.073	-1.061	10.858	13.457	13.812	14.199
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	48	0	0	150	150	150	150
MUTATIES RESERVES (0.10) STORTINGEN	37.793	24.936	26.766	24.706	22.811	23.487	27.550
TOTAAL LASTEN	142.707	105.728	113.916	115.304	116.345	117.548	120.982
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
BESTUUR (0.1)	90	3	0	750	0	0	0
BURGERZAKEN (0.2)	2.115	1.913	1.913	1.967	1.967	1.967	1.967
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	9.847	5.556	5.701	6.002	6.000	6.499	6.497
OVERHEAD (0.4)	3.864	183	3.694	3.502	3.502	3.443	3.443
TREASURY (0.5)	9.515	9.841	9.841	9.222	9.004	8.428	7.834
OZB - WONINGEN (0.61)	23.190	16.047	16.047	16.977	16.977	16.977	16.977
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	10.141	17.430	17.430	18.493	18.652	18.652	18.652
PARKEERBELASTING (0.63)	9.319	2.143	9.300	9.494	9.494	9.494	9.494
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	2.979	7.981	2.739	2.746	2.971	2.971	2.971
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	262.628	265.825	271.291	259.441	261.516	261.506	259.936
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	7.117	9.245	9.994	6.270	6.212	6.577	6.723
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	0	0	0	0	0	0	0
MUTATIES RESERVES (0.10) ONTTREKKINGEN	45.142	39.650	43.050	49.103	30.570	23.867	24.416
TOTAAL BATEN	385.947	375.817	391.001	383.968	366.865	360.380	358.910
	Rek 2019	2020 prim.	2020 gewijz.	2021	2022	2023	2024
BESTUUR (0.1)	-3.918	-6.349	-6.341	-5.864	-5.624	-5.624	-5.624
BURGERZAKEN (0.2)	-2.577	-1.874	-1.870	-2.111	-2.051	-2.026	-2.008
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	-58	-7.607	-9.413	-1.235	-2.172	-1.667	-1.644
OVERHEAD (0.4)	-57.834	-55.938	-49.815	-49.721	-49.480	-50.130	-50.391
TREASURY (0.5)	1.604	800	1.971	1.847	1.163	1.016	1.206
OZB - WONINGEN (0.61)	23.190	16.047	16.047	16.977	16.977	16.977	16.977
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	10.141	17.430	17.430	18.493	18.652	18.652	18.652
PARKEERBELASTING (0.63)	8.839	1.986	9.300	9.494	9.494	9.494	9.494
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	2.569	7.250	2.008	2.015	2.240	2.240	2.240
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	261.690	265.312	270.427	259.108	260.957	260.904	259.786
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	-7.707	18.318	11.055	-4.587	-7.245	-7.234	-7.476
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	-48	0	0	-150	-150	-150	-150
MUTATIES RESERVES (0.10)	7.349	14.714	16.284	24.397	7.759	380	-3.133
TOTAAL SALDO	243.240	270.089	277.085	268.664	250.520	242.832	237.928

Uit de prebegroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+):

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Koningsdag	-1.500			
> dekking Koningsdag	1.500			
Premie ontwikkeling Uitgebreide Gevaren Verzekering (Brandpolis)	-300	-300	-300	-300
Stopzetten extra inzet Euregionale agenda	150			
Focus in bevordering (eur)regionale samenwerking door Bestuurszaken	45	45	45	45
Stopzetten lidmaatschap Platform 31	16	16	16	16
Begrote budgetverhoging Working on Europe terugdraaien				
Fractiebudgetten niet indexeren	2	2		
Rechtspositieregelingen raadsleden (raadsbesluit)	-31	-31	-31	-31
Bijstelling AVG medewerker Griffie/werrkbudget raad/OIK griffier	-73	-58	-58	-58
VBF onttrekking en stortingen	15.600	3.800	-1.100	-4.700
Stoppen met sociaal investeringsfonds	200	200		
Versoberen publieke dienstverlening	43	43	43	43
P5 Mecc	65	65	65	65
Zonneweide erfpachtcanon			500	500
Dienstverlening Regionaal Mobiliteitsoverleg	27	27	27	27
Positionering Maastricht (branding) focussen op Careerportaal	80	80	80	80
Stopzetten gemeentepagina in VIA	75	75	75	75
Smart-City toepassingen koppelen aan bestaande opgaven	100			
Cultuurtraject V&L afronden binnen eigen capaciteit	150			
Beheerssystemen aanbesteding	50	50	50	50
Smartcity			50	
Bijstelling dividend Enexis en BNG	-521	-521	-521	-521
Verhogen OZB verhogen met circa 3%	1.000	1.000	1.000	1.000
Niet kunnen invorderen van parkeerheffingen in Duitsland	-200	-200	-200	-200
Watertoeristenbelasting	70	70	70	70
Forenzenbelasting	354	354	354	354
Vermakelijkhedenretributie		600	600	600
Precariobelasting terrassen		150	150	150
Reclamebelasting		75	75	75
Vaste deel fractiebudgetten verlagen	23	23	23	23
Algemene uitkering (incl. Meicirculaire)	-2.070	1.000	-2.000	-3.000
Verkenningsteam naar structurele effecten	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Post onvoorzien	1.000			
VPB belasting	-150	-150	-150	-150

Uit het budgettair kader van de begroting volgen de volgende intensiveringen (-) en bezuinigingen (+)

Intensivering/bezuiniging	2021	2022	2023	2024
Innen Duitse parkeerheffingen	200	200	200	200
Rechtspositieregeling raadsleden	31	31	31	31
Prognose BsGW	139	139	139	139
Septemercirculaire	1.500	-500	1.200	1.220
Voorfinanciering scanauto uit reserve productiemiddelen en Vruchtboomfonds	1.620	0	0	0
Exploitatie voordelen aanschaf scanauto			365	511
Aanvullende onttrekking aan VBF	600	2.650	200	-300
Onttrekking uit vruchtboomfonds	1.500	0	0	0

HOOFDSTUK 3 FINANCIËLE BEGROTING

3.1 Toelichting op de financiële begroting

In dit hoofdstuk wordt, naast de financiële uitgangspunten voor de begroting, voornamelijk ingegaan op het budgettaire kader 2021-2024 en worden de budgettaire ontwikkelingen ten opzichte van de prebegroting toegelicht.

Hieronder in paragraaf 3.2 volgt een toelichting op de financiële uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan deze begroting. In paragraaf 3.3 wordt het budgettaire kader toegelicht. In paragraaf 3.4 tenslotte volgt een uiteenzetting van de financiële positie van onze gemeente en worden de geplande investeringen beschreven.

3.2 Uitgangspunten van de ramingen

De begroting is opgesteld op basis van het wijzigingsbesluit Besluit Begroting en Verantwoording d.d. 5 maart 2016. Nieuw ten opzichte van begroting 2020 is dat bij alle programma's de financiële overzichten van alle taakvelden zijn opgenomen. Bij het samenstellen van de begroting zijn verder de volgende uitgangspunten voor de ramingen gehanteerd.

3.2.1 Indexering

De prijsindex wordt alleen toegepast op het eerste begrotingsjaar. De volgende jaren worden standaard niet geïndexeerd.

Materiële en loonkosten

Zoals reeds eerder is aangegeven wordt de index voor 2021 in eerste instantie op een stelpost bij de AD geparkeerd. Na de behandeling van de begroting zal worden beoordeeld wat het exacte bedrag is dat voor de index beschikbaar is waarna dit vertaald zal worden.

Alle opbrengsten, waaronder belastingen en heffingen

Voor de belastingen en heffingen en alle overige opbrengsten hanteren wij een gemiddeld percentage van 2,4% (middeling van materiële en loonkosten).

3.2.2 Onvoorzien en risicobuffer

In programma 0 van de begroting is een post onvoorzien opgenomen van € 0,242 mln. structureel. Deze post is bedoeld om incidentele uitgaven die bij de begroting niet werden voorzien op te kunnen vangen. Daarnaast is er op hetzelfde programma een risicobuffer opgenomen van jaarlijks ongeveer € 2,5 mln. Bij pre-begroting 2021 is besloten om voor 2021 € 1 mln eenmalig vanuit de risicobuffer in te zetten.

In paragraaf 4.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt deze risicobuffer afgezet tegen de risico's waarmee de gemeente wordt geconfronteerd.

Tabel: Verloop risicobuffer 2021-2024

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Onvoorzien/risicobuffer	1.504	2.729	2.729	2.729
Post onvoorzien	242	242	242	242
Risicobuffer	1.262	2.487	2.487	2.487

3.2.3 Rente

Bij de wijzigingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) was de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. We berekenen geen rente meer over het eigen vermogen (Vruchtboomfonds) en zorgen dat er geen resultaat meer ontstaat op het taakveld Treasury. Zo nodig wordt de berekende omslagrente herberekend gedurende de totstandkoming van de jaarrekening, aangezien de doorgerekende en begrote rente, de zogenaamde omslagrente aan de producten/taakvelden gelijk moet zijn aan de werkelijke rentekosten, welke zijn gebaseerd op de rentepercentages zoals die thans door banken in rekening wordt gebracht. Vooralsnog is de begrote omslagrente gelijk aan die van 2020 namelijk 0,5% In paragraaf 4.4 financiering vindt een verdere toelichting plaats op het taakveld treasury.

3.3 Van prebegroting 2020 naar begroting 2021

De onderstaande bedragen zijn in duizendtallen. Negatieve bedragen zijn uitgavenbudgetten en positieve bedragen zijn inkomsten, besparingen of dekkingsvoorstellen.

Begroting 2021	2021	2022	2023	2024
SALDO PREBEGROTING 2021	69	-31	12	56
Amendement pre-begroting 2021				
1 Minder bezuinigen (amendement coalitie)				
a schrappen verhogen termijn individuele inkomenstoeslag (5.1)	-100	-200	-200	-200
b schrappen verlagen bedrag individuele inkomenstoeslag (5.7)	-212	-212	-212	-212
c schrappen verlagen inkomensgrens kwijtschelding gemeentelijke belastingen (5.8)	-200	-200	-200	-200
d schrappen verhogen buitensporttarieven velden kleedlokalen en clubhuizen (8.8)	-40	-325	-400	-450
e schrappen stoppen reserve structurele middelen t.b.v. circulaire economie (10.6)	-50	-50	-50	-50
f schrappen verminderen impuls creatieve maakindustrie (10.7)	-25	-25	-25	-25
g schrappen stoppen subsidiëring Musica Sacra (12.5)		-127	-127	-127
h schrappen stoppensubsidiëring Intro in Situ (12.6)		-45	-45	-45
i schrappen stoppen subsidiëring Jazz Maastricht (12.8)		-37	-37	-37
j schrappen stoppen subsidiëring viewmaster (12.9)		-11	-11	-11
k verlaging vermindering subsidie aan RTVM		-100	-200	-200
l verlagen verminderen subsidie aan bureau Europa		-63	-63	-63
2 Meer bezuinigen amendement coalitie				
a verhoging bezuiniging op tentoonst., lezingen & kleine exposities CC/museum (12.18)	80	80	80	80
b verhoging vermindering inzet onrendabele projecten (13.10)	100	100	100	100
c MJP veiligheid	50	50		
d stoppen financiering vooropleiding Dans	40	40	40	40
e stoppen met Matchfunding	12	25	25	25
f fractiebudgetten verlagen en niet indexeren	25	25	23	23
g stoppen met actieprogramma Lift je leven	18	35	35	35
h beperken inhuur Fact (KPMG)	42	42	42	42
i theatertoeslag verhogen (12.19)		60	60	60
SALDO PREBEGROTING 2021 NA AMENDEMENT	-191	-969	-1.153	-1.159
3 NIEUWE ONTWIKKELINGEN				
a enkele correcties prebegroting	95	150	-10	115
b innen Duitse parkeerheffingen	200	200	200	200
c Rechtspositieregeling raadsleden	31	31	31	31
d Correctie SIF Gelden	-300			
e prognose BsGW	139	139	139	139
f septembercirculaire	1.500	-500	1.200	1.220
g verslechtering prognose jeugd/Wmo	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
h aanschaf scanauto	-1.620		365	511
> financiering uit Vruchtboomfonds	1.620			
4 AANVULLENDE DEKKING				
a kloppend hart		200	200	200
b indicatiestelling Omnibuzz	12	15	120	220
c indicatiestelling hulp bij de huishouden	-1.465	110	1.080	1.185
> financiering uit Vruchtboomfonds	1.500			
d Buig lasten	-600	-900	-1.200	-1.200
> Buig inkomsten	1.900	1.900	1.900	1.900
e nachtopvang Singel 9/Overmaze	100	100	100	100
f no credit game over		100	100	100
g sociale teams		300	300	300
h aanvullende onttrekking aan VBF	600	2.650	200	-300
TOTAAL	21	26	72	62

Toelichting op budgettair kader

3a Enkele correcties:

Een enkele correctie ten opzichte van de prebegroting dient nog te worden doorgevoerd. Het tekort Envida is groter in 2021 en er heeft abusievelijk een verschuiving van de bezuiniging op Smart City plaatsgevonden. In het laatste jaar zat bovendien een optelfout bij de bezuiniging op reïntegratie. Dat was nog een kleine meevaller.

3b Innen Duitse parkeerboetes

Met ingang van 1 september 2020 ontvangen wij via de VNG de NAW gegevens van Duitse foutparkeerders en kunnen we deze foutparkeerders opsporen om te beboeten.

3c Rechtspositionele regelingen

Deze waren abusievelijk twee keer opgenomen.

3d Correctie SIF gelden

In de bezuinigingen was nog een extra vrijval van SIF gelden opgenomen. Dit betreft een reservering voor investeringen in kinderboerderijen De Heeg en Limmel met betrekking tot algemeen toegankelijke dagbesteding, op basis van door de kinderboerderijen in te dienen businessplannen. Uiterlijk 1 december vindt er besluitvorming hierover plaats, waarna het bedrag eventueel vrij kan vallen.

3e Prognose BsGW

In de twee prognose van de BsGW zit over het jaar 2020 een voordeel van bijna 5 ton. Daarvan is 139.000 euro areaaluitbreiding. Deze structurele post wordt verwerkt in deze begroting. Het restant van het voordeel wordt verwerkt in de tariefstelling over 2021.

3f Septembercirculaire

De accessen zijn voor 2020 en 2021 bevroren. Verder zijn er geen nieuwe meerjarenramingen van de algemene uitkering verwerkt. Kortom, weinig nieuws. Een kleine meevaller voor 2020 en 2021 is het uitstel van de opschalingskorting op het Gemeentefonds. Het extra incidentele geld voor Jeugdzorg voor 2022 hebben de gemeenten met instemming van de toezichthouders reeds verwerkt in de begroting 2020. De bijstelling voor 2022 en verder heeft te maken met de reservering van de stelpost inflatie voor materiële budgetten en CAO-stijgingen. Wel zijn de Coronacompensaties verwerkt in deze circulaire maar die hebben betrekking op 2020 en worden verwerkt in de Berap 2020.

NIEUWS over de herverdelingen

De VNG/fondsbeheerders gaan de herverdeling ter consultering voorleggen aan de ROB. Dit is de verdeling met de verschuiving 'van klein naar groot' met ingang van 2022 (18 euro per inwoner voor 100.000+ gemeenten). Het voorstel zal worden verwerkt in de decembercirculaire 2020.

3g Verslechtering prognose Jeugd/Wmo

Effecten prebegroting (neutraal)	Jeugd	WMO	Totaal
Resultaatontwikkeling jeugd-wmo 2020			
Resultaat 2020 voor verwerking bezuinigingen jaarschijf 2020	-5.044.562	-266.905	-5.311.467
Resultaat 2020 na verwerking bezuinigingen jaarschijf 2020	-440.000	-1.735.000	-2.175.000
Saldo in 2020	-5.484.562	-2.001.905	-7.486.467
Volumeontwikkeling 2021	-3.000.000	-3.000.000	-6.000.000
Reeds opgenomen in prebegroting	5.100.000	4.700.000	9.800.000

Correctie prognose 2020 voor nog niet gerealiseerde bezuinigingen 2021	295.000	235.000	530.000
Incidenteel 2020 (vervoer tgv corona)		-400.000	-400.000
Aanvullend tekort in 2021	-3.089.562	-466.905	-3.556.467

Voor 2020 is een resultaat geprognosticeerd van € 7,5 mln. negatief na verwerking van de bezuinigingen in de begroting. Dit resultaat wordt met name veroorzaakt doordat de volumestijging evenals verzwaring van zorg bij zowel jeugd als WMO doorzet. Bij jeugd lopen de kosten op doordat er zwaardere vormen van verblijf worden ingezet, meer intensieve begeleiding met veel contactmomenten per week evenals maatwerk bij niet gecontracteerde zorgaanbieders of zorg die niet binnen gecontracteerde arrangementen past. Bij WMO is met name bij huishoudelijke hulp en begeleiding kostenstijging zichtbaar. De stijgende kosten bij huishoudelijke hulp zijn enerzijds het gevolg van een stijgende prijsontwikkeling ten gevolge van cao-ontwikkelingen, anderzijds een toenemende volumeontwikkeling ten gevolge van een groeiende wmo populatie en problematiek. WMO begeleiding neemt o.a. toe ten gevolge van extramuralisering van de langdurige zorg en langer thuis wonen.

Indien wordt gecorrigeerd voor incidentele effecten in 2020 en de volumeontwikkeling (zowel qua aantallen als zorgwaarde) doorzet in 2021 dan zal dit leiden tot een aanvullend tekort ten opzichte van de pre-begroting ad € 3,5 mln.

3h Invoering elektrische scanauto bij parkeercontroles/parkeerrechtensysteem

Bij begroting 2019 is in het budgettair kader een structurele besparing op apparaatskosten/overhead opgenomen. Een onderdeel hiervan is de invoering van een elektrische scanauto bij parkeercontroles. Daarvoor is een structurele besparing van € 350.000 ingeboekt vanaf 2021.

De invoering van de scanauto is gepland in medio 2021. Het voorstel is de verwachte tekorten van de eerste twee jaren inclusief inhaalslag (processen en systemen op orde brengen) te financieren uit het Vruchtboomfonds. Vanaf 2023 wordt een positief resultaat verwacht dat oploopt naar € 657.000 in 2025 (dit valt net buiten deze vierjarentermijn).

4 Aanvullende dekking

4a kloppend hart

Kloppende harten zijn als ambitie in het coalitieakkoord opgenomen. Het streven is om in elke buurt: samen met partners algemene laagdrempelige voorzieningen en ontmoetingsplekken zoals huiskamers en buurthuizen te faciliteren. Daarvoor is een budget van structureel € 300.000 beschikbaar. Om de kloppende harten die er vaak al zijn 'zichtbaar te maken' is een goede digitale sociale kaart nodig die toegankelijk is voor onze inwoners en samenwerkingspartners. De beheerskosten voor o.a. het up to date houden en promotie hiervan worden structureel geraamd op ca. € 100.000. Door daarnaast vooral in te gaan zetten op het verbinden van bestaande activiteiten en gebruik te maken van bestaande voorzieningen denken wij vanaf 2022 ca. € 200.000 te kunnen bezuinigen op het geoormerkte budget. Indien die verbindingen niet of onvoldoende kunnen worden gemaakt, wordt de sociale basisinfrastructuur minder versterkt met als gevolg een mogelijke negatieve impact op leefbaarheid en maatschappelijke initiatieven in de buurten. Wij verwachten dat actieve sturing op samenwerking tussen lopende initiatieven dit risico beheersbaar maakt.

4b Indicatiestelling Omnibuzz (aanscherping maatregel 2.10 uit de pre-begroting)

In de prebegroting is ook bij de maatregel aanscherping indicatiestelling vervoer op maat (2.10) om risico's te beperken uitgegaan van een behoudende variant. In de prebegroting is op basis hiervan € 150.000 als besparingspotentieel begroot. Het verruimen van de behoudende variant is naar aanleiding van de bespreking van de pre-begroting verkend en leidt tot een extra besparingspotentieel oplopend tot €220.000 (bovenop de voornoemde € 150.000). Bij de minder behoudende variant gaan we dan uit van bestendige besparende effecten van het toepassen van de nieuwe indicatierichtlijn bij nieuwe klanten en periodieke onderzoeken in 9 van de 10 gevallen. We zijn van mening dat dit realistisch is, mede gezien het feit dat Maastricht momenteel verreweg de soepelste gemeente is in het samenwerkingsverband van 30 gemeenten. Er is derhalve sprake van een beheersbaar risico. Uitbreiding naar de volledige herindicatie van het volledige bestand heeft gezien de recent genomen beheersmaatregelen in 2019 en de huidige 'doorlooptijd' een zeer beperkte meeropbrengst (en wel forse incidentele meerkosten). Vandaar dat deze maatregel beperkt blijft tot nieuwe indicaties en periodieke onderzoeken.

4c Indicatiestelling hulp bij huishouden (Aanscherping maatregel 2.9 uit de pre-begroting)

In de prebegroting is bij de maatregel aanscherping indicatiestelling hulp bij het huishouden (2.9) om risico's te beperken uitgegaan van een behoudende variant. In de prebegroting is op basis hiervan € 500.000 als besparingspotentieel begroot. Het verruimen van de behoudende variant is naar aanleiding van de bespreking van de pre-begroting verkend en leidt tot een extra besparingspotentieel oplopend tot € 1.185.000 (bovenop de voornoemde € 500.000). Deze forse meeropbrengst is het gevolg van het toepassen van de nieuwe richtlijn op het volledige klantenbestand. En daarbij uit te gaan van bestendige besparende effecten in 7 van de 10 gevallen. Ten aanzien van de uitgangspunten in de bezuinigingsonderlegger en pre-begroting gaan we nu uit van een groter aantal klanten (namelijk iedereen) en een hoger percentage waar dit een besparend effect oplevert. We zijn na nadere verdieping op het klantenbestand van mening dat er sprake is van een beheersbaar risico. Er is wel sprake van incidentele meerkosten t.g.v. de herindicering van het volledige bestand ter hoogte van €1,5 mln. Deze worden gefinancierd uit het Vruchtboomfonds. Mocht blijken dat bij de oplevering van het veranderplan betere besparingsmogelijkheden voor handen zijn dan zullen wij u daarvan zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk het eerste kwartaal 2021 hiervan in kennis stellen.

4d BUIG (lasten en baten)

De gevolgen van de Coronacrisis hebben hun weerslag op de arbeidsmarkt. Deze leiden ertoe dat meer inwoners langer aangewezen zijn op een uitkering. Dit leidt onvermijdelijk tot een groter beslag op de BUIG-middelen. De resterende budgetruimte is echter al meerjarig op andere kostenposten binnen de gemeentebegroting ingezet. Uitgaande van een bestandsstijging van 5% (analoog aan het krimpprocentage) betekent dit een extra kostenpost van ca € 2,5 mln. Deze kostenpost is reeds opgenomen in de pre begroting 2021. Daarnaast is het niet langer reëel te verwachten dat de in begroting 2020 oplopende reeks naar 1,2 mln. aan schadelastbeperking in 2023 nog zal worden gerealiseerd (in 2021 € 0,6 mln. gezien de oplopende besparingsreeks).

Hier staat tegenover dat een Corona-compensatie op de BUIG-middelen vanuit de rijksoverheid wordt verwacht. Ministerie SZW gaat vooralsnog uit van een voorlopig macrobudget 2021 van € 6,845 miljard. Voor Maastricht betekent dit ca € 4,4 mln. meer BUIG dan het nader voorlopig budget 2020. Deze verwachte verhoging is ook reeds voor € 2,5 mln. opgenomen in de pre begroting 2021., resteert een bijstelling van € 1,9 mln. Waarmee de effecten van de krimp in 2021 naar alle waarschijnlijkheid kunnen worden opgevangen. Dit uiteraard onder voorbehoud van nieuwe ontwikkelingen zoals een tweede Corona-golf.

4e Plafond voor aantallen nachtopvang in Singel 9/Overmaze

Met een bezetting van het huidige maximum van 43 plekken in Overmaze zijn dezelfde uitvoeringskosten gemoeid als voor een bezetting van 35 cliënten. Een besparing van kosten met het instellen van een plafond voor aantal cliënten in de nachtopvang wordt bereikt doordat extra beveiliging niet ingezet hoeft te worden met een begrenzing van 35 cliënten in de opvang. Hierdoor kunnen kosten voor extra beveiliging gedurende de avond en nacht worden vermeden.

Het betreft een nieuw bezuinigingsvoorstel dat wordt opgevoerd in het licht van de extra tekorten. Dit biedt vanaf 2021 een structurele besparing van € 100.000.

4f Schrappen inzet 'No credit, game over'

No credit game over richt zich op jongeren tussen 16 en 19 jaar en wordt op het voortgezet onderwijs en het MBO in Maastricht uitgevoerd door jongerenwerkers van Trajekt. Het betreft een nieuw bezuinigingsvoorstel dat wordt opgevoerd in het licht van de extra tekorten. Dit biedt vanaf 2022 een structurele besparing van € 100.000.

4g Stoppen met sociale teams

Er zijn in Maastricht 7 sociaal teams actief. Daarin werken verschillende deskundigen nauw samen om vragen van burgers in de buurten te beantwoorden en om de beweging naar het voorliggende veld te maken, samen met inwoners en professionals. Het betreft een nieuw bezuinigingsvoorstel. Dit biedt vanaf 2022 een structurele besparing van € 300.000, mits de dienstverlening in de buurten wordt geconsolideerd via andere bestaande netwerken in de stad, zoals bijvoorbeeld Krachtenbundeling.

4h Onttrekking Vruchtboomfonds (VBF)

In deze begroting wordt in overleg met de provinciale toezichthouder onttrokken aan het VBF. Deze onttrekkingen worden door de provincie als 'structureel' beschouwd, aangezien Maastricht een goede

reservepositie heeft. Na deze onttrekking blijft ruim voldoende in de reserves over om alle risico's op te vangen.

In de prebegroting waren ook reeds onttrekkingen en stortingen geraamd. Zie hieronder. Opgeteld betekent dit dat in totaal bijna € 26 mln. wordt onttrokken in 2021, 2022 en 2023. Vanaf 2024 storten we € 5 mln. jaarlijks terug. In 2028 is het VBF weer aangevuld.

	2021	2022	2023	2024
Prebegroting 2021	15.600	3.800	-1.100	-4.700
Begroting 2021	3.720	2.650	200	-300
Totaal	19.320	6.450	-900	-5.000

3.4 Uiteenzetting van de financiële situatie

3.4.1 Reserves en voorzieningen

Naast het totaal aan baten en lasten zijn ook de reserves en voorzieningen van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De reserves geven een indicatie van het weerstandsvermogen van de gemeente, dat wil zeggen de mate waarin de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen. De voorzieningen zijn gekoppeld aan kwantificeerbare risico's en in die zin minder vrij besteedbaar. De gemeente heeft weinig keus als het gaat om de vraag welke voorzieningen aanwezig moeten zijn en welke omvang deze moeten hebben. De voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn hiervoor bepalend.

Aan het begin van het begrotingsjaar 2021 heeft de gemeente naar verwachting € 163 mln. aan reserves en € 56 mln. aan voorzieningen. Het totaaloverzicht van de reserves en voorzieningen is opgenomen in bijlage 4. Hierna volgt een nadere toelichting op de reserves.

Algemene reserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting € 0,5 mln. aan algemene reserves. Een algemene reserve is een reserve waaraan gemeentebreed door de raad geen bestemming is gegeven; deze reserve dient om risico's in algemene zin op te vangen (bufferfunctie).

Financieringsreserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting ongeveer € 28 mln. aan financieringsreserves. De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen in verkeersregelininstallaties, riolen, buitensportaccommodaties en overige productiemiddelen te bekostigen.

Vruchtboomfonds (beklemd bestemmingsreserve)

Vanaf 2018 wordt er geen rente meer bijgeschreven op het Vruchtboomfonds (VBF), hier tegenover staat dat er ook geen onttrekking meer hoeft plaats te vinden voor de compensatie dividend Nutsbedrijven en onttrekking t.b.v. exploitatie (zie par. 3.2.3 Rente).

Het begrote saldo van de reserve Vruchtboomfonds aan het begin van het begrotingsjaar bedraagt circa € 110 mln. Op basis van de huidige berekening zijn op de lange termijn de uitgaven en inkomsten in evenwicht. Dit betekent dat er niet wordt ingeteerd op het vruchtboomfonds en dat het fonds eeuwigdurend is.

Voor het eerst wordt, buiten het verrekenen van de kapitaallasten van de investeringen, nu onttrokken aan het VBF ten gunste van de exploitatie. In latere jaren wordt dit weer teruggestort in het VBF. In overleg met de provinciale toezichthouder wordt daarmee voorkomen dat we in de eerste jaren, te weten 2021 en 2022 nog meer zouden moeten bezuinigen om in latere jaren grote overschotten te behalen. Dit zou leiden tot het onnodig schrappen van voorzieningen die in latere jaren weer opgebouwd kunnen worden. Het provinciale toezichtskader geeft hiervoor een uitzondering mits de reservepositie voldoende is. Die is in ons geval ruimschoots aanwezig.

Bestemmings/egalisereserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting ongeveer € 24 mln. aan bestemmings/egalisereserves. Een aantal grote bestemmingsreserves wordt hieronder nader toegelicht.

Innovatieopdracht Samenleven (0,4 mln.)

Deze reserve wordt gebruikt voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen.

Investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur (1,1 mln.)

Betreft de bij de marap/jaarrekening 2014 ingestelde reserve “Investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur”. Na de bezuiniging op de structurele storting resteert nog een eenmalig bedrag dat voor de kinderboerderijen Limmel en De Heeg voorlopig is gereserveerd.

Stadsvernieuwing/ Stedelijke vernieuwing ISV (1,9 mln.)

Deze reserve was eerst een voorziening en is bij jaarrekening 2016 op verzoek van de accountant als reserve gerubriceerd.

Mecc (1,8 mln.)

Het congrescentrum en de expofoyer zijn eigendom van de gemeente Maastricht. De exploitatie MECC is een gesloten budgetsysteem. Over- en onderschrijdingen en grote onderhoudslasten komen ten laste van deze reserve.

Mobiliteitsfonds (2,9 mln.)

Doelstelling van het Mobiliteitsfonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten wordt de reserve aangewend voor incidentele afdekking onrendabele exploitaties. Het mobiliteitsfonds werd gevoed door de inkomsten uit het straatparkeren en de inkomsten uit de erfpacht voor de parkeergarages (PPS-parkeren).

Spreidingsplan Buitensportaccommodaties

Deze reserve is ingesteld voor de transformatie/nieuwe investeringen in het kader van spreidingsbeleid buitensport. Door veranderende wetgeving (BBV) is dit een financieringsreserve geworden. Er vinden geen stortingen meer plaats. De onttrekkingen zijn kapitaallasten (afschrijvingskosten) van sportinvesteringen in het kader van spreidingsplan buitensportaccommodaties. Per 1 januari 2020 is € 3,9 mln. beschikbaar vanuit de financieringsreserve.

3.4.2 Investeringsperspectief

In deze paragraaf wordt de totale investeringsruimte uit meerjareninvesteringsplan, rendabele investeringen en investeringen in productiemiddelen gepresenteerd. Voorbeelden van investeringen kunnen heel divers zijn. Bijvoorbeeld vrachtauto's maar ook ICT middelen of meubilair. Onder het totaaloverzicht wordt een toelichting gegeven op de nieuwe MJIP investeringen (zie genummerde verwijzingen).

Hieronder volgt een overzicht van alle investeringen. Het betreft zowel zogenaamde rendabele alsook de onrendabele kredieten. Rendabele kredieten zijn kredieten waarvoor we specifiek hebben gespaard in financieringsreserves (bijv. productiemiddelen stadsbeheer zoals vrachtauto's) of waar inkomsten tegenover staan (bijvoorbeeld onderhoud gebouwen of riolen).

In de Kaderbrief 2019 zijn alle investeringen uit het Coalitieakkoord opgenomen. In deze begroting zijn geen nieuwe investeringen toegevoegd.

Conform artikel 5 van onze Financiële Verordening geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling aan voor welke nieuwe investeringen u op een later tijdstip een apart voorstel ter autorisatie van het investeringskrediet wilt ontvangen. In de onderstaande tabel is in een aparte kolom weergegeven welke investeringen dit betreft (zie vinkjes). De overige investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

Tenslotte geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling aan, conform uitwerking van het “Amendement betrokkenheid raad bij majeure projecten”, welke nieuwe investeringen aangemerkt worden als “majeure projecten”. Uw raad kan besluiten tot aanwijzing van een majeure project indien u van mening bent dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de gemeente aan een dossier zijn verbonden en de reguliere P&C cyclus ontoereikend is. Overwegingen die bij de aanmerking als majeure project een rol kunnen spelen zijn :

- Er is sprake van een niet routinematige, grootschalige en in de tijd begrensde activiteit met een langere doorlooptijd;
- Er zijn belangrijke gevolgen voor de Maastrichtse samenleving;
- De (financiële) risico's van het project worden (voor het merendeel) gedragen door de gemeente Maastricht;
- Er is sprake van complexe financieringsconstructies of toepassing van nieuwe technologieën;
- Er is sprake van een in organisatorisch opzicht complex besturings- en uitvoeringsproces.

Tussentijdse rapportage en eindafrekening inzake deze “majeure projecten” wordt structureel geborgd door opname van deze projecten in de MPGVB die jaarlijks onderdeel uitmaakt van de jaarrekening. Uiteraard zal de raad bij aanzienlijke tussentijdse afwijkingen van de MPGVB direct door het college hierover worden geïnformeerd (actieve informatieplicht). Bijvoorbeeld via een Raadsinformatiebrief of een vertrouwelijke raadsessie.

Reeds benoemd als majeur project zijn:

- Belvédère (incl. Tram Maastricht-Hasselt)
- Gebiedsontwikkeling Randwyck
- Gebiedsontwikkeling A2
- Herbestemmen ENCI
- Stad en Spoor
- Ontwikkeling De Heeg incl. sportvoorziening
- Milieuzone
- Vestingwerken
- Integraal HuisvestingsPlan (IHP)
- Warmtenet (Restwarmte)
- Verbouwing Centre Céramique
- Tweede tranche binnensport
- Middenzaal

Bezien vanuit het gegeven dat er geen nieuwe investeringen zijn toegevoegd aan het MJIP stelt het college niet voor om nieuwe projecten aan bovenstaande lijst toe te voegen.

Nr.	Programma	Meerjareninvesteringsplan x € 1.000		Economisch			(rest.)				
				/maatschap peilijk	Afschr. termijn	Aparte votering	krediet t/m 2020	2021	2022	2023	2024
0	Dienstauto Burgemeester	Rendabel	E	5		100					
0	MECC	Rendabel	E	20		17.970					
0	Bankastraat	MJIP	M	25		170					
0	Optimale toegankelijkheid van gebouwen	MJIP	M	40	v	600	400	400	400	200	
0	Boschstraat 5-7 (Timmerfabriek)	Rendabel	M	25		2.324					
0	Francois de Veyestraat	Rendabel	M	40		449					
0	Verduurzaming gemeentelijke panden	Rendabel	E	25		3.000					
0	Productiemiddelen	Rendabel	E	div.		7.317	7.899	9.674	7.361	5.249	
1	Cameratoezicht	Rendabel	M	10			45	43	50	73	
2	Mobiliteit (reguliere mob. programma)	MJIP	M	20		1.134	590	590	590	590	
2	Verminderen overlast door vrachtwagenverkeer Maastricht-West	MJIP	M	25		2.500					
2	Tram	Rendabel	M	30		1.000					
2	VRIs	Rendabel	M	15		2.767	1.932	253	357	2.544	
2	Parkeren	Rendabel	M	div.		1.022	180				
2	Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck	MJIP	M	40	v	1.700	3.000	1.000			
2	Continuëren Maastricht Bereikbaar	MJIP	M	25		3.000	1.000	1.000			
2	Lange afstand bussen	MJIP	M	40		268					
2	Fietsenstallingen & P&R	MJIP	M	40	v		500	3.000	1.500		
2	Verhardingen levensduurverlengend	MJIP	M	25		6.382	3.350	3.250	2.100	2.500	
2	Openbare Verlichting	Rendabel	M	div.		3.304	574	574	574	574	
3	International Students Club	MJIP	M	25		400					
4	Onderwijshuisvesting	MJIP	M	40	v	22.030	6.216	15.066	22.453	20.000	
4	Onderwijshuisvesting	Rendabel	M	40		685	3.770				
5	Sportaccommodaties	MJIP	M	25		2.270	454				
5	Tweede tranche Binnensport	MJIP	M	25	v	1.000	1.000	4.000	4.000	4.000	
5	Sporthal Geusselt	MJIP	M	40		157					
5	Upgrade sportpark Jekerdal	MJIP	M	25		530					
5	Sportvoorziening de Heeg	MJIP	M	25	v	500	4.000	500			
5	Vergroening openbare ruimte	MJIP	M	20		438	287	287	287	287	
5	Herontwikkeling sportpark Heugem	Rendabel	M	25		98					
5	Herontwikkeling spreidingsplan restant	Rendabel	M	25		88					
5	Stadion Geusselt (eigenaar)	Rendabel	M	div.		533					
5	Theater	Rendabel	M	div.		1.600					
5	Theater	MJIP	M	25		1.040					
5	Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid	MJIP	M	25	v	500	500				
5	Middenzaal	MJIP	M	40	v	500	500	3.000	3.000	500	
5	Collecties depots	MJIP	M	25	v	100	100				
5	Verhuizing Kumulus naar CC	MJIP	M	25		993	500				
5	Verhuizing Kumulus naar CC	Rendabel	M	25		7.150					
5	KIOR (restant 2013/2014)	MJIP	M	5		64					
5	Groen, natuur en landschap	MJIP	M	20		1.137	213	213	213	213	
7	Begraafplaats	MJIP	M	25		620					
7	Begraafplaats	Rendabel	M	25		335					
7	Riolering	Rendabel	E	30		18.622	2.943	1.000			
7	Lucht en Geluid	MJIP	M	5/10		177					
7	Milieuzones	MJIP	M	20	v	5.000					
7	Uitvoeren Energietransitieplan	MJIP	M	20	v	696	125	125	125		
7	Milieustations/perrons	Rendabel	E	div.		1.742					
8	Achtervang Belvedere	MJIP	M	40		2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	
8	A2 bijdrage	MJIP	M	40		1.061					
8	Brightlands MHC	MJIP	M	40	v	2.594					
8	Masterplan Randwijk	MJIP	M	40		324					
8	Ontwikkeling de Heeg	MJIP	M	25	v	800	1.500	500			
8	Herijking herstructurering	MJIP	M	40		1.648					
8	Herbestemming ENCI gebied	MJIP	M	40	v	300					
8	Tapijn	MJIP	M	40		1.000					
8	Noorderbrug	MJIP	M	40		9.200					
8	Noorderbrug	Rendabel	M	40		7.358					
8	Gem. aandeel stedelijke Ontwikkeling	MJIP	M	20		2.044	640	640	640	640	
8	Vestingwerken (excl. Calamiteitenfonds 5 köp)	MJIP	M	40	v		750	750	750	750	
8	Fietsbrug stuw Borgharen	MJIP	M	40		640					
		MJIP				75.817	27.925	36.621	38.358	31.980	
		Rendabel				77.464	17.343	11.544	8.342	8.440	
		Totaal				153.281	45.268	48.165	46.700	40.420	

Bovenstaand overzicht is nagenoeg hetzelfde overzicht als het overzicht in de begroting 2020. Er zijn ook geen nieuwe investeringen gepland. Alle investeringen uit het Coalitieakkoord zijn doorgerekend en opgenomen in de lijst van investeringen tot en met 2030 (zie de Kaderbrief 2019). Gewijzigd is dat de restantkredieten uit 2019 naar 2020 zijn verschoven. Op deze wijze presenteren wij u een lijst van alle voorgenomen investeringen in 2020. Hieronder worden toegelicht de kredieten die zijn aangevinkt om nog gevoteerd te worden.

1. Optimale toegankelijkheid van publiek toegankelijke gebouwen

Voor de opgave vanuit sociale inclusie (Maastricht voor iedereen) wordt in 2020 een plan van aanpak voor alle publiektoegankelijke gebouwen opgesteld, op basis van de pilot van de gescreende 10 gemeentelijke gebouwen. Dit betreft uitsluitend voor de publiektoegankelijke delen van de gemeentelijke gebouwen. Als onderdeel van die aanpak wordt een pilot uitgevoerd naar een tiental gebouwen om te bezien welke maatregelen o.a. bouwkundig genomen zouden kunnen worden en die hiermee gemoeide investeringen. Voor de quick-wins op dit vlak wordt in 2021 na de screening van deze 10 panden een plan van aanpak voor de resterende gebouwen gemaakt en een realisatieplan opgesteld. Dit plan wordt vanaf 2021 gefaseerd uitgevoerd. Ter bepaling van de benodigde/ wenselijke maatregelen is een screeningsinstrument ontwikkeld samen met de Stichting Samen Onbeperkt / Werkgroep Toegankelijkheid Maastricht. Deze laatste groep is een belangrijke stakeholder die medebepalend is, welke maatregelen noodzakelijk zijn en wenselijk zijn. Beleidsmatig zullen ook keuzes gemaakt moeten worden, welk ambitieniveau we binnen de panden willen nastreven. Uitvoering zal altijd in overleg met huurder/ gebruiker van de betreffende gebouwen gebeuren.

2. Verminderen overlast door vrachtverkeer Maastricht-West

Met name op de Tongerseweg wordt veel overlast van (vracht)verkeer ondervonden. In 2019 heeft de gemeenteraad besloten het ontwerpproces voor een reconstructie van de Tongerseweg op te starten. De in de begroting 2018 voor deze renovatie gereserveerde middelen blijven wij reserveren voor dit doel. Naast het ontwerpproces worden de verkeersbewegingen in Maastricht-West gemonitord en is er overleg met de Belgische buurgemeenten over mogelijke maatregelen in het totale verkeerssysteem. Het ontwerpproces zal in het eerste kwartaal van 2021 leiden tot een concreet voorstel over maatregelen op de Tongerseweg.

3. Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck

Besluitvorming over de in begroting 2019 gereserveerde middelen ten behoeve van de quick-wins in de stationsomgeving (inclusief internationaal busstation) heeft inmiddels plaatsgevonden door de gemeenteraad. Een voorstel voor de volledige en definitieve herinrichting van de stationsomgeving en verkeerscirculatie is in voorbereiding. De laatste jaren breidt het kernwinkelgebied van Maastricht zich immers uit naar de oostelijke Maasoever in Wyck. De Stationsstraat en omgeving dienen daarbij aangepast te worden aan deze nieuwe dynamiek. Op basis van onder meer het ambitiesdocument 'Stad en spoor' bepalen we de scope voor een verdere kwalitatieve impuls in de Stationsstraat en het autoluwer maken van Wyck. In het derde kwartaal van 2021 zal de verkeersstudie stationsomgeving inclusief de financiële consequenties aan de raad voorgelegd worden.

4. P&R voorzieningen en fietsenstallingen

Voor de verbetering van de bereikbaarheid en leefbaarheid, wordt nadrukkelijker gestuurd aan de hand van het zogeheten STOP-principe: Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Personenwagens. Om invulling aan deze prioritering te geven is een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen op P&R-voorzieningen aan de randen van de stad benodigd. Hiervoor volgt in 2021 een separaat voorstel. Voor 2021 voteren wij bij deze begroting een bedrag van € 1,25 mln. voor het door het college vast te stellen Actieplan fietsparkeren met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma. Voorgenomen projecten hierin zijn:

- Het realiseren van circa 40 nieuwe fietsstallingsmogelijkheden in het centrum met start aanbesteding eind 2020.
- Verbeteren integrale aanpak fietsparkeren, handhaving en fietsdiefstal inclusief grootschalige communicatie en bewustwordingscampagnes

5. Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft een wettelijke taak in het voorzien in huisvesting voor Primair, Voortgezet en Speciaal Onderwijs (PO-VO-SO). De verordening voorziening onderwijshuisvesting bepaalt hierbij hoe de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en gemeente is. De ouderdom van onze schoollocaties (gemiddeld 40 jaar) en de reeds jaren teruglopende leerlingenaantallen zorgen ervoor dat de gemeente

aanzienlijk zal moeten investeren de komende jaren in renovatie en (vervangende) nieuwbouw bij (fuserende) scholen zowel in het primair als het voortgezet als het speciaal onderwijs. Voor het primair onderwijs is een integraal huisvestingsplan (IHP) eind 2019 vastgesteld en voor het voortgezet onderwijs is een IHP in voorbereiding en zal naar verwachting medio 2021 kunnen worden vastgesteld. Bij de vaststelling van het IHP primair onderwijs is ook de financiële doorkijk vastgesteld (op prijspeil 2019). Voor het IHP voortgezet onderwijs zijn de benodigde bedragen nog niet bekend en zullen de keuzes nog worden voorgelegd in samenspraak met LVO. Bij de kaderbrief 2019 is een doorkijk gemaakt voor de investeringsopgaven tot en met 2030 en is reeds een reservering gemaakt van € 98 mln. De toekenning van individuele budgetten gebeurt op basis van de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting. Door middel van het programma Onderwijs worden de aanvragen voor renovatie van de schoolbesturen beoordeeld en door het college goedgekeurd (conform de verordening). Deze aanvragen worden in de programmabegroting vertaald.

6. Tweede tranche Binnensport

Begin 2021 ligt naar verwachting de tweede tranche binnensportaccommodaties ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad. Hierin streven we naar een optimalisatie van de bezetting van de binnensportaccommodaties zowel overdag als s 'avonds. Vanwege de wettelijke plicht ten gevolge van het faciliteren van beweegonderwijs zijn ook de kosten van de binnensportaccommodaties voor een groot deel (onderwijs gerelateerd) verplicht.

7. Sportvoorziening de Heeg

Op basis van de gebiedsontwikkelingen in De Heeg, de onderwijsontwikkelingen (PO en VO) en de tweede tranche binnensport zal in 2021~~9~~, zoals voorsnog in de planning ligt, een keuze worden gemaakt over de toekomst van sporthal De Heeg. Bij begroting 2018 zijn hiervoor door de gemeenteraad middelen opgenomen in een reserve ter hoogte van € 2,2 mln. Dit zal niet voldoende zijn voor de bouw van een nieuwe sporthal indien deze keuze wordt gemaakt. Vandaar dat we bij begroting 2020 € 5 mln. aanvullend reserveerden.

8. Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid

De Philharmonie Zuid (PZN) oefent in Maastricht in het Theater aan het Vrijthof. Zij hebben de wens uitgesproken voor een eigen zelfstandige repetitieruimte met aanverwante voorzieningen zoals kantoren, kleedkamers en opslag. Op dit moment wordt een aantal leegkomende gebouwen verkend, waarvan de Theresiakerk een goede optie lijkt. Door de verplaatsing van de repetities van PZN worden bovendien de ondernemingsmogelijkheden en het publieksbereik van het theater vergroot, doordat de grote zaal volledig beschikbaar komt voor publieksgerichte en ook meer commerciële activiteiten. Wij verwachten eind 2020/ begin 2021 een verdere concretisering gereed te hebben waarmee een bedrag van circa € 1 mln. gemoeid zal zijn. Dit bedrag reserveerden wij in het MJIP bij begroting 2020.

9. Middenzaal

Nadat de raad eind 2020 een besluit heeft genomen over de herhuisvesting van de philharmonie zuidnederland (pzn), neemt de raad in 2021 een investeringsbesluit voor de realisering van de middenzaal in het Theater aan het Vrijthof ten behoeve van presentiemogelijkheden voor amateurkunsten en ter verbetering van de efficiency van het theater. De dislocatie Ainsl zal conform bezuinigingsmaatregel 12.14 uit de pre-begroting vervallen en de programmering in de grote zaal van het theater krijgt meer ruimte (herhuisvesting van pzn) is voorwaarde voor realisering middenzaal.

10. Collecties depots

Naar het voorbeeld van de Sphinx-galerij willen we meer werk maken van het tonen van de collecties uit de depots in bestaande gebouwen. Op die manier kan Maastricht het rijke verleden, tradities en volkscultuur tonen die eigen zijn in de stad aan een breed publiek. Hiervoor reserveerden we bij begroting 2020 € 200.000. Begin 2021 ligt een concreet voorstel voor aan de raad.

11. Uitvoeren Energietransitieplan (duurzaamheidsagenda)

Vanuit de klimaatbegroting is bij begroting voor 2019 vanuit de actielijn gebiedsontwikkeling reeds een bedrag beschikbaar gesteld voor alle voorbereidende werkzaamheden en onderzoeken voor de uitbreiding van het binnenstedelijk warmtenet en voor gefaseerde vervanging van het gemeentelijk wagenpark. Voor de overige investeringen stellen wij vanaf 2020 € 500.000 beschikbaar conform klimaatbegroting. Nadere uitwerking hiervan volgt begin 2021.

12. Ontwikkeling De Heeg

Het centrum van De Heeg bevindt zich al enkele jaren in een neerwaartse spiraal. Vrijwel alle winkels zijn gesloten, alleen de Jumbo supermarkt en enkele kleinere voorzieningen zijn overgebleven. Een integrale aanpak is dringend noodzakelijk. De totale ontwikkeling van het centrum bestaat uit verschillende onderdelen die elk hun eigen dynamiek en planning kennen, zoals bijvoorbeeld de realisatie van het IKC De Heeg, aanpassing van het winkelcentrum door de eigenaar en de toekomst van de sporthal. Het IKC Ziezo! is inmiddels gerealiseerd en met het in 2019 gevoteerde eerste krediet heeft o.a. de omgeving van het IKC een impuls gekregen met groen en verbetering van de openbare ruimte en aanpalende voorzieningen. Met de eigenaar van het Winkelcentrum wordt gewerkt aan een overeenkomst waarbij gefaseerd stappen kunnen worden gezet gericht op het toekomst bestendig maken van het centrum. Doel hiervan is een kwaliteitsimpuls in de inrichting van het gebied (groen, verharding, verkeerscirculatie, en parkeren), tezamen met investeringen van de eigenaar van het winkelcentrum en investeringen in sport en onderwijs. In 2021 verwachten wij een nadere inhoudelijke concretisering van de plannen. Wij reserveerden bij begroting 2020 € 2,5 mln. voor deze ontwikkeling boven de bij begroting 2019 reeds gereserveerde en gevoteerde € 0,3 mln.

13. Herbestemming ENCI gebied

Voor het ENCI gebied wordt gewerkt aan een ambitieuze herbestemming die toerisme, cultuur, natuur en industrie verenigt. Op die manier wordt een uniek en verrassend stukje Maastricht gecreëerd. In 2018 / 2019 is gebleken dat het Plan van Transformatie (opgave SOME) de nodige dilemma's kent en in de bedoelde vorm niet tot realisatie kan komen. Na de verkenning van een aantal alternatieve scenario's, is in 2020 door de gemeenteraad middels een startdocument, op ruim 20 punten uitspraak gedaan om richting te geven aan de gewenste uitwerking. Momenteel wordt door Natuur Monumenten een plan uitgewerkt dat invulling tracht te geven aan de meeste opgaven in het gebied om de groeve blijvend te kunnen openstellen en onderhouden als een uniek stukje hoogwaardige natuurgebied. Naar verwachting zal in 2021 besluitvorming aan de gemeenteraad kunnen worden voorgelegd over een (op onderdelen) aangepast Plan van Transformatie. De uitwerking hiervan geeft momenteel nog geen duidelijkheid op de financiële consequenties en de mate waarin tot een sluitende businesscase kan worden gekomen en of dit mogelijk voor de Founding Fathers (ENCI, Provincie en Gemeente) tot kosten kan leiden. Derhalve handhaven we voor 2021 de PM post.

14. Vestingwerken

In de begroting 2019 zijn middelen beschikbaar gesteld voor een dekkend onderzoek uitgevoerd middels 3D inmeting van het gehele 11 km tellende ondergrondse gangenstelsel. Dit wordt inmiddels uitgevoerd en levert samen met een verdieping op de bovengrondse onderhoudstoestand de onderbouwing van een herstel- en investeringsplan. Dit zal in 2021 aan de Raad worden voorgelegd. Dit plan zal de vanuit veiligheidsoverweging benodigde herstelstelwerkzaamheden omvatten. Tevens zullen de mogelijkheden voor cofinanciering in beeld gebracht worden. De verwachte omvang van de werkzaamheden bedraagt € 7,5 mln. Dit bedrag reserveren we in het MJIP.

3.4.3 Taakstellingen

Dit is een nieuwe paragraaf die op verzoek van de provincie is toegevoegd aan onze begroting. In de gemeentelijke begroting zijn enkele taakstellingen opgenomen. Hieronder volgen ten behoeve van een totaalbeeld een aantal taakstellingen die nog gerealiseerd moeten worden uit de begroting 2020 en 2021.

Taakstellingen (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Buig inkomsten (nieuw)	1.900	1.900	1.900	1.900
Prognose BsGW (nieuw)	139	139	139	139
Verlagen formatiebudget		1.500	1.500	1.500
Lage rente	400	400	400	400
Vrijval kapitaallasten	1.000			
Nieuwe restwaarde afschrijven	1.000	1.000	1.000	1.000

HOOFDSTUK 4 VERPLICHTE PARAGRAFEN

4.1 Lokale lastenparagraaf

4.1.1 Inleiding

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen heel direct in hun portemonnee. Politiek gezien is daarom van belang de transparantie van de berekeningswijze voor de kostendekkende tarieven. Dit betreft afval, riolen en leges. De overige belastingen en parkeerbelastingen betreffen een algemene inkomstenbron.

Wettelijke grondslag

Welke heffingen gemeenten mogen opleggen, is vastgelegd in de Gemeentewet (Gw).

De heffingen zijn te verdelen in 2 soorten:

- heffingen waarbij een product of dienst wordt geleverd en waarvoor de burger betaalt (afvalinzameling, riolering, paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen, parkeeronthefing, enzovoort). Bij deze heffingen mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote lasten (artikelen 228a en 229 Gw);
- heffingen die als algemene inkomstenbron dienen en geen directe relatie hebben met een geleverd product of dienst (artikelen 220, 224, 226, 227, 228 Gw). Deze heffingen worden gebruikt om algemene voorzieningen te realiseren zoals aanleggen en onderhouden van wegen en groenvoorzieningen, stimuleren van economie, bouwen en exploiteren van sportparken en zwembad, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, enzovoort.

De heffingen waarbij er een relatie is met een product of dienst zijn vervolgens in te delen in 2 soorten:

- de dienst wordt voortdurend en gedurende langere tijd geleverd en wordt opgelegd middels een aanslag gemeentelijke belastingen (afvalinzameling en riolering);
- je betaalt per geleverde dienst in de vorm van leges (voorbeelden zijn: paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen en parkeeronthefing).

4.1.2 Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Coalitieakkoord 2018-2022

Uitgangspunt is een sluitend meerjarenperspectief, zonder lastenverhoging voor de Maastrichtse inwoners en bedrijven (behoudens inflatie). Het streven naar 100% kostendekkende tarieven wordt daarbij niet losgelaten. Vanwege de grote bezuinigingen hebben we de OZB opbrengst voor 2021 met 3% bovenop de inflatiecorrectie verhoogd. Omwille van diezelfde reden hebben we enkele nieuwe belastingen geïntroduceerd.

Indexering

Voor de belastingen en heffingen en alle overige opbrengsten hanteren wij een gemiddeld percentage van 2,4% (middeling van materiële en loonkosten).

Daarbij geldt dat de begraafrechten, parkeertarieven en de leges voor parkeren voor vergunninghouders niet worden geïndexeerd als gevolg van afspraken in het coalitieakkoord. De tarieven 2021 voor betaald parkeren op parkeerterreinen en parkeergarages worden nog met Q-park besproken. Verder geldt dat indexering van de tarieven bij de milieuparken wordt vastgesteld in g.r.-verband.

De belastingen met de tarieven en leges voor de gemeente Maastricht inclusief de bijbehorende verordeningen landen in het boekje 'Belastingverordeningen en tarieven 2021 gemeente Maastricht'. Deze worden tegelijk met de programmabegroting 2021 in een raadsvergadering in november aan uw raad ter vaststelling voorgelegd, exclusief de OZB tarieven, die in december aan uw raad ter vaststelling worden voorgelegd.

4.1.3 Geraamde inkomsten van de lokale heffingen

Tabel: opbrengsten belastingen 2019-2021 *)

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	Heffende instantie	Belastingsoort	Werkelijke opbrengst 2019	Gewijzigde geraamde opbrengst 2020	Geraamde opbrengst 2021	Toelichting in paragraaf
<i>Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)</i>						4.1.4
7.2	BsGW	Rioolheffing *)	14.240	13.989	14.324	
7.3	BsGW Gemeente	Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht (incl. verkoop restzakken) *)	17.518	18.662	19.202	
<i>Kostendekkende leges (in totaliteit)</i>						4.1.5
7.5	Gemeente	Begraafrechten	497	583	583	
8.3	Gemeente	Leges fysieke diensten	6.959	5.434	5.550	
0.2	Gemeente	Leges burgergerichte diensten **)	1.280	952	1.372	
<i>Algemene belastingen en parkeerbelasting</i>						4.1.6
0.61	BsGW	OZB eigenaar woningen	15.584	16.047	16.977	
0.62	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	10.282	10.089	10.727	
0.62	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	7.465	7.341	7.766	
0.64	BsGW	Hondenbelasting *)	820	794	813	
0.64	BsGW	Toeristenbelasting ***)	4.850	5.281	4.946	
0.64	BsGW	Watertoeristenbelasting	-	-	78	
0.64	BsGW	Forensenbelasting	-	-	422	
0.64	BsGW	Precariobelasting	868	737	755	
0.64	BsGW	Reclamebelasting	738	765	784	
0.63/2.2	Gemeente	Parkeren ***)	10.381	10.782	10.194	
		Totaal	91.482	91.456	94.493	

*) Bedragen zijn exclusief kwijschelding

**) Bedragen zijn inclusief afdracht Rijksleges

***) Bedragen 2021 zijn inclusief verwachte inkomstenderving als gevolg van de Corona-crisis

4.1.4 Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffing

In 2017 is een nieuw verbreed gemeentelijk rioleringsplan voor de periode 2018-2022 door de raad vastgesteld. In de periode tot en met 2020 kon worden volstaan met een stijging van de heffing met het gemeentelijk inflatiecijfer. Voor 2020 bedroeg het kostendekkende basistarief € 194,82.

Ook voor 2021 kan worden volstaan met een stijging met het gemeentelijke prijsindexcijfer, zijnde 2,4%. Dat resulteert in een heffing van € 199,50.

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen 2021		
A	Directe kosten taakveld	7.819.343
B	Inkomsten taakveld	119.729
C=A-B	Netto kosten taakveld	7.699.614
D	Perceptiekosten	813.084
E	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	322.312
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	3.296.128
G	Toe te rekenen kosten taakveld Overhead	376.673
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (Kwijscheldingen)	326.544
I	Compensabele BTW	1.489.869
K=C t/m I	Totale kosten	14.324.224

L	Opbrengst heffingen	14.324.224
M=L/K * 100%	Dekking	100%

Onderstaande tabel geeft inzicht in de tariefopbouw voor 2021:

Tabel: Tarieven rioolheffing (bedragen in €)

	2020	2021
Rioolheffing eigenaar	144,55	148,02
Rioolheffing gebruiker tot 250 m ³	50,27	51,48
251 m ³ - 50.000 m ³ per 250 m ³	398,90	408,47
Van 50.001 – 500.000 m ³ per 250 m ³	264,99	271,35
Van 500.001 – 3 mln. m ³ per 250 m ³	132,31	135,49

Afvalstoffenheffing

Tarieven 2021

Met betrekking tot ons doel om in 2030 (rest)afvalloos te zijn (raadsbesluit 29 januari 2019), starten we – naar de huidige inzichten - eind 2021 met de implementatie van fase 2 nadat per 1 januari 2020 fase 1 is ingevoerd; het wekelijks ophalen van gft-afval en snoeibundels. ARN te Weurt heeft in augustus 2020 besloten haar proefopstelling voor de luierrecycling op te schalen. Dit betekent dat wij – naar verwachting - vanaf eind 2021 luier- en incontinentieafval gescheiden kunnen aanleveren voor recycling. Meer informatie over invoering van fase 2 volgt via een raadsinformatiebrief. Invoering van fase 2 heeft geen budgettaire gevolgen waardoor de tarieven niet wijzigen, behoudens de reguliere indexatie.

Milieuparken

Het vaststellen van de tarieven op de regionale milieuparken is een verantwoordelijkheid van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas (GR). Deze zijn benoemd in de begroting van de GR 2021. De ontwerp-begroting, waarin de tariefstelling is opgenomen, is door onze raad afgelopen voorjaar voorzien van een positieve zienswijze en vervolgens door het bestuur van de GR vastgesteld. De gemeentelijke bijdrage aan de GR is voor 2020 bepaald op € 17,94 per inwoner (eerste helft van 2020: € 16,40; tweede helft van 2020: € 16,98).

De bijdrage per ingeleverde restzak wordt € 1,60 per zak (2020: € 0,89 per zak).

De poorttarieven voor de burger worden op onderdelen verlaagd (ten opzichte van de bij GR-begrotingswijziging per 1 juli 2020 tussentijds verhoogde tarieven): Grof Huishoudelijk Afval, dakleer en C-hout gaan in 2021 € 31,60 per m³ kosten (eerste helft van 2020: respectievelijk € 28,40, € 25,00 en € 32,40; tweede helft van 2020: voor alle drie de stromen € 36,60), grond gaat in 2021 € 15 per m³ kosten (eerste helft van 2020: € 10,00; tweede helft van 2020: € 24,00). De verlaging hangt enerzijds samen met een geplande voorsortering in 2021 bij het aanbieden op de milieuparken, anderzijds met te verwachten minderkosten in 2021 wat betreft het PFAS-dossier (controlekosten verontreinigde grond).

Voor twee afvalstromen is er sprake van een verhoging van het poorttarief in 2021: restafvalzakken gaan € 1,60 kosten (2020: € 1,25), matrassen gaan € 3,95 (matras kinderbedje), c.q. € 7,90 (eenpersoonsmatras), c.q. 15,80 (tweepersoonsmatras) kosten (2020: voor alle drie de soorten matrassen gratis).

Voor milieupark Het Rondeel zijn bovenstaande prijsdalingen en prijsverhogingen omgerekend in bedragen per kg.

Milieuparken poorttarief 2021 per kg afgerond (voor Het Rondeel)	
Fractie	Tarief
Verwerkingskosten grof vuil	€ 0,21 (was in 2020 € 0,19)
Verwerkingskosten dakleer	€ 0,11 (was in 2020 € 0,08)
Verwerkingskosten c-hout	€ 0,12 (was in 2020 € 0,11)
Verwerkingskosten a-b hout	€ 0,07 (was in 2020 € 0,07)

Verwerkingskosten puin	€ 0,02 (was in 2020 € 0,02)
Verwerkingskosten grond	€ 0,02 (was in 2020 € 0,01)
Verwerkingskosten restafval	€ 0,21 (was in 2020 € 0,16)
Verwerkingskosten matrassen	€ 0,40 (was in 2020 gratis)

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval 2021		
A	Directe kosten taakveld	13.719.748
B	Inkomsten taakveld	4.219.821
C=A-B	Netto kosten taakveld	9.499.927
D	Perceptiekosten	422.551
E	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	25.305
F	Toe te rekenen kosten van taakveld Verkeer en vervoer - product Schoon	1.233.645
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	2.794.544
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (Kwijtscheldingen)	1.980.113
I	Compensabele BTW	1.636.592
K=C t/m I	Totale kosten	17.592.678
L	Opbrengst heffingen	17.592.678
M=L/K * 100%	Dekking	100%

Tabel Tarieven afvalstoffenheffing/Diftar

(bedragen in €)

	2020	2021
Vastrecht	299,03	306,21
Vastrecht bij gebruikmaking stortkoker of ondergrondse restafvalcontainer	365,72	374,50
Restzak 50 liter/ inworp ondergrondse restafval- container (per keer max. 50l)	0,98	1,00
Restzak 25 liter	0,57	0,58

4.1.5 Kostendekkende leges (in totaliteit)

Algemeen

De Gemeentewet bepaalt dat de kostendekkendheid van heffingen wordt bepaald op het niveau van de gehele legesverordening. Het compenseren van relatief lagere kostendekkendheid voor de ene dienst met een relatief hogere kostendekkendheid voor een andere dienst is toegestaan. Dit wordt kruissubsidiëring genoemd. Vanaf 28 december 2009 werd de mogelijkheid tot kruissubsidiëring echter beperkt door invoering van nieuwe regelgeving in de vorm van de Europese dienstenrichtlijn. Dit had tot gevolg dat kruissubsidiëring alleen nog werd toegestaan binnen clusters van sterk samenhangende vergunningsstelsels. Bij onze eigen gemeentelijke toets van kostendekkendheid van vergunningen wordt rekening gehouden met de beperkingen tot kruissubsidiëring ten gevolge van de invoering van de Europese Diensten Richtlijn en de Wabo. Vandaar de splitsing van de verordening in een verordening fysieke diensten en burgergerichte diensten.

Alle leges worden geheven op basis van de legesverordening burgergerichte diensten en de legesverordening fysieke diensten.

Begraafrechten

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. De begraafplaats wordt opgeknapt en uitgebreid met een extra strooiweide en herdenkingsbos. De begraafplaats wordt de komende jaren geleidelijk omgevormd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. De begraafplaats sluit daarmee beter aan op de behoeften van deze tijd en op de komst van een nieuw crematorium in Maastricht. Daarmee zijn afspraken gemaakt over de asbestemming op de begraafplaats.

(bedragen in €)

Berekening kostendekkendheid Begraafrechten 2021		
A	Directe kosten taakveld	609.040
B	Inkomsten taakveld	0
C=A-B	Netto kosten taakveld	609.040
D	Toe te rekenen kosten:	609.040
E	Rentekosten	0
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	0
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	132.135
H	Compensabele BTW	0
G=D t/m H	Totale kosten	741.175
H	Opbrengst heffingen	583.125
I=H/G * 100%	Dekking	79%

Fysieke diensten

De leges voor 'fysieke' diensten worden verhoogd met de index van 2,4%. Daarnaast zijn in de tarieventabel 2021 enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Kostendekkendheid

In de inleiding (coalitie akkoord 2014-2018) staat dat het streven naar 100% kostendekkende tarieven wordt nagestreefd. Het uitgangspunt is dat leges voor vergunningen, met uitzondering van horeca en detailhandel, maximaal kostendekkend zijn. Voor de leges voor de horeca en detailhandel geldt dat ze in deze coalitieperiode met niet meer dan de inflatie worden verhoogd. In de Legesverordening fysieke diensten zijn de Horecatarieven (en gerelateerd) doorgerekend en op elkaar afgestemd (hoofdstuk 3). Deze tarieven zullen met de index van 2,4% stijgen.

De maatregelen om te stimuleren dat vergunningaanvragen digitaal ingediend worden, waren succesvol. Ongeveer 90% van de WABO-verunningen ontvangen we nu digitaal. Om die reden is tariefsdifferentiatie voor deze vergunningen niet meer noodzakelijk. Ook deze tarieven stijgen met de index van 2,4%.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de kostendekkendheid van de verschillende titels.

(bedragen in €)

	Kostendekkendheid Legesverordening Fysieke diensten 2021	titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	625.351	4.187.289	383.163	5.195.803
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen				
C=A-B	Netto kosten taakveld	625.351	4.187.289	383.163	5.195.803
D=C	Toe te rekenen kosten	625.351	4.187.289	383.163	5.195.803
E	Overhead inclusief omslagrente	348.786	2.299.360	106.019	2.754.166
F	BTW	12.683	66.000	27.707	106.390

G=D t/m F	Totale kosten	986.821	6.552.649	516.888	8.056.358
H	Opbrengst heffingen	246.488	5.228.130	74.924	5.549.542
I=H/G * 100%	Dekkingspercentage	25,0%	79,8%	14,5%	68,9%

Titel 1 betreft de vergunningen in het kader van o.a. kansspelen, verkeer en vervoer en APV

Titel 2 betreft de vergunningen in het kader van de WABO (bouwactiviteiten)

Titel 3 betreft de vergunningen in het kader van o.a. horeca en evenementen.

Het kostendekkendheidspercentage van met name titel 1 en 3 is verre van 100%. Dit is verklaarbaar omdat landelijk gezien de meeste gemeenten ervoor kiezen om hier maatschappelijke verantwoorde tarieven te hanteren (zelden > 30%) en de gemeente Maastricht bovendien de nodige privaatrechtelijke inkomsten verwerft uit evenementen als bijvoorbeeld pachtsommen bij carnaval.

Belangrijk is dat wij bij juridische procedures, welke veelvuldig voorkomen bij titel 2 kunnen aantonen dat de gemeente Maastricht voldoet aan het vereiste dat er geen winst mag worden gemaakt.

Burgergerichte diensten

De leges voor burgergerichte diensten worden verhoogd met de index van 2,4%, met uitzondering van het tarief voor huwelijken/geregistreerde partnerschappen locatie Stadhuis en de tarieven die het Rijk maximeert.

Het tarief voor huwelijken/geregistreerde partnerschappen locatie Stadhuis stijgt van € 136 naar € 200, in overeenstemming met de voorstellen om te bezuinigen en inkomsten te verhogen. In het kader daarvan vervalt ook het voltrekken van huwelijken en geregistreerde partnerschappen om 9:30 uur.

Het rijk maximeert enkele tarieven, waaronder de verklaring omtrent gedrag (VOG), naturalisatie en optie, paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen. Deze tarieven worden gebruikelijk in november of december bekendgemaakt, dat is nadat de belastingverordeningen en -tarieven Maastricht 2021 door uw raad zijn vastgesteld. Daarom is u in de verordening opgenomen dat de bevoegdheid om die tarieven vast te stellen is overgedragen aan het college.

De tarieven worden waar nodig afgerond op veelvouden van € 0,05 vanwege lagere kosten van geldtransport en efficiënt beheer van de geldautomaat, waarvan de mensen gebruik kunnen maken die niet willen of kunnen pinnen en daarom met contact geld betalen. Alleen de tarieven voor huwelijken worden afgerond op veelvouden van € 1,-, omdat dat beter past bij het type dienst. Daarnaast zijn in de tarieventabel 2021 enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Kostendekkendheid

(bedragen in €)

Berekening kostendekkendheid Burgergerichte Diensten		2021
A	Directe kosten taakveld	4.089.329
B	Inkomsten taakveld	1.958.755
C=A+B	Netto kosten taakveld	2.130.574
D	Toe te rekenen kosten:	1.140.481
E	Overhead	456.242
F	BTW	0
G=D t/m F	Totale kosten	1.596.723
H	Opbrengst heffingen	1.372.003
I= H/G * 100%	Dekking	85,9%

4.1.6 Algemene belastingen en parkeerbelasting

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Jaarlijks vindt een herwaardering plaats in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Dit betekent dat de WOZ-waarden voor het jaar 2021 worden gebaseerd op een nieuwe waardepeildatum, namelijk 1 januari 2020. Alle belastingplichtige WOZ-belanghebbenden zullen in 2021 een nieuwe WOZ-beschikking ontvangen met de nieuwe WOZ-waarde, gebaseerd op taxaties die op het moment van de samenstelling van deze begroting nog worden bepaald. Medio november 2020 is bekend hoe de waardeontwikkeling uitpakt en welke gevolgen dit heeft voor de tarieven. Deze zullen worden verwerkt in de OZB-verordening 2021 en tegelijk met de overige belastingverordeningen in een raadsvergadering in december 2020 aan u worden voorgelegd. Vanwege de noodzaak om te bezuinigen, dan wel inkomsten te verhogen, worden de begrote inkomsten enerzijds verhoogd met de geïndexeerde opbrengstenstijging van 2,4% en bovendien extra verhoogd met 3% op basis van de voorstellen om te bezuinigen en inkomsten te verhogen. Medio november 2020 is overigens ook bekend welke invloed de landelijke waardeontwikkeling heeft op de korting op het Gemeentefonds, die wordt gehanteerd bij heffingen OZB.

Onder regie van BsGW worden in 2020 en 2021 werkzaamheden uitgevoerd in het kader van het project "Waarderen op gebruikersoppervlakte". Dit project houdt in dat van alle woningen de netto woonoppervlakte wordt bepaald, als grondslag om de WOZ-waarde te berekenen. Deze gebruikersoppervlakte moet de berekening van de WOZ-waarde op basis van inhoud per 1 januari 2022 gaan vervangen, omdat landelijke regelgeving daartoe verplicht. Niet-woningen (zoals winkel, bedrijven, scholen, enzovoort) vallen hierbuiten, omdat deze al berekend worden op basis van oppervlakte.

Hondenbelasting

Ten opzichte van 2020 wordt voor 2021 een prijsindex van 2,4% toegepast. Hoewel de hondenbelasting een algemene belasting is, en er dus geen dienst tegenover staat (in tegenstelling tot bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing), wordt door de belastingbetalers toch vaak een relatie gelegd met de voorzieningen die er voor honden in stand worden gehouden zoals losloopgebieden, hondentoiletten, afvalbakken en zakjes voor hondenpoep en dergelijke. De kwaliteit van die voorzieningen is mede bepalend voor de acceptatie van de belasting.

Tabel Tarieven hondenbelasting

(bedragen in €)

	2020	2021
1 ^e hond	90,22	92,39
2 ^e hond	130,01	133,13
3 ^e en meer	157,14	160,91
Kennel	361,66	370,34

Toeristenbelasting

In de loop der jaren is het aanbod voor toeristisch verblijf in Maastricht veranderd. Om die reden zijn afgelopen jaar de verordening en tarieven aangepast als onderstaand:

- Alleen kampeeronderkomens en jeugdherbergen vallen in de laagste categorie;
- Voor recreatiewoningen is een aparte categorie opgenomen vanwege de specifieke aard en ligging en aanwezigheid van extra eigen voorzieningen in een resort;
- Eén categorie te hanteren voor alle overige vormen van logies die niet vallen in een stercategorie;
- De categorieën hotel in de één-stercategorie tot en met hotel in de vijf-sterrencategorie te handhaven.

Deze indeling handhaven we in 2021.

In 2020 heeft de Corona-crisis geleid tot minder overnachtingen dan in het voorafgaande jaar. De ontwikkelingen voor 2021 zijn onzeker, waardoor het moeilijk is om een berekening te maken van het aantal overnachtingen in 2021. Doordat er meer thuis gewerkt wordt en er veel vaker digitaal vergaderd

wordt, houden we in elk geval rekening met structureel minder zakelijke overnachtingen. De oorspronkelijk begrote opbrengst van € 5,271 miljoen is daarom met een bedrag van € 325.000 verminderd.

De toeristenbelasting in Maastricht wordt gedifferentieerd naar de aard van de accommodaties waarvan gebruik wordt gemaakt. Naarmate de accommodatie luxer is, is het tarief hoger. De tarieven worden geïndexeerd met 2,4%.

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting in/bij een:				
			2020 Bedrag in €	2021 Bedrag in €
	a.	kampeeronderkomen of jeugdherberg	1,40	1,43
	b.	accommodaties voor logies of hotel niet vallend in een stercategorie;	2,07	2,12
	c.	Recreatiewoning	3,00	3,07
	d.	hotel in de één-stercategorie;	2,80	2,87
	e.	hotel in de twee-sterrencategorie;	3,47	3,55
	f.	hotel in de drie-sterrencategorie;	4,21	4,31
	g.	hotel in de vier-sterrencategorie;	5,01	5,13
	h.	hotel in de vijf-sterrencategorie.	5,73	5,87

Watertoeristenbelasting

Eén van de voorgestelde maatregelen om te bezuinigen en inkomsten te verhogen is het invoeren van watertoeristenbelasting met ingang van 1 januari 2021. BsGW zal de werkzaamheden betreffende heffing en inning, waaronder ook controles, gaan uitvoeren. Dat zal gebeuren op dezelfde manier als bij de toeristenbelasting. Ondernemers ontvangen 4 maal per jaar achteraf een aanslagbiljet, gebaseerd op eigen aangiften.

De belasting wordt geheven voor het houden van verblijf tegen een vergoeding, op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren binnen de gemeente, door personen die niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) zijn ingeschreven. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2 door het ter beschikking stellen van ligplaatsen of vaartuigen. Personen zijn overigens geen watertoeristenbelasting verschuldigd wanneer ze al toeristenbelasting moeten betalen of forensenbelasting verschuldigd zijn. Het tarief bedraagt in 2021 € 1,43 per persoon per etmaal of een gedeelte daarvan.

Forensenbelasting

Eén van de voorgestelde maatregelen om te bezuinigen en inkomsten te verhogen is het invoeren van forensenbelasting met ingang van 1 januari 2021. BsGW zal de werkzaamheden betreffende heffing en inning, waaronder ook controles, gaan uitvoeren.

Forensenbelasting wordt geheven als iemand in een gemeente verblijft zonder er hoofdverblijf te hebben. Meestal gaat het om een tweede woning. Men is forensenbelasting verschuldigd als men er meer dan 90 dagen 's nachts verblijft of meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning ter beschikking heeft. Het tarief is een vast bedrag, vermeerderd met een bedrag dat afhankelijk is van de WOZ-waarde.

Precariobelasting

Precariobelasting is op basis van de Gemeentewet te kwalificeren als een algemene inkomstenverwervende belasting. Vanwege de aard en het karakter, ook gezien de historie, bestaat er een zekere relatie met het begrip dienstverlening. De gemeente verstrekt namelijk de gunst om voorwerpen op de gemeentegrond toe te staan. Tevens kan deze belasting gezien worden als een regulerende belasting als instrument om vervuiling of vernieling van de openbare ruimte tegen te gaan.

Voor 2021 zijn enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd en worden de precariotarieven alleen geïndexeerd met 2,4%.

Reclamebelasting

Bij raadsbesluit van 19 december 2008 is de verordening reclamebelasting vastgesteld. In 2009 zijn de aanslagen voor het eerst opgelegd aan de ondernemers die voldoen aan de in deze verordening gestelde criteria. Voor 2021 wordt alleen een prijsindex van 2,4% toegepast ten opzichte van 2020.

Parkeerbelasting

Tarieven

De tarieven voor garageparkeren, P&R en de P&W parkeerterreinen, worden conform de PPS afspraken binnen de ringenstructuur niet geïndexeerd in 2021. De tarieven voor straatparkeren (parkeertickets en vergunningen) werden in 2019 in overeenstemming met het coalitieakkoord verhoogd met ongeveer 10% ineens voor 4 jaren, waardoor er in 2021 geen sprake is van indexering.

Invloed Corona

De Corona-crisis zal in 2021 waarschijnlijk nog negatieve gevolgen hebben voor de opbrengsten van de parkeerheffingen. De oorspronkelijk begrote opbrengst van € 10,869 miljoen is daarom met een bedrag van € 675.000 verminderd.

Beleid / reguleren parkeerdruk

Het ontwikkelen van een sturend parkeerbeleid is een van de drie sporen bij de ontwikkeling van een duurzaam bereikbare stad. Een stad die leefbaar dient te zijn voor haar inwoners. Daarom worden bezoekers van de stad steeds meer verleid om aan de rand van de stad en/of in de goed bereikbare, parkeergarages te parkeren. Om gewenst gedrag te stimuleren is een ringenmodel ingevoerd voor garageparkeren. Parkeren aan de rand van de stad is mogelijk op drie Park & Walk locaties en de Park & Ride locatie in de Beatrixhaven.

P&R Maastricht Noord / Beatrixhaven

De Park & Ride Maastricht Noord kent een combinatietarief voor parkeren en reizen per shuttle bus of met de trein (OV). In 2020 was dit tarief € 2,15 per persoon of € 5,40 voor een groep van 3-5 personen. Voor het tarief van 2021 maken Maastricht Bereikbaar en Arriva opnieuw tariefafspraken.

4.1.7 Lastendruk burgers en bedrijven

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2021 voor een gemiddeld huishouden in Maastricht, dat woont in een eigen woning (met een gemiddelde WOZ-waarde van € 224.000). Het verschil in lastendruk bedraagt 3,3%, de verhoging in geld bedraagt € 25,87.

Tabel Rekenvoorbeeld lastendruk burger (bedragen in €)

voor gezinnen	2020	2021
Gemiddelde WOZ- Lasten waarde woning *)	207.000	224.000
OZB-eigenaar *)	248,40	€ 261,81
Rioolheffing eigenaar	144,55	€ 148,02
Rioolheffing gebruiker	50,27	€ 51,48
Vastrecht afvalstoffenheffing **)	299,03	€ 306,21
Restzakken	29,40	€ 30,00
1 bezoek milieupark	10,00	€ 10,00
Totaal	€ 781,65	€ 807,52

*) Voor 2021 betreft het voorlopige bedragen; de definitieve (gemiddelde) WOZ-waarde en OZB-tarieven worden in november vastgesteld na afronding van de waardebepalingen.

***) Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50l. per jaar.

Tabel Positie op de lokale lastenladder (bedragen in €)

	2019	2020
gemiddelde lasten Nederland	740	777
gemiddelde lasten Nederlandse 90.000+ gemeenten	700	733
gemiddelde lasten meerpersoonshuishouden Maastricht*	750	793
ranglijst 90.000+ gemeenten (1 = laagste lasten) In 2019 betreft het 37 gemeenten, in 2020 betreft het 40 gemeenten	21	27

*In de atlas “Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2020” van Coelo staat voor Maastricht een gemiddeld lastenniveau van € 802. Coelo gaat bij de berekening van afvalstoffenheffing uit van een gemiddelde van 39,4 restzakken voor een meerpersoonshuishouden, terwijl het gemiddeld gebruik in Maastricht lager ligt, namelijk op 30 restzakken. Om een goede vergelijking te maken met de andere gemeenten is het totaalbedrag woonlasten in bovenstaande tabel dan ook naar beneden aangepast met $(9,4 \times \text{€ } 0,98 =) \text{€ } 9,26$ per meerpersoonshuishouden en bedraagt € 793.

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2021 voor niet-woningen, uitgerekend voor een gemiddelde winkel in Maastricht. Het verschil in lastendruk bedraagt 5,0%, de verhoging in geld bedraagt € 179,56.

Tabel Rekenvoorbeeld lastendruk bedrijven (winkel) (bedragen in €)

Lasten voor bedrijven	2020	2021
WOZ-waarde niet-woning	585.000	585.000
OZB-eigenaar *)	1.702,35	1794,28
OZB-gebruiker *)	1.392,30	1467,48
Rioolheffing eigenaar	144,55	148,02
Rioolheffing gebruiker	50,27	51,48
Vastrecht reinigingsrecht	299,03	306,21
Restzakken **)	29,40	30,00
Totaal	3.617,90	3.797,46

*) Dit zijn voorlopige bedragen; de definitieve (gemiddelde) WOZ-waarde en OZB-tarieven worden in oktober vastgesteld na afronding van de waardebepalingen.

***) Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50l. per jaar.

4.1.8 Kwijtscheldingsbeleid

Ons bestaande kwijtscheldingsbeleid wordt gehandhaafd. Dit betekent dat als men niet in staat is de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen, men een verzoek om kwijtschelding kan indienen. Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd voor rioolheffing gebruikersdeel, afvalstoffenheffing en hondenbelasting (1^e hond).

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek wordt aan de hand van de gegevens van een aanvraagformulier iemands persoonlijke financiële situatie onderzocht. Criteria die hierbij gehanteerd worden zijn deels wettelijk bepaald (zoals de voor de inkomsten geldende normen) en deels vastgelegd in de Leidraad Invordering van BsGW.

Samenvattend vindt een onderzoek plaats of en hoeverre iemand beschikt over betalingscapaciteit om de gemeentelijke belastingen te kunnen betalen. De betalingscapaciteit wordt berekend aan de hand van de inkomsten, uitgaven, vermogen, schuldaflossing, autobezit en andere factoren, rekening houdend met de door de overheid vastgestelde normen die afhankelijk zijn van de gezinssituatie. Ook wordt er sinds een ruim aantal jaren informatie opgevraagd bij het Inlichtingenbureau. Deze organisatie voor gemeenten en andere overheidsorganisaties helpt gemeenten om te bepalen op welke ondersteuning burgers recht hebben, waaronder een geautomatiseerde kwijtscheldingstoets. Op basis van de resultaten ontvangen burgers automatisch kwijtschelding (zonder zelf een aanvraag te hoeven doen) of een gemotiveerde brief dat zij niet in aanmerking komen voor automatische kwijtschelding, maar wel zelf alsnog een aanvraag kunnen doen.

Bij volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke belastingen heeft men ook recht op een vergoeding van het variabele deel van de afvalstoffenheffingvergoeding in de vorm van een vergoeding van de kosten van restzakken of diftar.

Omschrijving	2019*	2020*
	Aantal	Aantal

Toegekend	4.907	8.610
Afgewezen	1.861	1.664
Subtotaal	6.768	8.610
Nog te behandelen	744	564
Totaal	7.512	10.838

* stand per 1 juli

kwijtschelding	realisatie per 01-7-2018	realisatie per 01-07-2019	realisatie per 01-07-2020	prognose na afhandeling alle verzoeken
2018	€ 1.674.935	€ 2.005.728	€ 2.033.897	€ 2.334.000
2019		€ 1.828.507	€ 2.096.137	€ 2.403.000
2020			€ 1.700.252	€ 2.611.000

4.2 Bedrijfsvoering

Maastricht dient meer in control te komen. Hiertoe wordt op de eerste plaats de basis op orde gebracht om vervolgens door te ontwikkelen tot een wendbare organisatie die integraal maar bovenal resultaatgericht werkt. Om meer in control te komen wordt de sturing op de organisatie gewijzigd en een nieuwe sturingsfilosofie doorgevoerd. Met als doel het bestuur beter te faciliteren wil de directie beter in positie komen: beleid en uitvoering worden dichter bij elkaar gebracht, opdrachtgever/-nemerschap als sturingsprincipe laten we los en de ondersteunende processen van de bedrijfsvoering worden centraal ingericht. Dit alles om de interne beheersing en controle te versterken en integraal werken te stimuleren te maken. De huidige decentrale en relatief autonome sturing door de organisatieonderdelen wordt verlaten.

We hebben dan ook een ontwikkelagenda met relevante, onderliggende projecten opgesteld, die zal leiden tot de nieuwe manier van sturen en een verbeterde bedrijfsvoering om de organisatie toekomstbestendig te maken: wendbaar, integraal en resultaatgericht. Op korte termijn leggen we prioriteit bij het in control komen op het terrein van inkoop, subsidies en financiën. Tevens leggen we nadruk op onze informatievoorziening en de beveiliging ervan. Tot slot bereiden we ons voor op het afgeven van een control statement aan de raad naar aanleiding van de veranderende rol van de accountant.

4.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma/projecten

Personeel en Organisatie

De omgeving verandert in rap tempo en stelt andere eisen aan onze medewerkers qua kennis, houding en gedrag. Wij streven ernaar een opgavegerichte en resultaatgerichte organisatie te zijn die proactief en flexibel kan inspelen op maatschappelijke vraagstukken en meebeweegt met de omgeving. Een organisatie die een gezond, veilig en aantrekkelijk werkklimaat biedt voor haar medewerkers en die tevens een zinvolle plek biedt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De *Visie op Personeel en Organisatie* biedt richting aan onze leidinggevenden en onze medewerkers. De organisatie wordt optimaal gefaciliteerd bij het naleven van deze visie op P&O, waarbij onder andere het bieden van opleidings- en ontwikkelingsmogelijkheden, het stimuleren van (tijdelijke) mobiliteit en duurzaam inzetbaarheid belangrijk thema's zijn. Voorbeelden van andere activiteiten die voortvloeien uit onze visie op P&O:

- Aandacht behouden voor het gemeentebrede ziekteverzuim;
- Doorontwikkelen van talent management (zowel qua opleiden als mobiliteit, maar ook de preventieve vitaliteitscomponent)
- Faciliteren van leidinggevenden om de benodigde verandering naar het gewenste leiderschapsprofiel door te kunnen maken;
- Anticiperen op de nieuwe manier van (thuis)werken n.a.v. Corona;
- Intensiveren van employer branding om ons als aantrekkelijk werkgever op de arbeidsmarkt te profileren;
- Implementeren afspraken Cao Gemeenten 2021;
- Optimaal toerusten van management en medewerkers om conform de gestelde eisen van de Omgevingswet te kunnen werken;
- Doorontwikkelen E-Hrm modules en voortgaande digitalisering van personeelsprocessen;
- Doorvertalen van impact door bezuinigingen op organisatie (en medewerkers).

Inclusieve arbeidsorganisatie (B4 en F4 Uitvoeringsprogramma 2018-2022)

Als werkgever willen we een voorbeeldfunctie innemen ten aanzien van het bieden van een zinvolle plek voor mensen met een soms onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Dat doen we op verschillende manieren, onder meer door:

- Te voldoen aan de quota van de rijksoverheid op grond van de Wet Banenafpraak en Quotum Arbeidsbeperkten (de zogeheten Banenafpraak – zie ook de volgende paragraaf);
- In ons personeelsbeleid aandacht te hebben voor de kansen binnen onze organisatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (waaronder doelgroepen Banenafpraak, Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening);

- Leerwerktrajecten te begeleiden binnen de eigen organisatie, waarbij de samenwerking wordt gezocht met de gemeentelijke uitvoeringsketen re-integratie (SZMH, Annex, MTB en Podium24) alsook het onderwijsveld;
- Voor de invulling van deze ambitie ook de opstapmogelijkheden bij/via onze gemeentelijke uitvoeringsketen re-integratie te benutten, zowel qua leerwerktrajecten (MTB incl. gelieerde organisaties) als aanverwante instrumenten.

Inclusieve arbeidsorganisatie (B4 en F4 Uitvoeringsprogramma 2018-2022)

De Banenafpraak is een landelijke afspraak die voortkomt uit het Sociaal Akkoord 2013 en is opgenomen in de Wet banenafpraak en Quotum Arbeidsbeperkten uit 2015. Afgesproken is onder meer dat de gehele Nederlandse overheid voor 1 januari 2024 25.000 banen heeft ingevuld voor mensen met een arbeidsbeperking. Vanwege achterblijvende resultaten geldt sinds 2018 een quotum voor overheidswerkgevers, waarvoor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) jaarlijks het percentage berekent. Voor 2020 betekent dit dat 2,35% van de verloonde uren ingezet moet zijn door doelgroepmedewerkers.

De gemeente Maastricht heeft op dit moment ruim 4,7 garantiebanen ingevuld (de norm voor 1 garantiebaan is gesteld op 25,5 uren per week). Daarnaast zijn er 133 sw-medewerkers langdurig gedetacheerd bij het beheer van de openbare ruimte en de afvalinzameling. Conform de richtlijnen van de WBQA vervullen deze mensen bijna 169 garantiebanen en komt het totaal aantal garantiebanen voor Maastricht op 173,7. Gemeente Maastricht verloont daarmee nu 4.430 uren, ruim meer dan de norm van 1.357 uren en voldoet daarmee aan het geldende quotum. Aldus zet ook onze organisatie zich in om, waar mogelijk, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle werkplek te bieden.

Informatiemanagement en automatisering

Informatievoorziening is van levensbelang voor een organisatie. Toegang tot bedrijfssoftware, data en documenten is een must. Niet alleen kan het management op basis van de juiste informatie beleid en strategie uitzetten, maar ook in de uitvoering is de informatievoorziening essentieel.

De vraagstukken die op de gemeente afkomen en de ontwikkelingen in de techniek, hebben geleid tot een nieuwe visie op de gemeentelijke informatievoorziening. De strategie waarlangs de gestelde doelen bereikt kunnen worden is herijkt.

De te bereiken visie in 2024 is, dat de gemeente organisatie, i-volwassen, opgavegericht, modern, flexibel en transparant is. De strategie behelst de uitvoering van vijf programmalijnen; te weten:

- Digitale transitie: de gemeente Maastricht werkt maximaal digitaal; het papier verdwijnt uit de organisatie. De ruim 800 gemeentelijke processen zijn geïdentificeerd, beschreven en geoptimaliseerd.
- Datagedreven sturing: beleidsontwikkeling vindt binnen de gemeente Maastricht plaats mede op basis van data-analyses zowel diagnosticerend als voorspellend.
- Infrastructuur en applicatielandschap: de standaard ICT-infrastructuur van de gemeente Maastricht maakt het mogelijk om veilig 24 uur per dag en 7 dagen per week, tijd-, plaats- en device onafhankelijk te werken.
- Mens en organisatie: de belangen van de gemeente Maastricht wegen als geheel zwaarder dan de belangen van de losse organisatieonderdelen. Beleid en uitvoering werken integraal.
- Basis op orde: gemeentebreed is de basis van de informatievoorziening op orde. We zijn in control. Hierdoor kunnen betere strategische en tactische afwegingen worden gemaakt bij I&A-veranderopgaven. In de vorm van business cases en analyses weegt de organisatie af welke opgaven wel of niet opgepakt worden en wat dan vervolgens de beste route is.

De concrete opgaven die uit de programmalijnen voortvloeien, gecombineerd met de specifieke opgaven van de verschillende organisatieonderdelen, zijn opgenomen in een Meerjarenportfolio 2021-2024 dat periodiek wordt herzien en aangepast aan de ontwikkelingen

Financiën

De financiële functie is gericht op een duurzame en solide financiële positie van de gemeente Maastricht en zorgt voor een tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2021 is er vooral aandacht voor de volgende projecten en activiteiten:

- Invulling en uitvoering geven aan het toewerken naar een structureel sluitende meerjarenbegroting 2021-2024, als gevolg van de genomen besluiten in 2020 als onderdeel van de pre-begroting 2021 met alle voorgestelde bezuinigingen. Dit alles moet zorgen voor een

structureel sluitende meerjarenbegroting 2022-2025 als opmaat naar de begroting 2022 (dit doen we immers in 2021).

- Opleveren van de jaarlijkse P&C producten, waaronder programmabegroting, jaarrekening (inclusief coördineren accountantscontrole), tussentijdse financiële rapportages en de kaderbrief. Hieronder valt ook de monitoring van de ingeboekte bezuinigingen inclusief de realisatie hiervan.
- Ontwikkeling financiële functie. De gemeente Maastricht onderkent de toenemende eisen aan de financiële functie. Hiertoe wordt een overkoepelende en integrale inventarisatie van de financiële functie in brede zin uitgevoerd en zullen diverse keuzes worden gemaakt voor zowel de korte (quick wins) als langere termijn. Concreet zal het budgethouderschap en het rekeningschema tegen het licht worden gehouden. Verder zal op het gebied van financiën meer worden gestuurd op het in control komen.
- Digitalisering P&C cyclus. Gekoppeld aan voorgaand punt zal ook onderzocht worden of voor het planning en control proces (begroting en jaarrekening) een verdere digitaliseringsslag kan worden gemaakt.
- Verdere implementatie van de vennootschapsbelasting.
- Fiscale advisering bij grote projecten en fiscale control in het kader van horizontaal toezicht.

Communicatie

Dit college van B&W heeft als ambitie: "Mensen optimaal bereiken met de gemeentelijke boodschappen op alle moderne (digitale) manieren, met maatwerk voor mensen zonder toegang tot digitale media". In een diverse, internationale stad is dat een serieuze opgave. De stad kent vele zeer uiteenlopende doelgroepen. Om hen te bereiken met gemeentelijke communicatie is maatwerk vereist.

In de loop van 2021 wordt de mediamix van de gemeente Maastricht gemoderniseerd, gericht op maximaal bereik van alle Maastrichtenaren, met specifiek aandacht voor meertaligheid, digitalisering en moeilijk te bereiken doelgroepen. We zetten in op de juiste balans in beschikbare middelen (papier, digitaal) om een zo optimaal mogelijk bereik van alle Maastrichtenaren te realiseren. De afdeling communicatie helpt de organisatie hierbij. Zodat zij een oprechte dialoog met de bewoners, bedrijven, organisaties en bezoekers van de stad kan ontwikkelen, gebaseerd op vertrouwen, gelijkwaardigheid, interactie, participatie en samenwerking. Transparante en eerlijke informatie is daarvoor de basis, die vervolgens bij de verschillende doelgroepen optimaal beschikbaar komt.

Ook staat de afdeling communicatie voor de verbinding van de vele verschillende citymarketing-activiteiten in de stad tot een coherent beeld van Maastricht (branding) als internationale universiteitsstad. Want een krachtige, eenduidige positionering leidt tot het makkelijker vasthouden en aantrekken van de doelgroepen die de vitaliteit van de stad bouwen: bewoners, bezoekers, bedrijven en instellingen.

Op de werkterreinen samenwerking, internationalisering en netwerkvorming werkt Communicatie nauw samen met Bestuurszaken en Externe Betrekkingen.

Controlling

De organisatieontwikkeling leidt tot allerlei veranderingen in sturing en verantwoording daarover. Het is dan ook belangrijk om de gemeentelijke organisatie ook in de nieuwe wijze van organiseren in control te houden, zodat zij haar afspraken kan blijven nakomen. Een herijking van de in 2011 door het college vastgestelde controlvisie 'Gemeentelijke control op weg naar het nieuwe decennium' in combinatie met het in 2011 vastgestelde Concerncontrollerstatuut gemeente Maastricht vindt daarom plaats. Hierbij zal, naast de control op rechtmatigheid, meer aandacht komen voor control op de effectiviteit.

Vanaf 2022 moet het college een rechtmatigheidsverantwoording opnemen (over het verslagjaar 2021) in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Het college is al verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Nu is het nog de accountant die hierover verslag uitbrengt. In de toekomst moet het college zelf een rechtmatigheidsverklaring opstellen in de jaarrekening. De raad gaat hierover in gesprek met het college en kan zo zijn controlerende rol beter vervullen. De accountant zal nog steeds toetsen of de jaarrekening getrouw is. Het ministerie van Binnenlandse Zaken treft momenteel in samenwerking met onder andere de VNG en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, voorbereidingen voor de invoering van een 'rechtmatigheidsverantwoording' voor gemeenten. De Gemeentewet vraagt hiertoe een aanpassing die nog in 2020 wordt verwacht. De gevolgen hiervan en hoe wij dit gaan inbedden in de interne organisatie is een speerpunt voor 2021.

4.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

De gemeentelijke bedrijfsvoering heeft een onmisbare en ondersteunende functie bij het uitvoeren van onze taken. Op basis van een aantal indicatoren willen we onze bedrijfsvoering ook objectief de maat nemen om op basis daarvan mogelijke verbetergebieden te verkennen. Deze indicatoren zijn:

- formatieontwikkeling;
- ziekteverzuim;
- externe inhuur.

Tabel Formatieontwikkeling (in fte)

Aantal fte	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Formatie (begroot)	1.481	1.440	1.425	1.400	1.398	1.346	1.415	1.491	1.506	1.510	1.558*	1.591**
Bezetting (werkelijk)	1.400	1.369	1.372	1.352	1.307	1.281	1.284	1.327	1.374	1.397	1.441*	1.471***

* conform jaarrekening 2019

** stand per 1 januari 2020 conform jaarplannen

*** bezetting per 1 september 2020

Tabel Ziekteverzuim

Ziekteverzuim	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Totaal	5,9 %	6,7 %	7,1 %	6,3 %	6,0 %	5,4 %	6,1%	6,0%	6,1%	7,4%	6,9%	6,3%

* stand ultimo augustus 2020

Ook gemeente Maastricht kent een substantiële daling van het verzuimpercentage na intreden van de coronamaatregelen vanaf de maand april. Opvallend daarbij is dat het percentage langdurig verzuim ook duidelijk afneemt.

Tabel Externe inhuur (x € 1.000)

Externe inhuur	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	2020**
Inhuur	16.781	12.597	8.549	6.410	7.747	8.327	10.815	13.474	11.007	11.339		
Inhuur 3D's						1.200	3.284	3.554	2.515	1.980		
Totaal	16.781	12.597	8.549	6.410	7.747	9.527	14.099	17.028	13.522	13.319	15.963	14.256

* Conform jaarrekening 2019

** Prognose 2019 op peildatum 1 september 2019

4.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de door u vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen is, conform wet- en regelgeving, het beleid opgenomen dat het college moet uitvoeren om de geïdentificeerde risico's zo goed mogelijk te beheersen. De betrokken paragraaf bij de begroting geeft aan hoe robuust de begroting is en gaat in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Conform de hiervoor genoemde kadernota wordt deze robuustheid als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$
----------------------------	---

Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hieronder besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

4.3.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken.

Het weerstandsvermogen is als volgt opgebouwd:

x € 1.000,-	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
INCIDENTELE WEERSTANDSCAPACITEIT				
- Algemene Reserve incl. VBF	110.379	90.070	81.326	79.715
- Onvoorzien incidenteel				
- Stille Reserves				
- Incidentele begrotingsruimte	-6.188	-6.188	-1.717	-118
STRUCTURELE WEERSTANDSCAPACITEIT				
- Onbenutte Belastingcapaciteit				
- Onvoorzien/ risicobuffer	1.504	1.504	2.729	2.729
- Structurele begrotingsruimte	6.209	6.209	1.743	190
WEERSTANDSCAPACITEIT	111.904	91.595	84.081	82.516
TOTALE LASTEN	658.632	658.632	641.050	627.870
ALS % VAN DE TOTALE LASTEN	17%	13,9%	13,1%	13,1%

Algemene reserve incl. VBF

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers zijn de algemene reserve en het Vruchtboomfonds de aangewezen posten.

Post onvoorzien/risicobuffer

De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers van college en raad met incidentele kosten te dekken. De post risicobuffer dient ter dekking van risico's die manifest worden.

Stille reserves

Stille reserves vormen een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit voor het waardeverschil tussen actuele marktwaarde en de boekwaarde, dit geldt alleen als er geengebruiksnuut meer is voor de gemeente en deze op korte termijn beschikbaar kunnen komen. Voor de Gemeente Maastricht is dit niet van toepassing.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de mogelijkheid weer om extra inkomsten te genereren door de belastingen te verhogen. Zij wordt bepaald door de hoogte van drie belangrijkste belastinginkomsten van de gemeente: de afvalstoffenheffing, de riolrechten en de OZB. Aangezien onze tarieven voor riolrecht, riolheffing en reinigingsrecht volledig kostendekkend zijn, gaan we bij de onbenutte belastingcapaciteit uit van geen extra ruimte.

Begrotingsruimte

Als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor het opvangen van structurele financiële tegenvallers. Eventuele overige ruimte kan worden aangemerkt als incidentele begrotingsruimte.

4.3.2 Risico-inventarisatie

Het begrip 'risico' wordt niet altijd juist toegepast. Zo moeten beleidswensen of de daaruit voortkomende budgettaire claims waarvoor aan organisatieonderdelen geen middelen ter beschikking zijn of worden gesteld, niet als risico worden vermeld. Hier is namelijk geen sprake van een risico omdat een financiële verplichting pas zou ontstaan door een beleidsbeslissing waarop de gemeente zelf (overwegende) invloed heeft. In de door u in 2015 vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen Reserves, Voorzieningen en Weerstandsvermogen is voor het risicobegrip uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomangement algemeen gebruikte, omschrijving: "een onzekere

gebeurtenis die negatieve effecten (schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie". Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de risico's uit de programmabegroting 2020 en jaarrekening 2019 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dussdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingssaldo.

1. Risico's in het gemeentefonds
2. Decentralisatie rijkstaken
3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering
4. Verbonden partijen
5. Risico's cofinanciering
6. Open einde-regelingen
7. Tram Maastricht-Hasselt
8. Fiscale risico's
9. Eigen risico claims
10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen
11. SOME en realisatie Plan van Transformatie
12. Juridische risico's
13. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'
14. Programma Aanpak Stikstof
15. PFAS
16. Storing stroomvoorziening Vrijthof
17. Financiering WML
18. Gevolgen uitbraak coronavirus

Ad 1. Risico's in het gemeentefonds

De uitkering van het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. De gemeentefondsuitkering bestaat uit de algemene uitkering, de decentralisatie-uitkeringen en de integratieuitkering Sociaal Domein (IUSD). In 2018 zijn diverse onderdelen van de IUSD overgekomen naar de algemene uitkering. Dit zal op termijn ook met de resterende onderdelen gaan gebeuren.

Voor het grootste onderdeel van het gemeentefonds, de algemene uitkering, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat de algemene uitkering en daarmee de gemeentefondsuitkering groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit de algemene uitkering met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Voor 2020 en 2021 heeft het Rijk in het kader van de coronacrisis het accres (de stijging in uitkering als gevolg van hogere rijksuitgaven) bevroren, zodat de gemeenten meer zekerheid hebben bij hun ramingen.

Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeleffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

De herijking van de landelijke systematiek is op z'n vroegst bij de meicirculaire 2021 aan de orde en de eerste signalen zijn dat de 100.000+ gemeenten er niet op achteruit gaan (voor wat betreft de effecten van de herverdeling). Eventuele effecten van de meicirculaire 2021 worden doorgaans meegenomen in het uitvoeringsbeeld bij de Kaderbrief.

Ad 2. Decentralisatie rijkstaken

Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). In grote lijnen kunnen we zeggen dat wij in de afgelopen jaren erin geslaagd zijn om de zorg te continueren en tegelijkertijd grote veranderingen door te voeren binnen het sociaal domein. Dat zal ook in de komende jaren nog volop onze aandacht vragen. Allereerst wordt verder doorgezet op de ingezette transformatie in het sociaal domein met als uitgangspunt de continuïteit van het basisniveau en dus ook de kwaliteit van de zorg. Belangrijke voorwaarde is dat we een integrale aanpak realiseren.

Zeker de financiële kant van de decentralisaties blijft een opgave. Bij ongewijzigd beleid zal met name bij de Wmo en de jeugdzorg de kostengroei onverantwoord blijven. Naast de ontwikkeling van deze kosten zijn er tevens risico's verbonden aan veranderingen wet- en regelgeving. Hierbij dient allereerst gedacht te worden aan de budget uitname bij Beschermd Wonen voor cliënten met een GGZ-grondslag waarvoor de Wet Langdurige Zorg is opengesteld, evenals de doordecentralisatie van Beschermd Wonen naar de regiogemeenten. Het effect van deze veranderingen is onder andere afhankelijk van de hoogte van de budgetkorting op de rijksinkomsten, de impact op de dienstverlening en de afspraken die tussen gemeenten onderling worden gemaakt. Tenslotte wordt er landelijk gewerkt aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds, deze herverdeling is uitgesteld naar 1 januari 2022 maar kan leiden tot substantiële herverdeeffecten per gemeente.

Gezien de hiervoor beschreven kostengroei en de risico's is het niet langer een optie om deze tekorten zo breed mogelijk binnen de gemeente op te vangen. Het betekent dat naast maatregelen in de bedrijfsvoering ook de visie op het sociaal domein herijkt wordt. In december presenteert het college concrete maatregelen voor het sociaal domein. Daar we van mening zijn dat deze maatregelen alleen niet voldoende zullen zijn, is de lobby voor extra Rijksinkomsten reeds zwaar ingezet. We vragen om concrete acties en ook om oplossingen voor de financiële problemen waar wij maar ook andere gemeenten in Nederland mee geconfronteerd worden in de diverse verkiezingsprogramma's.

Ad 3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering (Convenant bodem en ondergrond 2016-2020)

Momenteel is er nog één locatie is met humane risico's én verspreidingsrisico's (stand van zaken augustus 2020). Onderzoek naar verspreidingsrisico's (omvang grondwaterverontreiniging en jaarlijkse toename) is in uitvoering en aanvullende maatregelen voor beheersing van de humane risico's zijn in voorbereiding.

Echter, ook als deze locatie is afgerond blijft er een risico. Bij nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld nieuwe initiatieven of een wijziging van de bestemming van de locatie) bestaat de kans dat voor de ontwikkeling van de locatie sanerende maatregelen noodzakelijk zijn. De initiatiefnemer/eigenaar is verantwoordelijk voor het treffen van de nodige maatregelen om de locatie te kunnen ontwikkelen. In de begroting 2013 is een groot deel van het budget en apparaatskosten ingezet als structurele bezuiniging onder de randvoorwaarde dat, als er nieuwe spoedlocaties (na aanpak van alle spoedlocaties een zogenaamde toevalsvondst) moeten worden aangepakt en de kosten niet kunnen worden verhaald op de eigenaar/initiatiefnemer, deze kosten ten laste komen van de algemene middelen (post onvoorzien).

Ad 4. Verbonden partijen

De verbonden partijen worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerkingen en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen in het bijzonder nader toegelicht.

Gemeenschappelijke regelingen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als de besturen van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittreding van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de

paragraaf Verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognoseerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognoseerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het grexverloop en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli.

De hiervoor genoemde onrendabele top heeft zich in de afgelopen jaren via een aantal maatregelen in neerwaartse richting ontwikkeld. De situatie rondom het project Landbouwbelang heeft geleid tot een stijging van de geprognoseerde onrendabele top naar € 20 tot € 25 mln. In 2020 zie we weer een lichte daling van de onrendabele top door met een bedrag van € 586.290. Hierin is nog geen rekening gehouden met de mogelijke effecten van het dossier Sappi Zuidwest. Rekening houdende met de rentesituatie sluit de onrendabele top in 2020 afgerond op € 21 mln. Bovendien zijn we er nog allerminst: de grex bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden en door de raad vastgestelde nieuwe ambities zullen hun weerslag hebben op het grexverloop. Een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang blijft onverkort overeind.

MTB NV

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de ruim 900 mensen die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet (onderdeel van de 3D's). Echter, in de periode 2014-2020 wordt hierop door het Rijk bezuinigd. Terwijl de besparingsmogelijkheden aan de kant van MTB zeer beperkt zijn. Ten einde de tekorten te beperken is de opdracht van MTB in 2015 verbreed en is daarnaast een herstructurering gestart. Hiervan is uw raad in kennis gesteld. Verwacht wordt dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden (ongeveer € 2 - € 4 mln.).

Dekking van het exploitatietekort MTB is meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel Participatiewet). Daarin ligt evenwel het risico van bijstelling van rijkswege, alsook een verhoogde aanspraak als gevolg van de impact Covid-19-, waardoor dat overschot op enig moment gaat afnemen. Een ander risico dat steeds meer realiteit lijkt te worden, is dat de organisatie, in relatie tot de verbrede opdracht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, qua reguliere personele capaciteit door een ondergrens zakt. Dit mede gezien MTB momenteel een laag investeringsniveau kent ten gevolge van het gevoerde strategisch beleid. In de praktijk blijkt evenwel steeds duidelijker dat juist investering (qua mensen en middelen) gevraagd is om de professionalisering van de leerwerkfunctie binnen de gemeentelijke re-integratieketen te kunnen realiseren. Dit heeft uiteraard nadrukkelijk de aandacht.

Project A2 / De Groene Loper

Het integrale project A2 / De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning gerealiseerd. Gezien de grote complexiteit en de ervaring in andere recente tunnelprojecten een prestatie. Daarnaast zijn ook de eerste gebiedsontwikkelingstrajecten opgestart en wordt inmiddels stevig gebouwd aan de woningen aan de Noord-zijde. Gezien de grote opgave van 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies, is ook hier een doorlopende ontwikkeling, gezien de lange looptijd, niet vanzelfsprekend. Het risicobeheer op het project vindt plaats door het Projectbureau A2. Als onderdeel van de opdracht, is een beperkt budget beschikbaar voor het opvangen van risico's.

Ad 5. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten, maar ook bij provinciale projecten.

Ad 6. Open einde-regelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, bijzondere bijstand, armoedebeleid, Jeugdzorg, Veilig Thuis) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een open-einderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag.

Ad 7. Tram Maastricht-Hasselt

Op 15 mei 2019 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over het bestemmingsplan Tram Maastricht-Hasselt. Het besluit van de gemeenteraad is in stand gelaten, hetgeen betekent dat er geen planologische bezwaren meer zijn om de tramlijn op Nederlands grondgebied aan te leggen. Op 24 mei 2019 heeft de Vlaamse regering het geactualiseerde tramdossier inclusief selectieleidraad goedgekeurd. Vervolgens is in 2019 met de selectiefase de gezamenlijke aanbesteding opgestart voor de gehele traminfrastructuur. Parallel is door Vervoersmaatschappij De Lijn de aanbesteding van het rollend materieel opgestart. Na de selectie van de consortia die deel mogen nemen aan de aanbesteding, is in juli 2020 ook de gunningsfase van de aanbesteding van start gegaan.

De gunningsfase heeft een looptijd van ongeveer 18 tot 20 maanden. Een eerste offerte wordt verwacht rond de jaarwisseling 2020/2021. In 2021 zullen onderhandelingen plaatsvinden. Vervolgens wordt bekend gemaakt welke consortia de traminfrastructuur en het trammaterieel mogen bouwen. De doorlooptijden van de bouw zijn onderwerp van gesprek met de consortia, maar verwacht wordt dat de bouwfase ongeveer drie jaar zal duren.

Verder zijn de processen rondom de statuswijziging van de goederenspoorlijn Lanaken-Maastricht lopende. Ook de processen in het kader van de Wet Lokaal Spoor, waarin aantoonbaar geborgd wordt dat het toekomstige tramvervoersysteem veilig is, verlopen conform planning. De kostenraming en het risicodossier zijn geactualiseerd, met als conclusie dat het project binnen budget gerealiseerd kan worden. Voor de realisatie- en exploitatiefase maken de projectpartners op basis van de Kaderovereenkomst nadere afspraken, die worden vastgelegd in de Realisatie- & Exploitatieovereenkomst.

Ad 8. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Maastricht heeft de gevolgen hiervan in kaart gebracht en verwerkt in de jaarrekening c.q. aangifte Vennootschapsbelasting. Op het punt van de reclame-inkomsten heeft de belastingdienst een ander standpunt ingenomen dan gemeenten. Om deze extra lasten op te vangen zijn reeds middelen opgenomen in de pre-begroting. Vooralsnog is niet duidelijk of die middelen volledig toereikend zullen zijn. Overigens worden de mogelijkheden voor het indienen van bezwaar en beroep op dit moment nog nader onderzocht.

Btw sport

De bestaande btw-sportvrijstelling is per 2019 uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. De dienstverlening van gemeenten die bestaat uit het geven van gelegenheid tot sportbeoefening is daarmee vrijgesteld van de heffing van btw. Middels een Specifieke Uitkering is voorzien in een compensatie voor het wegvallen van het recht op btw aftrek.

Desondanks blijven er vooralsnog risico's bestaan. Zo is nog niet duidelijk of alle extra btw lasten voor de compensatie in aanmerking komen. Tevens is de Specifieke Uitkering gemaximeerd. Landelijk bezien

overstijgt het aantal aanvragen het bedoelde maximum, met als risico een (voor iedereen) lagere uitkering. Hierover zal pas bij de verantwoording - in de loop van 2020 - meer duidelijkheid ontstaan.

Btw straatparkeren

Er zijn een aantal rechtszaken aanhangig (geweest) over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. De gevolgen hiervan voor gemeenten zijn omvangrijk, zowel voor de omzetbelasting als de vennootschapsbelasting. Begin 2018 zijn twee van die zaken door de Hoge Raad afgehandeld op formele gronden, doch zonder beantwoording van het fiscale vraagstuk. De Advocaat-Generaal van de Hoge Raad was in die zaken overigens eerder tot de conclusie gekomen dat gemeenten voor deze activiteit inderdaad als btw-ondernemer moeten worden aangemerkt. Er loopt momenteel nog een andere procedure waarin de Hoge Raad naar verwachting wel een inhoudelijk oordeel zal moeten geven.

Ad 9. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 75.000 worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien. Tot op heden zijn er geen claims ingediend en bekostigd uit de reserve. Incidenteel wordt geld onttrokken om invulling te geven aan de stelpost 'incidentele dekking' om de begroting sluitend te maken. Per 31-12-2019 zit er ruim € 0,3 mln. in de reserve.

Ad 10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In 2019 zijn beleidsregels vastgesteld voor de verstrekking van garantstellingen aan amateursportverenigingen. Het is voor verenigingen in 2021 mogelijk om een aanvraag hiervoor in te dienen. Eén initiatiefnemer heeft aangekondigd dat wordt overwogen om een garantstelling aan te vragen voor ontwikkeling van een Bikepark in Maastricht. De hoogte van deze garantstelling wordt op dit moment ingeschat op 100.000 euro. Dit is het maximale bedrag dat sportverenigingen aan gemeentelijke garantstelling kunnen ontvangen. Er is op dit moment nog geen formeel verzoek ingediend. Naast deze nieuwe aankondiging is er één lopende garantstelling ter hoogte van € 40.000. Deze borgtocht geldt tot en met 31 juli 2034.

Ad 11. SOME en realisatie Plan van Transformatie

Naast inhoudelijke dilemma's rond het Plan van Transformatie (PvT) is ook de financiële situatie van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) kwetsbaar. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten, onder meer omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat, waarvoor in totaal € 0,6 mln. door de Founding Fathers beschikbaar is gesteld.

Op grond van art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied zijn de Founding Fathers overeengekomen bij de oprichting van SOME om de Stichting in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen). Hoewel de Founding Fathers de bereidheid hebben uitgesproken SOME te zullen financieren, vindt er wel een kritische afweging over deze kosten plaats.

Daarnaast blijkt het oorspronkelijke Plan van Transformatie de nodige dilemma's te bevatten die realisatie hiervan lastig maken. Ook heeft de uitspraak van de Raad van State inzake Stikstof de mogelijkheden beperkt. De dilemma's zijn middels een Startdocument aan de gemeenteraad voorgelegd. In samenspraak met alle betrokkenen wordt naar een werkbare invulling van het PvT gezocht. Naar verwachting zullen partijen ook in een bijgesteld scenario, financieel moeten bijdragen om tot realisatie te komen.

Ad 12. Juridische risico's

Onze gemeente loopt juridische risico's in zijn algemeenheid, aangezien Maastricht veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Denk aan planschade of onverbindend verklaring

van verordeningen. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's bijvoorbeeld de uitvoering van projecten.

Ad 13. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. In 2019 gaat het om € 420 mln. (waarvan € 20 mln. tijdelijk aan de jeugdautoriteit beschikbaar wordt gesteld) en in 2020 en 2021 om jaarlijks € 300 mln. De extra middelen jeugdzorg voor de jaren 2019 tot en met 2021, die onderdeel uitmaken van de algemene uitkering, worden als structureel dekkingsmiddel aangemerkt. Voor de jaren 2022 en 2023 kan door de gemeente een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd worden: per gemeente naar rato van de € 300 mln. (in 2021). Deze stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' kan als structureel opgenomen worden. Voorwaarde is dat de gemeente tevens zelf maatregelen neemt in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van de kosten. Gemeenten spelen immers zelf ook een actieve rol in de transformatie en daarmee ook in het kunnen beperken van de uitgaven. De feitelijke situatie 2022 en 2023 zal afhangen van de resultaten van het gemeentelijke beleid en het besluit van het volgende kabinet naar aanleiding de uitkomsten van het onderzoek jeugdzorg. Inmiddels heeft het Rijk in de septembercirculaire 2020 ook 300 mln. beschikbaar gesteld voor 2022. Dus het risico geldt voor 2023 en verder.

Ad 14. Programma Aanpak Stikstof

Het PAS (Programma Aanpak Stikstof) vormt de basis voor het verlenen van natuurvergunningen voor activiteiten die stikstof uitstoten en daarmee schadelijk kunnen zijn voor natuurgebieden. Het PAS biedt ruimte om de extra stikstofuitstoot vooraf te compenseren met reducerende maatregelen. Middels recente uitspraak van de Raad van State mag het PAS niet langer worden gebruikt als basis voor het verlenen van vergunningen voor activiteiten die belastend kunnen zijn voor natuurgebieden.

Zowel vanuit het Ministerie als de Provincie Limburg is inmiddels beleid ontwikkeld voor de korte en de lange termijn. De verwachting van de Provincie Limburg is, dat door dit beleid de meeste Zuid-Limburgse Natura 2000-gebieden in 2030 niet meer overbelast zijn. Midden- en Noord-Limburgse gebieden zullen nog wel overbelast blijven, dit betekent dat kleine projecten (die alleen effect hebben op Zuid-Limburgse gebieden) dan gewoon weer vergund kunnen worden. Voor grotere projecten, die ook effect hebben op noordelijker gelegen gebieden, blijft vergunningverlening nog moeilijk. Kort samengevat zijn de belangrijkste effecten van het nieuw vastgestelde beleid voor Maastricht voorlopig als volgt:

- Aanleg- en bouwfases van projecten: deze zullen in veel gevallen binnenkort vrijgesteld zijn van vergunningplicht Wet Natuurbescherming.
- Gebruiksfase woningbouw: indien uit een AERIUS berekening blijkt dat er een effect is van de gebruiksfase, kan vanuit het Stikstofregistratiesysteem (SSRS) deze toename vergund worden. Het is onduidelijk hoeveel ruimte er is per hectare in de gebieden rondom Maastricht als gevolg van de kabinetsmaatregelen. Provincie Limburg verleent een vergunning indien er ruimte is in het SSRS.
- Gebruiksfase andere projecten (niet woningbouw zijnde): het effect zal met AERIUS berekend moeten worden. Een effect betekent niet dat een project geen doorgang kan vinden. Mogelijkheden om projecten door te laten gaan zijn een ecologische voortoets, ecologische passende beoordeling en/of vergunningverlening door Provincie Limburg (beleidsregels intern en extern salderen). Dit is maatwerk.

Ad 15. PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen)

De term PFAS staat voor Poly- en perfluoralkylstoffen. Deze stofgroep bestaat uit ruim 6.000 stoffen welke al decennia gebruikt worden in industriële en andere processen en in vele producten. PFAS hebben als negatieve milieueigenschap dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Van sommige is al aangetoond dat ze toxisch zijn. PFAS zijn in veel producten toegepast. Daardoor, en door emissies en incidenten, zijn deze stoffen in het milieu terechtgekomen en zitten nu onder andere in de bodem, in bagger en in het oppervlaktewater.

Op 8 juli 2019 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) het 'Tijdelijk handelingskader' aangeboden aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Vanaf dat moment was er een formeel toetsingskader voor het omgaan met PFAS houdende grond en baggerspecie. Daar de gekozen normering in dit tijdelijk kader kon PFAS houdende grond nauwelijks nog verwerkt en afgevoerd worden. Inmiddels heeft de minister op 2 juli 2020 de normering bijgesteld. De gemeente Maastricht heeft

inmiddels ook een concept bodemkwaliteitskaart (BKK) voor PFAS opgesteld waarin de bij ons bekende waarden zijn opgenomen. De gemiddelde waarden zijn in Maastricht beneden de vastgestelde achtergrondwaarden. Gemiddeld genomen voldoet de kwaliteit aan het meest gevoelige gebruik, Landbouw/Natuur. Door enerzijds het bijstellen van de normering en anderzijds de nu beschikbare (concept) BKK is de verwachting dat er nauwelijks meer vertraging meer zal optreden in projecten waarbij grond afgevoerd moet worden.

Ad 16. Storing stroomvoorziening Vrijthof

Op 1 en 6 december 2018 is stroomuitval geweest in de stroomvoorziening voor de evenementen op het Vrijthof. Op dat moment vond het evenement Magisch Maastricht 2018 plaats op het Vrijthof. Stichting Winterevents heeft de gemeente Maastricht aansprakelijk gesteld voor de onvoorziene schade en kosten. Uit onderzoek is gebleken dat de oorzaak van het defect in de stroomvoorziening gelegen is bij de leverancier. De uiteindelijke aansprakelijkheid ligt derhalve bij deze leverancier. Hoewel de gemeente Maastricht geen aansprakelijkheid heeft wordt getracht om middels minnelijke overeenstemming Stichting Winterevents tegemoet te komen. Naast voorgaande indirecte kosten heeft ook de gemeente Maastricht aanzienlijke directe kosten gemaakt inzake genoemde calamiteit. Getracht wordt om zowel de directe als indirecte kosten te verhalen op de leverancier. Een inschatting van een met deze kosten samenhangend risico varieert van € 0 tot € 300.000. Naar verwachting is eind 2020 overeenstemming met zowel Stichting Winterevents als de leverancier en worden nagenoeg alle kosten van de gemeente Maastricht vergoed.

Ad 17. Financiering WML

WML is geconfronteerd met een aantal veranderingen op het gebied van de financiering van haar activiteiten. Zo heeft BNG recentelijk besloten om te stoppen met langlopende financieringen in de Nederlandse Drinkwatersector. Daarnaast zijn de voorwaarden in de financieringsmarkt aangescherpt. Banken en financiers beoordelen WML onder andere op de leverage ratio: de verhouding rentedragende schuld ten opzichte van de totale activa. Of met andere woorden: de mate waarin het bedrijf is gefinancierd met rentedragende schulden. De banken achten deze ratio bij WML onacceptabel hoog en daardoor is het voor WML lastig nieuwe financieringsbronnen aan te boren. Een herijking van het financiële beleid is hierdoor aan de orde. De mogelijkheid bestaat dat tarieven verhoogd moeten worden, dat gemeenten bijdragen doen of dat de aandeelhouders WML gaan financieren. Maar omdat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders hierover in november 2020 een besluit moet nemen, is er voor gekozen deze problematiek op te nemen in deze risicoparagraaf van de begroting 2021. Voor verdere informatie over WML wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen in hoofdstuk 4.

Ad 18. Gevolgen uitbraak coronavirus

In de Prebegroting heeft u een inschatting ontvangen van de coronakosten en gedeelde inkomsten (zie bijlage 2). Bij de Bestuursrapportage 2020 ontvangt u een nieuwe raming. We gaan er nog steeds vanuit dat de incidentele kosten grotendeels door het Rijk worden vergoed. Binnen de gemeente zijn twee teams aan de slag met (het in kaart brengen van) de impact en gevolgen van de uitbraak van het coronavirus. Het eerste team is binnen de door u gestelde kaders bezig onze stad weer op te starten en draaiende te houden. Het tweede team is doende met (planontwikkeling voor effecten op) de langere termijn. De verwachting is dat zowel op de korte als de langere termijn er minder inkomsten (o.a. parkeerinkomsten en toeristen belasting) en meer kosten (ook voor de eigen organisatie) op de gemeente afkomen. Hierover wordt u in november geïnformeerd bij de Bestuursrapportage.

We volgen de ontwikkelingen op de voet en blijven snel reageren op de veranderende omstandigheden. Dat de uitbraak van het coronavirus een financieel risico vormt, is evident. Het risico wordt in grote mate bepaald door de duur en intensiteit van de maatregelen. Daarmee is het risico wel te duiden, maar nog moeilijk kwantificeerbaar.

4.3.3 Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de

hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (= voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat de ratio weerstandsvermogen in 2021 voldoende is.

4.3.4 Kengetallen

Als gevolg van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten de volgende kengetallen worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Verloop van de kengetallen	Verslag 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
netto schuldquote	64%	86%	94%	93%	86%	81%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	51%	74%	84%	84%	81%	76%
solvabiliteitsratio	23%	21%	16%	15%	15%	17%
structurele exploitatieruimte	-1%	-2%	1%	0%	0%	0%
grondexploitatie	2%	2%	2%	2%	2%	2%
belastingcapaciteit	104%	100%	100%	100%	100%	100%

Deze kengetallen zijn o.a. gebaseerd op onderstaande geprognosticeerde balans:

BALANS	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2023
bedragen x € 1.000	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Immateriele vaste activa	€ 22.687	€ 21.737	€ 20.789	€ 19.840	€ 18.892
Materiele vaste activa	€ 639.658	€ 656.545	€ 646.527	€ 625.897	€ 597.069
Financiële vaste activa	€ 69.389	€ 67.909	€ 66.466	€ 34.941	€ 32.332
Voorraden	€ 13.900	€ 13.900	€ 13.900	€ 13.900	€ 13.900
Vorderingen	€ 133.000	€ 133.000	€ 133.000	€ 133.000	€ 133.000
Liquide middelen	€ 3.281	€ 0	€ 0	€ 28.281	€ 0
Totaal activa	€ 881.915	€ 893.091	€ 880.682	€ 855.859	€ 795.193
Eigen vermogen	€ 163.028	€ 138.631	€ 130.872	€ 130.492	€ 133.625
Resultaat boekjaar	€ 0	€ 21	€ 26	€ 72	€ 62
Voorzieningen	€ 56.213	€ 56.836	€ 53.266	€ 55.375	€ 56.904
Langlopende schulden	€ 423.674	€ 432.343	€ 418.858	€ 405.863	€ 343.165
Kortlopende schulden	€ 239.000	€ 239.000	€ 239.000	€ 239.000	€ 239.000
Liquide middelen	€ 0	€ 26.260	€ 38.660	€ 25.057	€ 22.437
Totaal passiva	€ 881.915	€ 893.091	€ 880.682	€ 855.859	€ 795.193

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden. Deze percentages zijn gebaseerd op algemene normwaarden (die bijvoorbeeld ook door de Provincie wordt gebruikt bij de publicatie van ranglijsten).

Tabel: Onderverdeling in categorieën met bijbehorende percentages per kengetal

Kengetallen:	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/ voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/ veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen) / baten)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan

immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. Ten opzichte van de jaarstukken 2019 zijn de netto schuldquotes gestegen. Dit komt omdat de gemeente meer is gaan investeren en daarnaast zal het eigen vermogen dalen. De netto schuldquote ligt echter in het groene spectrum.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen / totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uit de tabel blijkt dat het verwachte solvabiliteitsratio vanaf 2021 is verslechterd t.o.v. verslag 2019. Deze verslechtering wordt vooral veroorzaakt door een daling van het eigen vermogen (reserves) in samenloop met een geraamde stijging van de langlopende schulden. Voor het eerst wordt, buiten het verrekenen van de kapitaallasten van de investeringen, nu onttrokken aan het Vruchtboomfonds ten gunste van de exploitatie. In latere jaren wordt dit weer teruggestort in het Vruchtboomfonds. Vanaf 2024 zal de ratio weer stijgen.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten) / totale baten)

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief % betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (een negatief % niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Het percentage schommelt rond de 0% de komende jaren.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht kan als “voldoende” worden beoordeeld. Het totaalbeeld van de financiële weerbaar- en wendbaarheid is enigszins veranderd ten opzichte van het jaarstukken 2019 Dit komt vooral door een aantal investeringen die de gemeente Maastricht heeft gepland waardoor de vaste schulden stijgen en het eigen vermogen daalt. De onttrekkingen aan het Vruchtboomfonds zijn hier oa debet aan. Punt van aandacht is de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio. Vanaf 2024 zal de solvabiliteit weer stijgen. Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt dat we “voldoende” in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen.

4.4 Financiering

4.4.1 Inleiding

In deze financieringsparagraaf wordt er aandacht geschonken aan het treasurybeleid, de ontwikkeling van de (korte en lange) rente en de rentevisie, de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de verwachte financieringsbehoefte, de ontwikkeling van de leningenportefeuille inclusief de hieraan verbonden risico's, de financiering van de activa en de omslagrente cf. notitie rente binnen het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en tenslotte wordt er aandacht geschonken aan het schatkistbankieren.

4.4.2 Treasurybeleid

Het beleid van de gemeente Maastricht ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in het op 10 april 2018 door het college vastgestelde 'Treasurystatuut 2018 gemeente Maastricht'. Het statuut behelst het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste hoofdlijnen van het statuut, ingegeven door de voorschriften uit hoofde van de wet Financiering Decentrale overheden (FiDO) en aanverwante regelgeving, zijn:

- wettelijk kader;
- beleidsuitgangspunten van de treasury;
- doelstellingen van de treasury;
- taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- risicobeheer;
- beleid ten aanzien van financiering, verstrekken van leningen, uitzetten van middelen, garanties en het gebruik van derivaten.

In het treasurystatuut is opgenomen dat het treasurybeleid 1 keer per 4 jaar wordt geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd. In voorkomende gevallen (bijvoorbeeld bij wetswijzigingen) vindt deze evaluatie eerder plaats. Het huidige treasurystatuut 2018 heeft de versie uit 2014 vervangen. Sinds april 2018 is er geen aanleiding geweest om het treasurystatuut tussentijds te actualiseren.

4.4.3 Ontwikkeling van de korte en lange rente / rentevisie

Sinds 10 maart 2016 staat de referentierente van de Europese Centrale Bank (ECB) op 0,00%. De referentierente wordt ook wel herfinancieringsrente genoemd. Dit is de rente die banken moeten betalen wanneer ze geld opnemen bij de ECB. Banken kunnen echter ook geld lenen bij andere banken of financiële instellingen. De rente wordt dan bepaald door de marktwerking van vraag versus aanbod. De gemeente Maastricht leent op haar beurt geld bij deze banken, bij andere financiële instellingen of bij andere decentrale overheden. Het beleid is om in een normale rentemarkt (korte rente is goedkoper dan lange rente) maximaal kort te lenen binnen de bepalingen van de kasgeldlimiet (zie paragraaf 4.4.4).

Aangezien Maastricht voor het korte segment vooral financieringen op daggeldbasis aantrekt, wordt er voor het begrotingsjaar 2021 rekening gehouden met een tarief van 0,00% voor op te nemen 'kort geld'. Voor (tijdelijk) in de schatkist van het Rijk te plaatsen overtollige middelen (zie paragraaf 4.4.7) gaan we uit van geen rentevergoeding (0,00%). De lange rente blijft historisch gezien laag. Voor begrotingsjaar 2021 gaan we vanwege diverse onzekerheden (o.a. Corona, de handelsoorlog tussen de VS en China en de Brexit) voorzichtigheidshalve vooralsnog uit van een kapitaalmarktrente van 1,75% voor lineaire leningen met een looptijd tussen de 30 en 50 jaar.

4.4.4 Kasgeldlimiet, financieringsbehoefte en renterisiconorm

De kasgeldlimiet wordt berekend door een vastgesteld percentage (8,5%) te nemen over het begrotingstotaal. De limiet voor Maastricht voor 2021 komt daarmee op circa € 55,4 mln. Dit is het maximum bedrag waarvoor kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mogen worden aangetrokken.

Voor 2021 t/m 2024 is de verwachting dat er naast kort geld, ook weer langlopende leningen voor de eigen financiering aangetrokken dienen te worden. De investeringen waarvoor deze financieringen dienen te worden aangetrokken, betreffen o.a. investeringen in de eigen huisvesting, in de onderwijshuisvesting, in verkeersregelinstallaties, in riolen en in ICT. Voor de jaren 2021 t/m 2024 wordt voorzien dat er respectievelijk € 19 mln., € 14 mln., € 11 mln. en € 8 mln. aan langlopende leningen aangetrokken dient te worden.

Daar waar voorheen nog per kwartaal aan de provincie moest worden gerapporteerd in het kader van de kasgeldlimiet, is dit vanaf 2009 een regulier onderdeel van de begrotingscyclus geworden. Conform richtlijnen wordt in onderstaande tabel derhalve gerapporteerd over de liquiditeitspositie en de kasgeldlimiet in het 3e en 4e kwartaal van 2019 en in het 1e en 2e kwartaal van 2020.

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet t.b.v. begroting 2021

(bedragen x € 1000,-)	3 ^e kw 2019	4 ^e kw 2019	1 ^e kw 2020	2 ^e kw 2020
Liquiditeitspositie	-34.627	-62.561	-98.973	-53.301
Kasgeldlimiet	-52.893	-52.893	-55.249	-55.249
Ruimte	18.266	-9.668	-43.724	1.948

De kasgeldlimiet mag – conform bepalingen in de wet FiDO – twee achtereenvolgende kwartalen worden overschreden. In de hierboven vermelde verslagperiode heeft de gemeente Maastricht de kasgeldlimiet in het 4e kwartaal van 2019 en in het 1e kwartaal van 2020 overschreden. Door middel van het aantrekken van langlopende geldleningen is de kasgeldlimiet in het 2e kwartaal van 2020 niet meer overschreden.

De renterisiconorm is vooral bedoeld ervoor te zorgen dat decentrale overheden hun (her)financieringen gespreid in de tijd aantrekken. Hierdoor beperkt men het risico dat in enig jaar veel ge(her)financierd dient te worden, terwijl dan net een hoge rente heerst en daardoor de rentelasten te hoog zouden kunnen worden. Vanaf 2009 wordt de norm berekend door 20% te nemen van het begrotingstotaal. Voor 2021 is de geprognosticeerde norm circa € 131,7 mln. Dit betekent dat het totaal aan renteherzieningen plus aflossingen in het begrotingsjaar maximaal € 131,7 mln. mag zijn. De gemeente Maastricht blijft de komende jaren ruim binnen deze norm. Onderstaande tabel – welke een verplicht onderdeel vormt van deze financieringsparagraaf – verduidelijkt dit:

Modelstaat B: Renterisico vaste schuld over de jaren 2021-2024 (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2021	2022	2023	2024
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	34.074	19.165	49.257	16.350
(3)	Renterisico (1+2)	34.074	19.165	49.257	16.350
(4)	Renterisiconorm	131.726	128.210	125.574	123.998
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder renterisiconorm	97.652	109.045	76.317	107.648
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal	658.632	641.050	627.870	619.989
(4b)	Percentage regeling	20	20	20	20
(4) = (4a)x(4b)/100	Renterisiconorm	131.726	128.210	125.574	123.998

4.4.5 Ontwikkeling leningportefeuille

De geprognosticeerde omvang van de opgenomen langlopende geldleningenportefeuille per 1 januari 2021 bedraagt circa € 353 mln. Deze portefeuille dekt enerzijds de financieringsbehoefte van de eigen organisatie (financiering activa en bedrijfsvoering), anderzijds zijn leningen voor de uitoefening van de gemeentelijke publieke taak ter funding van Maastrichtse woningbouwcorporaties, gelieerde instellingen en gemeentelijke deelnemingen aangetrokken. De geprognosticeerde omvang van de verstrekte langlopende geldleningenportefeuille bedraagt per 1 januari 2021 circa € 104,7 mln.

Ten aanzien van de opgenomen leningenportefeuille zijn geen risico's te benoemen. De aflossingsmomenten zijn goed gespreid in de tijd, zodat er geen vergroot renterisico ontstaat in enig jaar (zie ook paragraaf 4.4.4., onderdeel renterisiconorm).

42,7% (circa € 44,7 mln.) van de verstrekte leningenportefeuille is gedekt door een zekerheid, met name het recht van 1e hypotheek. 57,3% (circa € 60 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid. De grootste leningen die niet zijn gedekt door zekerheden zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère (€ 47,7 mln.) en aan de MTB (€ 12,1 mln.). Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM Belvédère te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM Belvédère instapt, zal er per ommegaande weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden, dit ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht aan de WOM Belvédère verstrekte leningen.

De MTB heeft via een raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel circa. € 9,6 mln. Meerssen en Eijsden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

4.4.6 Financiering activa en renteomslag

De bepalingen en richtlijnen van de notitie Rente 2017 van de commissie BBV zijn met ingang van de begroting 2018 in werking getreden. Dit betreft vooral de bepalingen i.r.t. de hoogte van de omslagrente, zoals:

- Er mag geen (groot) resultaat meer zijn op het taakveld treasury;
- Er moet rente worden toegerekend aan de taakvelden, waarbij de hoogte van de rente wordt bepaald aan de hand van de werkelijke externe rentelasten;
- Er wordt door de commissie BBV aanbevolen om geen rente meer te vergoeden over het eigen vermogen, welke aanbeveling door de gemeente Maastricht is overgenomen;
- Er dient een correctie op de omslagrente plaats te vinden indien de afwijking tussen de werkelijke rentelasten en de omslagrente > 25% bedraagt.

De activa van de gemeente Maastricht worden gefinancierd met zowel eigen als vreemd vermogen. Over de diverse activa wordt voor begrotingsjaar 2021 (net als in begrotingsjaar 2020) een rentevergoeding van 0,5% (= de omslagrente) berekend en toegerekend aan de betreffende taakvelden. Hierdoor is er geen groot begroot renteresultaat meer op het taakveld treasury.

De commissie BBV adviseert om vanaf begrotingsjaar 2018 een renteschema in de paragraaf financiering op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening. Zie hiervoor onderstaand schema:

Renteschema t.b.v begroting 2021				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			€ 5.773.033
b.	De externe rentebaten (idem)		-/-	€ -1.838.385
	Saldo rentelasten en rentebaten			€ 3.934.648
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ -	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ -	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ -	
				-/- € -
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			€ 3.934.648
d1.	Rente over eigen vermogen		+/+	€ -
d2.	Rente over voorzieningen		+/+	€ -
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			€ 3.934.648
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	€ 4.817.979
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury			€ 883.331

Dit resultaat valt binnen de marge van 25%. Het omslagpercentage hoeft niet te worden aangepast.

4.4.7 Schatkistbankieren

Eind 2013 is de regeling schatkistbankieren decentrale overheden (als onderdeel van de wet Financiering decentrale overheden) van kracht geworden. Dit betekent dat (m.u.v. een drempelbedrag) alle overtollige middelen in de schatkist van het Rijk gestald moeten worden. Het drempelbedrag voor Maastricht bedraagt voor 2021 ruim € 4 mln. Dit drempelbedrag wordt berekend aan de hand van een formule gerelateerd aan het begrotingstotaal 2021. Gemiddeld genomen per kwartaal mag deze drempel niet worden overschreden. Om dit te bewaken worden de saldi van de diverse bankcircuits dagelijks bekeken en waar nodig afgeroomd naar het Rijk. Voor Maastricht zal afroming naar de schatkist niet of slechts sporadisch plaats vinden, aangezien Maastricht in de regel geen (tijdelijke of structurele) overtollige middelen heeft.

4.4.8 Wet Houdbare Overheidsfinanciën

Met de wet Hof zijn de Europese begrotingsregels voor de landen die deelnemen aan de euro in de nationale wetgeving verankerd. De wet Hof bepaalt dat rijk en decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning gaan leveren om het tekort weer volgens Europese afspraken terug te dringen (maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp) is toegestaan). De tekortnorm voor de decentrale overheden gezamenlijk is bepaald op 0,3% van het bbp.

4.5 Verbonden partijen

Voor het uitvoeren van een groot deel van haar taken werkt de gemeente samen met andere organisaties. Aan deze samenwerking kan op verschillende manieren invulling worden gegeven afhankelijk van de wijze waarop de gemeente invloed wil uitoefenen op de uitvoering van de publieke taak. De rol die de gemeente vervult in zo'n samenwerking varieert van 'meer op afstand' - bijv. door het verstrekken van subsidies - tot meer directe sturing. Als er redenen zijn om in een samenwerking directer te sturen wordt dit meestal ingevuld door een bestuurlijk én een financieel belang te nemen in een organisatie. Er is dan sprake van een met de gemeente verbonden partij.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privat-

of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen.

4.5.1 Kadernota Governance

Eind 2018 heeft uw raad de kadernota Governance gemeente Maastricht vastgesteld. Hiermee liggen de kaders vast voor de sturing en het toezicht op bestaande en eventueel toekomstige participaties in verbonden partijen. Ook als taken worden uitgevoerd door externe partijen, blijft de gemeente te allen tijde verantwoordelijk voor realisatie van de door uw raad vastgestelde beleidsdoelen. Deze verantwoordelijkheid wordt ingevuld door het governancemodel te gebruiken voor de aansturing van externe partijen.

Middels een jaarlijkse risicoanalyse, gekoppeld aan de P&C-cyclus, wordt een risico-inschatting van de verbonden partijen gemaakt. Deze is terug te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

4.5.2 Risicoanalyse

Tussen verbonden partijen bestaan verschillen in de mate van financiële en beleidsmatige belangen. Door het inzichtelijk maken van deze risico's kunnen we prioriteiten stellen voor het monitoren van bepaalde verbonden partijen. Ons beleid is erop gericht extra aandacht te besteden aan verbonden partijen met een hoog financieel en beleidsmatig belang. Jaarlijks wordt bij de begroting een inschatting gemaakt van het financieel en beleidsmatig belang, waarbij onder financieel belang het financieel risico wordt verstaan. Hierbij wordt een indeling gemaakt naar 4 categorieën: hoog financieel/hoog bestuurlijk belang, hoog financieel/laag beleidsmatig belang, laag financieel/hoog beleidsmatig belang en laag financieel/laag beleidsmatig belang:

	Laag financieel belang	Hoog financieel belang
Hoog beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • EMM • ESZL • GGD • WML • Leerlingenvervoer • Projectbureau A2 • Veiligheidsregio Zuid-Limburg 	<ul style="list-style-type: none"> • WOM Belvédère • MTB • KBL • MECC Maastricht • Omnibuzz • BsGW
Laag beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • Historisch Centrum Limburg • Wonen boven Winkels Maastricht • Exploitatiemaatschappij 't Bassin • Bodemzorg Limburg • CNME • Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied • Dataland • Regionale Samenwerking Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie • Antidiscriminatievoorziening Limburg 	<ul style="list-style-type: none"> • Milieuparken Geul en Maas • Enexis • BNG • Afvalsamenwerking Limburg • RUD • SSC-ZL • Sociale dienst Maastricht-Heuvelland • Stichting Personeelsbeheer Sport • Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten

Voor 2021 leidt dit ertoe dat wij extra aandacht zullen besteden aan: WOM Belvédère BV, MTB, Kredietbank Limburg, Omnibuzz, BsGW en MECC.

Voor deze partijen zullen we indien van toepassing gebruik maken van de onderstaande sturingsinstrumenten:

- (meerjaren)plannen;
- (meerjaren)begroting;
- outputafspraken;
- voorwaarden en richtlijnen.

Verder zullen we per verbonden partij afspraken maken over de volgende zaken:

- rapportages;
- kwalitatieve en kwantitatieve informatievoorziening;
- jaarverslag en jaarrekening;
- evaluatie van de relatie.

4.5.3 Deelnemingen

Naam	BNG Bank N.V.
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.990 mln. / € 4.887 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 132.519 mln. / € 144.802 mln.
Resultaat	€ 163 mln.
	N.B. Betreft cijfers 2019

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het door de BNG Bank uitgegeven schuld papier heeft de hoogst mogelijke creditrating van Zowel Standard & Poor's (AAA), Moody's (Aaa) en Fitch (AAA). BNG Bank behoort daarmee tot de meest kredietwaardige banken ter wereld.

De aandelen BNG Bank zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. De gemeente Maastricht heeft 347.334 aandelen à € 2,50 per aandeel.

BNG Bank is beursgenoteerd en om die reden gehouden aan regels van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Het verstrekken van koersgevoelige informatie (waaronder verwachtingen over vermogen en resultaat) is gebonden aan regels. Gegevens over het jaar 2020 komen pas in maart/april 2021 beschikbaar. De nettowinst over 2019 bedroeg € 163 mln. Na aftrek van de uitkering van dividend aan verschaffers van hybride kapitaal was een bedrag van € 142 mln beschikbaar voor aandeelhouders. Gezien het pay-out percentage van 50% bedroeg het uit te keren dividend ca. € 71 mln. Gegeven het aantal aandelen en een dividend van € 1,27 per aandeel, betekende dit voor de gemeente Maastricht over het jaar 2019 een dividenduitkering van ca. € 0,44 mln. Vanwege de coronacrisis is het te ontvangen dividend nog niet uitbetaald (normaliter altijd in de maand april). BNG Bank heeft – op verzoek van de Europese Centrale Bank – besloten de uitkering van het dividend uit te stellen tot na 31 december 2020. Het is en blijft de uitdrukkelijke intentie van de RvC en de RvB van BNG Bank om het dividend na de genoemde datum uit te keren.

BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar maatschappelijke impact en een redelijk rendement voor de aandeelhoudende overheden. Het renteresultaat van BNG Bank over het eerste half jaar van 2020 is met € 225 miljoen aanzienlijk hoger uitgekomen dan over dezelfde periode in 2019. Van de klantsectoren van BNG Bank vervullen vooral zorginstellingen en gemeenten een belangrijke rol om de gevolgen van de Covid-19-pandemie te beperken. De financiële gevolgen hiervan zijn groot. De nettowinst van BNG Bank over het eerste halfjaar 2020 bedraagt € 100 miljoen. De daling van 21% ten opzichte van het eerste halfjaar 2019 is met name veroorzaakt door de herwaardering van de activa onder invloed van de pandemie. Het resultaat financiële transacties is per saldo negatief beïnvloed door herwaarderingen van financiële instrumenten als gevolg van de hogere opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico's. Tevens heeft de bank als gevolg van de sterk verslechterde economische vooruitzichten de voorziening voor verwachte kredietverliezen moeten verhogen. Dit heeft in het eerste halfjaar geleid tot bijzondere waardeverminderingen van € 27 mln. Ten opzichte van het onderliggende exposure van ongeveer € 145 miljard blijft het totaal van de verwachte kredietverliezen laag, wat de hoge kredietwaardigheid van de uitzettingen van BNG Bank weerspiegelt.

BNG Bank verwacht mede naar aanleiding van de lage rentetarieven de jaardoelstelling voor nieuwe verstrekte langlopende leningen van € 10 miljard te overtreffen. Door de ingrijpende maatschappelijke en financiële gevolgen van de COVID-19-pandemie blijven klanten onzeker. BNG Bank zal blijven doen wat mogelijk is om haar klanten te ondersteunen. De volatiliteit op de financiële markten zal dit jaar als gevolg van de pandemie naar verwachting groot blijven en dat maakt het doen van voorspellingen over het verwachte nettoresultaat 2020 niet verantwoord.

In de meerjarenbegroting van de gemeente Maastricht is vanaf begrotingsjaar 2021 een dividenduitkering BNG Bank opgenomen van ca. € 0,44 mln.

BNG Bank is sinds 2005 huisbankier van de gemeente Maastricht. De afspraken tussen BNG Bank en de gemeente Maastricht zijn vastgelegd in een financieringsovereenkomst.

Naam	Belvedere Wijkontwikkelingsmaatschappij BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied
Zeggenschap	100% gemeente (1% via de Exploitiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities.
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 12,713 mln. / € 14,646 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 135,950 mln. / € 117,126 mln.
Resultaat	€ 0,241 mln. negatief
	Cijfers jaarrekening 2019

Met aan de basis de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.

ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd en de ruimtelijke en programmatische kaders (ambitiedocument 'Het antwoord van de Sphinx') voor het Belvédère-gebied binnen de singels, voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie (grex) Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV als operationeel vehikel blijft bestaan vanwege de voordelen die dit biedt. Conform de door uw raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli. De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling na jaren van relatieve rust in een stroomversnelling gekomen. Het nieuwe Noorderbrugtracé is medio 2019 opgeleverd en is een katalystor gebleken voor de totale gebiedsontwikkeling. Zo krijgt het Retailpark Belvédère steeds duidelijker vorm, is het Frontenpark inclusief Stadsweide (evenementen) opengesteld voor publiek en is de herbestemming van een groot deel van de industriële monumenten in en rond het Sphinxkwartier gerealiseerd of in voorbereiding (Eiffelgebouw, The Student Hotel, Loods 5, UNU-Merit, Timmerfabriek, Blanche Dael, Festivillage, Kunstfront, Cokesfabriek). De woningbouw op het zuidelijk deel van het Sphinxterrein is in volle gang, en de eerste woningen zijn inmiddels bewoond. Nieuwe grote ontwikkelingen in het Sphinxkwartier betreffen de locatie Sphinx Noord (wonen en parkeren) en de locatie Sappi Zuidwest/Landbouwbelang. De voorbereidingen hiervoor lopen. De concrete activiteiten die in 2021 zullen plaatsvinden zijn opgenomen in Programma 8.

Naam	Wonen boven winkels Maastricht N.V.
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad
Zeggenschap	Als aandeelhouder c.q. voorzitter AvA
Aandelen/financieel belang	1/3 aandeelhouder, verstrekte subsidies en leningen
Programma	0 Bestuur en Ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	negatief € 458.000 / negatief € 347.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 34,0 mln. / € 33,0 mln.
Resultaat na belastingen	€ 137.000 positief (jaarcijfers 2018)

De NV Wonen boven Winkels Maastricht is in 1992 opgericht met als doel leegstaande etages in de binnenstad van Maastricht te transformeren tot wooneenheden voor – primair – studenten. Dit om verloederende panden tegen te gaan, de levendigheid in de binnenstad te vergroten én studenten woonruimte in de binnenstad aan te bieden. Aandeelhouders zijn de Gemeente Maastricht, de Universiteit Maastricht en woningcorporatie Woonpunt, elk voor 1/3e deel. De volledige financiering van de portefeuille loopt via de Gemeente Maastricht.

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft in haar (meer dan) 25 jarig bestaan haar bestaansrecht bewezen. In de Maastrichtse binnenstad zijn dankzij haar succesformule (samenwerking gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) meer dan 450 nieuwe woningen in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad.

Momenteel heeft de NV in totaal 471 eenheden in beheer, waarvan 14 bedrijfsonroerend goed (met name winkels) betreffen. Er worden geen nieuwe eenheden meer toegevoegd. Het merendeel van de wooneenheden heeft een huur onder de liberalisatiegrens. Het dagelijks beheer, operationele directievoering en de bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door VB&T.

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten is het karakter van de vennootschap veranderd van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht komt te liggen op waardebehoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV.

Om redenen van governance is de (operationele)directievoering, de bedrijfsvoering en het dagelijks beheer per 1 januari 2019 overgegaan van Woonpunt naar een derde (externe) partij, te weten VB&T te Maastricht. Tevens is de RvC opgeheven en zijn de taken van de RvC overgenomen door de AvA.

De AvA heeft ingestemd met een voorstel om meer fundamenteel te kijken naar een aantal toekomstscenario's voor de vastgoedportefeuille van de NV WbWM. Brink Groep Management/Advies BV heeft hiertoe opdracht gekregen. Hieromtrent zullen nog nadere voorstellen worden gedaan.

De jaarcijfers 2019 zijn nog niet bekend en komen eerst in oktober/november 2020 beschikbaar. Wel kan worden gezegd dat (mede op basis van de jaarcijfers 2018) de ontwikkeling van het eigen vermogen en de resultaten conform de door bestuur en de AvA besproken meerjarenbegroting verlopen. Het verloop van het eigen vermogen laat de normale curve zien die hoort bij een maatschappelijk vastgoedbedrijf. Het exploitatieresultaat over 2018 bedroeg € 137.000 positief. Voor 2019 is de verwachting dat dit resultaat iets lager zal uitvallen.

Naam	Enexis Holding N.V./Attero en andere uit verkoop Essent voortvloeiende rechtspersonen
Vestigingsplaats	Arnhem
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie
Zeggenschap	Via VEGAL (Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	0,1957 procent van de aandelen en dividenduitkering

Programma	0 Bestuur en ondersteuning
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.024 mln. / € 4.112 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 3.691 mln. / € 4.146 mln.
Resultaat	€ 210 mln.
	Cijfers 2019

In 2009 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent aan energiebedrijf RWE. In 2011 zijn ook de EPZ-aandelen (Electriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland waaronder kerncentrale Borssele) overgedragen. En in 2014 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Uit de verkoop aan RWE en Waterland vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder a t/m f voort. Gemeente Maastricht is aandeelhouder in deze deelnemingen.

a. Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De winst over 2019 bedroeg € 210 mln. (2017: € 319 mln.). Het dividendbeleid van Enexis holding is gericht op een pay-out ratio van 50 procent, mits de wettelijke verplichte investeringen zeker gesteld zijn.

b. CBL Vennootschap B.V.

Hierin is namens de verkopende aandeelhouders het CBL-fonds (cross border lease) ondergebracht. Dit fonds dient ter dekking van het risico van vervroegde beëindiging van de CBL's.

c. Vordering Enexis B.V.

Enexis beschikte ten tijde van de aankoop van de gas- en elektriciteitsnetten niet over voldoende liquide middelen om de koopprijs te betalen. Derhalve is deze omgezet in een lening van Essent. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. De eerste drie tranches van de lening zijn afgelost. Thans loopt nog de vierde tranche.

d. Verkoop vennootschap B.V.

In het kader van de verkoop van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap.

Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap BV tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten € 29,8 mln. Het restantbedrag afgerond € 83 mln. is door JP Morgan uitbetaald aan de vennootschap. Op het moment vindt doorbetaling plaats aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap B.V.

Eind juni 2016 is tevens het General Escow Fonds geliquideerd.

e. CSV Amsterdam B.V.

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
2. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");
3. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

f. Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen (van de EPZ-aandelen / kerncentrale Borssele). Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek

belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Naam	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten
Zeggenschap	Als aandeelhouder met 8% van de aandelen
Aandelen/financieel	€ 186.058 (41 aandelen à € 4.538 nominaal)
Risico	Beperkt tot financiële inleg
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Resultaat	Positief € 5,9 mln.
Eigen vermogen begin/eind	€ 209,4 mln. / € 215,3 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 385,0 mln. / € 395,3 mln.
	Cijfers conform jaarrekening 2019

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten mee profiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.

Door de kostenontwikkeling, inclusief de lagere rentekosten, in combinatie met een hogere verwachte waterafzet, heeft WML in 2019 wederom een volledige inflatiekorting op de autonome tarieven voor de gebonden klant kunnen doorvoeren. De lagere rentelasten zijn ook ingezet om, conform afspraak, de tarieven in 2019 verder te verlagen. Deze verlaging is vooral terug te zien in de vastrechtstarieven. Per saldo is het autonoom deel van de jaarlijkse waternota van een gemiddeld Limburgs huishouden (met een gebruik van 105 m3 per jaar) gedaald met afgerond € 4,78 tot € 147,42. Door de stijging van het BTW percentage, van 6% naar 9% per 1 januari 2019, is het totaal factuurbedrag ten opzichte van 2018 met € 0,81 gestegen naar € 203,68.

Het resultaat in 2019 bedraagt afgerond + € 5,9 miljoen. In 2018 bedroeg het resultaat + € 6,2 miljoen. Het lagere resultaat wordt vooral veroorzaakt door een daling van de opbrengsten die gedeeltelijk worden gecompenseerd door zowel lagere operationele kosten als rentelasten. Het positieve resultaat van € 5,9 miljoen draagt bij aan het realiseren van een gezonde financiële huishouding. Het risico van de financiering is benoemd in de paragraaf 4.3.2 risico-inventarisatie.

Naam	Bodemzorg Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Openbaar belang	Nazorg over twaalf stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel	50 procent van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50 procent is door de provincie overgedragen aan Nazorg BV
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,9 mln. / € 5,4 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1,9 mln. / € 2,2 mln.
Resultaat	Positief € 3.602.947.
	Cijfers 2019

Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap met als aandeelhouders de provincie Limburg (50 procent) en de Limburgse gemeenten (50 procent). Vanaf 2003 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen

Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. In 2009 is de provincie uit de BV gestapt. Bodemzorg Limburg blijft haar activiteiten uitvoeren: Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie; Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag; Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom; Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Verder wordt op een drietal gesloten stortplaatsen een zonnepark aangelegd. De inkomsten ervan worden mede gebruikt ter dekking van de exploitatie van de nazorglocaties.

Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een inwonerbijdrage van € 0,25 in de afvalbegroting opgenomen. Niet uit de balans blijvende verplichtingen voor de vennootschap zijn het meerjarig huurcontract van het kantoor en de koopovereenkomst met Venray voor de overname van Venrays Broek.

Naam	MECC Maastricht BV
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Zeggenschap	99,9999 procent (90 procent gemeente rechtstreeks en 10 procent via Exploitatiemaatschappij Maastricht (EMM))
Aandelen/financieel belang	Aandelen (10 aandelen à € 0,10)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie
Eigen vermogen begin/eind	€ 827.194 / € 990.490
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5,72 mln. / € 6,21 mln.
Resultaat	€ 163.296 positief Cijfers Jaarrekening 2019

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar samenwerking met en versterking van de Maastricht Health Campus.

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI (75% aandeelhouder) en is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 %) en indirect via EMM (10 %) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

In 2015 werd de strategische visie vastgesteld. Belangrijke pijlers zijn het versterken van het congresstoerisme, het verlengen van het contract met Tefaf en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Maastricht Health Campus. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.

Tefaf

De economische betekenis van Tefaf als grootste kunstbeurs ter wereld voor de stad en regio is evident. Om die reden zijn het MECC, de stad en ook de Provincie in 2017 verkenningen gestart naar mogelijkheden om de binding met de stad voor langere tijd op het huidige niveau vast te leggen. Dit heeft eind 2017 geleid tot beëindiging van het contract tussen MECC en Tefaf dat een looptijd had tot 2020. In plaats daarvan is een nieuwe overeenkomst met een looptijd tot 2028 tot stand gekomen. Daarmee wordt Tefaf voor 10 jaar aan de stad en het MECC gebonden. Als gevolg van de wereldwijde uitbraak van Covid-19 / Corona, moest de beurs in 2020 voortijdig worden afgebroken. Voor 2021 wordt al het mogelijke gedaan om die editie wel door te kunnen laten gaan, zij het mogelijk in een iets aangepaste vorm. Zelfs in het meest positieve scenario wordt er wel rekening gehouden met aanzienlijk minder internationale bezoekers, en met name minder bezoekers die intercontinentaal moeten reizen.

Vastgoed en Investeringsplan

Een deel van het MECC-complex (met name het Congresdeel en de Expofoyer) was reeds in eigendom van de gemeente Maastricht. In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat in eigendom was

bij Annexum, overgenomen (Hallen, Entree, passages, Eurocentre, catering en gedeeltelijk parkeren) om daarmee een aanzienlijk huurvoordeel te kunnen genereren. Ten slotte heeft de gemeente Maastricht eind 2019 om diezelfde reden de parkeergarage P5 overgenomen van de SNS bank, waardoor inmiddels het volledige vastgoed MECC in eigendom is van de gemeente.

Met de aankoop is een huurvoordeel ontstaan dat met gunstige financieringsmogelijkheden van de gemeente Maastricht, ruimte gaf voor een aanzienlijke en ook noodzakelijk impuls in het enigszins gedateerde complex. Dit heeft geleid tot een investeringsplan waarbij het congresdeel met een huidige capaciteit van 3.000 bezoekers, wordt uitgebreid naar maximaal 5.000 bezoekers, inclusief uitbreiding van de daartoe benodigde voorzieningen, waaronder horeca. Voor het overige wordt het MECC voorzien van een eigentijdse look en feel en worden voorzieningen waar nodig up to date gebracht. Opgeleverd zijn inmiddels de heringerichte parkeerplaatsen P3 en P4 en een nieuwe parkeerplaats (P9) voor het opvangen van piekmomenten bij grote publieksaantrekkende evenementen.

Aanvang 2019 is de aanbesteding voor de gebouwelijke aanpassing en uitbreiding afgerond, waarbij door de krapte in de bouw, een substantieel hogere bouwprijs werd gevraagd. Onder de afweging van de noodzaak tot upgradering, de reeds vrij gemaakt bouwperiode en met hulp van een aanvullende bijdrage van de Provincie Limburg, is toch besloten tot gunning van het werk. De verbouwing is in het voorjaar 2019 gestart en zal in het voorjaar 2021 (voor de Tefaf) worden opgeleverd. Verder zullen in 2021 nog het Forumplein worden heringericht en zal het gehele Hallencomplex een (binnen en buiten een schilderbeurt krijgen, waardoor een eigentijdse uitstraling zal worden gerealiseerd. De totale investering (incl. bijkomende kosten) bedraagt ca. € 49 mln.

Uitbraak coronavirus

Omdat gedurende de verbouwing delen van het gebouw en met name het congresdeel tijdelijk niet gebruikt kunnen worden, was al in de planning rekening gehouden met een lagere omzet en een negatief resultaat in 2020. Na gereedkoming van de investering, zou de omzet van het MECC met ca. € 2,0 mln. structureel zou gaan groeien.

De impact van de beperkende maatregelen als gevolg van Corona zijn voor het MECC bijzonder groot. Sinds de voortijdige sluiting van de Tefaf zijn vrijwel alle evenementen afgelast. In de bijgestelde raming gaat MECC ervan uit dat er geen grote (publieks)evenementen meer in 2020 zullen plaatsvinden. In dat geval verwacht men over 2020 een terugval van 40% de begroette omzet en een fors negatief resultaat.

Naast het niet door kunnen gaan van grote evenementen in 2020, verwacht het MECC ook een langdurige impact op de bereidheid van bezoekers om congressen en beurzen te bezoeken, met name bij internationale en intercontinentale bezoekers. Ook al zouden met ingang van 2021 de geplande activiteiten weer volwaardig opgepakt kunnen worden, dan nog verwacht het MECC een zeer nadelig effect op de bereidheid van bezoekers en mogelijk organisatoren voor activiteiten die zich richten op de internationale bezoekers. Daar waar als gevolg van de uitbreiding van het Congrescentrum, tot voor kort nog werd uitgegaan van een omzetgroei, verwacht het MECC ten opzichte van de eerdere ramingen een aanzienlijke daling de komende jaren.

Natuurlijk heeft het MECC zeer ingrijpende maatregelen genomen om haar kosten zo veel als mogelijk te beperken en is men naarstig op zoek naar nieuwe kansen (zoals een tijdelijk theater) om toch omzet te kunnen genereren en haar medewerkers zo veel mogelijk aan het werk te houden. Een miljoenen verlies over de komende jaren lijkt echter onvermijdelijk. Dit zal de vermogenspositie van het MECC uithollen. Samen met directie en RvC van het MECC kijkt de gemeente naar de mogelijkheden.

Niet uit de balans blijvende verplichting

De niet uit de balans blijvende verplichtingen van de vennootschap zijn een pensioenverplichting en huurovereenkomsten voor de gebouwen van de gemeente Maastricht.

Naam	Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
Zeggenschap	Als aandeelhouder, als commissaris en directeur

Aandelen/financieel belang	49.999 van de 50.000 aandelen; rekening-courantfaciliteit bij de gemeente en een lening verstrekt
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,48 mln. / € 1,48 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,04 mln. / € 0,08 mln.
Resultaat	€ 3.899 negatief
	Cijfers jaarrekening 2018

De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 10 procent van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 90 procent rechtstreeks);
- Eén aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- Eén aandeel in de Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV;
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengst-genererende activiteiten. De vastgoedportefeuille en het resultaat deelnemingen bepalen het resultaat van EMM.

Ad a: MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat. MECC Maastricht BV draait na een aantal moeilijke jaren, sinds 2013 weer positieve resultaten.

In de periode 2019 tot voorjaar 2021 vindt een grote verbouwing van het MECC-complex plaats waarbij voor ca. € 49 mln. wordt geïnvesteerd in de upgraden en uitbreiding van het MECC. Gedurende de verbouwingsfase werd er wel een tijdelijke dip in omzet en resultaat in 2020 verwacht, maar met de grotere capaciteit, zou de groei in omzet en resultaat met ingang van 2021 moeten stijgen. Door de beperkende maatregelen als gevolg van de Corona-pandemie, zijn de bedrijfsactiviteiten van het MECC nagenoeg stilgevallen met grote gevolgen voor omzet en resultaat. In 2020 worden sinds de voortijdige beëindiging van Tefaf, geen grote (publieks) evenementen meer georganiseerd. Naar verwachting zal de pandemie ook in de komende jaren nog een grote weerslag hebben op met name de activiteiten die zich richten op buitenlandse bezoekers en zeker waar het gaat om intercontinentale bezoekers. De als gevolg hiervan verwachte forse negatieve resultaten, zullen de vermogenspositie van MECC uithollen en indirect vanwege het 10% belang ook het resultaat van EMM negatief beïnvloeden.

Ad d: Vastgoedportefeuille

Na het faillissement van de huurder is het winkelpand aan de Avenue Céramique 175 en enkele parkeerplaatsen verkocht in 2020. Daarmee resteert het pand aan de Avenue Céramique 95.

Naam	Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen
Zeggenschap	100 procent gemeente (1 procent via de Exploitiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9 procent aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelen (€ 540.336)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,059 mln / € 0,062 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,635 mln. / € 0,626 mln.
Resultaat	Positief € 0,004 mln.
	Cijfers conform concept jaarrekening 2019

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief waren in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatie-maatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels leningverstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest).

De strategie om te komen tot meer kansen voor de historische binnenhaven 't Bassin is in twee categorieën te verdelen. Enerzijds is er de upgradering en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin (Sphinxkwartier) en anderzijds zijn er kleinere maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de algehele upgradering van de omgeving zijn de afgelopen jaren Pathé, UNU Merit, Lumière, het Eiffelgebouw met als grote speler The Student Hotel, Loods 5, het Frontenpark en de Muziekgieterij geopend. De toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. Zo vinden jaarlijks verschillende evenementen plaats in het Sphinxkwartier/Bassin. Met de de bouw van een groot aantal woningen in het Sphinxkwartier en de toekomstige ontwikkeling van de hoek Sappi Zuidwest/Landbouwbelang ontstaan verdere kansen voor het Bassin.

In het Bassin zelf sluis 20 inmiddels deels geautomatiseerd. is er een dekkend WiFi-netwerk aangelegd en zijn aanlegsteigers vernieuwd. Ook zijn er directe wandelverbindingen met het Frontenpark aangebracht, wordt de rolstoeltoegankelijkheid via een speciale voorziening aan de zijde van Lumière Cinema verbeterd en wordt nog in 2020 geïnvesteerd in nieuwe verlichting in het Bassin.

Naam	MTB regio Maastricht NV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan arbeidsgehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	711 van 900 (79%) aandelen, jaarlijkse gemeentelijke bijdrage boven op de rijksbijdrage, rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid, rentedragende rekening-courantfaciliteit.
Risico	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wsw; financiële risico's door teruglopen Wsw-rijks subsidie per arbeidsplaats.
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal domein
Eigen vermogen begin/eind	2019: € 3,2 mln. / € 3,2 mln. Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	2019: € 8,9 mln. / € 8,5 mln.
Resultaat	Over 2019 heeft MTB een verlies geleden van € 3,192 mln. (Begroot was -/- € 3,515 mln.) Dit verlies wordt gedekt door de drie aandeelhoudende gemeenten (aandeel Maastricht 79%) en is in de winst- en verliesrekening verantwoord.

In het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor arbeidsgehandicapte inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden. MTB regio Maastricht NV is hiervoor de uitvoerende organisatie. Naast de gemeente Maastricht (79%) participeren de gemeenten Eijsden-Margraten (11%) en Meerssen (10%) in de NV. Maastricht vervult mede namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol (centrumgemeente) richting MTB. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB afgesloten.

In verband met de komst van de Participatiewet is de opdracht aan MTB in 2015 aangepast. Op basis van de opgedane ervaringen in de uitvoering is ook een verder optimalisatie van die uitvoering ter hand genomen. Waarbij de rol en taak van MTB nadrukkelijk bekeken is als onderdeel van de gehele uitvoeringsketen re-integratie. Dit heeft, naast de afbouw van de Wsw, geresulteerd in een focus op de functie als leerwerkbedrijf voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet.

Door de aanpassing van de opdracht (inclusief de afbouw van het bedrijf en het treffen van een reorganisatievoorziening van € 3 mln. daartoe) worden de financiële tekorten weliswaar beperkt, maar duidelijk is dat de uitvoering van de Wsw gepaard blijft gaan met tekorten. De oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen de loonkosten van de sw-medewerkers en het daarvoor door het rijk beschikbaar gestelde budget. Die bijdrage daalt immers van 2014 tot en met 2020 met ca. € 5.000 per sw-er. Slechts een deel daarvan kan worden gecorrigeerd met de genoemde maatregelen. De salariskosten van de sw-medewerkers vormen namelijk zo'n 80% van de begroting van de sw-bedrijven. De mogelijkheden om deze kostenpost te verkleinen zijn beperkt, gezien de salarissen bij CAO bepaald zijn en er een wettelijke verplichting is om deze mensen werk aan te bieden.

Ook in de toekomst blijft MTB verantwoordelijk voor het bieden van werk en ontwikkelmogelijkheden aan de brede gemeentelijke doelgroep. Het tekort dat blijft bestaan zal door de aandeelhoudende gemeenten worden gedekt. Het aandeel van de gemeente Maastricht in het structurele tekort van MTB bedraagt circa € 3,5 mln. Dekking hiervan is vooralsnog meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel).

Naam	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve
Zeggenschap	Eén bestuurder op voordracht van de gemeente (Overige partners: Natuurmonumenten, ENCI Holding N.V., Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend en Provincie Limburg)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het Plan van Transformatie (PvT) voor het ENCI-gebied vormt het inhoudelijke deel van de afspraken die HeidelbergCement-ENCI Maastricht (HC-ENCI), gemeente Maastricht en Provincie Limburg eind 2009 hebben gemaakt over de beëindiging van de kalksteenwinning in de ENCI-groeve en de toekomstige ontwikkeling van het gebied. Onderdeel van die afspraken is de oprichting door deze drie "Founding Fathers" in 2010 van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) met als (statutair) doel:

- het ontwikkelen, inrichten, exploiteren, uitgeven en beheren van de gronden gelegen in de overgangszone in het ENCI-gebied, ten behoeve van het genereren van extra financiële middelen voor de inrichting, de exploitatie en het beheer van de groeve, met het oogmerk de ecologische, culturele, educatieve en recreatief toeristische waarde van de overgangszone en de groeve te versterken;
- het bewaken van de voortgang van de transformatie en de kwaliteitsbeheersing van de uitvoering.

De drie Founding Fathers hebben elk één bestuurder van de stichting benoemd. Daarnaast zijn Natuur Monumenten (eigendom en beheer van de groeve) en de buurt via de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend in het bestuur van SOME vertegenwoordigd. De gemeente heeft zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier. De eerste jaren was de gemeente rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur van SOME door een wethouder. Per 2015 is de persoonlijke invulling van de bestuurlijke vertegenwoordiging door de gemeente in de stichting gewijzigd in lijn met het governance beleid. Het college heeft een extern persoon voorgedragen om die rol te vervullen.

De drie Founding Fathers hebben in art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied afgesproken

- SOME in gelijke mate adequaat te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen) voor de aan SOME toebedeelde taken;
- Bij de oprichting van SOME elk een renteloze lening van € 250.000 te verstrekken.

In het PvT is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve (na 2018) en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI. Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als leisure. ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone, over aan SOME. De opbrengsten van die overgangszone worden gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (wordt eigendom van Natuurmonumenten).

Realisatie

Vanaf 2015 heeft stichting gewerkt aan de ontwikkelingsstrategie voor/de ruimtelijke en programmatische invulling van de overgangszone. Ook is gestart met de voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan, met de status van bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in het kader van de Crisis- en Herstelwet. Qua uitvoering is in 2016 het bouwrijp maken van de 38+ NAP overgangszone gestart. Verder zijn de trap en het uitkijkplatform aan de noordelijke toegang tot de groeve opgeleverd. In 2017 zijn trap, zwemplas en een deel van de overgangszone enige maanden opengesteld. Echter vanwege onveilige, vervuilende en versturende situaties, met name rondom het zwemwater, bleek het noodzakelijk op zoek te gaan naar een meer verantwoorde vorm van openstelling. Op basis van een gezamenlijke recreatievisie is in 2018 geconcludeerd dat een waterspeelplek de beste oplossing lijkt te zijn. Natuurmonumenten heeft dit verder uitgewerkt en de eerste maatregelen getroffen. Het gebied is eind 2017 weer gedeeltelijk opengesteld. In 2018 is, vooruitlopend op toekomstige waterrecreatie, een tijdelijke horecavoorziening gerealiseerd (Bistro Hoffmanni). Per 1 juli 2018 is ENCI gestopt met de commerciële mergelwinning

Per 1 juli 2019 is de oven buiten werking gesteld. ENCI heeft de sloop van het Oven 8 complex vergaand voorbereid met de bedoeling om eind 2019 te starten met de uitvoering. Dit is echter vertraagd vanwege de (nieuwe) verplichting om ook bij tijdelijke sloopwerkzaamheden de stikstof-consequenties inzichtelijk te maken. ENCI heeft de groeve en het resterende deel van de overgangszone 38+ NAP heringericht conform het opleveringsplan. Deze gebieden zijn eind 2019 opgeleverd en overgedragen aan respectievelijk Natuurmonumenten en SOME.

In december 2019 bleek dat Heidelberg Cement, het moederbedrijf van ENCI Maastricht, de productie wilde stopzetten. Per 1 september 2020 is de sluiting van ENCI Maastricht een feit. Naast de reguliere procedurele stappen die aan de orde zijn bij stopzetting, werkt ENCI nog aan afronding van de verplichtingen uit het PvT. Dit betreft onder meer het bouwrijp opleveren van de 50+ NAP overgangszone ten behoeve van overdracht aan SOME, de sloop van de oven en de aanleg van de centrale allée.

Dilemma's en scenario's

Het opstellen van een ontwerp bestemmingsplan is zeer complex gebleken. Ook binnen de toegekende ontwikkelingsruimte in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) was de stikstofproblematiek in relatie tot het nabij gelegen natuurgebied een lastige opgave. Bij de praktische en publiekrechtelijke vertaling van het PvT kwamen ook andere dilemma's naar voren. Daarom zijn er begin 2019 alternatieve scenario's voor de ontwikkeling van de overgangszone opgesteld. Op basis van een financiële doorrekening bleek echter dat geen van de scenario's de beheerkosten van Natuurmonumenten in de volledige omvang kon afdekken. Door de actuele ontwikkelingen rondom de PAS in mei 2019 kwam bovendien de uitvoerbaarheid van alle scenario's zwaar onder druk te staan. Ook was het niet meer mogelijk de recent opnieuw verleende Natuurwetvergunning van ENCI in een nieuw bestemmingsplan te vertalen. Door het uitblijven van duidelijkheid over een gewenst scenario met een haalbare business case, had Natuurmonumenten geen zicht op een bijdrage in de beheerkosten van de groeve, zoals ten tijde van het PvT wel was aangenomen. Daarom heeft Natuurmonumenten in de loop van 2019 een eigen business case uitgewerkt, uitgaande van de mogelijkheid om de rol van SOME voor wat betreft de ontwikkeling van de overgangszone over te nemen.

Door alle ontwikkelingen groeide de noodzaak om het PvT op onderdelen aan te passen. Ten behoeve van de afweging over alternatieve plannen is begin 2020 een Startdocument opgesteld met de gemeentelijke uitgangspunten. Na consultatie van betrokken partijen in stads- en raads rondes is het Startdocument in juni 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

In de loop van 2020 hebben partijen samengewerkt om te komen tot een breed gedragen koers voor de ontwikkeling van het ENCI-gebied, in lijn met de belangrijkste uitgangspunten uit het PvT. Natuurmonumenten heeft verder gewerkt aan haar alternatief plan. Dit plan gaat onder meer uit van het overnemen van (de ontwikkelrol van) de overgangszone en entreeheffing van de groeve. Voor ENCI lag

in 2020 de focus op de (ook voor de medewerkers) goede beëindiging. Het bedrijf heeft nog geen nieuwe visie op de toekomst van het bedrijventerrein bepaald. Op aandringen van de landelijke Commissie Herbestemming heeft de minister het College van Rijksadviseurs ingeschakeld om een advies te geven over de mogelijkheden van herbestemming. Of en hoe dit zal leiden tot nieuwe inzichten ten aanzien van sloop, herbestemming en invulling van het bedrijventerrein is nog onduidelijk. Uiteindelijk zullen al deze aspecten moeten worden meegenomen in een integraal voorstel, dat recht doet aan de verschillende belangen en waarmee alle partijen kunnen instemmen.

Financiële situatie

De financiële situatie van SOME blijft kwetsbaar. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten, onder meer omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Hiervoor hebben de founding fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld.

Vanaf 2019 heeft SOME aan de Founding Fathers gevraagd om jaarlijkse ondersteuning in de bureau-/organisatiekosten. Voor 2019 hebben de drie partijen gezamenlijk € 180.000 bijgedragen. Vanwege stagnatie van de uitvoering ligt dit in 2020 naar verwachting lager. Vanaf 2021 zal dit mede afhankelijk zijn van de verdere invulling van het PVT en de rol van SOME hierin.

Daarnaast zullen partijen ook in een bijgesteld scenario naar verwachting financieel moeten bijdragen om tot realisatie te komen. Afhankelijk van de gekozen koers kan het, naast investeringen in de inrichting en ontwikkeling van de overgangszone, mogelijk ook gaan om aanvullende investeringen voor (mobiliteits)maatregelen buiten het ENCI-gebied

Naam	Dataland BV
Vestigingsplaats	Gouda
Openbaar belang	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,1 mln. / € 0,4 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,4 mln. / € 0,5 mln.
Resultaat	Positief € 0,3 mln.
	Cijfers jaarrekening 2019

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. DataLand ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelt de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.

Het financiële risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekingskosten. Deze inkomsten worden door DataLand gebruikt om de drieledige taken van de organisatie – een stichting zonder winstoogmerk – uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgedeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaathoudende gemeenten uitgekeerd. Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl.

DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt DataLand de gemeente.

DataLand ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:

- actieve kwaliteitsbewaking;
- vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang;
- organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG);
- een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder is deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is DataLand uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

Het bestuur van de vennootschap heeft in 2019 besloten tot overname en afbouw van haar activiteiten. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overgedragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren.

4.5.4 Publiek-private samenwerking (PPS)

Naam	Projectbureau A2
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
Zeggenschap	Lid stuurgroep
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke toepisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2017) en vastgoed (tot 2026).

Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam en Strukton) vindt bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).

Eind 2016 is de tunnel in gebruik genomen en in 2017 is gewerkt aan de aansluiting op het lokale wegennet, de aanleg van de parklaan en Groene Loper en de inrichting van het openbaar gebied. Eind november 2017 is de Infrastructuur opgeleverd en overgedragen. In juni 2018 is de parklaan en de Groene loper opgeleverd en overgedragen.

In 2014 zijn de eerste concrete stappen gezet in de gebiedsontwikkeling en zijn reële kansen aanwezig. De volle aandacht is benodigd om de kansrijke doch kwetsbare gebiedsontwikkeling gestalte te geven, zodat aan dit belangrijke deel van het project succesvol ingevuld wordt. In 2017 is door Avenue2 de stedenbouwkundige doorontwikkeling vastgelegd in vormgevingsvisie C welke met de welstand en de gemeenteraad is besproken. Hiermee kan Avenue2 de feitelijke gebiedsontwikkeling starten met als resultaat dat in de zomer van 2018 de eerste woningen in de verkoop zijn gegaan.

Samen met partners is in 2017 centrumontwikkeling Oost vormgegeven en uitgevoerd, zijnde de renovatie van de gemeenteflat, de verbouwing van de AH en de vernieuwing van het Koningspark. Deze is inmiddels afgerond en hiermee is een mooie impuls gegeven aan het gebied.

Het project mag zich verheugen in warme belangstelling en interesse (ook buitenlandse) voor de integrale aanpak. Deze is inmiddels vastgelegd in een boek (Het A2 Maastricht model) en een website: <https://a2maastrichtmodel.nl/>

Ook toont het CPB aan – notitie CPB-notitie van 22 mei 2018 – dat het project naast het realiseren van de doelstellingen ook daadwerkelijk leidt tot waarde creatie.

Naam	Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied; door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.
Zeggenschap	Op basis van een “quasi in house constructie”
Aandelen/financieel belang	Gemeentelijke opdracht van € 0,326 mln. (vanaf 2021)
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	4 Onderwijs en 7 Volksgezondheid en Milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,178 mln. / € 0,169 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,430 mln. / € 0,370 mln.
Resultaat	Negatief resultaat 2019 € 11.627

Realiseren gemeentelijk NDE-beleid

Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Op hoofdlijnen betreft dit voor 2021:

- Duurzame burger: Het geven van pro actieve informatie en verzorgen van communicatie naar burgers inzake vergroenen van de (eigen) omgeving, vergroten van soortenrijkdom en de adaptatie naar een klimaat- en milieubewuste burger is vast onderdeel van dit programma. Daarnaast wordt de professionalisering van de organisatie van vrijwilligers verder uitgewerkt;
- Duurzaam onderwijs: onder het motto ‘jong geleerd is oud gedaan’, is de focus van dit programma het verduurzamen van scholen en onderwijs, met natuur- en duurzaamheidseducatie ingebed in het curriculum alsmede de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen;
- Duurzame stad: het CNME zoekt aansluiting bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Samenwerkingen wordt gezocht met andere groene organisaties en advies wordt (on-)gevraagd gegeven aan gemeente hierover. Het laten zien van goede groene voorbeelden, het inrichten van tijdelijke natuur en het planten van nieuwe bomen samen met stakeholders, zorgt voor meer natuur en duurzaamheid in de stad.

Naam	Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)
------	--

Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Het doen realiseren programma's op de economische speerpunten in Zuid-Limburg
Zeggenschap	Bestuurslid
Financieel belang	In de Maastrichtse begroting hebben wij € 3 per inwoner gereserveerd voor aan ESZL gerelateerde projecten
Programma	3 Economie
Eigen vermogen eind	€ 503.296
Vreemd vermogen eind	€ 2.306.661
Resultaat	Voorlopig resultaat: € 501.759 Cijfers 2019

ESZL richt zich op de realisatie van programma's in aansluiting op de economische opgaven in Zuid Limburg. Te weten: Onderwijs & Arbeidsmarkt, Groei en innovatiekracht van het MKB en (grensoverschrijdende) Economie & Vestigingsklimaat. Het bestuur van ESZL wordt gevormd door de wethouders economie van de drie steden, één wethouder economie per subregio, 2 vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en 2 vertegenwoordigers uit de onderwijs- en kennisinstellingen Binnen het jaarplan 2020-2021 zijn door het stichtingsbestuur 5 prioriteiten benoemd: het overleven als ondernemer a.g.v. Corona crisis, Energietransitie-duurzame regio (focus op chemelot circulair hub en circulaire economie), arbeidsmarkt met prioteit op vakmensen (vasthouden, ontwikkelen en behoud leerbanen/stages), MKB (uitvoering mkb-deal), toerisme & horeca (herstelplan toerisme).

4.5.5 Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
Zeggenschap	Wethouder Aarts is bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen' onder te brengen.

De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL), waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder, terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan. De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmalijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van de ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner (2020: € 0,20 per inwoner per jaar) om meer weerstandsvermogen (vrij besteedbaar vermogen) op te bouwen voor het slagvaardig aanbesteden van de Limburg-brede contracten.

In 2021 zal op - basis van de resultaten van onderzoeken in 2019/2020 naar ontwikkelingen in de afvalmarkt - de samenwerking onderling als ook met marktpartijen verder worden uitgewerkt en vorm gegeven. Op de juiste schaal en manier samenwerken is een belangrijk onderdeel om (zoveel mogelijk) huishoudelijk afval in Limburg te verwerken tot grondstoffen en het gebruik ervan te bevorderen. Dit in het kader van het landelijke VANG-beleid (Van Afval Naar Grondstof) en Europees en landelijk beleid op het gebied van Circulaire Economie. Concreet is ASL voornemens in 2021 de provinciebrede aanbesteding op te starten voor een drietal grote huishoudelijke afvalstromen (restafval / groente-, fruit- en tuinafval / plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons). De verwerkingscontracten voor die afvalstromen lopen eind 2023 af. Het is de bedoeling een innovatieve, op circulaire economie gerichte, aanbestedingsmethodiek toe te passen. En die aanbesteding met twee programmalijnen te ondersteunen: de opbouw van expertise voor grondstoffenmanagement/grondstoffenregie en de vorming van een circulaire alliantie met de Provincie Limburg en het Limburgse bedrijfsleven. Doelstelling: zo veel mogelijk grondstoffen uit afval op een zo hoogwaardig mogelijke manier zo lang mogelijk hergebruiken, bij voorkeur binnen de provincie.

Naam	Milieuparken Geul en Maas
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Aanbieden brengplaats voor afval
Zeggenschap	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van inwoners
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu
Eigen vermogen begin/eind	Negatief € 36.116/ € 59.865
Vreemd vermogen begin/eind	€ 339.613/ € 1.488.299
Resultaat	Negatief € 66.355
	Cijfers 2019

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking gericht op het zorgen voor een voorziening waar burgers huishoudelijk afval kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken.

De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Beatrixhaven en Het Rondeel) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg).

De begroting van de GR Geul en Maas bestaat aan de batenkant uit

- een inwonerbijdrage;
- opbrengst verwerkingskosten recyclebare afvalstromen;
- bijdrage gemeenten verwerkingskosten gemeentelijke restzak;
- poorttarieven.

De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd. In 2018 is de GR voor twee jaar verlengd, voor de jaren 2019 tot en met 2020. In die twee jaar oriënteren de gemeenten zich op verdergaande samenwerking op het gebied van afval. Dit om in te kunnen spelen op nieuw Rijksbeleid (VANG, Van Afval Naar Grondstof).

Per 1 januari 2021 is de start voorzien van een verbrede GR Geul en Maas (besluitvorming loopt momenteel), waarbij de afvalsamenwerking tussen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul geïntensiveerd wordt. In die verbrede GR, met Stadsbeheer Maastricht als uitvoeringsorganisatie, zal niet alleen zorg worden gedragen voor exploitatie en beheer van de regionale milieuparken, maar ook voor logistieke inzameltaken, projecttaken en beleidstaken (taktisch-operationeel, de strategisch afvaltaken blijven bij de drie deelnemende gemeenten).

Naam	GGD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid
Zeggenschap	Wethouder gezondheidzorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Programma	Programma 4 Onderwijs, 6 Sociaal Domein en 7 Volksgezondheid en Milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 2.806.069 / € 1.813.808
Vreemd vermogen begin/eind	€ 26.651.854 / € 29.273.721
Resultaat	€ - Cijfers 2019

De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van zestien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid (368 fte). De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) is een organisatieonderdeel van de GGD. De GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt onderdeel uit van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Vanaf 2015 is ook Veilig Thuis Zuid-Limburg (vroeger: het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) onderdeel van de GR GGD-ZL, als volwaardig programma, met een eigen programmabegroting. Vanaf 2020 wordt de JGZ 0-18 jaar (tot 2020 was 0-4 jaar ondergebracht bij Envida en 4-18 jaar bij GGD) als een volwaardig programma met een eigen begroting, ondergebracht bij de GR GGD Zuid-Limburg.

Sedert 2016 is gekozen voor een scenario dat in beginsel uitgaat van een gelijkblijvend budget, met een jaarlijkse indexatie conform de nu geldende regels. De GGD Zuid-Limburg en de gemeenten zoeken samen naar antwoorden op de inhoudelijke ambities. Hierbij wordt gezocht naar slimme verbindingen, het creëren van massa door intensievere samenwerking tussen gemeenten en partners, zowel op inhoudelijk, organisatorisch en financieel vlak. De uitgangspunten van het regionale gezondheidsbeleid 2016-2019 blijven gehandhaafd in het nieuwe regionale beleidsplan 2020-2023 'Zuid Springt Eruit; Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid'. Ook hier blijven de gemeenten in samenwerking actief zoeken naar oplossingen die de aanpak van de gezondheidsachterstand in Zuid-Limburg vraagt. We proberen daarmee een trendbreuk te realiseren in de reeds jarenlange hardnekkige gezondheidsachterstanden in deze regio. Daartoe worden in het regionale gezondheidsbeleid een aantal speerpunten benoemd waar we voorrang aan geven.

GGD

De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Maastricht is immers de enige Zuid-Limburgse gemeente met een groeiende bevolking. In 2020 is een sluitende begroting gerealiseerd maar dat betekende wel dat er verder is ingeteerd op de relatief beperkte reserves.

Voor 2021 moeten een aantal wettelijke taken van de GGD bijgesteld worden waar de laatste jaren in toenemende mate knelpunten ontstaan. Zo wordt eind 2020 gestart met het proces om te onderzoeken of de ambulancediensten Noord-Limburg en Zuid-Limburg in 2021 kunnen fuseren om daarmee de organisatie te versterken en de kosten beheersbaarder te maken. Ook bij de onderdelen als infectieziekten bestrijding zijn knelpunten die om extra aandacht gaan vragen. Het is nog niet duidelijk of dit zal leiden tot begrotingswijzigingen.

JGZ: Met ingang van 2020 is er één JGZ organisatie als afzonderlijk programma binnen de GR GGZ. In 2021 moet het proces om te komen tot een volwaardig programma met een eigen begroting volledig worden afgerond en moet de financieringssysteem opnieuw vorm gekregen hebben. Het streven is de kosten gelijk te houden. Tevens dient in 2021 een keuze gemaakt worden voor de afrekening van de proceskosten welke gemaakt zijn om tot een JGZ organisatie te komen. Hiervoor worden voorstellen ontwikkeld welke in 2021 voor besluitvorming naar de gemeenten zullen gaan..

Veilig Thuis

Veilig Thuis wordt als programma gefinancierd op basis van de verdeling van de Jeugd en Wmo budgetten over de gemeenten. Vanaf 2018 is gewerkt aan het inrichten van een betrouwbare en deskundige organisatie en in 2019 is de nieuwe, aangescherpte meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling ingevoerd. Over de jaren heen is sprake van een gestage toename van het aantal meldingen, deels door de invoering van de verplichte meldcode maar ook deels door een grotere bekendheid bij professionals en publiek. Deze tendens zal zich naar verwachting in 2020 en 2021 verder voortzetten. Veilig Thuis heeft aangegeven door verdere efficiencyverbeteringen naar verwachting binnen de huidige begrotingskaders te kunnen blijven, ook voor 2021. Naar aanleiding van een appel vanuit de samenwerkende Zuid-Limburgse gemeenten (en ondersteund door andere gemeenten en regio's) heeft het ministerie van VWS en de VNG een landelijk onderzoek gestart naar de meldingen en adviezen van Veilig Thuis. Op basis van de resultaten van het onderzoek heeft het ministerie landelijk een bedrag van € 36,4 miljoen extra beschikbaar gesteld voor Veilig Thuis. De verdeling over de centrumgemeenten zal met de september circulaire bekend worden.

Naam	Kredietbank Limburg (KBL)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Kredietverlening en schuldhulpverlening
Zeggenschap	Drie stemmen in algemeen bestuur, voorzitter dagelijks bestuur
Aandelen/financieel belang	Achtergestelde lening/inkooprelatie /verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50 procent) en verstrekte leningen (50 procent)
Risico	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen
Programma	Programma 6
Eigen vermogen begin/eind	€ 0 / € 0
Vreemd vermogen begin/eind	€ 11.983.406 / € 13.851.406
Resultaat	-/- € 59.928 (t.o.v. startprognose/eerste begrotingswijziging 2019) Cijfers 2019

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten.

De primaire begroting 2019 had een positief exploitatieresultaat van € 25.000, gebaseerd op de realisatie 2018 en een inschatting op basis van trends en verwachtingen. In de startprognose/eerste begrotingswijziging 2019 werd het exploitatieresultaat geschat op -/-€ 292.000 in plaats van € 25.000 positief. De jaarrekening 2019 sluit af met een negatief resultaat van -/-€ 59.928, na een eerste begrotingswijziging die voorzag in een tekort van -/-€ 292.000. Voor Maastricht betekent dit een bijdrage in de tekortfinanciering van €20.739. Daarnaast draagt Maastricht nog € 70.534 bij aan de afschrijving

oninbare kredieten. De totale bijdrage van Maastricht aan het resultaat van de GR KBL in 2019 bedraagt € 91.273.

Naam	Historisch Centrum Limburg (HCL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van de gemeenten Maastricht en Heerlen en het Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats HCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeenten Maastricht en Heerlen
Zeggenschap	Twee leden in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Bekostigingsrelatie (GR HCL)
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Eigen vermogen begin/eind	€ 957.468 / € 1.086.346
Vreemd vermogen begin/eind	€ 3.241.443 / € 1.396.628
Resultaat	€ 82.032 positief Cijfers 2019

De Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (HCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht, Gemeente Heerlen en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004 en de toetreding van de archieforganisatie van de gemeente Heerlen, Rijkheyt, per 31 december 2019. De GR HCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeenten bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het HCL is een openbare archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden.

Het HCL heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Landgraaf, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, alsook met de Gemeenschappelijke Regelingen Gegevenshuis, GGD Zuid Limburg, ISD BOL, ISD Kompas, Kredietbank Limburg, en Veiligheidsregio. Tenslotte heeft het HCL lopende dienstverleningsovereenkomsten met de Provincie Limburg en het Waterschap Limburg.

In 2021 krijgt de inzet van het HCL op de doorontwikkeling van het beheer en de opslag van digitale archiefbescheiden een verder vervolg. Dit ten bate van duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot. Er wordt verder ingezet op de opbouw van expertise op het gebied van advisering inzake digitaal archief- en informatiebeheer. Hiermee ondersteunt het HCL de uitdaging voor de overheid naar volledige implementatie van digitaal archiveren. In de dienstverlening ten behoeve van de gemeente Maastricht continueert het HCL in 2020 haar werkzaamheden ten behoeve van taken en bevoegdheden die door de gemeente zijn overgedragen op het terrein van archiefbeheer. Deze inzet draagt bij aan duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot.

Behalve op optimaal archiefbeheer blijft het HCL zich richten op het beschikbaar stellen van de archieven voor (her)gebruik door een breed en divers publiek, zowel digitaal als analoog. In dit kader worden werkzaamheden uitgevoerd als bijv. de acquisitie van particuliere archieven, het bewaken van de fysieke toestand van de papieren archieven, deelname aan restauratieprojecten, depotbeheer, doorontwikkeling e-archief, permanente aandacht voor de kwaliteit van de digitale en analoge dienstverlening, en bestending van samenwerkingsverbanden.

In het kader van de voorgenomen terugtrekking van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regeling per 2024 - waarbij het Rijk heeft aangegeven dat de structurele rijksbijdrage voor het behoud en beheer van de rijkscollectie in Limburg ongewijzigd blijft - zet het HCL vanaf 2021 sterker dan voorheen in op versterking en uitbreiding van haar regionale basis.

De grote toename van het vreemd vermogen heeft te maken met het opbouwen van een voorziening groot onderhoud gebouwen welke benodigd is door de overdracht van de onderhoudstaken van de eigenaar van de panden, zijnde Rijksvastgoed (voorheen Rijksgebouwendienst), aan het HCL. De opbouw van deze voorziening vindt met door het Rijk ter beschikking gestelde middelen plaats.

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Zeggenschap	Burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur, algemeen bestuur en tevens voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg.
Financieel belang	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel
Programma	Programma 1 Veiligheid
Eigen vermogen	31-12-2019 € 8,757 mln.
Algemene reserve	31-12-2019 € 1,552 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2019 € 46,317 mln.
Resultaat	2019 € -0,363 mln.

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Voor de beleidsvoorbereiding van de GR is de veiligheidsdirectie verantwoordelijk die bij deze taak wordt ondersteund door het programmabureau. Dit programmabureau staat ook ten dienste van de drie bestuursorganen. De commandant van de brandweer, de directeur publieke gezondheid, de chef van de politie-eenheid Limburg en de coördinerende gemeentesecretaris vormen samen de veiligheidsdirectie. De veiligheidsdirectie staat aan de basis van het samenhangend beleid voor alle hulpverleningsdiensten (brandweer, GHOR en politie) en de gemeenten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk is voor de brandweer, zowel op beleidsvlak als op operationeel gebied.

Nieuwe programma-/productbegroting VRZL 2021

De begroting VRZL 2021 is financieel gelijk aan de bijgestelde begroting VRZL 2020 en is alleen geïndexeerd. De begroting is opgesteld conform de (gewijzigde) richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast zijn door het algemeen bestuur vastgestelde "Uitgangspunten begroting 2021 en jaarstukken 2019" gehanteerd. Op 7 december 2018 heeft het algemeen bestuur besloten een nieuwe verdeelsleutel te gaan hanteren. In 2020 is de oude, voornamelijk historisch bepaalde, verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk losgelaten en ingeruild voor een sleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds. Deze begroting bevat dus voor de tweede maal de nieuwe verdeling. Afgesproken is om in 2021 een percentage van 50% (2020= 25%) als ingroei te hanteren.

In de begroting 2021 van de VRZL is nog geen rekening gehouden met de actuele Covid-19 problematiek. Mogelijk leidt de aanpak hiervan in de loop van 2020 tot een bijstelling van beleid op het terrein van crisisbeheersing en rampenbestrijding. Dit kan eventuele begrotingsconsequenties hebben.

Versterking crisisbeheersing en rampenbestrijding

Rampenbestrijding en crisisbeheersing heeft betrekking op het voorkomen, beperken en managen van incidenten voor de openbare orde en openbare veiligheid. Het gaat om de risicobeheersing en de gezamenlijke voorbereiding op dergelijke incidenten en de coördinatie ervan als ze zich voordoen. Voorbereiding en coördinatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing bevat onder andere de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie zal de Veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie kunnen waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers, ondernemers

en instellingen en worden zij opgeroepen de veiligheid in de eigen woon- en werkomgeving te bevorderen. Een adequate uitvoering van de risicobeheersing, communicatie, informatiemanagement en een goed kwaliteitszorgsysteem zijn daarvoor noodzakelijk.

In 2020 vindt een doorontwikkeling plaats van de samenwerking van de afdeling crisisbeheersing en rampenbestrijding haar werkzaamheden met haar in- en externe partners. In 2021 zal de verdere borging van de samenwerking aandacht vergen. Daarbij zal de intensivering van de samenwerking met Veiligheidsregio Limburg Noord een belangrijke rol spelen.

Wijziging Gemeenschappelijke regeling VRZL

In het voorjaar van 2020 is een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling VRZL in procedure gebracht. Er is de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en daarvoor is een aantal bestuursbesluiten genomen. Deze bestuursbesluiten hebben hun beslag gekregen in de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling VRZL. Daarnaast is de Gemeenschappelijke Regeling VRZL op diverse punten in overeenstemming gebracht met de huidige Wet veiligheidsregio's.

Het betreft de volgende wijzigingen:

- a. De regeling met betrekking tot de directie van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is gewijzigd. In plaats van een directie met een voorzitter is een directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg benoemd;
- b. De wijze van benoeming van de leden van het dagelijks bestuur is gewijzigd. De benoeming is niet meer gebaseerd op de indeling van de voormalige politiedistricten, maar op een vertegenwoordiging van gemeenten naar inwonersaantallen;
- c. De regeling voor het aantal leden van het dagelijks bestuur is uitgebreid van vier naar vijf;
- d. De regeling voor het plaatsvervangend voorzitterschap van het dagelijks bestuur is gewijzigd;
- e. De regelingen voor de samenstelling van de vaste adviseurs voor de vergaderingen van het algemeen bestuur en de vaste adviseurs voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur
- f. De regeling voor de samenstelling vaste commissies van advies is gewijzigd;
- g. De regeling van het archief is gewijzigd;
- h. De benaming van de gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen is gewijzigd naar Beekdaelen.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken
Zeggenschap	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (10 % weging)
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen	31-12-2019 € 1,153 mln. (inclusief rekeningresultaat 2019)
Algemene reserve	31-12-2019 € 0,562 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2019 € 2,856 mln.
Resultaat	2019 € 0,130 mln.

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergun- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven (+ 120). In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 15 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

De nog actuele toekomstvisie "Samen op weg naar 2020" (vastgesteld december 2016) zal vanaf het planjaar 2021 worden vervangen door een nieuw strategisch document voor de RUD Zuid-Limburg. Dit gebeurt via een interactief proces met interne en externe stakeholders. Het nieuwe strategisch document heeft de naam Toekomstagenda 2021 – 2025 gekregen en zal naar verwachting in december 2020 door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.

Er is een geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2017. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (packagedeal tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de Intergemeentelijke Milieudienst voegen daar ook hun specialistische milieutaken aan toe. De RUD Zuid-Limburg is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht, die per 1 januari 2018 definitief

zijn overgegaan naar de RUD. Per 1 januari 2021 wordt daaraan 1 extra fte toegevoegd vanwege de overdracht van de zgn. asbesttaken (afhandelen en toezicht asbestmeldingen). De RUD is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk voor het milieubeleid. De front-Office (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente.

Ieder jaar wordt een werkprogramma opgesteld waarin de opdrachten van inrichtinggebonden taken (het zogenaamde pakketdeel) en de taken die niet inrichtinggebonden zijn (het zogenaamde programmadeel) zijn vastgelegd. Per kwartaal krijgt de gemeente een voortgangsrapportage betreffende de uitvoering van dit werkprogramma. Voor 2021 wordt de gemeentelijke bijdrage aan de RUD geraamd op ca € 1.178 mln. (een en ander nog afhankelijk van het werkprogramma 2021)

Het beleid van de RUD Zuid-Limburg is erop gericht om te beschikken over een weerstandsvermogen dat voorziet in dekking van de gepercipieerde en gekwantificeerde risico's. Dit bepaalt de ondergrens van het weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1,0 wat wil zeggen dat de middelen die beschikbaar zijn om tegenvallers op te vangen (de weerstandscapaciteit) precies voldoende van omvang zijn, om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De bovengrens wordt gevormd door de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen begrenzing van 10% van de exploitatiebegroting van het volgende jaar.

De RUD Zuid-Limburg is per 1 juli 2020 een nieuwe huurovereenkomst aangegaan voor kantoorruimte, parkeerplaatsen en ICT-voorzieningen met de provincie Limburg.

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Openbaar belang	BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van WOZ-waardering en heffen en innen van lokale heffingen
Zeggenschap	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten (8,7%)
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)
Risico	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 268.000 / € 607.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5.859.000 / € 6.750.000
Resultaat	€ 13.000
	Cijfers betreffen jaarrekening BsGW 2019

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de Wet WOZ. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.

BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toegetreten tot deze GR. Per 1 januari 2021 bestaat de GR uit het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Witter, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.

Indexering van lonen en goederen en diensten leidt tot een structureel hogere bijdrage aan BsGW voor een bedrag van € 50.000 jaarlijks. Daarnaast leidt een herverdeling van de kostentoe rekening over de deelnemers onderling vanaf 2021 tot een structureel hogere bijdrage van € 76.000. Met ingang van 1 januari 2021 worden watertoeristenbelasting en forensenbelasting ingevoerd. Hierdoor stijgen de perceptiekosten (bijdrage aan BsGW) naar schatting structureel met € 75.000 per jaar. Mogelijk heeft de Coronacrisis ook nog in 2021 (financiële) gevolgen. Deze zijn ten tijde van het opstellen van de programmabegroting 2021 nog niet bekend.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie met (hoofd) standplaats Heerlen
Openbaar belang	Uitvoering van ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Iedere gemeente heeft een lid in het bestuur, het huidige bestuur bestaat uit wethouders Middelen van de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht
Financieel belang	Liquidatieprocedure
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Op het moment van liquidatie zal de eindverantwoording plaatsvinden.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Bevordering zelfredzaamheid & participatie
Zeggenschap	Wethouder Wmo (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Programma	Programma 6 Sociaal Domein

Sinds 11 mei 2016 werken 32 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor "Vervoer op Maat", zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelingfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

De formatie van Omnibuzz in 2021 is 0,054 Fte per 1000 inwoners. De apparaatskosten bedragen €3,25 per inwoner. De overhead is 10,3% van de totale lasten (bron: Begroting Omnibuzz 2021)

Totale bijdrage van de gemeente Maastricht in 2019 (kosten bedrijfsvoering Omnibuzz, regie en planning + vervoerskosten minus eigen bijdrage reizigers) bedroeg € 2.993.695,-. Voor 2020 is een bedrag van € 3.294.000 begroot. Voor 2021 is een bedrag van € 3.350.000 begroot. In de begroting 2020 en 2021 is geen rekening gehouden met de corona-effecten; deze hebben geleid tot een dramatische vraaguitval vanaf de tweede helft van maart 2020, het vervolgens financieel compenseren van de taxibedrijven en tenslotte het aanpassen van het vervoerscontract + tarieven als gevolg van de nieuwe situatie. In de jaarrekening 2020 en de begrotingswijziging 2021-1 zal hierover duidelijkheid worden verschaft.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Naam	Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
Zeggenschap	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Het Jaarverslag Leerplicht-RMC wordt jaarlijks door het College van B&W Maastricht vastgesteld, waarna de raad wordt geïnformeerd en het wordt aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeenten die hun respectieve gemeenteraden informeren.
Financieel belang	Financiering vindt plaats door het gemeentefonds en via de contactgemeente Heerlen (RMC). Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen.
Programma	Aanvullende financiering OCW via het Regionaal Programma VSV, uitgekeerd via contactgemeente Heerlen. 4 Onderwijs

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de (herziene) Leerplichtwet, Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra. De leerplichtambtenaar (lpa) is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking in zogenaamde knooppunten met andere hulpverlenende instanties en scholen, zodat de jongere en/of ouders/ verzorgers als nodig snel en adequaat verwezen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school, een andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een 'centrumgemeente' constructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor.

Naam	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
Zeggenschap	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
Aandelen/financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	6 Sociaal Domein

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden- Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidiërelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 27 van de 33 Limburgse gemeentes.

Naam	Leerlingenvervoer
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
Financieel belang	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een open einderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
Programma	4 Onderwijs

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:

- De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
- De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer;
- De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
- De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;
- De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

Naam	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de zes deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering
Financieel belang	Bijdrage in apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel, daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken.
Programma	6 Sociaal Domein

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft de uitvoering van het inkomens-, minima- en re-integratiebeleid.

De regionale samenwerking binnen SZMH is vormgegeven via een lichte gemeenschappelijke regeling; een zogeheten centrumregeling. Het bestuur wordt gevormd door de verantwoordelijk portefeuillehouders van de zes gemeenten, die allen gelijkwaardig opdrachtgever zijn. Maastricht treedt daarbij op als centrumgemeente en heeft zeggenschap over de bedrijfsvoering. De verantwoordelijkheid t.a.v. beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de individuele gemeenten, die dit wel zoveel als mogelijk in gezamenlijkheid vormgeven.

4.5.6 Stichtingen personeelsbeheer

Naam	Stichting Personeelsbeheer Sport
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
Zeggenschap	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
Aandelen/financieel belang	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
Programma	7 Sport, cultuur en recreatie

In de Stichting Personeelsbeheer Sport zitten medewerkers die een dienstbetrekking hebben binnen de CAO Zwembaden en waarvan de loonkosten direct worden doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport. Alle kosten bijvoorbeeld opleidingskosten, salaris, verzekeringen worden doorbelast aan Maastricht Sport.

Naam	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
Zeggenschap	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
Aandelen/financieel belang	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
Programma	7 Sport, cultuur en recreatie

De SSCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca CAO van toepassing. Het onderzoek of de gehele horeca-exploitatie in de stichting kan worden ondergebracht is nog niet afgerond en wordt verwacht in 2021.

4.6 Duurzame kapitaalgoederen

De gemeente Maastricht heeft een omvang van 6006 ha. Binnen dit gebied heeft de gemeente de infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de aanwezige kapitaalgoederen.

1. Infrastructuur en voorzieningen in de openbare ruimte

Algemeen beleidskader

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig en efficiënt leef- werk- en woonmilieu voor de burger geeft de gemeente jaarlijks aanzienlijke bedragen uit aan het verkrijgen/vervaardigen en onderhouden van kapitaalgoederen.

De provincie vindt het als (financieel) toezichthouder van belang dat uit de paragraaf kapitaalgoederen blijkt dat de beschikbaar gestelde budgetten toereikend zijn om het door de raad vastgestelde beleid te kunnen uitvoeren. Daartoe verwacht de provincie de belangrijkste informatie over ten minste de kapitaalgoederen wegen, riolering, groen en gebouwen. In het bijzonder dient inzicht te worden verschaft in actuele beheerplannen, de van toepassing zijnde kwaliteitsniveaus en de mate van achterstallig onderhoud. E.e.a. is ook vastgelegd in de financiële verordening die bepaalt dat het college bij de begroting verslag doet van de beleidskaders voor wegen, water en groen en ook wat betreft de aanwezigheid van actuele beheersplannen voor wegen, water, groen en gebouwen. In dat kader bepaalt de verordening dat moet worden ingegaan op de voortgang van het geplande onderhoud aan deze producten inclusief kunstwerken en rioleringen.

Deze paragraaf geeft invulling aan deze opgave. Daartoe benoemt deze paragraaf o.a. de beschikbare en noodzakelijke budgetten voor de afzonderlijke producten en wordt inzicht verschaft in de actuele stand van zaken vanuit een oogpunt van onderhoud.

E.e.a. dient te worden gezien in samenhang met de beleidsnota IBOR (2017) die een alomvattend overzicht bevat van het strategische beleid m.b.t. de voor de diverse deelproducten opgestelde leidraden. Deze -meer overkoepelende- strategische IBOR-nota heeft betrekking op de beleidsperiode tot 2022 en wordt dan -na inwerkingtreding van de Omgevingswet- opgevolgd door de Omgevingsvisie die in samenhang met een ter zake op te stellen "Omgevingsprogramma" vorm zal geven aan de ambities en de daarbij behorende beheeropgaven. In dat kader zullen de onderhoudsniveaus voor de diverse IBOR-producten en de daarvoor noodzakelijke financiële middelen in meerjarenperspectief ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Als tactisch document blijven we in dit kader de huidige leidraden hanteren voor de diverse producten (zoals de leidraad verhardingen, de leidraad openbare verlichting, etc.). Dit zijn documenten waarin het door de raad ter zake vastgestelde strategische beleid programmatisch wordt vertaald in termen van uitvoering, prioriteitstelling en geld. Een uitzondering hierop vormt het Gemeentelijk Rioleringsplan: dit is net zoals een leidraad feitelijk ook een meer uitvoeringsgericht plan dat is gericht op riolering en waterbeheer. Echter dit document wordt 5-jaarlijks rechtstreeks als zodanig door de gemeenteraad vastgesteld omdat dit een verplichting is op grond van de Wet Milieubeheer.

Bij het opstellen van deze paragraaf kapitaalgoederen is tevens rekening gehouden met het verzoek van de rekenkamer om zorg te dragen voor meer informatie voor management en bestuur over IBOR in de vorm van integrale rapportages. Deze aanbeveling is in de IBOR-nota 2017 opgepakt door aan te geven dat dit ten minste jaarlijks zou gaan gebeuren via de paragraaf kapitaalgoederen als verplichte bijlage bij de begroting. Deze bijlage is derhalve niet alleen een verantwoordingsdocument wat betreft het beheer van de kapitaalgoederen maar beoogt ook inzicht te geven in de belangrijkste actuele IBOR-ontwikkelingen.

Tegen de achtergrond van het beschreven beleidskader zullen wij hierna ingaan op de ontwikkelingen wat betreft de afzonderlijke kapitaalgoederen in de openbare ruimte, te weten wegen/verhardingen, civiele kunstwerken, water en riolering, groen (inclusief begraafplaats) en openbare verlichting.

Wegen/Verhardingen

Algemeen/ontwikkelingen

Uit de database van de gemeente Maastricht blijkt dat het totale oppervlak van de verhardingen ca 5.812.700 m² bedraagt. Daarvan bestaat de helft uit asfalt (49,3%) en de andere helft bestaat uit elementenverhardingen (46,3%); het restant bestaat voornamelijk uit natuurstenen verhardingen.

De wegen worden in principe tweejaarlijks geïnspecteerd en monitoringsgegevens worden verwerkt in een beheerssysteem. Dit systeem wordt vervolgens gebruikt om de onderhoudskosten van het totale wegenareaal te berekenen op netwerkniveau.

In de leidraad verhardingen 2014 – 2018 is geconstateerd dat er sprake was van achterstallig onderhoud; wat het areaal asfaltverhardingen betreft verkeerde 16 % hiervan in de zogenaamde CROW-categorie D, d.w.z. onvoldoende. Wat elementenverhardingen betreft bedroeg dit percentage 6%. Deze gegevens zijn voor de raad aanleiding geweest een eenmalig impulsbudget van ruim 8 miljoen euro beschikbaar te stellen om hiermee een inhaalslag uit te voeren. Verder is het structureel beschikbare budget voor groot onderhoud verhardingen vanaf 2015 verhoogd met ongeveer 4 ton per jaar. Hierover zijn raadsinformatiebrieven gestuurd naar de raad op 13 januari 2015 en op 18 juni 2015.

Bij RIB d.d. 25 augustus 2017 is de raad geïnformeerd over de belangrijkste resultaten van de inhaalslag, dit op basis van inspecties najaar 2016. Daaruit blijkt dat de kwaliteit van de asfaltverhardingen in beheer bij de gemeente Maastricht tussen 2013 en 2016 duidelijk is verbeterd. Wat de elementenverhardingen betreft is sprake van een genuanceerder beeld. De kwaliteit van het areaal elementenverhardingen is sterk verbeterd als wordt gekeken naar de prioriteitenlijst (de aangepakte 700 slechtste wegen, van de ca 1800 wegen). Areaal breed beschouwd is er evenwel sprake van een lichte stijging van de arealen elementenverhardingen in de D-categorie (van 6% naar 8%).

In 2018 heeft een nieuwe inspectie van het gehele wegenareaal van de gemeente plaatsgevonden. Daaruit blijkt dat circa 11 % van het totaaloppervlak kwaliteitsniveau D scoort, circa 15 % kwaliteitsniveau B en circa 74% kwaliteitsniveau A/A+. Deze scores zijn in lijn met de eerdere inspecties: de kwaliteit is na de inhaalslag aanzienlijk toegenomen maar daarna ook weer deels gedaald hetgeen een normaal verschijnsel is.

In de nieuwe leidraad verhardingen 2019 – 2023 (vastgesteld in Q4 2019) wordt geconstateerd dat het hoge percentage D met name wordt veroorzaakt door het schadebeeld “rafeling” in woonwijken. Door het gebruik en de lage rijnsnelheden heeft rafeling woonwijken weinig invloed op veiligheid en comfort en wordt dit schadebeeld bewust geaccepteerd. Wel zal op basis van de inspectieresultaten extra geïnvesteerd worden in elementenverhardingen en in wortelopdruklocaties.

Op basis van de wegininspectie 2018 is met behulp van het beheerssysteem “Obsurv” een meerjaren(basis)planning opgesteld conform de CROW-wegbeheerssystematiek. Dit leidt tot onderstaande kosten die nodig zijn om het wegareaal verantwoord in stand te kunnen houden. E.e.a. is verwerkt in de door het college vastgestelde leidraad verhardingen 2019 – 2023:

Onderdeel	2019	2020	2021	2022	2023	Gemiddeld	totaal
Klein onderhoud	626.277	626.277	626.277	626.277	626.277	626.277	3.131.385
Groot onderhoud	8.018.953	1.609.779	208.219	2.017.094	65.118	2.383.833	11.919.163
Boomwortelopdruk	1.000.000					200.000	1.000.000
Totaal	9.645.230	2.236.056	834.496	2.643.371	691.395	3.210.108	16.050.548

Overzicht kosten ambitieniveau B/C, bedragen in euro's. Bron: leidraad verhardingen 2019 - 2023

De bedragen zijn inclusief diverse opslagen die noodzakelijk zijn in verband met voorbereiding, onderzoek, directievoering, toezicht en risico. Opgemerkt wordt dat de meeste kosten in planjaar 1 zijn voorzien: dit hangt samen met de CROW-systematiek die er van uitgaat dat al het achterstallig onderhoud in planjaar 1 wordt weggewerkt. Omdat dit in de praktijk niet mogelijk is zijn de gemiddelde kosten per planjaar én de totaalkosten het meest relevant.

Beleidskader

Leidraad verhardingen 2019 - 2023.

Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Onderhoudsniveau

De raad heeft met CROW-C gekozen voor een functioneel basis onderhoudsniveau met een wettelijk verantwoord veiligheidsniveau; het kwaliteitsbeeld qua onderhoud is sober. Alleen voor het voetgangersgebied en de hoofdwegen is gekozen voor een hoger kwaliteitsniveau (CROW-B). Er is geen aanleiding deze onderhoudsniveaus bij te stellen.

Programma groot onderhoud wegen 2021

Met inachtneming van de resultaten van de inhaalslag zijn de jaarprogramma's groot onderhoud wegen tegen het licht gehouden en hierop –waar mogelijk- afgestemd. Algemeen uitgangspunt bij deze projecten is verbetering van het onderhoudsniveau (levensduur verlengend onderhoud) waarbij is afgestemd met o.a. de (grote) projecten, mobiliteit en eventuele wensen vanuit andere disciplines. Dit leidt tot het beeld zoals aangegeven in de tabellen. De programma's voor 2020 en 2021 liggen (nagenoeg) vast, het programma 2022 heeft de status "indicatief" om daarmee maximale flexibiliteit te behouden.

Opgemerkt wordt dat de genoemde groot-onderhoudsprojecten in een jaar zijn benoemd vanuit de gedachte van financiering en voorbereiding. Dat betekent bijvoorbeeld dat een project in het programma 2020 al uitgevoerd kan zijn of pas later daadwerkelijk tot uitvoering komt. Of dat er nog projecten zijn eerder in deze paragraaf zijn benoemd alsnog moeten worden uitgevoerd (voorbeeld Mergelweg). De genoemde bedragen zijn puur onderhoudsgelden, bedoeld voor wegen, dus excl. bijdragen vanuit andere disciplines voor reconstructies, VRI's e.d. (voor de genoemde projecten gaat het daarbij over ca 2,5 miljoen euro).

Daarnaast zijn er nog reserveringen gedaan (niet genoemd in tabellen) voor bijdragen aan wegenprojecten die om welke reden dan ook nog niet in uitvoering zijn genomen, de belangrijkste daarvan zijn de Tongerseweg, Stuwweg en Borgharenweg.

Vervangingsprogramma 2020

<ul style="list-style-type: none"> - Onderhoud elementenverhardingen via OMOP: uitvoering in 2 jaren (2019 en 2020); - Onderhoud wortelopdruklocaties; - Graanmarkt aanpassing kruising; - Vaesharteltweg (275 meter fiets/voetpad, mee te nemen in project Beukenlaan) - Bergweg, deel tussen Papenweg en Burg. Ceulenstraat, Hoge Kanaaldijk tussen Burg. Ceulenstraat en Watersportclub + zijstraatje van milieustraat; - Stadionweg en Olympiaweg tot aan Mc Donalds; - Van de Vennepark (Via Reggia/Forcadentstraat/Cantecleerstraat) en Eikenpad; - Alexander Battalaan, herinrichting zuidelijk deel; 	Kosten uit budget Groot Onderhoud 2020
Incl. risicoreservering	
Totaalbudget onderhoud 2020:	€ 3.500.000,-

Vervangingsprogramma 2021

<ul style="list-style-type: none"> - Meerssenerweg (aansluiting kasteel Oostlaan/kasteel Neuburgweg; - Aldenhofpark en Waldeckpark, opknappen asfaltpaden en opheffen onveilige situaties; - Via Regia, ventweg tussen Dr. Van Kleefstraat en August Flamentstraat; - Picardenlaan en deel Musketerslaan, reconstructie gevel tot gevel; - Wilhelminasingel, parallelweg van St. Maartenslaan tot Fr. Romanusweg plus St. Maartenspoort, reconstructie van gevel tot gevel; - Kruising Terblijterweg / Vijverdalseweg in combinatie met aanpassing VRI. <p>Incl. risicoreservering</p>	Kosten uit budget Groot Onderhoud 2021
Totaalbudget onderhoud 2021:	€ 1.700.000,-

Vervangingsprogramma 2022 (indicatief)

<ul style="list-style-type: none"> - Kasteel Neubergweg vanaf Slotplein tot kasteel Oostlaan; - Maagdendries, Achter de Barakken, Lindenkruis en Tafel Herbenusstraat; - Kruising Dr Bakstraat/Dr. Van Kleefstraat/Via Reggia plus 200 m Kleefstraat en 400 meter Bakstraat plus Via Regia tussen kruising en rotonde Annadal/Annalaan - Brusselseweg, tussen Fagotstraat – Dr. Kleefstraat - Meerssenerweg tussen Viaductweg en rotonde Balijeweg plus fietspaden tot aan Meerssen ihkv "snelle fietsroute"; - Gentelaan/Nobellaan rotonde, asfalt vervangen en middencircel vervangen door prefab elementen <p>Incl. Risicoreservering</p>	Kosten uit budget Groot Onderhoud 2022
Totaal budget onderhoud 2020:	€ 3.000.000

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

Taakveld	Beleidsproduct		Totaal begrote kosten NCFB 2020	Totaal begrote kosten NCFB 2021	Totaal begrote kosten NCFB 2022	Totaal begrote kosten NCFB 2023	Totaal begrote kosten NCFB 2024
VERKEER en VERVOER	OPENBARE RUIJTE	VERHARDINGEN	3.321.830	3.525.258	3.498.834	3.478.180	3.470.155

Opgemerkt wordt dat in het meerjareninvesteringsplan rekening is gehouden met investeringen in levensduurverlengend onderhoud.

Civiele Kunstwerken

Algemeen/ontwikkelingen

Binnen Maastricht zijn in totaliteit 511 kunstwerken gelegen waarvan er 394 eigendom zijn van de gemeente en de overige zijn van andere beheerders (Rijkswaterstaat, Waterschap, ProRail e.d.). Meer dan de helft van de kunstwerken bestaat uit trappen (209 stuks). De overige kunstwerken bevatten vooral keermuren (70 stuks) en bruggen (75 stuks) waarvan vijf over de Maas en twee over het spoor. Er zijn twee tunnels in eigendom en beheer van de gemeente, waarvan de Markt-Maastunnel de belangrijkste is. Ten opzichte van een paar jaren geleden is het areaal toegenomen met 5%. Deze toename heeft voornamelijk te maken met de projecten Groene Loper A2 en de gebiedsontwikkeling rondom de Noorderbrug en het Frontenpark. Het areaal zal de komende jaren nog verder toenemen als gevolg van andere projecten, waaronder het tramproject en de fietsbrug Borgharen.

Beleidskader

- Leidraad Civiele Kunstwerken 2015-2019
- Leidraad Civiele Kunstwerken 2020-2024
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Leidraad 2015-2019

Bij de raadsinformatiebrief van 4 maart 2016 is de door het college vastgestelde leidraad civiele kunstwerken voor de planperiode 2015 – 2019 aan de gemeenteraad aangeboden.

In de periode 2015-2019 is het groot onderhoud planmatig in de markt gezet en uitgevoerd. De Vijfkoppenbrug, brug Jojohaven, brug Molenhof, en een deel van de Noorderbrug, hebben een grondige opknopbeurt gekregen. Ook is er op basis van een Europese aanbesteding een onderhoudsronde uitgevoerd waarbij een groot aantal objecten zijn aangepakt (reiniging, betonreparaties, herstel metselwerk, e.d).

Daarnaast zijn de onzekerheden op het gebied van de draagkracht van diverse bruggen en viaducten nader onderzocht en waar nodig opnieuw berekend. Gebleken is dat kunstwerken waar twijfel was, voldoende draagvermogen hebben en daarmee voldoen aan de huidige normen.

Geconstateerd is dat een aantal zaken op basis van risicosturing verantwoord zijn uitgesteld waardoor het beschikbare budget niet volledig is benut. Dit zal worden meegenomen in de actualisering van de leidraad verhardingen.

Momenteel vindt de voorbereiding plaats voor het grootschalig onderhoud van alle objecten gelegen over en aan de binnenstedelijke Jeker. Vanwege de complexiteit (diverse en soms ook tegenstrijdige belangen) is een externe projectleider aangesteld die dit project verder voorbereidt met als taak om tot een integrale breed gedragen aanpak te komen. De realisatie van het project is afhankelijk van nadere besluitvorming in relatie tot beschikbare middelen en kan mogelijk vanaf 2022 ter hand worden genomen.

Leidraad 2020-2024

Momenteel wordt een geactualiseerde leidraad opgesteld. Voor deze leidraad is een nieuwe algehele inspectieronde uitgevoerd. Daarnaast zijn de instandhoudingsplannen van de Kennedybrug en Noorderbrug getoetst. Voor de Markt-Maastunnel en de Hoeg Brök zijn nieuwe instandhoudingsplannen opgesteld en vertaald naar een actuele en betrouwbare meerjarige onderhoudsplanning (MJOP).

Het programmatisch en systematisch werken wordt in de periode 2020-2024 verder uitgebreid met programmatisch inspecteren en plannen, en het periodiek actualiseren en beheren van de areaalgegevens.

Het huidige totaalbudget lijkt niet toereikend om het areaal voldoende op het afgesproken kwaliteitsniveau te houden. Allereerst is het areaal behoorlijk vergroot, o.a. door de oplevering van de projecten AV2 traverse en Noorderbrug. Daarnaast zijn de onderhoudskosten in het algemeen hoger geworden en er gaan bovendien nu ook een aantal grotere investeringen op ons af komen. Denk aan de tunneltechnische installaties van de Maasboulevard tunnel, de conservering van de Hoeg Brök, de vervanging van de sluisdeuren van sluis 19 en sluis 20 en het vervangen van het rijdek/draagconstructie van de ophaalbrug nabij het bassin. Uit een eerste technische exercitie blijkt dat het totaal voor civiele kunstwerken beschikbare budget (ruim 1,7 miljoen per jaar) mogelijk niet volledig toereikend zal zijn om alle noodzakelijke onderhoudskosten te dekken. Door het stellen van prioriteiten en door het verantwoord aanpassen van een aantal technisch-rekenkundige elementen zal geprobeerd worden een overschrijding van de beschikbare budgetten zoveel als mogelijk te voorkomen. E.e.a. zal verder worden uitgewerkt in de door het college vast te stellen nieuwe leidraad civiele kunstwerken.

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau is in de leidraad technisch bepaald en via de zogenaamde RAMS-systematiek vertaald in termen van te hanteren niveaus van veiligheid, functioneren en duurzaamheid. Gekozen is voor het versoberd scenario waarbij alleen schades worden aangepakt die een veiligheidsrisico vormen of een verhoogde kans op kapitaalvernietiging hebben. De uitvoering wordt programmatisch en gebundeld georganiseerd. Uitgangspunt is sober maar doelmatig onderhoud.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

Op dit moment (september 2020) worden de kosten in beeld gebracht en vertaald in de nieuwe leidraad. In de leidraad zal gestuurd worden op de mogelijkheden om het programma zoveel als mogelijk binnen de huidige meerjarenschijven te kunnen uitvoeren. Vandaar dat er op dit moment voor gekozen is nu uit te gaan van het op basis van de oude leidraad geprognosticeerde financiële ruimtebeslag.

Taakveld	Beleidsproduct	Totaal begrote kosten NCFB 2020	Totaal begrote kosten NCFB 2021	Totaal begrote kosten NCFB 2022	Totaal begrote kosten NCFB 2023	Totaal begrote kosten NCFB 2024
VERKEER en VERVOER	OPENBARE RUIMTE	2.383.594	2.383.120	2.381.242	2.379.363	2.377.483
	CIVIELE KUNSTWERKEN					

Riolerings/water

Algemeen/ontwikkelingen

De totale lengte riolerings bedraagt ca. 570 km. Nadat de laatste herstelwerkzaamheden in 2015 zijn afgerond is het rioolstelsel technisch weer op orde. Op basis van een volgende inspectieronde die binnen 5 jaar in Maastricht oost weer dient aan te vangen zal wederom worden beoordeeld of reparatie aan de orde is, dit om het stelsel te laten voldoen aan de vereiste kwaliteitscriteria.

In 2017 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld door de gemeenteraad, in het GRP wordt niet alleen teruggekeken naar datgene wat er is gerealiseerd maar het plan geeft ook richting aan de opgaven voor de periode 2018-2022. Daarbij wordt aangegeven welke maatregelen noodzakelijk zijn, welke investeringen daarbij horen en welke consequenties dit heeft voor de hoogte van het rioolrecht.

De afgelopen planperiode heeft met name in het teken gestaan van de verdere verbetering van de waterkwaliteit, daarvoor zijn een aantal bergingsvoorzieningen gerealiseerd die ervoor moeten zorgen dat er minder ongezuiverd rioolwater op oppervlaktewater zoals de Jeker of de Geusseltvijvers wordt geloosd. Nabij de zuivering in Bosscherveld wordt in dit kader in 2021 de laatste grote voorziening gerealiseerd. Daarnaast zijn er in het hellende gebied van Maastricht-west een aantal "stuwputten" gerealiseerd die het water in geval van extreme neerslag langer vasthouden.

In het nieuwe GRP (2018-2022) ligt een nadrukkelijke focus op het aspect waterkwantiteit (wateroverlast), dit heeft niet alleen betrekking op de Maas maar ook op het regionaal systeem. In dit kader is er in de periode 2016-2017 in gezamenlijkheid met een aantal buurgemeenten en het Waterschap Limburg een uniek onderzoek uitgevoerd, dit betreft de zogenaamde "stresstest". Daarbij zijn de werking van rioleringsstelsel, het oppervlaktewatersysteem en de oppervlakkige afstroming integraal onderzocht en vervat in een totaal-rapportage. Door bepaalde neerslaggebeurtenissen te simuleren is er een goed beeld ontstaan van de mogelijk kwetsbare locaties binnen Maastricht die gevoeliger zijn voor wateroverlast. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zal de komende planperiode worden gewerkt aan mogelijke oplossingsrichtingen, dit betekent dat aanvullend onderzoek zal worden verricht en dat er een uitvoeringsstrategie moet worden bepaald. In dit kader is in samenwerking met de regio Maas- en Mergelland, waarin ook Maastricht participeert, een klimaatprojectleider aangesteld. Deze projectleider zal binnen de regio de zogenaamde klimaatdialogen gaan voeren. Hierin wordt in samenspraak met de stakeholders en de omgeving besproken wat de beste oplossingsrichtingen zijn.

Het is daarbij van belang om daarbij aansluiting te zoeken bij de ambities zoals die geformuleerd zijn in de Omgevingsvisie, het zoeken van synergie is van belang om op verantwoorde wijze de stad klimaatproof te maken. Daarmee wordt invulling gegeven aan het terugdringen van wateroverlast als gevolg van extreme neerslag maar zal ook een bijdrage worden geleverd aan de voorkoming van hittestress, uiteindelijk doel is om toe te werken naar een klimaatadaptieve stad.

Naast de regionale wateropgave wordt er ook gewerkt aan de (inter)nationale opgave, dit heeft betrekking op de Maas. In 2016 heeft Maastricht vanuit het Deltaprogramma de opdracht gekregen om op basis van het eerder opgestelde "plan van aanpak hoogwaterveiligheid Maastricht", verder onderzoek

uit te voeren naar kansrijke oplossingen. Op basis hiervan is in 2017 gewerkt aan een verdere verdieping. Daarin zijn in samenspraak met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg de kansrijke oplossingen onderzocht, dit om Eijsden-Margraten en Maastricht te beschermen tegen overstromingen bij mogelijk hogere afvoeren in de Maas. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het rapport "Ontwikkelingsvisie Zuidelijk Maasdal". Op basis van deze visie is de onderzoeksfase ingezet, de onderzoeksrapportage is inmiddels afgerond, op basis hiervan wordt het vervolg ingezet. Naar alle waarschijnlijkheid wordt hierbij gekozen voor een regionale verkenning.

In de verkenningsfase worden mogelijke alternatieven bekeken en kansrijke oplossingsrichtingen geselecteerd, dit op basis van een maatschappelijke kosten-baten analyse. Dit moet uiteindelijk leiden tot een voorkeursalternatief.

Beleidskader

Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022.
Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Onderhoudsniveau

In het kader van de zorgplicht dient het rioolstelsel te functioneren binnen vastgestelde kaders. Door het ingezette traject van reiniging, inspectie en reparatie is het rioolstelsel technisch gezien weer op orde.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 7 riolering

Financiële consequenties/begroting

Taakveld	Beleidsproduct		Totaal begrote kosten NCFB 2020	Totaal begrote kosten NCFB 2021	Totaal begrote kosten NCFB 2022	Totaal begrote kosten NCFB 2023	Totaal begrote kosten NCFB 2024
RIOLERING	WATER	RIOLERING	9.653.451	10.626.907	10.726.639	10.755.436	10.745.732

Groenbeheer

Algemeen/ontwikkelingen

De oppervlakte openbaar groen binnen de gemeente Maastricht bedraagt 524 hectaren, inclusief de begraafplaats aan de Tongerseweg en natuurterreinen; daarnaast heeft Maastricht een bomenbestand bestaande uit ca. 43.400 laan- en parkbomen. Binnen dit beleidsveld spelen een aantal ontwikkelingen.

Leidraad Groen/Groenstructuurplan

De leidraad groen en het groenstructuurplan zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De leidraad is een zelfstandig document en is tactisch en operationeel van aard. Het groenstructuurplan is strategisch beleidsdocument en maakt integraal onderdeel uit van de Omgevingsvisie. De omgevingsvisie, inclusief het groenstructuurplan worden in de loop van 2020 vastgesteld. Aansluitend zal ook de leidraad worden vastgesteld.

In de leidraad Groen ligt het accent op het verlagen van de onkruiddruk in beplantingsvakken. Dit moet worden gezien als een vervolg op het eerder genomen besluit om weer in te zetten op het behalen van CROW onderhoudsniveau B, dit was tot voor kort onderhoudsniveau C.

Daarnaast worden beplantingsvakken die versleten zijn en geen volledige bodembedekking meer bevatten, vervangen; dit wordt geïntegreerd in het programma van omvormen en vervangen. Dit zal per stadsdeel worden uitgevoerd, hiermee is een aanvang gemaakt in 2020, dit programma loopt door tot en met 2023.

Verder is er een bomenvervangingsplan opgesteld op basis van vooraf opgestelde prioriteiten. Hierbij liggen de accenten op het vervangen van bomen op basis van de VTA inspectie, vervanging van bomen als gevolg van ziektes en aantastingen, vervangingen vanuit esthetische overwegingen en een aantal kleinere projecten.

In het uitvoeringsplan van de leidraad wordt de synergie gezocht met de geformuleerde ambities zoals die in de Omgevingsvisie (deel 2, "groen, natuur en landschap") zijn beschreven. Dit betreft de thema's ontmoeten & differentiatie, biodiversiteit, klimaat en bomen. Daarvoor gelden in de leidraad een aantal transformatieprincipes zodat meerdere doelen tegelijk kunnen worden gerealiseerd.

Beleidskader

IBOR nota 2017

Leidraad groen 2019 -2023 (in voorbereiding)

Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau voor het onderhoud groen is in 2011 door de raad vastgesteld op kwaliteitsniveau C maar onlangs verhoogd tot B hetgeen nader is uitgewerkt in de leidraad groen. Dit heeft geleid tot de volgende maatregelen:

- Een verhoging van de beeldkwaliteit van het regulier onderhoud naar een gemiddeld (basis)niveau CROW-B op locaties als de binnenstad, de groene loper en diverse buurtcentra.
- Het omvormen van de beplantingsvakken op niveau C/D om het onderhoud weer op B te brengen;
- Het bestrijden van de onkruiddruk en invasieve exoten;
- Er wordt extra ingezet op de vervanging van straatbomen en er wordt een fin. bijdrage geleverd aan het project groot onderhoud 'opdrukken verharding door boomwortels'.

Het onderhoudsniveau voor bomen is vastgesteld op kwaliteitsniveau B. Via objectieve schouwen in de openbare ruimte wordt de kwaliteit van groen gemeten.

De vitaliteit en veiligheid van bomen wordt beoordeeld op basis van een zogenaamde VTA (**Visual Tree Assessment**). Volgens deze methode kunnen (zichtbare) gebreken ontdekt worden aan de hand van een visuele controle van de boom.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 5 openbaar groen en (openlucht)recreatie

Financiële consequenties/begroting

De vertaling van de financiële consequenties van de leidraad Groen naar de begroting is gereed in die zin dat wij hebben vastgesteld dat het huidige financiële meerjarenperspectief toereikend is.

Taakveld	Beleidsproduct		Totaal	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal
			begrote kosten NCFB 2020	begrote kosten NCFB 2021	begrote kosten NCFB 2022	begrote kosten NCFB 2023	begrote kosten NCFB 2024
OPENBAAR GROEN en (OPENLUCHT) RECREATIE	OPENBARE RUIMTE	GROENVOORZIENINGEN	5.232.457	4.941.347	4.907.018	4.884.193	4.880.175
		BOMEN	937.077	941.220	941.220	941.220	941.220
		NATUURBEHEER	373.367	373.367	373.367	373.367	373.367
			6.542.901	6.255.934	6.221.605	6.198.780	6.194.762

Schoonhouden openbare ruimte

Doelstelling

Zorgdragen voor het schoonhouden van de openbare ruimte, met als doel een sobere, functionele en veilige openbare ruimte i.r.t. het aspect schoon.

Kwaliteitsbeelden

De basistaak van het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op jaarbasis gemiddeld minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels. Het kwaliteitsniveau wordt jaarlijks extern gemonitord. Waar nodig sturen we tussentijds bij.

Ontwikkelingen

Sinds 2016 is er speciale aandacht voor een preventieve aanpak van zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, zijnde educatie (diverse scholenprojecten via het Centrum voor Natuur- en Milieu Educatie CNME), preventie (gedragsbeïnvloeding en repressie) en verduurzaming (elektrificatie bladblazers en mogelijk op termijn een proef met een elektrische veegmachine).

Vanaf 2018 worden als proef afvalcoaches ingezet om burgers te informeren omtrent de juiste toepassing van de regels omtrent het aanbieden van afval. Door op een coachende wijze te informeren wordt o.a. gestreefd naar minder zwerfafval; bijvoorbeeld door het aantal bijplaatsingen bij de milieuperrons terug te dringen.

Een blijvend aandachtspunt is onkruidbestrijding op verhardingen. Uit milieuoverwegingen is Gemeente Maastricht in 2010 gestopt met chemische bestrijding van onkruid op verhardingen en in beplantingen. Hierdoor kan pas als het onkruid opgekomen is, met de niet-chemische bestrijding begonnen worden. Bovendien blijven bij deze bestrijdingsmethode de wortels van het onkruid onder de grond intact. Het gevolg hiervan is dat onkruid daardoor meer zichtbaar is en de openbare ruimte ontsiert. Daarnaast zijn de werkzaamheden qua uitvoering arbeidsintensiever. Verhoogde inzet is nodig om met niet-chemische onkruidbestrijding hetzelfde resultaat te behalen.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

Taakveld	Beleidsproduct	Totaal begrote kosten NCFB 2020	Totaal begrote kosten NCFB 2021	Totaal begrote kosten NCFB 2022	Totaal begrote kosten NCFB 2023	Totaal begrote kosten NCFB 2024
VERKEER en VERVOER	OPENBARE RUIJTE	4.782.363	4.803.351	4.803.351	4.803.351	4.803.351

Openbare Verlichting

Algemeen/ontwikkelingen

In Maastricht staan ca 20.000 stuks masten, waaraan in totaal ca 22.000 stuks armaturen zijn bevestigd (cijfers t.o.v. vorig jaar neerwaarts bijgesteld i.v.m. opschonen gegevensbestanden).

Het beheer en onderhoud van het areaal openbare verlichting wordt beïnvloed door een groot aantal ontwikkelingen.

Zo zijn we in 2017 gestart met de toepassing van LED -armaturen die voldoen aan de huidige flora- en fauna wetgeving (o.a. vleermuisvriendelijk) en waarbij ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de sociale veiligheid. Dit betekent dus een combinatie van amber (vleermuisvriendelijk) licht en wit (sociale veiligheid) licht, welke dagelijks een bepaald scenario doorloopt en ook nog seizoen afhankelijk functioneert. Het eerste project dat op deze wijze is gerealiseerd is de “Keersluis Limmel”. Op basis van een evaluatie is besloten om alle nieuwe verlichting te gaan uitvoeren als vleermuisvriendelijke verlichting.

Een andere ontwikkeling binnen de openbare verlichting, die al geruime tijd gaande is, betreft de toepassing van de zogenaamde slimme LED armaturen. Deze LED armaturen zijn op afstand te beheren en aan te sturen. Hierbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van integratie van sensoren, waarop de openbare verlichting gestuurd kan worden. In dit kader gaat ook meer gekeken worden naar de koppeling met andere vakdisciplines (“Internet of Things”) en de mogelijke consequenties daarvan. In dat kader speelt de aangekondigde wijziging van de Telecomwet 1998 een rol, dit met het oog op de voorgenomen uitrol van een mobiel 5 G-netwerk.

Uit onderzoek is gebleken dat ca 70 % van de overspanningen t.b.v. openbare verlichting zijn afgekeurd. Het gaat met name om overspanningen in de binnenstad. Inmiddels is het project gericht op het aanpassen, renoveren of vervangen afgerond.

Momenteel loopt het traject m.b.t. de verwerking en opschoning van de areaalgegevens van de openbare verlichting in een nieuw (tijdelijk) beheerssysteem OVL, waarbij ook gekeken wordt hoe wij de nieuwste ontwikkelingen (binnen de openbare verlichting) het beste in het beheerssysteem kunnen registreren. Dit project is nagenoeg afgerond.

Na een gezamenlijke aanbesteding (samen met Provincie Limburg (penvoerder), Gemeente Schinnen, Gemeente Sittard-Geleen en Gemeente Meerssen) van het onderhoud is voor Gemeente Maastricht per 1 januari 2018 een nieuw onderhoudscontract voor OV ingegaan welk contract eind 2021 afloopt. In onderling overleg is besloten het oude contract niet te verlengen en het onderhoud komend jaar opnieuw aan te besteden waarbij de beoogde ingangsdatum van het nieuwe contract 1 januari 2021 is.

Leidraad Openbare Verlichting 2015 – 2019

In de leidraad openbare verlichting 2015 – 2019 is indertijd al geconstateerd dat binnen het toegewezen budget niet alle armaturen aan het einde van hun technische levensduur zouden kunnen worden vervangen. Verder is ook sprake geweest van een vertraagde uitvoering van de leidraad OV 2015 – 2019 welke deels is veroorzaakt door striktere verplichtingen m.b.t. de uitvoering van bodemonderzoek ten gevolge van de naleving van Arbowetgeving. Dit hangt o.a. samen met de PFAS-problematiek en de naleving van Arbowetgeving door netbeheerder Enexis

De hieruit voortvloeiende opgaven schuiven derhalve door naar de volgende beleidsperiode (2020-2024). Door op een andere manier om te gaan met het beheer en onderhoud en daaraan verbonden uitvoering worden de risico's echter in voldoende mate beheerst.

Leidraad Openbare Verlichting 2020 - 2024

Deze leidraad is nagenoeg afgerond. Op dit moment (september 2020) wordt de laatste hand gelegd aan de financiële vertaling van de inhoud van deze leidraad naar de begroting.

Belangrijkste opgave van deze leidraad is om de komende 4 jaren alle achterstanden m.b.t. de vervanging van masten en armaturen in te halen. Uitgangspunt daarbij is de technische levensduur vanaf 2025 niet meer mag worden overschreden.

Verder zal deze leidraad invulling geven aan diverse prioriteiten die samenhangen met openbare verlichting m.b.t. thema's zoals installatieverantwoordelijkheid, optimaliseren eigen OV-netten i.v.m. daaraan te stellen nieuwe eisen, e.d. Ook dienen inspanningen door OV te worden geleverd i.v.m. nieuwe ontwikkelingen zoals uitrol van laadpalen, introductie stop&drop, parkeerautomaten, camera's, e.d.

Beleidskader

Leidraad Openbare Verlichting 2015 - 2019

Leidraad Openbare Verlichting 2020 – 2024 (in voorbereiding)

Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2015-2018

Omgevingsvisie – koester de balans oktober 2020

Energienota 2009

Onderhoudsniveau

De openbare verlichting wordt onderhouden op basiskwaliteit B, dit conform de IBOR afspraken. De beeldkwaliteit wordt in de jaarlijkse schouw meegenomen en scoort een gemiddelde B-kwaliteit. In het voor- en najaar van elk jaar wordt ook een nachtschouw op de hoofdontsluitingswegen uitgevoerd (uitval lampen).

Het verlichtingsniveau zal in de komende beleidsperiode opnieuw worden gemeten.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

Op dit moment (september 2020) wordt gewerkt aan de financiële vertaling van het beoogde uitvoeringsprogramma in de nieuwe leidraad. In de leidraad zal gestuurd worden op de mogelijkheden om het programma zoveel als mogelijk binnen de huidige meerjarenschijven te kunnen uitvoeren. Afhankelijk van de te hanteren financieel-technische uitgangspunten kan herprioritering binnen het programma nodig zijn. Vandaar dat er op dit moment voor gekozen is nu uit te gaan van het op basis van de oude leidraad geprognostiseerde financiële ruimtebeslag.

Taakveld	Beleidsproduct	Totaal begrote kosten NCFB 2020	Totaal begrote kosten NCFB 2021	Totaal begrote kosten NCFB 2022	Totaal begrote kosten NCFB 2023	Totaal begrote kosten NCFB 2024
VERKEER en VERVOER	OPENBARE RUIMTE	1.704.105	1.799.393	1.829.192	1.858.848	1.888.361
	OPENBARE VERLICHTING					

2. Vastgoed

Algemeen

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

1. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
2. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);
3. Maatschappelijk vastgoed;
  - a. Culturele voorzieningen;
  - b. Welzijnsvoorzieningen;
  - c. Sportgebouwen en terreinen;
4. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);
5. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouw-grondexploitatie (BGE);

6. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd ¹	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	82
	Culturele voorzieningen	37
	Welzijnsvoorzieningen	Zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	35
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	97
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/ parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's)	931

*Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën.

Het exploitatieresultaat is de afgelopen decennia structureel verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal- maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incurant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Het resultaat over de jaren 2008 tot en met 2015 was gemiddeld € 0,380 mln. negatief per jaar variërend van € 0,8 mln. tot € 0,2 mln. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er vanaf 2016 jaarlijks een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd. In hoeverre deze lijn zich ook in de komende jaren voortzet, is naar aanleiding van de uitbraak van het coronavirus en de mogelijke consequenties voor de vastgoedexploitatie momenteel nog ongewis.

De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook strategische objecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Algemeen beleidskader

Het *planmatig onderhoud* van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjaren onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. De planningen in dit systeem worden ieder 4-5 jaar geactualiseerd op basis van nieuwe inspecties, de laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in 2015/16. Een volledige herinspectieronde voor alle vastgoed zal plaatsvinden in 2020. Per vastgoedobject wordt vastgelegd wat de huidige staat van onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de onderhoudsstatus per vastgoedobject op *minimaal conditiescore 3 te behouden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767*. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt tevens rekening gehouden met het feit dat de gemeente voor een verduurzamingsopgave staat. Bij de her-inspecties in 2020 zullen in de uiteindelijke meerjarenplanning maatregelen tot verduurzaming worden meegenomen. Hierdoor ontstaan zogenaamde DMJOPs (duurzame onderhoudsplanningen). Het aan te houden onderhoudsniveau op conditiescore 3 wordt door de gemeenteraad jaarlijks impliciet met de bekrachtiging van de Programmabegroting opnieuw vastgesteld. Naar aanleiding van de uitgevoerde herinspecties zal een nieuw geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning (DMJOP) worden opgesteld. Deze zal in 2021 voortaan om de 4 jaar ter vaststelling aan de Raad worden aangeboden. Dit zal voor het eerst plaatsvinden bij de Programmabegroting 2022.

Vastgoed in tijdelijk beheer, zijnde vastgoed dat is/wordt aangekocht voor planontwikkelingen wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt doorgaans een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

Onderwijsgebouwen

Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud. Een situatie die al sinds 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op zgn. constructiefouten.

¹ Bron: MPG 2019

Verder ligt er momenteel als gevolg van de uitbraak van het coronavirus het vraagstuk rondom ventilatie voor en in hoeverre de bestaande klimaatinstallaties in schoolgebouwen daarin voldoende adequaat zijn. De VNG roept hierbij ook gemeenten op om hierbij de schoolbesturen de nodige ondersteuning te bieden, waaraan gevolg zal worden gegeven.

In het kader van de verwachte vrijkomende schoolgebouwen als gevolg van de IHP's zullen een aantal schoolgebouwen de komende jaren aan de gemeente in eigendom worden terug geleverd. De onderwijs gebouwen die afgelopen jaren aan de onderwijsbestemming zijn onttrokken en daarmee weer juridisch eigendom van de gemeente zijn, worden aan een bouwkundige NEN2767 inspectie onderworpen om de onderhoudstoestand te bepalen (minimaal niveau 3). Eventuele herstelwerkzaamheden en gemoeide kosten zijn voor rekening van het schoolbestuur. Vervolgens worden deze panden al dan niet toegevoegd aan de BOG-portefeuille, opgenomen in het reguliere onderhoudsregime en zal een herbestemming (verkoop, verhuur, sloop) worden gezocht.

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport.

In het kader van het spreidingsplan is enige tijd geleden een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd bij alle bestaande buitensportaccommodaties in eigendom zijnde van de gemeente. Conclusie uit dit onderzoek is dat het onderhoudsniveau op basisniveau is (=veilig en functioneel). Dit staat gelijk aan de conditiescore 3 (volgens de NEN2767).

Ook voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties (sporthallen, sport- en gymzalen) is er een meerjaren onderhoudsplan. Er wordt zoveel mogelijk volgens dit plan gewerkt, hoewel het onderhoudsbudget de afgelopen jaren wel extra onder druk heeft gestaan waardoor meerdere malen reguliere onderhoudswerkzaamheden (niet zijnde calamiteiten) zijn doorgeschoven. Ook de ongewisheid omtrent de toekomstige keuzes en besluitvorming omtrent diverse accommodaties zijn er mede debet aan geweest dat onderhoudsprogramma's werden vertraagd of in tijd naar achteren zijn gezet. Op grond van de bestandsanalyse blijkt dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is maar er blijven onvolkomenheden die nadere aandacht vragen. Het eigenarenonderhoud wordt in nauwe afstemming met de gebruiker, Maastricht Sport, uitgevoerd.

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

Wat betreft het na te streven *duurzaamheidsbeleid* wordt aangesloten bij de diverse landelijke en lokale actielijnen die lopen op dit vlak. Het coalitieakkoord 2018-2022 vormt het uitgangspunt voor de aanpak van de verduurzaming. De doelstellingen die hierin specifiek benoemd staan zijn onder andere het plaatsen van zonnepanelen en het zijn van een 100% klimaat neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 als aanjager van de duurzame ambitie (pagina 17, doelstellingen 2018-2022). Landelijk lopen er contacten met andere gemeenten, organisaties (onder andere Universiteit Maastricht) maar vindt er vooral aansluiting plaats bij de lijn van de VNG die in samenwerking met het netwerk van Bouwstenen voor Sociaal voor overheden en organisaties een routekaart heeft opgesteld om te komen tot een klimaat neutrale organisatie in 2030. Hierin staat beschreven hoe gemeentes op een adequate manier uitvoering kunnen geven aan de verduurzaming van hun vastgoed.

Insteek en vertrekpunt bij deze routekaart bestaat uit het plukken van het zogenaamde laaghangend fruit (dit zijn de te treffen duurzaamheidsmaatregelen met een terugverdientijd tot 10 jaar) door zowel de huurder als de eigenaar. Dit wil zeggen dat zowel de huurder als de eigenaar (gemeente) van een pand bekijken welke maatregelen ter verduurzaming genomen kunnen worden welke met geringe kosten binnen een termijn van 10 jaar kunnen worden terugverdiend.

Na het uitvoeren van deze "korte termijn" maatregelen wordt vervolgens de verduurzaming voortgezet met het inpassen van duurzame vervangingsmaatregelen met een langere terugverdientijd (langer dan 10 jaar) in het MJOP (MeerJaren Onderhouds Planning) waardoor dit zoals reeds vermeld een zogenaamd DMJOP (Duurzame Meerjaren Onderhouds Planning) wordt. Het werken met een zogenaamde DMJOP zorgt ervoor dat verduurzaming op de lange termijn structureel verankerd wordt in het beheer en onderhoud van het vastgoed van de gemeente Maastricht. In dit kader is in 2019 gestart met een inventarisatie van de gemeentelijke kernportefeuille (91 objecten exclusief onderwijs) op basis waarvan in 2020 een plan van aanpak/uitvoering is voorgelegd aan het college. Dit plan behelst de kosten en doorlooptijd tot het verduurzamen van de kernvoorraad waarbij ook gekeken wordt naar de kantoorpanden die per 2023 minimaal aan energielabel C moeten voldoen. Het college heeft op 7 juli 2020 besloten om deze voorgestelde aanpak te gaan uitvoeren en realisatie hiervan zal in 2021-2023 plaatsvinden.

Ook de huurders worden actief betrokken bij de verdere bewustwording inzake duurzaamheid. Zo hebben in 2019 alle huurders een brief ontvangen die uitleg geeft over de mogelijkheden tot het plaatsen van eigen zonnepanelen en hoe de gemeente hieraan meewerkt. Daarenboven worden in het kader van "Nederland van het gas af in 2050" diverse ontwikkelingen nauwgezet in de gaten gehouden. Het vorenstaande betekent voor Maastricht dat vanaf 2019 in nieuwbouw gepoogd wordt gasloos toe te passen en dat bij CV ketels die aan vernieuwing toe zijn, deze vervangen worden door hybride ketels, welke aangesloten kunnen worden op warmtepompen of zonnecollectoren. De markt is momenteel evenwel nog te zeer in beweging om nu-in te zetten op één standaardoplossing.

Toegankelijkheid

In het Coalitieakkoord 'Onbegrensd en Ontspannen, 2018-2022' is aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn. De optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is daarbij als doelstelling opgenomen. Stapsgewijs wordt hieraan gewerkt. In 2018 is begonnen met het opstellen van een Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid om de benodigde maatregelen in kaart te brengen. In 2019 is er een pilot gestart om het integrale screeningsinstrument Toegankelijkheid uit te voeren bij 10 gemeentelijke openbare gebouwen. Uiteindelijk zijn hiervan 2 panden volledig gescand. Bij één van de gescande panden (Avenue Ceramique 50, Centre Ceramique) worden de te nemen maatregelen nu al meegenomen in de verbouwing die uitgevoerd wordt. Zo worden er roltrappen gemaakt en worden de liften aangepakt (o.a. meer contrast bij bewijzing en gesproken woord). De verwachting is dat de overige scans nog een doorlooptijd hebben van 1 jaar. De bouwkundige maatregelen die in de gescande gebouwen op basis van het screeningsinstrument toegankelijkheid zijn geconstateerd zullen eind 2020 worden opgeleverd. Deze pilot dient om koers te bepalen wat de vervolgstappen zullen zijn voor de overige panden om deze toegankelijk te maken voor mensen met een beperking.

Ten tijde van de presentatie van het coalitieakkoord bestond het voornemen de resultaten van de scans gelijktijdig mee te zullen nemen bij de uitvoering van de duurzaamheidsaanpak. Vanwege de onverwacht lange doorlooptijd van de toegankelijkheidsscans kennen beide trajecten vanaf nu een eigenstandig spoor, zij het dat daar waar mogelijk gelijktijdige aanpak wordt nagestreefd. De aanpak en uitvoering loopt daarmee door in 2021 en later.

Ontwikkelingen/Investeringen

Er vinden diverse significante investeringen plaats in de specifiek onderscheiden vastgoedsegmenten binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Bedoelde segmenten zijn onderverdeeld in a.) bebouwd onroerend b.) onderwijs, c.) sport waarbij de investeringen op hoofdlijnen worden omschreven. Per segment zijn de investeringen toegelicht

a.) Bebouwd Onroerend Goed (algemeen)

Bij de Bebouwd Onroerend goed portefeuille is er sprake van rendabele investeringen in samenwerking met de huurders. In het MECC vindt een grootschalige verbouwing plaats waarvan oplevering is voorzien voor Tefaf 2021. De Expo-foyer is in oktober 2019 gereedgekomen en in gebruik genomen. De buitenterreinen zijn ingericht als (tijdelijke) parkeerplaatsen. In 2019 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd dat heeft aangetoond dat het mogelijk is om functies van Kumulus Oost (de muziekschool) in te passen in Centre Ceramique. De verbouwing is in uitvoering en wordt naar verwachting opgeleverd eind 2020. Na diverse verbouwingen in de Timmerfabriek, waarbij het nieuwe filmhuis Lumière in 2016 is opgeleverd en in 2019 de Muziekgieterij, wordt er nu een invulling gezocht voor het Timmerfabriek-Zuid gedeelte. Daarbij zal ook in het kader van het in komende maanden uit te voeren dakonderhoud in de Timmerfabriek onderzocht worden of en in welke mate er tevens in het kader van verdere verduurzaming zonnepanelen kunnen worden aangebracht.

b.) Onderwijs

Primair onderwijs

Investeringen in (vervangende) nieuwbouw van onderwijshuisvesting gebeuren langs de beleidslijn van de uitvoering van de IHP's basisonderwijs, speciaal- en voortgezet (speciaal) onderwijs. De Raad heeft op 17 december 2019 het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs en Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 vastgesteld. De gemeente investeert ruim 45 miljoen euro in de verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs, zowel in renovatie, in verduurzaming en in nieuwbouw. De investeringen vinden de komende jaren plaats in:

- De Nieuwbouw van Kindcentrum ZieZo! (De Heeg) (oktober 2020)
- Verwijderen van noodunits bij bs. John F. Kennedy;
- Uitbreiding Bernard Lievegoedschool (2021)
- Kindcentrum Scharn (2022);
- De voorbereidingen voor investeringen in de Kindcentra de Groene Loper, Dynamiek en Petrus en Paulus zijn ook gestart en zullen de komende jaren hun beslag gaan krijgen.

BENG en Programma van Eisen Frisse Scholen

De gemeenteraad heeft reeds eerder, in zijn vergadering van 26 februari 2019, besloten om duurzaamheidsinvesteringen bij de realisering van Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG), vooruitlopend op deze toekomstige wetgeving, voor rekening van de gemeente nemen. Dit geldt ook voor de richtlijn Programma van Eisen Frisse Scholen (klasse B). In geval van renovatie worden deze kwalitatieve eisen zo veel als mogelijk nagestreefd. Daarmee afwijkend van de Verordening Voorzieningen OHV Maastricht 2017 en onder de voorwaarde dat schoolbesturen een bijdrage leveren in deze investering vanuit hun besparingen in de exploitatie als gevolg van deze gemeentelijke investeringen in het verduurzamen van schoolgebouwen. Ook heeft de Raad aangegeven dat voor de scholen waar nieuwbouw aan de orde is naast de BENG-norm, ook ENG (volledig energieneutraal) in een scenario uitgewerkt dient te worden. En dat dit, i.s.m. schoolbesturen en eventuele andere partijen, bij nieuwbouw het uitgangspunt zou moeten zijn

Voortgezet onderwijs

Om te komen tot een drietal brede scholen wordt gewerkt aan een IHP VO voor de komende jaren. Dit IHP Voortgezet Onderwijs wordt begin 2021 verwacht. Voor Maastricht West betekent dit dat het huidige Bonnefantencollege aan de Eenhoornsingel de onderwijslocatie zal blijven. Voor Maastricht Oost betekent dit, dat er onderwijs op twee locaties zal worden gegeven.

Namelijk op de Bernard Lievegoedschool (Vrije School) en de 'Campus Oost' (bestaande uit een beoogde fusie tussen Porta Mosana College en St. Maartenscollege).

Voor het United World College Maastricht (UWCM) is reeds een voorbereidingskrediet verleend van € 500.000,- in het Programma 2018 om de uitbreidingsmogelijkheden te onderzoeken. De benodigde vooronderzoeken zijn inmiddels afgerond en de resultaten worden meegenomen in het IHP VO.

Vanwege het toenemende aantal leerlingen de afgelopen jaren is begin 2020 tijdelijke uitbreiding gerealiseerd.

(Primair- en Voortgezet) Speciaal Onderwijs

De spreiding van het speciaal onderwijs maakt onderdeel uit van de actualisatie van het IHP primair onderwijs, zoals hierboven aangegeven. In dit IHP is aangegeven dat voor het speciaal onderwijs de Campus Special Needs West wordt gerealiseerd waarin plaats is voor alle leerlingen met een uitgebreidere ondersteuningsbehoefte. Hiervoor worden de bestaande voorzieningen in het noordoosten van Maastricht (Mariënwaard) uiteindelijk ontheven van hun onderwijsbestemming. Naar aanleiding hiervan wordt in 2020 tijdelijke uitbreiding van het Speciaal onderwijs aan de Porseleinstraat in gebruik genomen. De tijdelijke units aan de Mariënwaard worden hierdoor verwijderd.

Vanwege de daling in leerlingenaantallen zal het voormalige schoolgebouw aan de Ponjaardruwe in het kader de planexploitatie Malberg worden gesloopt en is de huur van de noodlokalen aan de Severenstraat is beëindigd en het schoolbestuur zal de grond moeten overdragen aan de gemeente.

c.) Sport

In 2013 is de sportnota 2020 vastgesteld. Ten aanzien van buitensportaccommodaties blijft de ambitie van het spreidingsbeleid ten aanzien van de pijler 'accommodaties' overeind, maar de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen, althans met inachtneming van het volgende:

Middels de raadsinformatiebrief van 24 juni 2020 is aangegeven dat een van de maatregelen die is opgenomen in het bezuinigingspakket dat is opgesteld om de tekorten op de gemeentelijk begroting te kunnen opvangen, een nader onderzoek betreft naar het 'dwingend uitvoering geven aan het spreidingsbeleid buitensport'. Het college heeft een eerste globale verkenning laten uitvoeren naar de haalbaarheid hiervan. Uit deze verkenning blijkt dat door de hoge investeringskosten (die nodig zijn om de sportparken Wolder en Daalhof te verplaatsen) pas na minimaal 20 jaar een mogelijke bezuiniging behaald kan worden. Het behouden van de huidige sportaccommodaties is daarom financieel gezien de meest haalbare keuze.

Het college heeft gezien bovenstaande op 23 juni 2020 besloten:

1. Continuering van de sportparken Daalhof en Wolder waarbij de erfpachten bij afloop worden verlengd voor een periode van 20 jaar om de verenigingen de kans te geven zelf te investeren in hun kleed-clubgebouwen.
2. De kosten voor het continueren van sportparken Daalhof en Wolder te dekken uit het regulier budget buitensport van Maastricht Sport.
3. De bezuiningsmaatregel 'dwingend uitvoering geven aan het spreidingsbeleid buitensport' in te trekken.

De sportparken Zuid (De Heeg), Heerderdwarstraat, Akersteenweg/Oude Molenweg en Toustruwe zijn/worden aan hun sportbestemming onttrokken en hiervoor worden alternatieve toepassingen onderzocht.

Ten aanzien van Zwembad de Geusselt is de verwachting is dat met de huidige reservering groot onderhoud op een adequate wijze het onderhoud kan worden uitgevoerd. Hierbij dient aangetekend te worden dat het Geusseltbad in de afgelopen jaren een aantal onvoorziene uitgaven heeft gekend; ook nu zijn er enkele onvoorziene zaken van technische aard die opgelost moeten worden. Ten aanzien van Stadion de Geusselt is medio augustus 2020 de kunstgrasmat vernieuwd en worden de kosten doorbelast aan de huurder.

Financiële consequenties/begroting

Om de kosten van het onderhoud op te vangen zijn er diverse voorzieningen gevormd. Per jaar wordt het benodigde bedrag aan onderhoudskosten onttrokken van de betreffende voorziening. Jaarlijks wordt de voorziening gevoed middels een storting uit de begroting (exploitatie). Onderstaand zal er per taakveld aan gegeven worden wat de dotatie per voorziening zal zijn. Eveneens wordt de relatie met de betreffende voorziening weergegeven. Overigens zullen de herinspecties die in het najaar van 2020 worden uitgevoerd leiden tot een herijking van de stortingsbedragen. Deze zullen in 2021 (programmabegroting 2022 ev.) hun vertaling krijgen. Zo kan er een zichtbare aansluiting met de programmabegroting op taakveld niveau gemaakt worden waardoor de eis van de BBV verder ter hand is genomen en inzicht worden gegeven bij de vaststelling van de DJMOP's die dan voortaan 4-jaarlijkse separaat aan de raad ter vaststelling voorgelegd worden. De meeste voorzieningen kennen een oplopend saldo in de komende jaren, dit wordt met name behaald doordat er 'gespaard' wordt voor grote onderhoudsuitgaven in de toekomst. Bij de stortingen is op dit moment nog geen rekening gehouden met de gevolgen van COVID-19. De komende tijd zal uitwijzen of er wettelijke verplichtingen komen die extra investeringen ten aanzien van het vastgoed gaan vereisen.

Voor het correctief en planmatig onderhoud van de hierboven uiteengezette gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn de volgende voorzieningen beschikbaar:

Voorziening Preventief onderhoud Bebouwd onroerend goed:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt vanuit meerdere pandexploitaties (en dus ook taakvelden gezien de verschillende soorten functies die de panden vervullen) gevoed. Er is gekozen om 1 totaalvoorziening voor de totale portefeuille te hanteren en niet per pand.

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 549.095,-	€ 2.007.697,-*	€ 2.411.060,-	€ 145.732,-

*uitsplitsing storting 2020 per taakveld:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 921.423,-
Taakveld 0.4: Overhead	€ 340.245,-
Taakveld 1.1: Crisisbeheer en Brandweer	€ 50.489,-
Taakveld 1.2: Openbare orde en veiligheid	€ 12.070,-
Taakveld 2.1: Verkeer en vervoer	€ 1.834,-
Taakveld 5.3: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 284.888,-
Taakveld 5.4: Musea	€ 50.666,-
Taakveld 5.6: Media	€ 328.983,-
Taakveld 7.5: Begraafplaatsen en crematoria	€ 17.098,-
Totale storting:	€ 2.007.697,-

Voorziening vangnet MJOP:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt niet meer jaarlijks gevoed maar alleen gebruikt om de kosten met betrekking tot brandveiligheid van het theater op te vangen. Deze voorziening is hier destijds eenmalig voor gevormd, zie ook toelichting bij jaarrekening 2019.

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 1.074.362,-	€ 250.000,- *	€ 1.324.362,-	€ 0,-

*storting vindt plaats vanuit voorziening Preventief onderhoud BOG ivm werkzaamheden brandveiligheid Theater

Voorziening Preventief onderhoud stadion Geusselt:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 232.783,-	€ 129.712,-	€ 95.100,-	€ 267.395,-

Voorziening Preventief onderhoud Binnensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 655.717,-	€ 361.064,-	€ 320.808,-	€ 695.973,-

Voorziening Preventief onderhoud Buitensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 495.848,-	€ 186.244,-	€ 187.039,-	€ 495.053,-

Voorziening Preventief onderhoud zwembad Geusselt:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 1.389.875,-	€ 265.406,-	€ 30.263,-	€ 1.625.018,-

Voorziening Preventief onderhoud jachthaven St. Pieter:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 286.688,-	€ 42.625,-	€ 0,-	€ 329.313,-

Voorziening frictiekosten af te stoten gymzalen:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Deze voorziening wordt niet meer jaarlijks gevoed maar alleen gebruikt om de kosten mbt frictiekosten afgestoten gymzalen op te vangen. Deze voorziening is hier destijds eenmalig voor gevormd.

Saldo 01-01-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020 (verwacht)	Saldo 31-12-2020
€ 107.619,-	€ 0,-	€ 50.000,-	€ 57.619,-

Voor de doorkijk van 2021 en verdere jaren wordt korthedshalve verwezen naar de Staat D als onderdeel van de programmabegroting 2021.

4.7 Grondbeleid

4.7.1 Grond- en vastgoedbeleid algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten zoals grond- en vastgoedbeleid. Bij grondbeleid gaat het vaak om ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het over de manier waarop de gemeente haar vastgoed op een zodanige manier in kan zetten dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gerealiseerd worden. Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang. De economische en demografische ontwikkelingen, alsmede de gevolgen van de economische crisis met bijgevolg grootscheepse Rijksbezuinigingen, hebben ook in Maastricht hun impact gehad. Hoewel de signalen na het voorzichtig ingezette herstel de afgelopen jaren positief waren, worden we nu geconfronteerd met de (economische) onzekerheid ten gevolge van de uitbraak van het coronavirus. Hoewel op dit moment te prematuur om kwantificeren is het wel evident dat deze crisis effect zal hebben op het grond- en vastgoedbeleid.

4.7.2 Vigerende beleidskaders

Structuurvisie

De structuurvisie is in 2012 door de gemeenteraad vastgesteld en dit is hét beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn (tot 2030) is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd. Met het oog op de implementatie van de nieuwe Omgevingswet, wordt deze structuurvisie vervangen door de nog vast te stellen Omgevingsvisie Maastricht 2040 (zie onder andere de paragraaf actuele ontwikkelingen).

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

De gemeenteraad heeft in april 2012 de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid vastgesteld. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente, zoals vastgelegd in de structuurvisie.

De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft, zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten zal de gemeente vooral regulerend en kaderstellend optreden door middel van het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken.

In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen,

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- verwervingsbeleid;
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- financiële uitgangspunten risico-reserve;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende business case;
- besluitvorming investeringsprogramma en –projecten;
- beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming); en
- kadernota IAB (Integraal AccommodatieBeleid).

De huidige nota is inmiddels aan herijking toe. (zie de paragraaf actuele ontwikkelingen).

4.7.3 Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's

Middels grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en faciliteren in gemeentelijke vastgoedaccommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programmaplannen van deze begroting.

Naast het specifieke Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing, wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 2 “Verkeer, vervoer en waterstaat”, doordat mede middels het gemeentelijk Grond- en Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan het A2-project, het Maaskruisend verkeer in Programma Noord, Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht, de realisatie van een ondergrondse fietsenstalling bij Centraal Station in Wyck en de realisatie van het internationaal busstation;
- Programma 3 “Economie” doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (Revitalisering Beatrixhaven, Bedrijventerrein Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld Mecc, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie.
- Programma 4 “Onderwijs”, doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse Integrale Kindcentra, zoals: IKC de Geluksvogel in Limmel, IKC De Groene Loper en IKC De Heeg, alsmede aanstaande ontwikkelingen in het Voortgezet Onderwijs. Een en ander met het oog op het tot stand komen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 5 “Sport, cultuur en recreatie”, sport doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld Multifunctionele kwaliteitssportparken, Zwembad Geusselt, nieuwe Sporthal, Boulodrome alsook ster- en speelvoorzieningen). Cultuur doordat mede via grondexploitatie terreinen worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan Timmerfabriek (Muziekgieterij, Kunstateliers (Theresiaplein), LAB-gebouw (Toneelgroep Maastricht);
- Programma 6 “Sociaal domein”, doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat welzijnsaccommodaties (zoals gemeenschapshuizen) gerealiseerd kunnen worden en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals opvang dak- en thuislozen, kinderopvang etc.;
- Programma 7 “Volksgezondheid en milieu” doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld bij Geusseltbad, A-labeling bij nieuwbouw, vervanging door energiezuinige installaties in gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen;
- Programma 8 “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”, doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) en de in bijlage betreffende de hercalculaties vermelde projecten onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte in de diverse woningsegmenten (van sociale woningbouw tot woningbouw in de vrije sector) van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties.

4.7.4 Ontwikkelingen

Algemeen

Na jaren van aanhoudende conjuncturele teruggang en de hiermee gepaard gaande vraaguitval en saneringen in programma's/stedelijke projecten, waren de signalen na een voorzichtig herstel in de afgelopen jaren positief te noemen. Het herstel zette door en de vraag naar (nieuwe) woningen, bedrijfsterreinen en kantoorgebouwen kwam weer op gang. Ook wordt er weer gebouwd. Zo worden er woningen gerealiseerd op verschillende plekken in de stad, met bijzondere aandacht voor het Sphinxkwartier en de Groene Loper. De leegstand in de binnenstad was gedaald tot een gezonde 'frictieleegstand' maar verwacht wordt dat deze vanwege de gevolgen van uitbraak van het coronavirus enigszins gaat toenemen. Vóór de Corona-crisis waren er groeiambities bij onder meer de Universiteit Maastricht, de Maastricht Health Campus en ondernemers in de stad. Er is in de regio nog altijd een lichte krimp aan de orde en de financiële positie van de corporaties is nog kwetsbaar. De eerste voorzichtige tekenen van investeringsbereidheid van de corporaties dienen zich echter aan. Gezien de onvoorspelbaarheid van het verloop van COVID-19 is het nog onduidelijk wat de effecten op deze ontwikkelingen zullen zijn.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed vinden nog steeds flinke verschuivingen plaats. Te denken valt hierbij aan de toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Weliswaar lijken we in meerdere voorkomende gevallen ten aanzien van het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' erin te slagen herbestemmingen en herinvullingen te realiseren, een en ander betekent evenwel nog steeds dat hier een behoorlijke opgave ligt. In dat opzicht drukt de leegstand en het niet altijd direct voorhanden zijn van een nieuw perspectief op korte termijn de exploitatieresultaten van dergelijke complexen.

Invloed coronacrisis

De vraag die heerst is echter welke invloed de coronacrisis heeft c.q. gaat hebben op de grond- en vastgoedexploitatie. Vrijwel alle bouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten lopen op dit moment nog door, zij het soms wat op een iets lager tempo. Bij de grote langjarige projecten, zal de impact van een algehele economische terugval ongetwijfeld ook een negatief effect op de resultaten hebben (vraaguitval en negatieve prijsontwikkeling). Bij deze projecten kan in algemene termen worden gesteld dat de kans op een ontwikkeling richting het worst case scenario zoals opgenomen in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties groter is dan een ontwikkeling richting het best case scenario zoals opgenomen in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties.

Op korte termijn is het effect het grootst op het Vastgoed. Gebruikers, huurders en pachters kunnen, ondanks de gemeentelijke maatregelen, vanwege de coronacrisis op korte termijn in de problemen komen, waardoor huurbetaling in de knel kan komen. De gemeente is al gestart met het aanbieden van betalingsregelingen en het opschorten van invordering. Kwijtschelding lijkt op onderdelen van de portefeuille op korte termijn onvermijdelijk. Hierdoor zal op korte termijn (2020) het resultaat vastgoedportefeuille waarschijnlijk sterk negatief worden beïnvloed. Wat dit op de langere termijn betekent, is nog niet aan te geven en zal met name afhankelijk zijn van de mate waarin de overheid kwetsbare sectoren gaat steunen. Voor elke sector geldt echter dat de nadelige effecten afhankelijk zijn van de periode waarin de maatregelen om het coronavirus te bestrijden van kracht zullen zijn. Hoe langer deze periode, en hoe strenger de maatregelen, des te groter de effecten. In de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV, zie hierna) wordt jaarlijks middels een doorkijk in meerjarenperspectief geschetst wat een en ander voor Maastricht zou kunnen betekenen.

Stedelijke programmering woningbouw

Recent woningmarktonderzoek laat zien dat er tot en met het jaar 2030 behoefte is aan de uitbreiding van de Maastrichtse woningvoorraad met ca. 1.500 woningen (exclusief studentenhuisvesting). Gezien deze behoefte moet vooral in (centrum-)stedelijke woonmilieus de woningvoorraad worden uitgebreid. In andere woonmilieus ligt de nadruk meer op woningverbetering en sloop/vervangende nieuwbouw, gericht op andere levensloopbestendigheid en verduurzaming.

De huidige netto plancapaciteit bedraagt ruim 3.000 woningen (exclusief studentenhuisvesting). Na 2030 is de behoefte erg onzeker, maar het blijft belangrijk dat er voldoende plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt.

Omdat ook voor 2030 de woningbehoefte niet volledig zeker is, wordt met een flexibele programmering ruimte geboden om in te spelen op de feitelijke ontwikkelingen zoals deze zich de komende jaren zullen gaan voordoen.

Ondanks de beperkte uitbreidingsopgave wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden. Om dit te bereiken worden in de nota Stedelijke Woonprogrammering 2021-2025 keuzes en maatregelen voorgesteld. Deze nota wordt volgens planning in december 2020 vastgesteld.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

Op 26 januari 2010 is de “Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019” vastgesteld. Tengevolge van dit besluit dienden voorgenomen (NIEGG) en lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties als gevolg. Het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering (inclusief afwikkelen tekort Karosseer/exclusief WOM Belvedere) bedroeg hierbij € 35 mln.

De stedelijke programmering woningbouw is een continu en dynamisch proces. Programmeringen worden periodiek gemonitord en geanalyseerd en indien nodig tussendoor bijgesteld (periodieke herijking / risicomanagement). Tengevolge hiervan is in 2014 geconstateerd dat er met betrekking tot het bedrijventerrein Lanakerveld de komende jaren geen ontwikkeling zal plaatsvinden. Dientengevolge is er in 2014 een additionele voorziening getroffen ad € 10 mln.

Conform afspraak zou na vijf jaar de stedelijke programmering worden herzien. Dit proces is in 2014 opgestart met als resultaat de Nota Stedelijk Programmering 2016-2020. De belangrijkste conclusies hierbij zijn dat er naast een te hoge plancapaciteit ook onwenselijk geachte programmeringen zijn voor wat betreft soort/type woning dan wel locatie. Om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad bevat de nota dan ook een palet aan maatregelen. De financiële vertaling van de consequenties voor de gemeentelijke grondexploitaties heeft in de jaarrekening 2015 plaatsgevonden. Voorgaande heeft geresulteerd in een additionele storting in de voorziening stedelijke programmering ad € 5 mln.

Naast genoemde verliesnemingen als gevolg van de stedelijke herprogrammeringen hebben op basis van afzonderlijke grondexploitaties nog additionele verliesnemingen plaatsgevonden (2016 en 2018) ad € 1 mln.

Over alle jaren heen is hiermee in totaliteit € 51 mln. aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 39 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 12 mln.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 zijn door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Onlangs is de nieuwe Nota grondprijzen 2020 vastgesteld. De grondprijzenbrief 2020 is begin 2020 door het college vastgesteld.

Bij functies waarbij sprake is van een normgrondprijs of vastgestelde grondprijs zijn de prijzen niet onderhandelbaar en dus tevens bodemprijs. Dit is aan de orde voor de volgende functies:

- goedkope (sociale) woningbouw
- bedrijventerreinen;
- kantoorlocaties;
- non-profitvoorzieningen;
- recreatieve buitenvoorzieningen.

Bij de functie “maatschappelijke voorzieningen met winstoogmerk” (grondprijsbepaling via maatwerk), wordt een minimale grondprijs gehanteerd (gelijk aan non-profitvoorzieningen).

Overige grondprijsmethodieken

Daarnaast omvat de Grondprijzenbrief functies waarbij prijsvaststelling plaatsvindt aan de hand van a. de residuele methode (het verschil tussen de waarde van het onroerend goed minus de bouw- en bijkomende kosten is de grondwaarde (het residu)), b. de comparatieve methode (vergelijking grondprijzen met andere objecten/gemeenten), c. dan wel waar wordt geopteerd voor maatwerk. Bij de onderdelen van de Grondprijzenbrief waar overige grondprijsmethodieken aan de orde zijn, is een

marktconforme grondprijs gegarandeerd (op basis van taxatie) en wordt bij de grondprijsbepaling vanwege de taxatie automatisch rekening gehouden met eventuele indexering.

Voor verdere detaillering wordt verwezen naar de Nota grondprijzen 2020 en de grondprijzenbrief 2020.

PPS

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de risicoparagraaf in de jaarrekening 2019

MPGV

In de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid Maastricht 2012 zijn met het oog op een intensievere risicobeheersing een aantal nadere uitwerkingsnota's aangekondigd (MPGV, nota algemene risico(bedrijfs)reserve en nota waarden en afschrijven), onder meer ter uitvoering van de gedane aanbevelingen van de Rekenkamer in het kader van het onderzoek naar het gemeentelijk Grondbeleid in 2011.

Op basis van voornoemde kadernota wordt vanaf 2013 jaarlijks de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) opgesteld. Deze meerjarenprognose plaatst daarmee niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief. Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen.

De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Grondexploitatie

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterende bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering zorgden ervoor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook voorgaande paragraaf inzake de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

De economie kende tot begin 2020 een voorspoedige ontwikkeling hetgeen in 2019 nog heeft geresulteerd in een netto winstneming van € 0,16 mln. Dit betrof enerzijds het samengesteld resultaat van winst- en verliesnemingen grondexploitaties (POC methode):

- Maastricht Zuid	+/- € 0,28 mln.
- Beatrixhaven SBF	+/- € 0,38 mln.
- Ambyerveld	-/- € 0,18 mln.

en anderzijds verliesneming op voormalige niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG):

- Maastricht Health Campus	-/- € 0,20 mln.
- Lanakerveld (Zonneweide)	-/- € 0,12 mln.

Voorts laten de meest recente hercalculaties (jaarrekening 2019) nog een geprognosticeerd resultaat zien van € 1,51 miljoen positief (€ 1,39 miljoen contante waarde). In voorgaande prognoses zijn eventuele effecten van de coronacrisis nog niet verwerkt. Hoewel op dit moment te prematuur om kwantificeren is het wel evident dat deze crisis zijn effecten zal hebben.

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties jaarrekening 2019 alsmede de MPG V 2019.

Beheer en exploitatie

De afgelopen periode zijn forse stappen gezet om het aantal vastgoedobjecten dat in financiële zin fors negatief drukt op de gemeentelijke vastgoedportefeuille verder terug te dringen (bijvoorbeeld verkoop Villa Kanjel aan de Meerssenerweg 1) en voormalige schoolgebouwen in Daalhof aan de Aureliushof)). Er zijn wel nog enkele panden die bijzondere aandacht vragen en extra inspanningen. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Randwycksingel 22 en Francois de Veyestraat 8. Daarnaast is er (ook) onderzoek gaande of de eigen gemeentelijke huisvesting nog passend is in relatie tot de huidige bezetting en toekomstige ontwikkelingen daaromtrent.

De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen - mede in het kader van de vorming van nieuwe Integrale Kind Centra (IKC's) - hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestingsbewegingen en daardoor toenemende leegstand van vrijkomende onderwijsgebouwen.

Met betrekking tot het uitvoering geven aan de op 21 april 2015 door de gemeenteraad vastgestelde uitvoeringsnota 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties' vastgesteld, waarbij werd besloten dat in 2015 en 2016 vijf binnensportaccommodaties niet langer noodzakelijk zijn voor onderwijs- en sportgebruik en worden afgestoten, kan worden opgemerkt dat er in de markt toch redelijke interesse bestaat tot afname van dit vastgoed. Weliswaar leidt dit in sommige gevallen tot boekverlies doordat de marktprijs lager uitvalt, maar krijgen deze objecten toch een nieuwe (andere) invulling. Met betrekking tot buitensportaccommodaties doet zich thans een soortgelijke situatie voor.

Weerstandsvermogen/Algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG V. Samenvattend kan het volgende gesteld worden:

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- a. het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- b. de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- c. de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen Ontwikkeling.

In de nota algemene reserve Beleid en Ontwikkeling en weerstandsvermogen grond- en vastgoedexploitaties (vastgesteld op 31 maart 2015) is weergegeven hoe het benodigd weerstandsvermogen bepaald wordt. In de MPG V is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd. (zie MPG V 2019). De aanwezige weerstandscapaciteit Beleid en Ontwikkeling (dit is de Algemene Reserve BenO) is nihil. Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

Actuele ontwikkelingen

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet (waarvan de nieuwe invoeringsdatum thans 1 januari 2022 is) en de aanpalende wetgeving, waaronder met name de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet, zal het wettelijk instrumentarium voor toekomstige inrichting van de fysieke woon- en leefomgeving forse veranderingen ondergaan en geheel op een nieuwe leest worden geschoeid. Zo komen er geheel nieuwe instrumenten voor de ruimtelijke planvorming (onder andere het omgevingsplan, een omgevingsvisie² en programma) en wijzigt het nodige in de regelgeving met betrekking tot het voorkeursrecht gemeente, de onteigening, en het kostenverhaal.

Vornoemde nieuwe regelgeving zal gevolgen hebben voor de huidige gemeentelijke structuurvisie die vervangen wordt door de Omgevingsvisie 2040 Maastricht alsmede voor het Grond- en Vastgoedbeleid.

² Een omgevingsvisie is een strategisch instrument, vast te stellen op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau, terwijl het omgevingsplan een tactisch instrument is ter concretisering van het beleid.

De omgevingsvisie van de gemeente Maastricht wordt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2020 vastgesteld. Mede in het licht van de omgevingsvisie zal ook het Grond- en Vastgoedbeleid een herijking c.q. herziening ondergaan. Het Grond- en Vastgoedbeleid vormt een beleidskader voor de uitvoering van onder meer de omgevingsvisie zodat de ambities van de gemeente uit de omgevingsvisie zo goed mogelijk gerealiseerd kunnen worden. Zo geeft de gemeente in het Grond- en Vastgoedbeleid de wijze en mate van inzet aan van het beschikbare grondbeleidsinstrumentarium zoals onteigening, kostenverhaal en het vestigen van een voorkeursrecht ingevolge de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Het geactualiseerde Grond- en Vastgoedbeleid zal naar verwachting het eerste kwartaal van 2022 aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden. Het door het college in 2009 vastgestelde verwervings- en taxatieprotocol zal daarbij ook geëvalueerd en geactualiseerd worden.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De gemeente Maastricht heeft een stuurgroep aangesteld om de gevolgen en eventuele beheersmaatregelen voor de gemeente in kaart te brengen. Vooralsnog is het standpunt van de stuurgroep dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. De meest recente signalen welke uit het overleg met de belastingdienst volgen duiden erop dat de belastingdienst deze lijn onderschrijft. Definitieve overeenstemming blijkt eerst bij definitieve vaststelling van de door gemeente Maastricht ingediende aangifte 2016.

BIJLAGEN

Bijlage 1

Samenstelling van het college van B&W

De samenstelling van het college per ultimo 2020:

**Mw. Annemarie Penn –
te Strake**

Burgemeester.
Algemene en bestuurlijke zaken, waaronder bestuurskracht, bestuurlijke integriteit, kabinetszaken en lobby. Europese zaken (Grensoverschrijdende) samenwerking. Internationalisering. Stedenband Chengdu
Integrale veiligheid en openbare orde.
Veiligheidshuis.
Toezicht en handhaving.
Communicatie.
Positionering Maastricht.
Vergunningen voorbehouden aan de burgemeester.
Coördinatie vluchtelingen(opvang).

Mw. Vivianne Heijnen

Economie en Arbeidsmarkt.
(Eu)regionalisering.
Wonen.
Welstand.
Vergunningverlening.
Sociale innovatie (burgerparticipatie, activering buurten, gemeenschapshuizen).
Smart City.
1e locoburgemeester.

Dhr. Jim Janssen

Personeel en organisatie.
Informatiebeleid en informatiesamenleving, waaronder ICT, data-sturing en privacy.
Publieke dienstverlening.
Beleid inkoop en aanbesteding.
Participatie (sociale zaken, participatie- en armoedebeleid, Podium24).
Ouderenbeleid.
Cultuur.
Cultureel erfgoed (behalve monumenten).
Algemene voorzieningen.
Trajekt.
2e locoburgemeester.

**Dhr. Gert-Jan
Krabbendam**

Klimaat en Energie (duurzaamheid, milieu, alsmede coördinatie Global Goals).
Ruimtelijke ontwikkeling (stadsontwikkeling, landschap, natuur, water, monumenten, archeologie).
Mobiliteit.
Dierenwelzijn.
3e locoburgemeester.

Dhr. Bert Jongen

Onderwijs.
Programma.
Studentenstad.
Jeugdzorg.
Sport en recreatie.
4e locoburgemeester.

Dhr. John Aarts

Financiën.
Vastgoed.
Hospitality (waaronder
horeca, VVV,
centrummanagement,
Sahot, evenementen
(beleid en
jaarprogramma).
Kermissen en markten.
Stadsbeheer (inclusief
afvalbeleid).
5e locoburgemeester.

Mw. Anita Bastiaans

WMO.
Welzijn (m.u.v. alg.
voorzieningen en Trajekt).
Gezondheid.
Inburgering.
Integratie en zorg voor
vluchtelingen.
Diversiteit.
Coördinatie sociaal domein.
6e locoburgemeester.

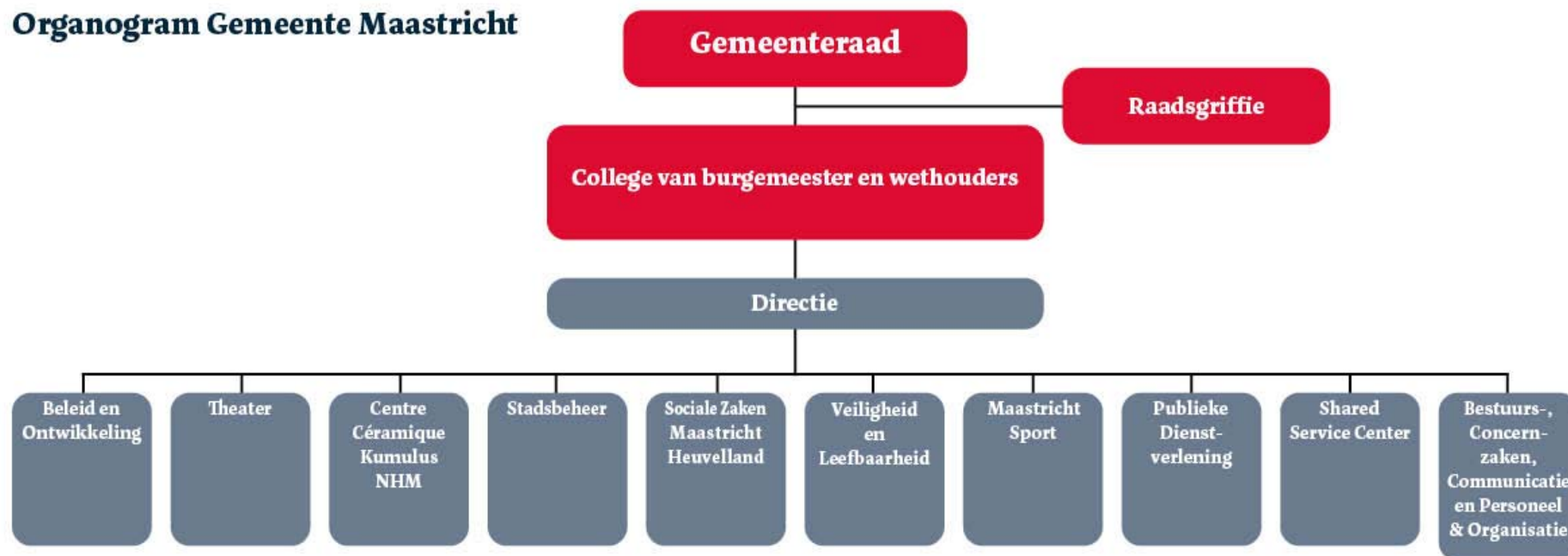

Dhr. Ruud Kleijnen

Gemeentesecretaris.

Bijlage 2   Organisatieschema in 2021

Organogram Gemeente Maastricht

Versie, september 2020

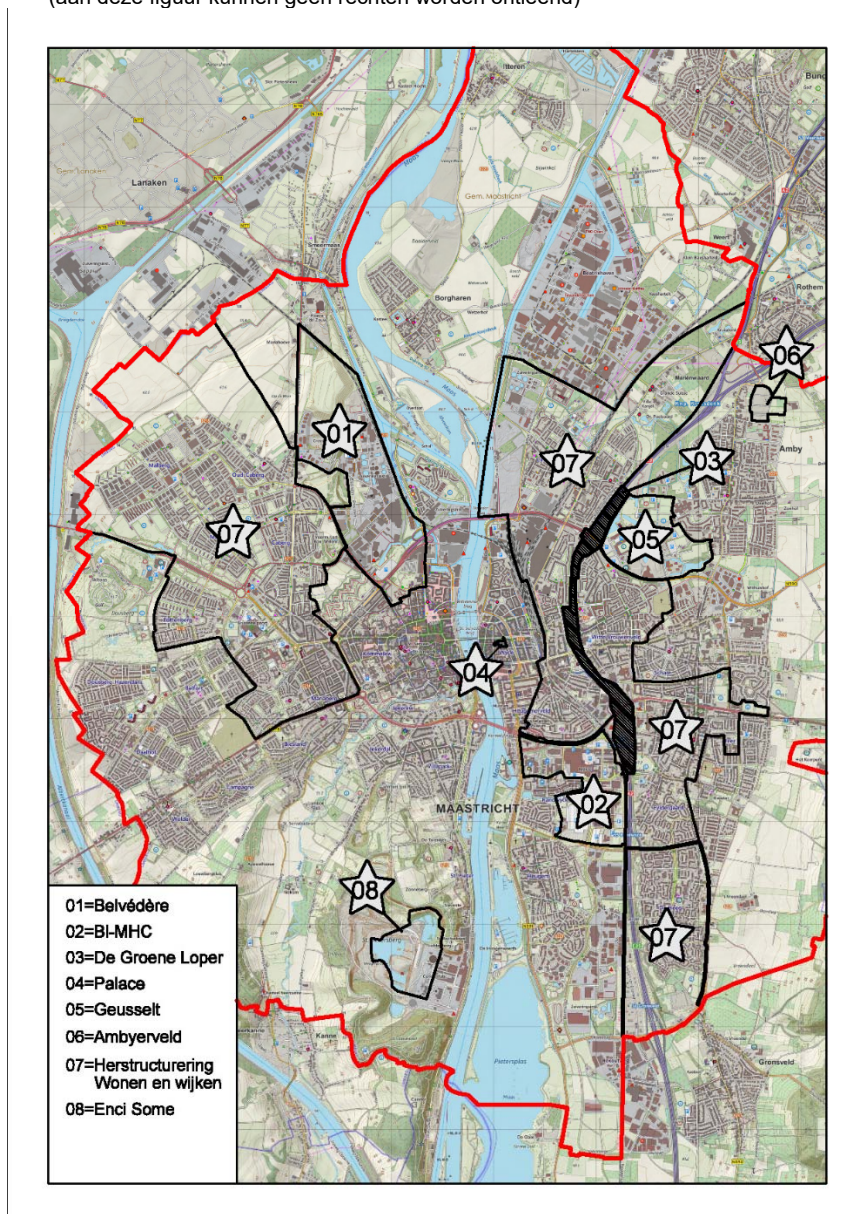
Bijlage 3 Grootstedelijke projecten

Insteek van stadsontwikkeling is het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen. Ook willen we de stedelijkheid van de stad verder ontwikkelen. Onder stedelijkheid verstaan we een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Dit betekent dat permanent delen van de stad verbouwd worden om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.

De rol van de gemeente in stadsontwikkeling is aan verandering onderhevig. De complexiteit is toegenomen en de realisatie/ontwikkeling wordt meer en meer door de markt overgenomen. Dit vraagt een continue samenhangende sturing, regie en actieve rol door de gemeente op programma's en gebiedsontwikkeling.

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de grootstedelijke projecten in onze gemeente en welke prestaties we in dit kader willen realiseren in 2021.

Fig. Grootstedelijke projecten in Maastricht
(aan deze figuur kunnen geen rechten worden ontleend)

1 Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. en Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.)

Het door de raad vastgestelde ambitiedocument "Het Antwoord van de Sphinx" is sinds 2013 de leidraad bij de ontwikkeling van het Belvédèregebied. Tal van functies (wonen, werken, onderzoeken, leren, ontspannen, experimenteren) worden hier op nieuwe manieren met elkaar verbonden. Het totaalprogramma Belvédère in het noordwesten van Maastricht kent (van 'zuid naar noord') drie deelgebieden: het Sphinxkwartier, het Frontenpark en het Noorderbrugtracé (inclusief Retailpark Belvédère en het Bedrijventerrein Bosscherveld). Naast deze projecten wordt ook het mobiliteitsproject Tram Maastricht-Hasselt door de Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. uitgevoerd.

Beoogde prestaties 2021	Realisatie 2021
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planontwikkeling woningbouw in Sphinx Noord. • Planontwikkeling mobiliteits- en parkeeropgave Sphinxkwartier waar onder de ondergrondse parkeergarage Sphinx Noord en de tijdelijke parkeergarage Frontenpark. • Planontwikkeling woningbouw Loods 5. • Doorontwikkeling cluster Timmerfabriek tot culturele hotspot. • Opstarten tender locatie Landbouwbelang. • Verdere uitwerking planontwikkeling Sappi-Zuidwest. <p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere planontwikkeling van Frontenpark met daarbinnen verdere concretisering van de planontwikkeling van de locatie Het Radium. Met speciale aandacht voor de herinrichting van de openbare ruimte, herbestemming pand Kunstfront, invulling van locatie Gashouder en Kazemat A bij de Lage Fronten. • Voorbereiding herinrichting benzineverkooppunt Cabergerweg. <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten(plan)ontwikkeling van het Retailpark Belvédère (fase 2). • Voorbereiding uitvoering respunten Noorderbrug. • Verder revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld. <p>Project Tram Maastricht-Hasselt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doorlopen gunningsfase van het aanbestedingstraject tramtracé door Maastricht. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling laatste verdiepingen Eiffelgebouw (noordzijde) met creatieve en innovatieve ondernemers. • Realisatie van de laatste woonblokken op Sphinx Zuid. • Uitvoeren onderzoeken parkeeropgave en woningbouw Sphinx Noord en tijdelijke parkeergarage Frontenpark. • Ingebruikname Olround Bowling (Festivillage). • Start programmeren binnentuin Timmerfabriek met passende kleinschalige evenementen. • Doorlopen tenderprocedure locatie Landbouwbelang. • Samen met Stichting Sphinxkwartier werken aan gebiedsmanagement/promotie in het Sphinxkwartier. 	

<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten project 'Cokesfabriek' door Valentin Loellmann. Inclusief bodemsanering. • Afronden renovatie Kunstfront en zoeken naar nieuwe invulling. • Programmeren op en rond stadsweide en Gashouder op basis van eerste ervaringen. • Start programmeren De Krul met passende kleinschalige evenementen. • Tijdelijk inzetten vrijgekomen benzineverkoopruimte als opslagterrein voor bouwwerkzaamheden Sphinxterrein . • Realiseren diverse parkvoorzieningen (o.a. zit meubilair). • Start herinrichting binnenterrein Het Radium. <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Retailpark Belvédère en Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verder uitwerken en voorbereiden van vervolgonwikkeling Retailpark. • Uitvoering restpunten Noorderbrug. • Verwerving percelen ten behoeve fase 2 Retailpark Belvédère. 	
--	--

2 Brightlands – Maastricht Health Campus (BL-MHC)	
<p>Met onze gebiedspartners UM, MUMC+ en Provincie zijn afspraken gemaakt die moeten leiden tot een transformatie van Randwyck-Noord. Deze transformatie is nodig om onze gezamenlijke ambitie / doelstelling voor de Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC) waar te kunnen maken, namelijk het door laten groeien van de campus tot een economische motor, een campus van internationale allure. Onderdeel van de afspraken is de Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus 2014, welke de programmatische en ruimtelijke kaders voor het gebied aangeven. De uitwerking en realisatie daarvan vindt in fasen plaats. De investeringen in de opwaardering van het MECC versterken de uitstraling en positionering van het beurzen- en congrescentrum en vormen zo een belangrijke bijdrage aan de economische vitaliteit van zowel het campusgebied als van de stad in algemene zin.</p>	
Beoogde prestaties 2021	Realisatie 2021
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De afronding van het ontwerpproces (incl. bestekvoorbereiding) respectievelijk de aanbesteding/gunning van de herinrichting openbare ruimte in het Hart van het gebied, waaronder het Forumplein. • Het opstellen/vaststellen van een Beeldkwaliteitsplan voor het gehele gebied. • Het – samen met de gebiedspartners - definiëren van een acquisitie-strategie ten aanzien van de andere delen van de campus, waarbij de Provincie het voortouw neemt. • De planbegeleiding voor bouwinitiatieven op het gebied van studentenhuysvesting op de locaties Duboisdomein (voormalige PostNL-locatie) en Walter Hallsteinplein (parkeerlocatie P0). • Het desgevraagd begeleiden van planinitiatieven voor (ver)nieuwbouw MUMC+ en UM. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie verbouwplan MECC (vanaf juni 2019 t/m 1^e kwartaal 2021). • Realisatie van de programma-onderdelen Signing en verbeteren Look & Feel hallen van het Investeringsplan MECC, voor zover in 2020 nog niet gerealiseerd. • Gefaseerde realisatie herinrichting openbare ruimte in relatie tot verbouwplan MECC. 	

3 De Groene Loper

Het integrale project A2 / De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning eind 2016 gerealiseerd. In 2017 en 2018 is de grootste aandacht uitgegaan naar de oplevering van de openbare ruimte. Sindsdien resteert de gebiedsontwikkeling met 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies door Avenue2 / Ballast Nedam. Het stedenbouwkundige plan en het daarbij behorende beeldkwaliteitsplan (Masterplan A2 en vormgevingsvisie-C) zijn in 2017 vastgesteld als kader daartoe. De integrale opgave in deze gebiedsontwikkeling is niet alleen fysiek, maar kent ook een maatschappelijke agenda en een nadrukkelijke focus op verbinden van de omliggende buurten en een duurzame ontwikkeling (Mijn gezonde Groene Loper). De planbegeleiding wordt gecoördineerd door het Projectbureau A2 en inzet is gericht op het verbinden van de omgeving en partners zoals woningcorporaties, onderwijsinstellingen en buurtnetwerken.

Beoogde prestaties 2021

Realisatie 2021

Planvorming, studies en uitwerkingen

- Invulling geven aan een op de A2 gebiedsontwikkeling, Masterplan Avenue2 plus kansbenutting Actieprogramma Mijn gezonde Groene Loper 2030, afgestemde projectorganisatie;
- Ondersteuning/toetsing bij het realiseren van de diverse bouwlocaties Avenue2;
- Indien er mogelijkheid bestaat tot co-financiering vanuit het Rijk en de Provincie Limburg uitwerking en realisering plan Energieleverende Groene Loper (Avenue2 risicodragende initiatiefnemer);
- Nader uitwerken van:
  - centrumontwikkeling Oost (onderwijsconcentratie; toekomst maatschappelijke functies);
  - herontwikkeling centrumlocaties (sportveld/KPN en Essentterrein);
  - oost/west verbindingen concept de Groene Uitlopers i.r.t. planstudie Stad en Spoor;
  - vervlechting wijkontwikkeling en plan Groene Loper;
  - experiment biodiversiteit Groene Loper.

Uitvoering

- In 2021 ligt de nadruk op de realisatie van bouwlocaties Groene Loper door Avenue2 in Fase 1 en 2 – Noord.

4 Palace

De naam "Palace" refereert aan de voormalige cinema in Wyck. Na beëindiging van de bioscoop-activiteiten is een kans ontstaan voor nieuwe functie(s) op deze centrumlocatie. Na lang onderhandelen heeft de gemeente overeenstemming bereikt met een initiatiefnemer over de herontwikkeling van deze locatie, met een hotel, hotelappartementen, stadsvilla's, ondergrondse parkeergarage en nieuwe openbare ruimte. Met de initiatiefnemer is overeenstemming bereikt over het bouwprogramma en een te doorlopen 'stappenplan'. In 2018 is het haalbaarheidsonderzoek voor het hotel positief beoordeeld en in 2019 is er overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar over de koopsom van de af te nemen bouwrijpe grond. Na het akkoord voor de verkoop van deze locatie door de gemeenteraad, is medio 2020 de bestemmingsplanprocedure opgestart, als volgende stap om tot realisatie te komen.

Beoogde prestaties 2021

Realisatie 2021

Planvorming, studies en uitwerkingen

- Na vaststelling van het bestemmingsplan volgt direct aansluitend de onteigeningsprocedure (1 perceel niet in eigendom bij gemeente/ontwikkelaar).
- Parallel aan de onteigeningsprocedure wordt het bouwrijp maken voorbereid.

Geusseltpark

5 Geusseltpark

In het Masterplan Geusseltpark+ 2011, dat het resultaat was van de herijking van het oorspronkelijke plan uit 2006, is inkleuring gegeven aan de ambities en opgaven die de gemeenteraad al bij de start van dat decennium voor het Geusseltgebied bepaalde: het transformeren van een gemengde bedrijfs- en kantorenlocatie naar een multifunctionele, stedelijke omgeving met wonen, sport en recreatie als belangrijke thema's. Een groot deel van het gedefinieerde programma is inmiddels gerealiseerd en met name de parkinrichting nadert haar voltooiing. Nadat met name de realisatie van de geplande woningbouwvolumes en kantoren een aantal jaren sterk achter bleef ten gevolge van de vastgoedcrisis in die sectoren, zien we sinds 2019 weer een toenemende belangstelling voor de betreffende vastgoedlocaties binnen het plan, met name voor wat betreft woningbouw.

Beoogde prestaties 2021

Realisatie 2021

Planvorming, studies en uitwerkingen

- o De planontwikkeling voor de woonscheggen 1 en 2, inclusief ontwerp openbare infrastructuur, zal worden opgepakt, zodra de prille initiatieven van grondeigenaar Bouwinvest daarvoor kansrijk worden geacht.
- o Planbegeleiding uitbreiding van UWC Maastricht: begin 2020 is de tijdelijke uitbreiding in de vorm van de noodunits opgeleverd en in gebruik genomen. Het onderzoek naar permanente uitbreidingsmogelijkheden op eigen terrein is afgerond en de resultaten worden meegenomen in het Integraal Huisvesingsplan (IHP) Voortgezet Onderwijs (VO).
- o Voorbereiding (met name aanbesteding/gunning) verkeerskundige aanpassing Stadionweg (herinrichting tot fietsstraat met eenrichtingsverkeer van noord naar zuid).

Uitvoering

- o Afronding laatste fase van realisatie ecologische verbindingszone langs de Heukelstraat (zijnde aanleg bloemrijk grasland) in voorjaar 2021.
- o Realisatie verkeerskundige aanpassing Stadionweg (zie hiervoor).

Overige projecten

6 Ambyerveld

De uitbreidingslocatie Ambyerveld, aan de uiterste noordoostzijde van de stad, wordt ontwikkeld door de gemeente in samenwerking met BPD. Het gebied biedt ruimte aan 35 vrije sector kavels, 22 consumentgerichte vrije sectorwoningen (ontwikkeling door Bouwfonds) en twee superkavels wooncomplexen, allen in het topsegment.

Beoogde prestaties 2021

Realisatie 2021

Uitvoering

- o In 2021 zijn we uitvoerend bezig met de uitgifte van de 1^e en 2^e fase vrije sector kavels, in totaal 35 kavels (medio 2020 zijn 23 kavels verkocht, 5 kavels met optie en 7 kavels nog te verkopen).
- o De uitgifte van specifiek de 2 superkavels (bedoeld voor 2 kapitale woningen of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen) staat gepland voor de jaren 2021 t/m 2023 en wordt nu opgepakt
- o De 1^e fase vrije sectorwoningen van BPD, zijnde 10 stuks, zijn afgerond. De 2^e fase vrije sectorwoningen van BPD, 12 stuks, zijn in de verkoop gezet.

7 Herstructurering: projecten Wonen en Wijken

Een aantal ontwikkelingen gaf aanleiding tot een andere organisatie van het werken aan Maastrichtse wijken. In plaats van de "oude" wijkaanpak is de nieuwe samenwerking onder de vlag van Wonen en Wijken georganiseerd rond actuele thema's in nauwe samenwerking met de corporaties. De verdere herstructurering in Maastricht levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van groene en stedelijke woonmilieus. De hiermee samenhangende projecten worden daarom toegelicht onder "overige projecten". De herijking van de herstructurering is eind 2016 vastgesteld, en vervolgens de afgelopen periode ten uitvoer gebracht. De evaluatie van deze afspraken is opgestart en samen met de corporaties en de buurten, zal worden toegewerkt naar een geactualiseerd programma 2021-2025. Hierbij zal tevens de verbinding worden gelegd met de stedelijke programmering woningbouw 2021-2025.

Beoogde prestaties 2021	Realisatie 2021
<ul style="list-style-type: none"> • Wittevrouweveld: <ul style="list-style-type: none"> ○ Afronding van het project Vrijheidspark (Koningsplein en Oranjeplein) vindt plaats in juni 2021 met een groot buurtfeest in het park (onder voorbehoud dat dit in relatie tot corona mogelijk is). ○ Naar aanleiding van het integraal huisvestingsplan BO, zal de IKC De Groene Loper in de initiatieffase terecht komen. Dat betekent dat de locatie van de IKC concreet wordt en samen met het schoolbestuur, het ontwerp verder uitgewerkt wordt. ○ Realisatie herinrichting openbare ruimte Bauduinstraat wordt afgerond in 2021. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Limmel Nazareth: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het Hoolhoesprogramma fase twee (winkels, appartementen en woningen) is in 2020 gestart met de realisatie en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2021 af te ronden; ○ Gebiedsontwikkeling Kanjelzone. Herontwikkeling Hoeve Rome. Initiatiefnemers The Masters en hun investeerder hebben een plan voor een woon-, zorg- en werkgemeenschap in Hoeve Rome, voor jonge statushouders en anders ontwikkelden. Hierbij wordt ook ingestoken op samenwerking met de Kinderboerderij Limmel. Indien in 2020 blijkt dat het plan niet haalbaar is, moet naar een andere invulling/herbestemming van Hoeve Rome worden gezocht. ○ Nieuwbouw studentenhuysvesting Hotelschool (door Zuyd Hogeschool) is in 2020 al deels gerealiseerd en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het gehele plan in 2021 af te ronden; ○ Voor het bouwplan van Servatius (ca. 38 woningen) aan de Askalonstraat is in 2020 het bestemmingsplan vastgesteld en is gestart met de realisatie en de ambitie is om het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2022 af te ronden; ○ De herstructurering van de wijken zal eind 2020/begin 2021 worden geëvalueerd en dan zal ook de woonprogrammering worden vastgesteld. Aansluitend kan de verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt renovatie, sloop/nieuwbouw, openbare ruimte worden uitgewerkt en de Kasteel Neubourgweg zal in 2021 worden aangesloten op de Meerssenerweg. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Wyckerpoort <ul style="list-style-type: none"> ○ Integrale planontwikkeling Kolonel Millerstraat door Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente. Ontwikkeling van Wyckerpoort en De Groene Loper worden vervlochten: integrale herontwikkeling van de betreffende locaties/gebouwen, te weten Blauwe gebouw (Leger des Heils) i.r.t geplande woontoren Geusseltheuvel, de Witte flat (sloop en nieuwbouw Woonpunt) en de daartussen gelegen herontwikkeling bouwlocatie Kolonel Millerstraat (tijdelijk in gebruik als volkstuin), Hierbij worden de plannen ook met Buurt netwerk Wyckerpoort besproken. Voorjaar 2021 zal de keuze worden gemaakt welk scenario de voorkeur verdient voor een integrale aanpak van genoemde opgaven. ○ In 2021 start de bouw door Ballast Nedam van 21 grondgeboden koopwoningen en ca. 40 appartementen aan de nu braakliggende bouwlocatie Kolonel Millerstraat. Dit was voorheen een terrein van Servatius dat wordt overgenomen door BND waardoor Servatius aan de Groene Loper 41 sociale appartementen kan bouwen. ○ Door de eigenaren van de Mosa Porcelain / SAM Decorfabriek (Wijkontwikkelingsmij Maastricht BV) wordt gewerkt aan een haalbaarheidsstudie voor herontwikkeling van deze locatie. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Heer-Scharn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voetbalvelden Akersteenweg. <ul style="list-style-type: none"> ▪ In mei 2020 is geconcludeerd dat het herinrichtingsplan van de omwonenden en scouting Heer van het voetbalcomplex aan de Akersteenweg niet haalbaar is. ▪ Inmiddels is het plan opgevat om de voetbalvelden in te richten als buurtpark met de omwonenden. ▪ Eind 2020 dient meer zicht te zijn op de haalbaarheid van het buurtpark en verhuizing van speeltuin Heer naar de locatie. ▪ Bij positief gevolg kan in 2021 worden gestart met de concrete invulling en realisatie. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Malberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Locatie Ponjaardruwe/Markusschool: naar verwachting vindt de bouw van 30 grondgebonden koopwoningen plaats vanaf eind 2020/begin 2021; ○ Uitwerking van een voorstel voor hetzij invulling hetzij alternatief voor wat betreft de woningbouwlocatie Volkstuinen/Cijnsruwe. ○ Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. Na realisatie grensoverschrijdend fietspad i.c.m. afschermdende grondwerken en groenzones (2019/2020) en het organiseren van het beheer voor deze grensoverschrijdenden nieuwe werken, is vanaf 2021 de samenwerking vooral gericht op ambtelijk contact met de buurgemeente Lanaken. ○ Het realiseren van een afschermdende groenzone (over de grens heen) i.v.m. de bedrijven op het Belgische bedrijventerrein Europark in combinatie met het realiseren van compenserende ecologische voorzieningen t.b.v. het project zonneweide, staat ook voor 2021 op de agenda. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Caberg-Malpertuis: <ul style="list-style-type: none"> ○ Opleveren 15 woningen Tamboerijnstraat; ○ 1^e fase deelplan Widelanken in uitvoering; ○ 2^e fase deelplan Widelanken doorlopen bestemmingsplanprocedure o.b.v. het Definitief Ontwerp; ○ Voorbereiden herontwikkeling deelplan centrum Malpertuis inclusief een maatschappelijke voorziening (Buurtbrök) en het herinrichten van de openbare ruimte; ○ Slopen bestaande woningen/opstallen centrumplan Malpertuis; ○ Start bouw deelplan Caberg ZO medio 2021; ○ Diverse renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen) in uitvoering. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Mariaberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoering vernieuwing Trichterveld door Maasvallei loopt door met toepassing van het afgesproken maatwerk voor bewoners. Vanaf najaar 2019 start de laatste fase van deze vernieuwing, oplevering naar verwachting medio 2021; ○ Een nieuw plan voor de omgeving Seringenstraat en pleintje is in voorbereiding bij Woonpunt (voormalig Biedermeier plan). ○ De aanpak van Blauwdorp en realisatie van de Blauwe Loper krijgt verder vorm: <ul style="list-style-type: none"> • Verwerving particuliere woningen is grotendeels afgerond, streven is ook de laatste verwerving af te ronden in 2021; • Sloop 100 woningen Servatius en 2 verworven panden is uitgevoerd en afgerond in voorjaar 2021. • Nieuwbouw Servatius eerste bouwblok start najaar 2021. • Aanbesteding inrichting openbare ruimte en buurtpark is uitgevoerd, zodat tijdens nieuwbouw kan worden aangesloten met realisatie van de openbare ruimte. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Brusselse Poort: <ul style="list-style-type: none"> ○ De eigenaar HB Capital is bezig met de verdere uitbreiding/renovatie van het winkelcentrum en de gemeente zal de Artsenijstraat gedeeltelijk verleggen. Planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum in fase 2 aan de Eenhoornsingel is afgerond en naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2022/2023. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zonneweide Lanakerveld: <ul style="list-style-type: none"> • Nieuw bestemmingsplan onherroepelijk, Omgevingsvergunning verleend. Aanvraag SDE+ (Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie) -subsidie ingediend. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Centrum De Heeg: <ul style="list-style-type: none"> ○ De in juni 2019 door het college vastgestelde ontwikkelrichting zal op onderdelen moeten worden geactualiseerd i.v.m. actuele ontwikkelingen omtrent het winkelvastgoed. Tweede helft 2020 zal hiertoe een voorstel worden voorgelegd. Dit is de basis voor de verdere (deel)uitwerkingen in 2021. ○ Definitieve besluitvorming over sporthal De Heeg vindt naar verwachting plaats eind 2020/begin 2021. Mede op basis hiervan wordt de ontwikkelrichting verder uitgewerkt. Agendering in de gemeenteraad voor verdere besluitvorming kan naar verwachting plaatsvinden begin 2021. 	

8 Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied

De opgaven die vervat zijn in het ook door de gemeente ondertekende Plan van Transformatie voor het ENCI-gebied worden geregistreerd door een stichting, Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME), die opgericht is door de Provincie Limburg, het bedrijf ENCI, Natuurmonumenten, de Stichting Sint Pieter Adembenemend (de omwonenden) en de gemeente Maastricht. De gemeente is momenteel bestuurlijk vertegenwoordigd in de stichting door een extern persoon.

Beoogde prestaties 2021

Realisatie 2021

<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Er van uitgaande dat ultimo 2020 besluitvorming kan plaatsvinden over een alternatief plan van Natuurmonumenten voor ontwikkeling van de overgangszone (in relatie tot het beheer van de groeve), vindt in 2021 uitwerking in concrete plan-onderdelen plaats. • De rol van SOME en de daarmee samenhangende financieringsbehoefte voor 2021 is afhankelijk van de gekozen oplossingsrichting. • Afhankelijk van ontwikkelingen rondom (het eigendom van) het bedrijventerrein kan gezocht worden naar uitwerking van onder meer de overgangszone 50+, in lijn met de uitgangspunten van het PvT ENCI-gebied. • Planologische verankering vindt naar verwachting plaats via individuele plannen en niet via een integraal bestemmingsplan voor het gehele ENCI-gebied. Deze aanpak biedt de mogelijkheid om de gewenste ontwikkelingen gefaseerd in te passen binnen de beschikbare milieuruimte. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van sloop oven 8 complex door ENCI, afhankelijk van uitkomsten herbestemmingsonderzoek. • Start /aanleg Centrale Allee door ENCI, afhankelijk van uitkomsten herbestemmingsonderzoek. • Afhankelijk van de gemaakte keuzes en planvorming kan, na de noodzakelijke plan juridische afwikkeling, op onderdelen de uitvoering starten en indien mogelijk afgerond worden in 2021. Verwacht wordt dat dit onder andere zal gaan om de waterspeelplek, de schaapskooi en de bezoekersontvangst. 	

Bijlage 4 Reserves en voorzieningen

Op de volgende pagina's zijn de begin- en eindstanden van en de begrote mutaties in de reserves en voorzieningen gepresenteerd over de jaren 2020 tot en met 2024. De (mutaties in de) reserves zijn opgenomen onder programma 0, taakveld Mutaties reserves. De voorzieningen worden per taakveld gepresenteerd. Dit is conform voorschriften BBV. De kolom OO geeft aan welk intern organisatieonderdeel budgethouder is van de reserve/voorziening. Bij Soort res/vz wordt voor de reserves aangegeven welke soort reserve het betreft. De f staat voor financieringsreserve, er voor egaliseringsreserve en br voor bestemmingsreserve. Tot slot hebben we ook één ar en dat is de algemene reserve.

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen				Begroting 2020			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2020	Correctie resultaat 2019	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2020	
RESERVES							
Taakveld 0.10 Mutaties reserves							
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	87.137		15.492	102.629	
Verkiezingen	PD	er	0	167.006	3.000	164.006	
Project veilige kamers	VL	br					
Veiligheidsbeleving	VL	br	125.000		125.000		
Reserve AirBenB	VL	br	50.000		50.000		
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111	
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	269.256	77.152	225.000	121.408	
Evenementenfond	BO	br	626.454	42.162	668.616		
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	483.283	139.837	310.000	313.120	
Intensivering re-integratie	BO	br	113.302		113.302		
Herstructurering MTB	BO	br	237.870		76.630	161.240	
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	888.149		472.652	415.497	
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	1.955.476	200.000	1.020.027	1.135.449	
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	272.350	38.000	116.000	194.350	
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	811.798		423.265	388.533	
Combinatie functie	SP	br	736.000	301.629	418.464	619.165	
Speelvoorzieningen	SP	br	863.626			863.626	
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	SP	f	4.117.262		226.702	3.890.560	
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	BO	f		281.000	14.058	266.942	
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br					
Heiligdomsvaart	BO	er	8.865	8.928		17.793	
Reuzenfestival	BO	er	75	5.511		5.586	
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	1.039.410	183.862	861.514	361.758	
Productiemiddelen Theater	TH	f		183.797	130.688	53.109	
Jeugdcultuurfonds	BO	br	181.000		71.000	110.000	
Theater: Groot onderhoud	TH	br	292.059	75.000		367.059	
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	369.538		369.497	41	
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	9.341.121	1.414.921	8.978.445	1.777.597	
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	5.739.191		3.874.300	1.864.891	
Krimpgelden	BO	br	1.178.266	844.762	2.023.028		
Mobiliteitsfond	BO	br	3.497.351		585.939	2.911.412	
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	336.393	1.257.233	727.989	865.637	
Productiemiddelen Verkeersregelinstanties	BO	f	4.876.438	720.410	378.317	5.218.531	
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br					
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br	112.474	472.519	571.139	13.854	
IBOR groen	BO	br		300.000	300.000		
Egalisatiereserve riolen	BO	er					
Vestingvisie	BO	br					
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	1.172.145	699.896	267.124	1.604.917	
Egalisatiereserve afval	BO	er					
Algemene reserve	AD	ar	4.723.682	-4.223.000		500.682	
Vruchtboomfond	AD	ar	107.354.257	10.896.277	7.871.950	110.378.584	
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	0			0	
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	472.062			472.062	
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	291.792			291.792	
Productiemiddelen SZ	SZ	f	600.601	77.763	9.100	669.264	
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.457.533			1.457.533	
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er	396.567			396.567	
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	1.193.565	2.474.922	1.916.733	1.751.754	
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	1.052.490	96.335	45.474	1.103.351	
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	3.207.419	2.223.047	1.563.814	3.866.652	
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	1.489.745	992.648	738.669	1.743.724	
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er					
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	579.366	351.781	351.781	579.366	
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	163.049	164.193	147.242	180.000	
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	662.245		662.246	-1	
Productiemiddelen VL	VL	f	496.078	182.970	214.116	464.932	
Productiemiddelen SB	SB	f	3.686.904	1.077.157	1.453.001	3.311.060	
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	334.641		100.000	234.641	
Productiemiddelen PD	PD	f	1.656.999	144.348	83.978	1.717.369	
Kumulius: automatisering	C3	f					
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	1.079.797	198.323	199.779	1.078.341	
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790	
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689	
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197	
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er					
Spaarvariant MTB	AD	br	564.728	282.364		847.092	
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	35.645	465.000	465.000	35.645	
WW reparatie	SSC	br	125.329	125.000	125.000	125.329	
Incidentele dekking	AD	br	3.197.803		3.197.803		
WA eigen risico	SSC	br	318.651	165.810		484.461	
Overloop	BO	br	6.601.414	140.000	531.298	7.272.712	
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br	125.963		90.000	35.963	
Overloop	BCC	br					
Overloop	AD	br	531.298	-531.298			
Overloop	SZ	br					
Overloop	VL	br	413.157		413.000	157	
Totaal reserves			182.814.856	-3.502.000	26.766.055	43.050.382	163.028.529

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2021			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2021	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2021	
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	102.629	15.492	20.500	97.621
Verkiezingen	PD	er	164.006	167.006	225.000	106.012
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br				
Reserve AirBenB	VL	br				
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	121.408	77.152	125.000	73.560
Evenementenfonds	BO	br		42.162	42.162	
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	313.120	139.837	100.000	352.957
Intensivering re-integratie	BO	br				
Herstructurering MTB	BO	br	161.240		67.150	94.090
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	415.497		372.000	43.497
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	1.135.449		933.360	202.089
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	194.350	200.000	171.000	223.350
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	388.533		199.915	188.618
Combinatie functie	SP	br	619.165	301.629	640.184	280.610
Speelvoorzieningen	SP	br	863.626		200.000	663.626
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	SP	f	3.890.560		170.662	3.719.898
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	BO	f	266.942		31.808	235.134
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br				
Heiligdomsvaart	BO	er	17.793	8.928		26.721
Reuzenfestival	BO	er	5.586	5.511		11.097
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	361.758	183.862	77.782	467.838
Productiemiddelen Theater	TH	f	53.109	183.797	144.733	92.173
Jeugdcultuurfonds	BO	br	110.000		36.000	74.000
Theater: Groot onderhoud	TH	br	367.059	75.000		442.059
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	41			41
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	1.777.597	1.775.215	797.319	2.755.493
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	1.864.891		1.864.891	
Krimpgelden	BO	br				
Mobiliteitsfonds	BO	br	2.911.412		2.911.412	
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	865.637	1.257.233	832.565	1.290.305
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	5.218.531	720.410	574.835	5.364.106
Achterstalig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br	13.854	472.519	486.373	
IBOR groen	BO	br				
Egalisatiereserve riolen	BO	er				
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	1.604.917	699.896	325.473	1.979.340
Egalisatiereserve afval	BO	er				
Algemene reserve	AD	ar	500.682			500.682
Vruchtboomfonds	AD	ar	110.378.584	9.274.646	30.084.153	89.569.077
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	0			0
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	472.062			472.062
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	291.792			291.792
Productiemiddelen SZ	SZ	f	669.264	77.763	22.403	724.624
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.457.533			1.457.533
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er	396.567			396.567
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	1.751.754	2.474.922	2.081.453	2.145.223
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	1.103.351	96.335	157.661	1.042.025
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	3.866.652	2.223.047	1.614.562	4.475.137
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	1.743.724	992.648	570.572	2.165.800
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	579.366	426.781	426.781	579.366
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	180.000	164.193	76.047	268.146
Bedrijfs/egalitiereserve BenO	BO	er	-1			-1
Productiemiddelen VL	VL	f	464.932	182.894	208.127	439.699
Productiemiddelen SB	SB	f	3.311.060	1.086.552	1.443.698	2.953.914
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	234.641		100.000	134.641
Productiemiddelen PD	PD	f	1.717.369	144.249	100.456	1.761.162
Kumuluis: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	1.078.341	198.323	241.366	1.035.298
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaanvariant MTB	AD	br	847.092	282.364		1.129.456
Werkherhvatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	35.645	465.000	465.000	35.645
WW reparatie	SSC	br	125.329	125.000	125.000	125.329
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	484.641	165.810		650.271
Overloop	BO	br	7.272.712			7.272.712
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br	35.963		35.963	
Overloop	BCC	br				
Overloop	AD	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br	157			157
Totaal reserves			163.028.529	24.706.176	49.103.366	138.631.339

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2022			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2022	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2022	
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	97.621	15.492	20.400	92.713
Verkiezingen	PD	er	106.012	167.006	225.000	48.018
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br				
Reserve AirBenB	VL	br				
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	73.560	77.152	100.000	50.712
Evenementenfonds	BO	br		42.162	42.162	
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	352.957	139.837	350.000	142.794
Intensivering re-integratie	BO	br				
Herstructurering MTB	BO	br	94.090		67.150	26.940
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	43.497		26.000	17.497
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	202.089		200.000	2.089
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	223.350		100.000	123.350
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	188.618		187.915	703
Combinatie functie	SP	br	280.610	301.629	345.184	237.055
Speelvoorzieningen	SP	br	663.626			663.626
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	SP	f	3.719.898		170.662	3.549.236
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	BO	f	235.134		31.808	203.326
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br				
Heiligdomsvaart	BO	er	26.721	8.928		35.649
Reuzenfestival	BO	er	11.097	5.511		16.608
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	467.838	183.862	126.006	525.694
Productiemiddelen Theater	TH	f	92.173	183.797	152.103	123.867
Jeugdcultuurfonds	BO	br	74.000		37.000	37.000
Theater: Groot onderhoud	TH	br	442.059	75.000		517.059
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	41			41
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	2.755.493	1.018.341	989.900	2.783.934
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br				
Krimpgelden	BO	br				
Mobiliteitsfonds	BO	br				
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	1.290.305	1.257.233	803.567	1.743.971
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	5.364.106	720.410	710.584	5.373.932
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br		472.519	472.519	
IBOR groen	BO	br				
Egalisatiereserve riolen	BO	er				
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	1.979.340	699.896	355.272	2.323.964
Egalisatiereserve afval	BO	er				
Algemene reserve	AD	ar	500.682			500.682
Vruchtboomfonds	AD	ar	89.569.077	8.336.390	17.080.069	80.825.398
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	0			0
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	472.062			472.062
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	291.792			291.792
Productiemiddelen SZ	SZ	f	724.624	77.763	61.919	740.468
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.457.533			1.457.533
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er	396.567			396.567
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	2.145.223	2.474.922	2.098.028	2.522.117
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	1.042.025	96.335	157.550	980.810
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	4.475.137	2.223.047	1.629.071	5.069.113
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	2.165.800	992.648	601.892	2.556.556
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	579.366	426.781	426.781	579.366
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	268.146	164.193	43.867	388.472
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	-1			-1
Productiemiddelen VL	VL	f	439.699	182.970	307.481	315.188
Productiemiddelen SB	SB	f	2.953.914	1.086.552	1.533.738	2.506.728
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	134.641		100.000	34.641
Productiemiddelen PD	PD	f	1.761.162	144.150	151.013	1.754.299
Kumulius: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	1.035.298	198.323	275.769	957.852
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaanvariant MTB	AD	br	1.129.456	282.364		1.411.820
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	35.645	465.000	465.000	35.645
WW reparatie	SSC	br	125.329	125.000	125.000	125.329
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	650.271	165.810		816.081
Overloop	BO	br	7.272.712			7.272.712
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br				
Overloop	BCC	br				
Overloop	AD	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br	157			157
Totaal reserves			138.631.339	22.811.023	30.570.410	130.871.952

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2023			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2023	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2023	
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	92.713	15.492	20.300	87.905
Verkiezingen	PD	er	48.018	167.006	200.000	15.024
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br				
Reserve AirBenB	VL	br				
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	50.712	77.152	100.000	27.864
Evenementenfonds	BO	br		42.162	42.162	
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	142.794	139.837	50.000	232.631
Intensivering re-integratie	BO	br				
Herstructurering MTB	BO	br	26.940		26.940	
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	17.497			17.497
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	2.089			2.089
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	123.350		100.000	23.350
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	703			703
Combinatie functie	SP	br	237.055	249.677	294.000	192.732
Speelvoorzieningen	SP	br	663.626			663.626
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	SP	f	3.549.236		170.662	3.378.574
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	BO	f	203.326		31.808	171.518
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br				
Heiligdomsvaart	BO	er	35.649	8.928		44.577
Reuzenfestival	BO	er	16.608	5.511		22.119
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	525.694	183.862	87.060	622.496
Productiemiddelen Theater	TH	f	123.867	183.797	142.301	165.363
Jeugd cultuurfonds	BO	br	37.000		37.000	
Theater: Groot onderhoud	TH	br	517.059	75.000		592.059
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	41			41
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	2.783.934	1.018.341	994.408	2.807.867
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br				
Krimp gelden	BO	br				
Mobiliteitsfonds	BO	br				
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	1.743.971	1.257.233	752.511	2.248.693
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	5.373.932	720.410	725.338	5.369.004
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br		472.519	472.519	
IBOR groen	BO	br				
Egalisatiereserve riolen	BO	er				
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	2.323.964	699.896	384.928	2.638.932
Egalisatiereserve afval	BO	er				
Algemene reserve	AD	ar	500.682			500.682
Vruchtboomfonds	AD	ar	80.825.398	9.084.327	10.695.295	79.214.430
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	0			0
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	472.062			472.062
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	291.792			291.792
Productiemiddelen SZ	SZ	f	740.468	77.763	130.303	687.928
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.457.533			1.457.533
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er	396.567			396.567
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	2.522.117	2.474.922	2.214.413	2.782.626
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	980.810	96.335	199.228	877.917
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	5.069.113	2.223.047	1.904.415	5.387.745
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	2.556.556	992.648	695.422	2.853.782
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	579.366	426.781	426.781	579.366
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	388.472	164.193	8.075	544.590
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	-1			-1
Productiemiddelen VL	VL	f	315.188	182.894	348.781	149.301
Productiemiddelen SB	SB	f	2.506.728	1.086.552	1.548.571	2.044.709
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	34.641		34.641	
Productiemiddelen PD	PD	f	1.754.299	124.211	155.739	1.722.771
Kumulius: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	957.852	198.323	283.682	872.493
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaarvariant MTB	AD	br	1.411.820	282.364		1.694.184
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	35.645	465.000	465.000	35.645
WW reparatie	SSC	br	125.329	125.000	125.000	125.329
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	816.081	165.810		981.891
Overloop	BO	br	7.272.712			7.272.712
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br				
Overloop	BCC	br				
Overloop	AD	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br	157			157
Totaal reserves			130.871.952	23.486.993	23.867.283	130.491.662

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2024			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2024	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2024	
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	87.905	15.492	20.200	83.197
Verkiezingen	PD	er	15.024	167.006	182.030	0
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br				
Reserve AirBenB	VL	br				
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	27.864	77.152	100.000	5.016
Evenementenfonds	BO	br		42.162	42.162	
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	232.631	139.837	370.000	2.468
Intensivering re-integratie	BO	br				
Herstructurering MTB	BO	br				
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	17.497			17.497
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	2.089			2.089
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	23.350		23.350	
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	703			703
Combinatie functie	SP	br	192.732	249.677	294.000	148.409
Speelvoorzieningen	SP	br	663.626			663.626
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	SP	f	3.378.574		170.662	3.207.912
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	BO	f	171.518		31.808	139.710
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br				
Heiligdomsvaart	BO	er	44.577	8.928		53.505
Reuzenfestival	BO	er	22.119	5.511	27.630	
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	622.496	183.862	261.916	544.442
Productiemiddelen Theater	TH	f	165.363	183.797	123.866	225.294
Jeugdcultuurfonds	BO	br				
Theater: Groot onderhoud	TH	br	592.059	75.000		667.059
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	41			41
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	2.807.867	1.018.341	994.408	2.831.800
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br				
Krimpgelden	BO	br				
Mobiliteitsfonds	BO	br				
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	2.248.693	1.257.233	575.380	2.930.546
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	5.369.004	720.410	747.476	5.341.938
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br		472.519	472.519	
IBOR groen	BO	br				
Egalisatiereserve riolen	BO	er				
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	2.638.932	699.896	414.441	2.924.387
Egalisatiereserve afval	BO	er				
Algemene reserve	AD	ar	500.682			500.682
Vruchtboomfonds	AD	ar	79.214.430	13.147.172	10.373.853	81.987.749
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	0			0
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	472.062			472.062
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	291.792			291.792
Productiemiddelen SZ	SZ	f	687.928	77.763	136.278	629.413
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.457.533			1.457.533
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er	396.567			396.567
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	2.782.626	2.474.922	2.616.145	2.641.403
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	877.917	96.335	228.328	745.924
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	5.387.745	2.223.047	2.023.131	5.587.661
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	2.853.782	992.648	755.677	3.090.753
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	579.366	426.781	426.781	579.366
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	544.590	164.193		708.783
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	-1			-1
Productiemiddelen VL	VL	f	149.301	182.894	328.351	3.844
Productiemiddelen SB	SB	f	2.044.709	1.086.552	1.590.381	1.540.880
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er				
Productiemiddelen PD	PD	f	1.722.771	124.211	237.505	1.609.477
Kumuluis: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	872.493	198.323	258.188	812.628
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaanvariant MTB	AD	br	1.694.184	282.364		1.976.548
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	35.645	465.000	465.000	35.645
WW reparatie	SSC	br	125.329	125.000	125.000	125.329
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	981.891	165.810		1.147.701
Overloop	BO	br	7.272.712			7.272.712
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br				
Overloop	BCC	br				
Overloop	AD	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br	157			157
Totaal reserves			130.491.662	27.549.838	24.416.466	133.625.034

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen				Begroting 2020			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2020	Correctie resultaat 2019	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2020	
VOORZIENINGEN							
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning							
APPA	BCC	v	2.867.179			2.867.179	
	BO	v	1.074.362	250.000	1.324.362		
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	549.095	2.007.697	2.411.060	145.732	
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	6.300.000			6.300.000	
MTB	AD	v	3.591.730			3.591.730	
Voorziening letselschade	SB	v					
Voorziening frictiekosten	VL	v					
			14.382.366	2.257.697	3.735.422	12.904.641	
Programma 2: Verkeer en Vervoer							
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	287.765		22.136	265.629	
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	92.644	47.344	36.174	103.814	
IBOR verhardingen	BO	v	2.291.467	200.000	2.391.467	100.000	
IBOR kunstwerken	BO	v	1.377.716		1.377.716		
IBOR infrastructurele werken	BO	v	206.579	115.016	321.595		
			4.256.171	362.360	4.149.088	469.443	
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie							
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgebouwen (eigenaar)	BO	v	495.848	186.244	187.039	495.053	
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	655.717	361.064	320.808	695.973	
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.612.169	977.769	1.101.756	1.488.182	
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	SP	v	167.941	158.654	152.506	174.089	
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	131.202	69.590	66.835	133.957	
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.389.875	265.406	30.263	1.625.018	
Jachthaven St.Pieter	BO	v	286.688	42.625		329.313	
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v	107.619		50.000	57.619	
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	232.783	129.712	95.100	267.395	
Voormalig personeel	C3	v	1.423.340		319.863	1.103.477	
IBOR groen/bomen	BO	v					
			6.503.182	2.191.064	2.324.170	6.370.076	
Programma 7: Volksgezondheid en milieu							
Productiemiddelen Riolen	BO	v					
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	25.784.936	4.318.584	2.064.102	28.039.418	
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	2.024.412	339.841	805.605	1.558.648	
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v					
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v					
			27.809.348	4.658.425	2.869.707	29.598.066	
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing							
Bougrondexploitatie Geusselt	BO	v	5.726.926		752.381	4.974.545	
Bougrondexploitatie Caberg-Malpertuis	BO	v	1.182.863		407.758	775.105	
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	1.467.069		345.732	1.121.337	
			8.376.858		1.505.871	6.870.987	
Totaal voorzieningen			61.327.925	9.469.546	14.584.258	56.213.213	

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2021			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2021	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2021	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.867.179		2.867.179	
	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	145.732	2.007.697	1.512.606	640.823
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	6.300.000			6.300.000
MTB	AD	v	3.591.730			3.591.730
Voorziening letselschade	SB	v				
Voorziening frictiekosten	VL	v				
			12.904.641	2.007.697	1.512.606	13.399.732
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	265.629		22.136	243.493
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	103.814	47.344	23.439	127.719
IBOR verhardingen	BO	v	100.000	200.000	300.000	
IBOR kunstwerken	BO	v		768.137	768.137	
IBOR infrastructurele werken	BO	v		115.016	115.016	
			469.443	1.130.497	1.228.728	371.212
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgenouwen (eigenaar)	BO	v	495.053	148.098	216.932	426.219
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	695.973	302.484	263.896	734.561
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.488.182	977.768	908.008	1.557.942
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	SP	v	174.089	158.654	152.506	180.237
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	133.957	69.590	66.835	136.712
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.625.018	248.410	64.264	1.809.164
Jachthaven St.Pieter	BO	v	329.313	42.625		371.938
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v	57.619		57.619	
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	267.395	129.712	61.162	335.945
Voormalig personeel	C3	v	1.103.477		231.866	871.611
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099	728.099	
			6.370.076	2.805.440	2.751.187	6.424.329
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v				
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	28.039.418	4.318.584	2.026.604	30.331.398
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	1.558.648	339.841	550.309	1.348.180
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v				
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v				
			29.598.066	4.658.425	2.576.913	31.679.578
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	4.974.545		789.385	4.185.160
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	BO	v	775.105		775.105	
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	1.121.337		345.732	775.605
			6.870.987		1.910.222	4.960.765
Totaal voorzieningen			56.213.213	10.602.059	9.979.656	56.835.616

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2022			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2022	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2022	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.867.179		2.867.179	
	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	640.823	2.007.697	2.648.520	
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	6.300.000		6.300.000	
MTB	AD	v	3.591.730		3.591.730	
Voorziening letselschade	SB	v				
Voorziening frictiekosten	VL	v				
			13.399.732	2.007.697	12.758.909	
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	243.493		22.136	
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	127.719	47.344	18.405	
IBOR verhardingen	BO	v		200.000	200.000	
IBOR kunstwerken	BO	v		768.649	768.649	
IBOR infrastructurele werken	BO	v		115.016	115.016	
			371.212	1.131.009	1.124.206	
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgenouwen (eigenaar)	BO	v	426.219	148.098	68.168	
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	734.561	302.484	212.337	
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.557.942	977.768	908.008	
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	SP	v	180.237	158.654	152.506	
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	136.712	69.590	66.835	
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.809.164	248.410	565.180	
Jachthaven St.Pieter	BO	v	371.938	42.625	414.563	
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v				
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	335.945	129.712	44.926	
Voormalig personeel	C3	v	871.611		242.936	
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099	728.099	
			6.424.329	2.805.440	3.403.558	
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v				
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	30.331.398	4.318.584	2.140.563	
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	1.348.180	339.841	417.854	
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v				
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v				
			31.679.578	4.658.425	2.558.417	
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	4.185.160		4.091.545	
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	BO	v				
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	775.605		345.732	
			4.960.765		4.437.277	
Totaal voorzieningen			56.835.616	10.602.571	14.171.978	
					53.266.209	

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2023			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2023	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2023	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.867.179		2.867.179	
	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v		2.007.697	69.838	
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	6.300.000		6.300.000	
MTB	AD	v	3.591.730		3.591.730	
Voorziening letselschade	SB	v				
Voorziening frictiekosten	VL	v				
			12.758.909	2.007.697	12.828.747	
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	221.357		199.221	
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	156.658	47.344	148.533	
IBOR verhardingen	BO	v		200.000		
IBOR kunstwerken	BO	v		769.161		
IBOR infrastructurele werken	BO	v		115.016		
			378.015	1.131.521	347.754	
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgenouwen (eigenaar)	BO	v	506.149	148.098	593.654	
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	824.708	302.484	1.018.094	
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.627.702	783.563	1.661.929	
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	SP	v	186.385	131.604	192.133	
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	139.467	59.764	142.078	
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.492.394	248.410	1.626.627	
Jachthaven St.Pieter	BO	v		42.625	42.625	
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v				
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	420.731	129.712	516.871	
Voormalig personeel	C3	v	628.675		425.505	
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099		
			5.826.211	2.574.359	6.219.516	
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v				
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	32.509.419	4.318.584	34.636.792	
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	1.270.167	339.841	1.193.376	
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v				
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v				
			33.779.586	4.658.425	35.830.168	
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bougrondexploitatie Geusselt	BO	v	93.615		93.615	
Bougrondexploitatie Caberg-Malpertuis	BO	v				
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	429.873		148.420	
			523.488	375.068	148.420	
Totaal voorzieningen			53.266.209	10.372.002	55.374.605	

Begroting 2020-2024 : Staat van reserves en voorzieningen			Begroting 2024			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2024	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2024	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.867.179		2.867.179	
	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	69.838	2.007.697	2.077.536	-1
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	6.300.000			6.300.000
MTB	AD	v	3.591.730			3.591.730
Voorziening letselschade	SB	v				
Voorziening frictiekosten	VL	v				
			12.828.747	2.007.697	2.077.536	12.758.908
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	199.221		22.136	177.085
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	148.533	47.344	17.705	178.172
IBOR verhardingen	BO	v				
IBOR kunstwerken	BO	v		769.161	769.161	
IBOR infrastructurele werken	BO	v		115.016	115.016	
			347.754	931.521	924.018	355.257
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgenouwen (eigenaar)	BO	v	593.654	148.098	70.382	671.370
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	1.018.094	302.484	413.818	906.760
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.661.929	783.563	749.336	1.696.156
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	SP	v	192.133	131.604	125.856	197.881
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	142.078	59.764	57.153	144.689
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.626.627	248.410	245.111	1.629.926
Jachthaven St.Pieter	BO	v	42.625	42.625		85.250
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v				
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	516.871	129.712	100.812	545.771
Voormalig personeel	C3	v	425.505		154.843	270.662
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099	728.099	
			6.219.516	2.574.359	2.645.410	6.148.465
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v				
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	34.636.792	4.318.584	2.432.117	36.523.259
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	BO	v	1.193.376	339.841	415.409	1.117.808
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v				
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v				
			35.830.168	4.658.425	2.847.526	37.641.067
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v				
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	BO	v				
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	148.420		148.000	420
			148.420		148.000	420
Totaal voorzieningen			55.374.605	10.172.002	8.642.490	56.904.117

Bijlage 5

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele lasten	2021	2022	2023	2024
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	2.723.325	1.510.847	1.445.488	1.410.847
Bijzondere lasten tlv bedrijfsreserve	100.000	100.000	34.641	-
Bijzondere lasten tlv egalisatie/onderhoudsreserve MECC	537.478	-	-	-
Evenementen : Koningsdag organisatie 2021	975.000	-	-	-
Groot Onderhoud JP IBOR: Walmuren en Vestingwerken	472.519	472.519	472.519	472.519
Overhead - organisatie-ontwikkeling (budgettair kader PGB 2019)	500.000	-	-	-
Terugstorting voorziening voormalig personeel Kumulus	300.000	300.000	300.000	300.000
Verzekeringen en verzek.wa eigen risico / storting reserve WA eigen risico	165.810	165.810	165.810	165.810
Vrijval kapitaallasten/planningsoptimisme (bg 2020)	-1.000.000	-	-	-
Stortingen in reserves	672.519	472.519	472.519	472.519
Programma 1 Veiligheid	50.000	50.000	-	-
Uitdragen veiligheidscijfers (budgettair kader PGB 2019)	50.000	50.000	-	-
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	4.531.412	-	-	-
Incidentele uitgaven t.l.v. mobiliteitsfonds	2.911.412	-	-	-
Scanauto	1.620.000	-	-	-
Programma 3 Economie	240.358	355.149	224.837	-
Infrastructuur	125.000	274.837	224.837	-
Sloopkosten	115.358	80.312	-	-
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	50.750	50.750	313.382	313.382
Bijzondere lasten tlv Reserve Speelvoorzieningen	-	-	313.382	313.382
Wielerveding (begroting 2019 budgettair kader)	50.750	50.750	-	-
Programma 6 Sociaal Domein	2.768.547	1.742.187	126.940	-
50 Gezinnen aanpak (budgettair kader PGB 2019)	300.000	200.000	100.000	-
Bijzonder lasten tlv reserve Innovatieopdracht Samenleven	372.000	26.000	-	-
Bijzondere lasten tlv reserve herstructurering MTB	67.150	67.150	26.940	-
Personeelskosten (formatiekosten, opk,dsp,ikb) WMO HH	1.061.122	1.061.122	-	-
Uitgaven tlv investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	768.360	200.000	-	-
Uitgaven tlv reserve decentralisaties sociaal	199.915	187.915	-	-
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	387.862	-	-	-
Gezond in de stad (JOGG)	387.862	-	-	-
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	2.162.065	90.000	-	-
Bijzondere lasten tlv reserve ISV	1.864.891	-	-	-
Bodemgesteldheid	192.160	90.000	-	-
Sloopkosten	105.014	-	-	-
Totaal incidentele lasten	12.914.320	3.798.933	2.110.648	1.724.230
Incidentele baten	2021	2022	2023	2024
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	5.497.681	1.053.584	964.459	1.006.869
Evenementen: Koningsdag bijdrage Provincie 2021	750.000	-	-	-
Gezond in de stad (incl. mei.circ. 2018 en 2019)	475.437	-	-	-
Landelijke voorziening vreemdelingen (DU) Mei circ. 2019	66.592	-	-	-
Programma geweld hoort nergens thuis (mei circ. 2019)	75.000	-	-	-
Scanauto	-	-	365.000	511.000
Onttrekkingen aan reserves	4.130.652	1.053.584	599.459	495.869
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	1.028.677	1.028.677	1.028.677	-
Cursusgelden beeldend	154.434	154.434	154.434	-
Cursusgelden Dans	101.291	101.291	101.291	-
Cursusgelden muziek	498.061	498.061	498.061	-
Cursusgelden Theater	60.901	60.901	60.901	-
Diverse opbrengsten muziek	60.574	60.574	60.574	-
Opbrengst horeca	95.835	95.835	95.835	-
Subsidies Heuvelland Gemeenten	57.581	57.581	57.581	-
Programma 6 Sociaal Domein	200.000	-	-	-
Baten Vluchtelingen	200.000	-	-	-
Totaal incidentele baten	6.726.358	2.082.261	1.993.136	1.006.869
Incidenteel saldo	-6.187.962	-1.716.673	-117.512	-717.361

Bijlage 6 Overzicht subsidies

In dit overzicht zijn weergegeven de vanuit beleid voorgenomen maximale (begrotings)subsidies van structurele aard en de bovenliggende regelingen en doelen voor flexibele subsidies in het aankomende jaar. Bij de jaarrekening zal een gedetailleerd overzicht worden verstrekt van alle beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen.

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 50 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2020 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele 'instandhoudingsubsidies'

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de **voorgenomen** maximale structurele/instandhouding subsidies voor 2021. Bedragen zijn afgerond op duizendtallen.

<i>Naam instelling</i>	<i>Maximaal</i>
<i>Programma 1 - Veiligheid</i>	
Stichting Halt	€ 63.000
<i>Programma 3 - Economie</i>	
Stichting VVV	€ 810.000
Centrum Management Maastricht	€ 446.500
Amstel Gold Race	€ 25.000
<i>Programma 5 – Sport, Cultuur en Recreatie</i>	
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	€ 2.000
Stichting Oranje Comite Maastricht	€ 5.000
Stichting Studium Chorale Maastricht	€ 7.000
Stichting Viewmaster	€ 11.000
Popfestival	€ 64.000
Stichting Fashion Clash	€ 22.000
Beeldende Kunst (BKV) - Evenement L' Art pour elkaar	€ 32.000
Stichting Project Sally Maastricht	€ 27.000
Theatergroep Hoge Fronten	€ 27.000
Stichting Jazz Maastricht	€ 38.000
Stichting Uit- Het Parcours	€ 43.000
Jan van Eijck Academie	€ 54.000
Stichting Intro	€ 46.000
Stichting Via Zuid Maastricht	€ 54.000
Stichting Opera Zuid	€ 82.000
Stichting Nederlandse Dansdagen	€ 87.000
Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 103.000
Stichting Musica Sacra	€ 108.000
Nederlandse Architectuurinstituut / Bureau Europa	€ 168.000
Toneelgroep Maastricht	€ 163.000
Marres – Maastricht	€ 168.000
Princes Christina Concours	€ 9.000
Stichting Lumiere Maastricht	€ 149.000
Philharmonie Orkest Zuid Nederland	€ 219.000
Muziekgieterij	€ 385.000
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 399.000
Regionaal Historisch Centrum Limburg	€ 1.057.000
CineSud	€ 27.000
<i>Programma 6 - Sociaal Domein</i>	
Stichting Anti Discriminatie Voorziening(ADV) Limburg	€ 246.000
Stichting RIBW	€ 154.000
Stichting Impuls	€ 160.000
Stichting Relim	€ 632.000

Steunpunt Mantelzorg	€ 529.000
Stichting Koraalgroep	€ 1.000.000
Mondriaan	€ 1.203.000
Leger des Heils	€ 1.474.000
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 4.805.000
Subsidie Peuterwerk	€ 2.151.000
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.135.000
Stichting Trajekt	€ 7.539.000
Stichting MEE Zuid-Limburg	€ 1.206.000
Stichting Vluchtelingenwerk	€ 109.000
Stichting Daalhoeve	€ 493.000
Stichting Athos (onderdeel van Radar)	€ 460.000
Stichting Kinderboerderij De Heeg	€ 54.000
Stichting Azar-dagbesteding	€ 125.000
Stichting The Masters	€ 80.000
Stichting Werkhuis Maastricht Noordoost	€ 146.000
Stichting Buurtservice Maastricht	€ 48.000

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Kinderboerderij Wieringerberg	€ 15.000
Subsidie St. Daalhoeve t.b.v. dieren in stadspark	€ 30.000
Stichting Dierenambulance	€ 17.000
Dierenasiel	€ 85.000
Dierenpark (subsidie St. Dierenpark)	€ 12.000
Stichting Centrum Natuur en Milieu Educatie	€ 326.000

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Verenigingen en Stichtingen. Subsidieplafond: € 15.000
Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Schoolbesturen primair onderwijs. Subsidieplafond : € 273.000
Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" Basissubsidies	Basissubsidie gericht op het realiseren/behouden van een basis van vrijwilligersorganisaties als fundament van de sociale infrastructuur. Aanvullend op de basissubsidie kunnen vrijwilligersorganisaties via tenders activiteitensubsidies aanvragen	Vrijwilligersorganisaties Maastricht. Subsidieplafond € 869.000
Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" Buurtnetwerken	Subsidie met als doel gezamenlijk met de bewoners van een buurt of samenstelling van buurten, een lokale visie te ontwikkelen en bewoners te stimuleren deze visie zelf, indien nodig gefaciliteerd door en / of samenwerkend met professionals en gemeente en vrijwilligersorganisaties, te realiseren	Buurtnetwerken in Maastricht. Subsidieplafond: € 189.000
Regeling "subsidie Amateurkunsten" Structurele subsidies cultuurparticipatie	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding,	Verenigingen. Subsidieplafond: € 336.000

	lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hieronder)	
Regeling "subsidie Amateurkunsten" Projectsubsidies	Projectsubsidies ten behoeve van amateurkunstactiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen. Subsidieplafond: € 29.000
Creatieve Maakindustrie	Het financieel ondersteunen van projecten die minimaal een bijdrage leveren aan minimaal een van de drie actielijnen van het plan van aanpak Creatieve Maakindustrie.	Verenigingen en Stichtingen Subsidieplafond € 125.000
Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen	Met deze regeling wordt beoogd gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven in de buurt, alsmede de continuïteit als gemeenschapshuis-/buurthuisfunctie te helpen waarborgen. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar zo veel mogelijk zelfstandigheid.	Gemeenschapshuizen. Subsidieplafond: € 40.000
Subsidieregeling VvE energiebesparing door middel van een energieadvies Gemeente Maastricht 2020-2021	Het bevorderen van #missionzeromaastricht door het verstrekken van subsidies voor activiteiten die daaraan bijdragen.	Verenigingen van Eigenaren van Gemeente Maastricht. Subsidieplafond: € 100.000

Bijlage 7 EU subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per 1 september 2020

Europees Sociaal Fonds 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Onderzoek duurzame inzetbaarheid Stadsbeheer en Maastricht Sport (beschikking 5 januari 2015) (ESF Duurzame inzetbaarheid)	€ 20.000	50%	€ 10.000

Europees EFRO-programma OP Zuid-Nederland 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Slimmer en beter naar nul op de meter	€ 164.844	35%	€ 57.695

Interreg-programma Vlaanderen-Nederland, Interreg VA 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
2B Connect (thema: biodiversiteit)	€ 590.400	50%	€ 295.200
See2Do! (thema: duurzaamheid)	€ 252.181	46%	€ 116.695
Grensinformatiepunt	€ 187.875	50%	€ 93.937

Interreg-programma Euregio Maas-Rijn , Interreg VA 2014-2020

Terra Mosana (cultureel erfgoed)	€ 260.018	50%	€130.009
XBMob (fietsmobiliteit Euregio)	€ 50.321	50%	€ 25.160

Interreg-programma North-West Europe 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ace Retrofitting (thema: duurzaamheid)	€ 408.517	60%	€ 245.110

Internal Security Fund – Police 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
EURIEC	€ 1.070.000	93%	€ 1.000.000

Bijlage 8

Hercalculaties grondexploitaties

<i>Omschrijving</i>	<i>(Bedrag * € 1.000,-)</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Boekwaarde per 1 januari		11.060	9.968
Correctie BBV grexwet initiatieven		0	0
		11.060	9.968
Lasten plannen in exploitatie		12.232	7.025
Baten plannen in exploitatie		-11.382	-5.933
<i>Boekwaarde per 31 december</i>		<i>11.910</i>	<i>11.060</i>
<i>Nog te maken kosten:</i>			
Grondverwerving		2.643	2.672
Bouwrijp maken		13.766	14.293
Overige kosten c.q. bijdragen		18.792	21.955
Niet terugvorderbare omzetbelasting		-	-
Rentekosten		1.169	1.566
Omslagkosten		-	-
Fonds bovenwijkse voorzieningen		-	-
Toevoeging reserves		-157	-160
<i>Totaal nog te maken kosten</i>		<i>36.213</i>	<i>40.326</i>
<i>Totaal boekwaarde en nog te maken kosten</i>		<i>48.123</i>	<i>51.386</i>
<i>Nog te realiseren opbrengsten</i>			
Voorraad bouwgrond		39.354	46.381
Te ontvangen subsidies		-	-
Bijdrage SVF/ISV en de algemene dienst		-	-
Overige opbrengsten		10.277	6.467
Beschikking reserves		-	-
<i>Totaal nog te realiseren opbrengsten</i>		<i>49.631</i>	<i>52.848</i>
<i>Geraamd nader te concretiseren exploitatieresultaat</i>		<i>1.507</i>	<i>1.461</i>

Bijlage 9   Berekening EMU saldo

De berekening van het EMU saldo per gemeente is van belang voor de berekening van het nationaal begrotingstekort. Voor het begrotingstekort op nationaal niveau geldt dat dit maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP) mag bedragen. Omdat het EMU saldo op een andere wijze wordt berekend dan de wijze waarop de gemeentebegroting is samengesteld, kan het zo zijn dat het EMU saldo negatief is terwijl er toch sprake is van een sluitende begroting.

	Omschrijving (x € 1.000,-)	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-16.246	-24.376	-7.734	-308	3.195
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	129.107	15.922	16.944	15.026	8.566
3.	Mutatie voorzieningen	-5.114	622	-3.569	2.108	1.530
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)					
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa					
Berekend EMU-saldo		-150.467	-39.676	-28.247	-13.226	-3.841

Bijlage 10

Overzicht structurele baten en lasten

Samenvatting programmabegroting 2020 - 2024												
(bedragen x € 1.000)	2021			2022			2023			2024		
Laasten	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	90.598	2.051	88.547	93.534	1.038	92.496	94.061	973	93.088	93.432	938	92.494
Programma 1 Veiligheid	15.870	50	15.820	15.927	50	15.877	15.984	0	15.984	15.948	0	15.948
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	29.395	4.531	24.864	24.882	0	24.882	24.746	0	24.746	24.537	0	24.537
Programma 3 Economie	13.479	240	13.239	10.514	355	10.159	10.072	225	9.847	10.124	0	10.124
Programma 4 Onderw ijs	13.901	0	13.901	13.887	0	13.887	13.851	0	13.851	13.758	0	13.758
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	45.239	51	45.188	43.741	51	43.690	41.951	313	41.638	41.047	313	40.734
Programma 6 Sociaal Domein	391.084	2.768	388.316	381.334	1.742	379.592	374.627	127	374.500	369.646	0	369.646
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	38.038	388	37.650	37.712	0	37.712	37.731	0	37.731	37.648	0	37.648
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw ing	21.027	2.162	18.865	19.519	90	19.429	14.846	0	14.846	13.849	0	13.849
Totaal Laasten excl. toevoeging reserves	658.632	12.241	646.391	641.050	3.326	637.724	627.870	1.638	626.232	619.989	1.251	618.738
Baten												
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	334.865	1.367	333.498	336.295	0	336.295	336.513	365	336.148	334.494	511	333.983
Programma 1 Veiligheid	750	0	750	750	0	750	750	0	750	750	0	750
Programma 2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	3.207	0	3.207	3.207	0	3.207	3.207	0	3.207	3.207	0	3.207
Programma 3 Economie	11.892	0	11.892	9.105	0	9.105	8.969	0	8.969	8.705	0	8.705
Programma 4 Onderw ijs	6.615	0	6.615	6.615	0	6.615	6.615	0	6.615	6.615	0	6.615
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	10.933	1.029	9.904	11.126	1.028	10.098	9.915	1.029	8.886	8.884	0	8.884
Programma 6 Sociaal Domein	212.437	200	212.237	212.237	0	212.237	212.237	0	212.237	212.237	0	212.237
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	40.479	0	40.479	40.578	0	40.578	40.604	0	40.604	40.530	0	40.530
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw ing	13.079	0	13.079	13.405	0	13.405	8.751	0	8.751	7.764	0	7.764
Totaal Baten excl. onttrekking reserves	634.256	2.596	631.660	633.316	1.028	632.288	627.562	1.394	626.168	623.185	511	622.674
Totaal saldo van baten en lasten	-24.376	-9.645	-14.731	-7.734	-2.298	-5.436	-308	-244	-64	3.195	-740	3.935
Toevoeging reserves	24.706	673	24.033	22.811	473	22.338	23.487	473	23.014	27.550	473	27.077
Onttrekking van reserves	49.103	4.130	44.973	30.570	1.054	29.516	23.867	599	23.268	24.416	496	23.920
Geraamd resultaat	21	-6.188	6.209	26	-1.717	1.743	72	-118	190	62	-717	779

Bijlage 11 Stand van zaken burgerinitiatieven

Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdthonk, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven. Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat. Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt. In deze bijlage is de stand van zaken per 1 juli 2020 weergegeven.

Burgerinitiatief Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen

Op 14 juni 2011 is het burgerinitiatief "Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen" namens de werkgroep Tapijnkazerne overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad. De volgende beslispunten staan hierin vermeld:

- a. Het kazerneterrein gaat volledig deel uitmaken van het park
- b. Enkel de waardevolle (monumentale) gebouwen worden behouden
- c. Hierin wordt een variëteit aan (binnenstad)-functies gehuisvest waaronder de universiteit
- d. De wandel- en fietsverbinding met het Jekerdal, onderlangs de Jeker wordt hersteld.

De raad heeft bij amendement besloten beslispunt c. te schrappen en beslispunt d. te vernummeren tot c. met als overweging "dat het niet mogelijk is om beslispunt c. te honoreren omdat de voorwaarden en omstandigheden waaronder de Tapijnkazerne kan worden aangekocht niet bekend zijn" en "de gemeente naar de burgers toe eerlijk willen zijn over hetgeen wel en niet tot de mogelijkheden behoort".

Stand van zaken per 1-7-2020

Zie project Tapijnkazerne in bijlage 3 Stedelijke projecten.

Buurt-Burgerinitiatief Trichterveld

Op 8 juli 2014 heeft de raad het ontvangen buurt-burgerinitiatief Trichterveld inhoudelijk behandeld. Verzoek aan de raad is het college opdracht te geven met Maasvallei in overleg te treden over:

- Respectering en instandhouding van de met de bewoners afgesloten convenant en de uitvoering daarvan.
- Het leveren van maatwerk aan en in overleg met de bewoners van de huidige huurwoningen.
- Het resultaat van het overleg tussen college en Maasvallei terug te koppelen met de indieners van dit burgerinitiatief en met de gemeenteraad.

De raad is akkoord gegaan met alle beslispunten van dit voorstel.

Verder is er een amendement ingediend op 8 juli 2014 door PvdA, D66, SBM, SP, SPM, CDA en GroenLinks. Hierin is gevraagd om de beslispunten van het raadsvoorstel (zoals hierboven omschreven) te wijzigen in:

Het college van burgemeester en wethouders vanuit een toezichthoudende rol zullen toezien dat naast de verplichtingen uit het sociaal plan maatwerk zal leveren aan de 17 huishoudens die gedwongen moeten verhuizen door het aangepaste plan voor Trichterveld.

Dat wat de gemeenteraad betreft het maatwerk de volgende zaken zijn:

- Een zo vloeiend mogelijke overgang naar de nieuwe woning zonder tussenverhuizing. Bewoners die in Trichterveld willen blijven kunnen zonder tussenverhuizing in hun nieuwe woning trekken.
- Indien burens in de toekomstige situatie naast elkaar willen wonen dan zal Maasvallei zich daarvoor inspannen binnen de mogelijkheden van het plan en de huurders.
- Er zal financieel maatwerk geleverd worden, zodat de woonlasten passen bij de financiële mogelijkheden en het inkomen van de huurder.
- Bewoners met een WMO-indicatie krijgen, als zij dat willen, een gelijkvloerse woning aangeboden in Trichterveld. Hierbij zal het financiële maatwerk zoals genoemd in beslispunt 2c ook geleverd worden.
- Het aanvragen en begeleiden van WMO-trajecten voor bewoners.

- Het aanvragen van huurtoeslag voor bewoners.
- Het regelen van de verhuizing in organisatorische zin.
- Het begeleiden van bewoners bij werkzaamheden in of aan de nieuwe of huidige woning.
- Het adviseren en ondersteunen van bewoners om de energielasten en daarmee de woonlasten te beperken.
- Het ondersteunen van bewoners met een bruikleenovereenkomst of tijdelijk huurcontract bij het vinden van een nieuwe woning.
- Tijdige communicatie naar bewoners met een bruikleenovereenkomst dan wel tijdelijk huurcontract over wanneer de overeenkomst opgezegd zal worden.
- Waar mogelijk worden bruikleenovereenkomsten omgezet in tijdelijke huurcontracten indien de bewoners dat zelf wensen.
- Binnen de kaders van het gewijzigde plan voor Trichterveld en het maatwerk zal Maasvallei regelmatig overleg voeren met de bewonersbelangen vereniging van Trichterveld.

De raad heeft het ingediende amendement tijdens de vergadering op 8 juli 2014 aangenomen.

Stand van zaken per 1-7-2020

De voorlaatste fase is inmiddels geheel opgeleverd (rond Bataviaplantsoen/ Molukkenstraat). Bewoners zijn aan de slag met de inrichting van hun tuinen en terreinen om de woning. Ook de laatste definitieve herhuisvesting heeft inmiddels plaatsgevonden. Betreffende huurder is nu van een wisselwoning naar het definitief adres verhuisd. Hiermee zijn alle noodzakelijke herhuisvestingen uitgevoerd conform het amendement.

De laatste fase (rond Borneostraat) betreft 12 koopwoningen en 14 niet DAEB huurwoningen. Niet-DAEB huurwoningen zijn huurwoningen in de vrije sector die niet worden gezien als Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB).

Voor deze fase is de sloop gereed en wordt nu volop gebouwd. De uitvoering loopt door met een kleine vertraging (2 weken) door latere levering van materialen. Voorlopig is de planning nog altijd om in februari 2021 de eerste woningen op te leveren van deze afrondende fase. De 12 koopwoningen zijn door Maasvallei verkocht aan particuliere kopers en de 14 niet DAEB huurwoningen aan Wonen Limburg Accent.

Naar verwachting wordt in 2021 daarmee de vernieuwing van Trichterveld afgerond. Maasvallei blijft haar bewoners informeren over de voortgang. Bij vragen kunnen bewoners terecht bij de klantenservice van Maasvallei.

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is								
Maatstaf	2021		2022		2023		2024	
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	919.471,00	919.471,00	919.471,00	919.471,00	919.471,00	919.471,00	919.471,00	919.471,00
61 Suppletieregeling OZB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
135 Suppletie-uitkering Bommenregeling	--	0	--	0	--	0	--	0
Subtotaal		919.471,00		919.471,00		919.471,00		919.471,00

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is								
Maatstaf	2021		2022		2023		2024	
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtportcoaches (DU)	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00
72 Beeldende kunst en vormgeving (DU)	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00
102 Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	6.218.370,00	6.218.370,00	6.218.370,00	6.218.370,00	6.218.370,00	6.218.370,00	6.218.370,00	6.218.370,00
103 Gezond in de stad (DU)	475.437,00	475.437,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
106 Vrouwenopvang (DU)	2.736.084,00	2.736.084,00	2.736.084,00	2.736.084,00	2.736.084,00	2.736.084,00	2.736.084,00	2.736.084,00
115 Jeugd (DU)	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00
117 Bodemsanering (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
136 Bevolkingsdaling (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
158 Sociale acceptatie van LHBT-emanipatiebureau (DU)	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
162 Veiligheidshuizen (DU)	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00
183 Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
196 Versterking gemeentelijke aanpak jihadisme (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00
215 Bonus beschut Werken (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	618.496,00	618.496,00	618.496,00	618.496,00	618.496,00	618.496,00	618.496,00	618.496,00
262 Schulden en armoede (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
266 Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	--	0	--	0	--	0	--	0
271 Transitiefonds sociaal domein Jeugd (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	56.979,00	56.979,00	56.979,00	56.979,00	56.979,00	56.979,00	56.979,00	56.979,00
275 Koplopergemeenten cliëntondersteuning (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
299 Programma Geweld hoort nergens thuis (DU)	75.000,00	75.000,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
320 Verhoging taalniveau statushouders (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
321 Landelijke vreemdelingenvoorzieningen (DU)	66.592,00	66.592,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
324 Sportakkoorden (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
337 Regionale Energie Strategieën (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
345 Deltaprogrammering Ruimtelijke adaptie (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
348 Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren (DU)	--	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
349 Centrale Stem Opneming (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
359 Klimaatmiddelen Transitievisie warmte (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
360 Klimaatmiddelen Wijk aanpak (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
361 Klimaatmiddelen Energieloketten (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
374 Vergoeding hoofdstembureaus verkiezingen (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
381 Experiment gesloten coffeshopketen (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
383 Inburgering (IU)	183.513,00	183.513,00	407.863,00	407.863,00	448.699,00	448.699,00	448.699,00	448.699,00
Subtotaal		12.298.097,00		11.905.418,00		11.926.254,00		11.926.254,00

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein								
Maatstaf	2021		2022		2023		2024	
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering
259 Beschermd Wonen (IU)	25.020.470,00	25.020.470,00	25.236.091,00	25.236.091,00	25.236.878,00	25.236.878,00	25.236.878,00	25.236.878,00
260 Participatie (IU)	19.859.049,00	19.859.049,00	19.299.833,00	19.299.833,00	18.567.609,00	18.567.609,00	17.955.223,00	17.955.223,00
261 Voogdij/18+ (IU)	3.204.595,00	3.204.595,00	3.204.595,00	3.204.595,00	3.204.595,00	3.204.595,00	3.204.595,00	3.204.595,00
Subtotaal		48.084.114,00		47.740.519,00		47.009.082,00		46.396.696,00

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker								
Aanvullingen v/d gebruiker	2021		2022		2023		2024	
	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering
Gemeenteposten:								
Tijdelijke voorziening Bed bad en brood		0		0		0		0
Subtotaal		0		0		0		0

Totaal		262.960.123,75		263.290.190,56		263.305.026,08		263.684.417,80
---------------	--	-----------------------	--	-----------------------	--	-----------------------	--	-----------------------

Bijlage 13 Mutaties uit de mei- en junicirculaire 2020

De gemeentefonds uitkering bestaat uit twee onderdelen, de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen. De algemene uitkering wordt verdeeld aan de hand van maatstaven. Het geld is niet geoormerkt en het behoort tot de algemene middelen van de gemeente en hiermee tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Dat is ook de reden waarom de mutaties in de algemene uitkering worden meegenomen in de budgettaire kaders. De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk op met de uitgavenontwikkeling van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds verhoudingsgewijs mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit heet: 'samen de trap op, samen de trap af' en het wordt ook wel de normeringssystematiek genoemd.

Decentralisatie-uitkeringen kan het Rijk binnen het gemeentefonds gebruiken als het tijdelijke middelen betreft, bijzondere indexatie-afspraken kent of als een goede verdeling niet lukt via de maatstaven van de algemene uitkering. Hoewel decentralisatie-uitkeringen niet geoormerkt zijn, worden deze wel met een bepaalde bestemming door het rijk verstrekt. Strikt genomen is een nieuwe taak dan ook de bevoegdheid van de raad. Maar omdat het geld met een bepaalde bedoeling wordt verstrekt, doet de ambtelijke organisatie bestedingsvoorstellen aan het college en neemt de bedragen op in de begroting. Omdat het in tegenstelling tot mutaties in de algemene uitkering om budgettair neutrale wijzigingen gaat (tegenover de extra inkomsten staan ook extra kosten voor de realisatie van een beoogd doel) worden de mutaties in de decentralisatie-uitkeringen niet op-/meegenomen in de budgettaire kaders.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De raad wordt als volgt geïnformeerd over de intensivering en nieuwe taken uit de circulaire:

- Mei- en junicirculaire 2020 >>> Begroting 2021
- Septembercirculaire 2020 >>> Bestuursrapportage 2020
- Decembercirculaire 2020 >>> Jaarrekening 2020

Uit de meircirculaire 2020 volgen onderstaande nieuwe taken.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Taakmutaties						
Toezicht voorschoolse educatie		1.035	2.325			
Compensatieregeling Voogdij 18+		7.120				
Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren met Fokus-woning		4.484	4.567	4.601	4.641	4.681
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)		12.520				
Verrekening Voogdij 18+			-119.552	-119.259	-119.378	-120.260
IU/DU/SU						
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	-15.850	-7.716	-7.716	-7.716	-7.716	-7.716
Vrouwenopvang (DU)		-9.534	-9.841	-9.841	-9.841	-9.841
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)		106.650				
Armoedebestrijding kinderen (DU)			-6.350	-6.350	-6.350	-6.350
Inburgering (IU)		242.009	183.513	407.863	448.699	448.699
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)		37.860				
Experiment gesloten coffeeshopketen		150.000				

Het effect op de algemene middelen van de meircirculaire 2020 is in het budgettaire kader van deze begroting 2021 meegenomen.

Anders dan andere jaren is er in 2020 ook sprake van een soort van junicirculaire. Dit in het kader van de tegemoetkoming in de kosten naar aanleiding van de uitbraak van het coronavirus over de maanden maart tot en met mei. Het rijk heeft in een brief aangegeven op welke tegemoetkoming we kunnen rekenen over deze periode en de applicatiebeheerder van de gemeentefonds uitkering heeft dit als een aparte circulaire verwerkt. Zo kunnen we de verschillen met de septembercirculaire zuiver houden. Hoewel we bij de jaarrekening 2020 meer concreet kunnen rapporteren over de werkelijke kosten van corona in 2020, weten we wel dat we over de eerdergenoemde periode de volgende bedragen zullen ontvangen. Hoeveel hiervan exact voor Maastricht is en (bijv. in geval van maatschappelijke opvang) voor

de regio moeten we nog verder uitzoeken. Het effect op de algemene middelen betreft uitsluitend het jaar 2020 en hoefde dus niet verwerkt te worden in deze begroting.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Taakmutaties						
Lokale culturele voorzieningen		498.232				
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg		232.881				
Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015		97.983				
IU/DU/SU						
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting (DU)		2.756.000				
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)		1.621.998				
Vrouwenopvang (DU)		124.627				
Voorschoolse voorziening peuters (DU)		50.229				
3 D's in het sociaal domein						
Participatie (IU)		935.442				

Bijlage 14

Verklaringen verschil 2020 primitief en gewijzigd

(bedragen x € 1.000,-)	2020 primitief	2020 gewijzigd	verschil
Lasten			
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	80.791	87.150	6.359
Programma 1 Veiligheid	16.874	17.297	423
Programma 2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	28.390	25.352	-3.038
Programma 3 Economie	15.402	12.379	-3.023
Programma 4 Onderw ijs	12.832	13.600	768
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	45.476	46.407	931
Programma 6 Sociaal Domein	388.282	389.624	1.341
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	37.733	36.261	-1.472
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw ing	24.204	23.543	-661
Totaal Lasten excl. toevoeging reserves	649.984	651.613	1.629
Baten			
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	336.167	347.950	11.783
Programma 1 Veiligheid	407	1.182	775
Programma 2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	10.238	3.122	-7.117
Programma 3 Economie	2.163	9.062	6.899
Programma 4 Onderw ijs	6.177	6.528	351
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	10.002	10.222	220
Programma 6 Sociaal Domein	214.520	207.372	-7.148
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	39.613	39.632	19
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw ing	16.020	10.298	-5.723
Totaal Baten excl. onttrekking reserves	635.308	635.367	58
Totaal saldo van baten en lasten	-14.676	-16.246	-1.571
Toevoeging reserves	24.936	26.766	1.830
Onttrekking van reserves	39.650	43.050	3.400
Geraamd resultaat	38	38	0

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Toelichting lasten:

De stijging van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een aantal zaken. Binnen dit programma is sprake van verschuivingen tussen de programma's (o.a. overhead gerelateerde budgetten en chalets Magisch Maastricht, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV), stijging van kapitaallasten (gerelateerd aan investeringen 2019), een stijging van de onttrekkingen aan reserves (o.a. Egalisatie en onderhoudsreserve MECC en reserve m.b.t. Incidentele dekking) en het invullen van diverse taakstellingen. Voorgaande correleert overigens deels ook met de toename van de baten.

Toelichting baten:

De stijging van de baten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd wordt verklaard door een aantal zaken. Binnen dit programma is sprake van verschuivingen tussen de programma's (o.a. overhead gerelateerde budgetten en inkomsten fiscale bonnen, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV), stijging van de Algemene Uitkering (AU) en het invullen van diverse taakstellingen (waaronder incidentele dekking).

Programma 1 Veiligheid

Toelichting lasten:

De stijging van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een verschuivingen tussen de programma's (verschuiving personeelskosten, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV). Voorgaande correleert overigens ook met de toename van de baten.

Toelichting baten:

De stijging van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een verschuivingen tussen de programma's (Diverse budgetten betreffende Veiligheid en Leefbaarheid, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV).

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting lasten:

De daling van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een aantal zaken. Binnen dit programma is sprake van verschuivingen tussen de programma's (o.a. Personeelskosten gerelateerd aan formatieplan 2020 ev.), daling van kapitaallasten (gerelateerd aan investeringen 2019), en het minder storten in voorzieningen. Voorgaande correleert overigens deels ook met de afname van de baten.

Toelichting baten:

De daling van de baten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een verschuivingen tussen de programma's (inkomsten fiscale bonnen, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV), waarbij een relatie ligt met programma 0.

Programma 3 Economie

Toelichting lasten:

De daling van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een verschuivingen tussen de programma's (o.a. overhead gerelateerde budgetten en chalets Magisch Maastricht, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV). Voorgaande correleert overigens ook met de daling van de baten.

Toelichting baten:

De daling van de baten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een verschuivingen tussen de programma's (o.a. budgetten gerelateerd aan bedrijventerreinen, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV).

Programma 4 Onderwijs

Toelichting lasten:

De stijging van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een stijging van een aantal budgetten en subsidies.

Toelichting baten:

De stijging van de baten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een verhoging van de rijksbijdragen.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting lasten:

De stijging van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een stijging van de onttrekkingen aan reserves (IBOR walmuren/vestingwerken, Vestingvisie, IBOR groen en Reserve Groot onderhoud KUM/CC). Voorgaande correleert overigens ook met de stijging van de baten.

Toelichting baten:

De stijging van de baten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een stijging van de stortingen in de reserves (IBOR walmuren/vestingwerken en Vestingvisie).

Programma 6 Sociaal Domein

Toelichting lasten:

De stijging van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een stijging van de onttrekkingen aan reserves (o.a. Investeringsfonds SIF, Reserve Innovatieopdracht Samenleven).

Toelichting baten:

De daling van de baten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt door het invullen van diverse taakstellingen.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Toelichting lasten:

De daling van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een daling van de onttrekkingen aan reserves (Egalisatiereserves riolen en afval, omgezet naar voorzieningen JR 2019) en een daling van kapitaallasten (gerelateerd aan investeringen 2019).

Toelichting baten:

De afwijking tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd is nihil en wordt daarom niet verklaard.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Toelichting lasten:

De daling van de lasten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een daling van de onttrekkingen aan reserves (o.a. Stadsvernieuwing ISV).

Toelichting baten:

De daling van de baten tussen jaarschijf 2020 primitief en gewijzigd komt voort uit een verschuivingen tussen de programma's (o.a. budgetten gerelateerd aan bedrijventerreinen, gerelateerd aan de voorschriften van de BBV).

Totaal saldo van baten en lasten

De stijging van het negatieve totaal saldo baten en lasten wordt gecompenseerd door de mutatie in het totaal saldo onttrekkingen en toevoegingen aan reserves in 2020. Waardoor het per saldo geen effect heeft op het begrotingssaldo, zie ook de staat van reserves en voorzieningen in bijlage 5.

Bijlage 15   Lijst met gebruikte afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AU	Algemene Uitkering
AVL	Afvalverwijdering Limburg N.V.
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B=K	Bezuinigen is kiezen
B en O	Beleid en Ontwikkeling
B&W	Burgemeester en wethouders
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BCC	Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie
BDU	Brede doeluitkering
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIS	Bestuursinformatiesysteem
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOP	Buurtontwikkelingsplan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BWS	Besluit woninggebonden subsidies
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CC	Centre Céramique
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COA	Centraal Orgaan Opvang voor Asielzoekers
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD	Doelmatigheid en doeltreffendheid
DECL	Duurzame Energiecentrale Limburg
DOH	Decentralisatie Onderwijshuisvesting
DMS	Document Management Systeem
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Europese Centrale Bank
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
ESZ	Economische en Sociale Zaken (raadscommissie)
FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FPU	Flexibel pensioen en uittreden
FWI	Fonds Werk en Inkomen
GAM	Gemeentelijke Archiefdienst Maastricht
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GE	Grote evenementen
GEM	Gemeentelijke exploitatiemaatschappij
GEO	Geografische (informatie)
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIA	Geweld in Afhankelijkheidsrelaties
GIDS	Gezond in de stad
GIOS	Grootschalig groen in en om de stad
GOB	Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties
GOMV	Gebiedsontwikkeling Maastricht Meerssen Valkenburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX wet	Grondexploitatie wet

GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSB	Grote Stedenbeleid
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
HST	Hoge Snelheidstrein
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IAB	Intergaal Accommodatie Beleid
IAS	Informatie en Automatisering Services
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOI	Index Bruto Overheid Investerings
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICES	Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
I/D	Instroom/Doorstroom
I-NUP	Implementatie-Nationaal Uitvoeringsprogramma
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPC	Innovatie prestatie contract
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IV 3	Informatie voor Derden
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KBL	Kredietbank Limburg
KIM	Kinderopvang Maastricht
KO	Kinderopvang
KVO	Keurmerk veilig ondernemen
LED	Limburg Economic Development
LFA	Limburgse Federatie Amateurtoneel
MAA	Maastricht Aachen Airport
MARAP	Managementrapportage
MCB	Maastricht Congres Bureau
MCH	Maastricht Culturele Hoofdstad
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
ME	Maatschappelijke effecten
MHC	Maastricht Health Campus
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
M&O	Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
MOP	Meerjarig Ontwikkelingsprogramma
MPE	Maastrichts Planologisch Erfgoed
MPGV	Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MTO	Medewerkers Tevredenheids Onderzoek
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
MVV	Maastrichtse Voetbal Vereniging
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NOx	Stikstofoxiden
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUGGER	Niet-uitkeringsgerechtigde
NWA	Netwerkanalyse
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBM	Ontwikkelingsbedrijf Maastricht
OCB	OntwikkelingsCombinatie Belvédère BV
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDV	Perifere Detailhandels Vestiging
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PISA	Project Integrale Saneringen
PO	Primair Onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
P&C	Planning en Control
P&R	Park en Ride

P&W	Park en Walk
PRIS	Parkeer Route Informatie Systeem
PSA	Personeel- en salarisadministratie
PSZ	Peuterspeelzalen
PTA	Projectteam Archeologie
PVB	Project Versterking Brandweer
PW	Participatiewet
RAL	Rijksarchief Limburg
RAIL	Regionaal arbeidsmarkt Informatiesysteem Limburg
REA	Reïntegratie arbeidsongeschikten
RIF	Regionaal Interdisciplinair Fraudeteam
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIS	Raadsinformatiesysteem
RKMC	Rekenkamer Commissie Maastricht
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RMP	Ruimtelijk mobiliteitspakket
ROA	Regeling Opvang Asielzoekers
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROR	Raamplan Openbare Ruimte Binnenstad
RTC	Regionaal Trainingscentrum
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RUDDO	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SAHOT	Stichting Samenwerkende Hotels Maastricht
SAM	Samenwerkende Ateliers Maastricht
SHCL	Sociaal Historisch Centrum Limburg
SIB	Sociale Infrastructuur en Buurten
SISA	Single Information Single Audit
SKM	Stadskantoor Maastricht
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SMI	Sociaal medische indicatie
SOV	Strafrechtelijke Opvang Verslaafden
SPIN	Systeem Personeels Informatie
SSC	Shared service center
STEPS	Stedelijke Peuterspeelzaal Stichting
STIREA	Stimulering ruimte voor economische activiteiten
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVO	Stuurgroep Vermindering Overlast
TGV	Train à Grande Vitesse
TIS	Team Integrale Schuldhulpverlening
TraXs	Traject Extreem en Sport
UM	Universiteit Maastricht
UP	Uitvoeringsplan 2000
UVI	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V&L	Veiligheid en Leefbaarheid
VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VIS	Vroegtijdig Interventie Systeem
VLG	Vereniging Limburgse gemeenten
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOL	Voortgezet Onderwijs Limburg (stichting)
VOM	Vervoer Op Maat
VPB	Vennootschapsbelasting
VPT	Veilige Publieke Taak
VRI	Verkeersregelinstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht

WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WGS	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
WIJ	Wet investeren in jongeren
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Werk, Inkomen en Zorg
WKC	Warmte kracht centrale
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WOR	Wet op de Ondernemingsraad
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet publieke gezondheid
WPV	Wet Personen Vervoer
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet werken naar vermogen
(X)AMA	Ex alleenstaande minderjarige allochtonen
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

